

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Berggreen, A. P.; Af A. P. Berggreen.

Melodier til den fra Roskilde Præstekonvent

udgaaede "Salmebog til Kirke- og Hus-

Andagt" og til "Evangelisk-kristelig Salmebog",

udsatte for fire Syngestemmer, for Orgel eller

Pianoforte

Udgavebetegnelse | Edition Statement:

Syvende Udgave.

Udgivet år og sted | Publication time and place: Kjøbenhavn : C. A. Reitzel, 1889

Fysiske størrelse | Physical extent:

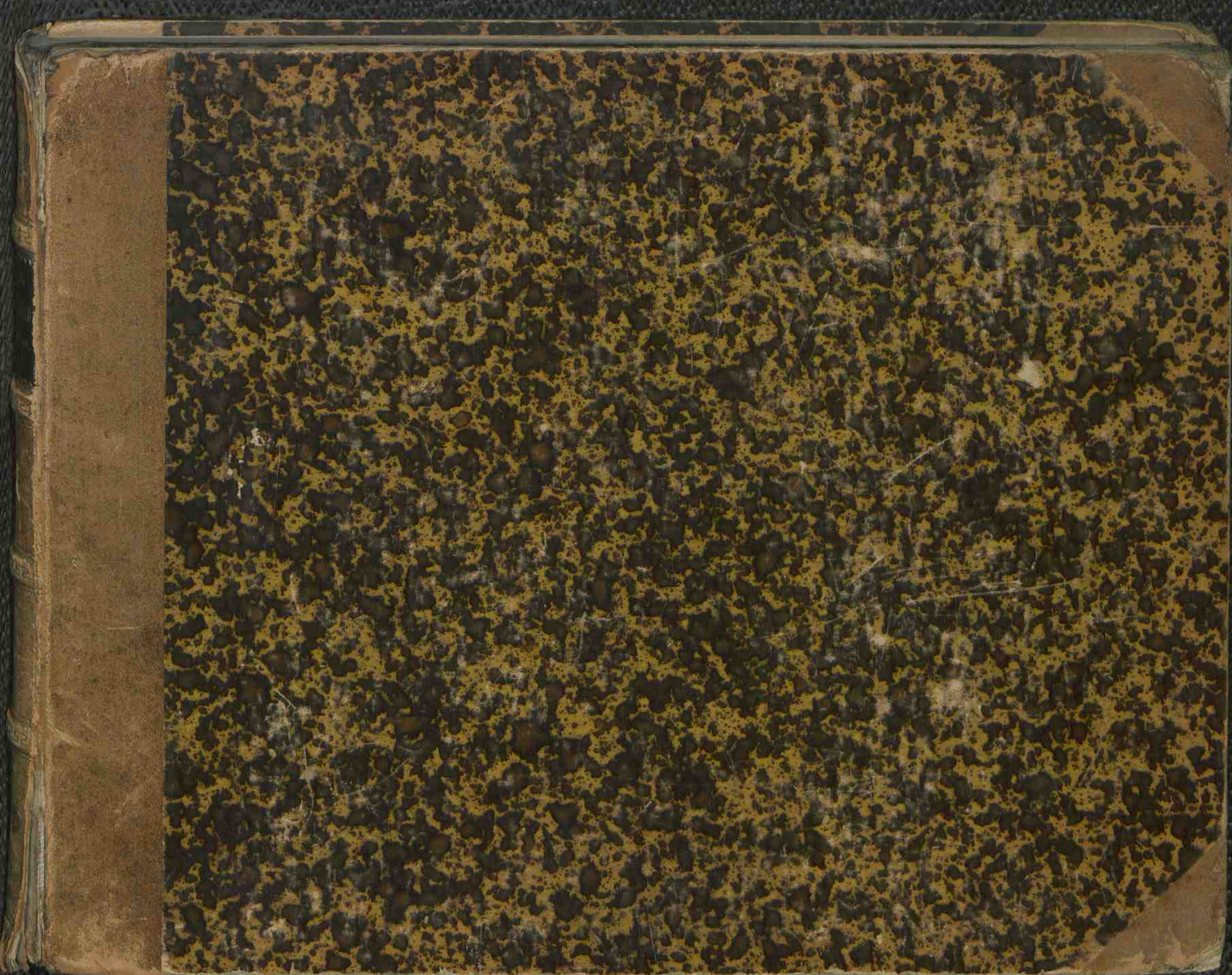
XXXI + 225 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

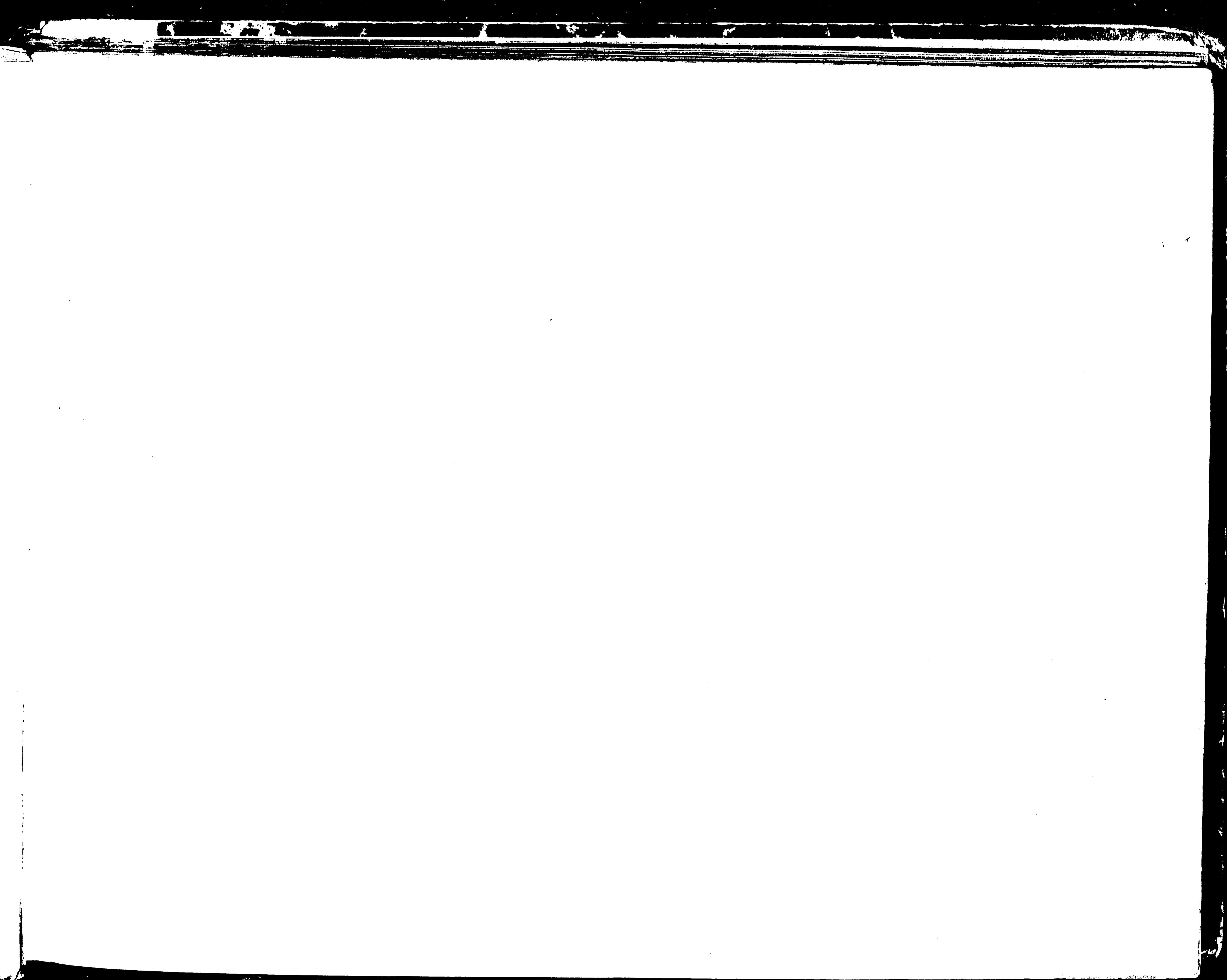
D 310.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130022771052

nu 72 12. 2885

Melodier

til den fra Roskilde Præstekonvent udgaaede

„Salmebog til Kirke- og Hus-Andagt“

og til

„Evangelisk-kristelig Salmebog“,

udsatte for fire Syngestemmer, for Orgel eller Pianoforte.

Af

A. P. BERGGREEN.

Syvende Udgave.

KJØBENHAVN.

C. A. Reitzels Forlag.

1889.

Aandelige Sange med Melodier,

udsatte for

fire Syngestemmer, for Orgel eller Pianoforte.

Af

A. P. BERGGREEN.

Syvende Udgave.

KJØBENHAVN.

C. A. Reitzels Forlag.

1889.

*Taler hverandre til med Salmer og Lowsange og aandelige Viser,
og synger og leger for Herren i eders Hjerte.*

Ef. 5, 19.

Efter Anmodning af Forlæggeren har jeg atter paataget mig at besørge en ny Udgave (7de) af A. P. Berggreens Koralbog. Ifølge indhentede Oplysninger fra flere Sider og efter nøje Overvejelse har jeg tilraadet at udelade »Ansættelse af Melodierne til Sangene i Evangelisk- kristelig Salmebog«. Jeg tror ikke, at Ansættelsen vil savnes. Derimod har jeg ved Velvilje fra Prof. Hartmanns Side

kunnet optage en ny Melodi til »Dyb af Kærlighed«, som blev komponeret til og udført ved Regeringsjubilæet. Ligeledes ere de mest brugelige Korsvar medtagne bag i Bogen efter Opfordring fra mange Lærere, ligesom der ogsaa er tilføjet Afslutninger ved flere Koraler, hvor Pladsen tillod det.

Kjøbenhavn, i December 1889.

V. Sanne.

Forord til 2^{den} Udgave.

De, som Tillæg til den 1ste Udg., i 1856 udkomne Melodier ere optagne i denne, foruden flere nye Melodier. Nogle af disse slutte sig til Biskop Monrads Psbg.¹⁾; andre, fremkaldte ved særegne Anledninger, kunne forhaabentlig tjene til Opbyggelse i Hjemmet. Texten er — paa en enkelt Læsemaade nær i Nr. 67, sidste Vers — bragt i Overensstemmelse med den af Digteren Ingemann gennemsete Udgave af Roesk. Psalmebog²⁾. Fermat-Systemet er simplificeret, saa at Fermaterne have samme Betydning i ulige som i lige Taktart³⁾.

Skjøndt jeg i den indledende Afhandling om Menighedssangen har forvaret mig mod den Mening, at jeg skulde betragte alle de optagne Melodier som passende til Menighedssange⁴⁾, har dog Erfaringen lært mig, at det ikke vil være uhensigtsmæssigt her udtrykkelig at nævne de kun for Hjemmet bestemte Melodier⁵⁾. Til disse regner jeg nedenstaaende, dels paa Grund af deres Stil, dels for deres Vanskeligheds Skyld. Den sidste Egenskab alene udelukker dem imidlertid ikke fra Kirken, hvor de paa sine Steder kunne være brugelige til Chorsange, og de herhenhørende Melodier har jeg i følgende Fortegnelse indklamret:

[Nr. 7, 10⁶⁾, 20], 29 a), 30, 36, [38, 61, 68], 77, 83, 108, 109, [110], 117, 120, 122, 124 a).

I de senere Oplag af den reviderede Roesk, Psbg. har jeg for flere Psalmer anført 2 Melodier, af hvilke den anden er valgt

¹⁾ „Evangelisk-christelig Psalmebog. Ny Udgave. Et Forslag af D. G. Monrad.“ Kbh. 1854. — De deri staaende Psalmer Nr. 46, 122 og 409 kunne ogsaa synges med Mel. Nr. 151, naar Verset deles; Nr. 447 har faaet sin „egen Melodie“; Nr. 489 kan ogsaa synges med Mel. Nr. 105.

²⁾ Ifølge kgl. Resolution af 22de Februar 1855 autoriseret til Indførelse, „hvor Præst og Menighed derom maatte enes“.

³⁾ s. den følgende Indledning Pag. XIX—XX.

⁴⁾ s. Indledningen Pag. XX, Spalte 1, Anm. 2.

⁵⁾ Flere af disse ere allerede ved de tilhørende Texter stemplede som saadanne.

⁶⁾ Det er kun ved den for 2det Vers stedfindende Omskiftning af Mol med Dur, at denne smukke Melodie turde være for vanskelig til Menighedssang; hvor der imidlertid er et Orgel til Sangens Understøttelse, vil Dette ikke være at befrygte.

med strengere Hensyn til Menighedssangen. For dem, der kun have det 1ste Oplag af Psalmebogen, skal jeg her anføre disse Psalmer med deres dobbelte Melodie-Ansættelser, som Kirkesangere og Organister bør tilføje i deres Psbg.

- Nr. 59. Mel. Din Villie skee, o Herre,
eller: Jeg vil min Herre love.
- 63. Mel. Jeg veed et evigt Himmerig¹⁾,
eller: Gud Fader udi Himmerig.
- 79. Mel. Dagen gaaer med raske Fjed,
eller: Kvinde, o din Tro er stor.
- 167. Mel. Jeg veed et evigt Himmerig,
eller: Gud Fader udi Himmerig.
- 285. Mel. Jeg veed et evigt Himmerig,
eller: Gud Fader udi Himmerig.
- 320. Mel. Til vor lille Gjerning ud,
eller: Kvinde, o din Tro er stor (*Verset deelt*).
- 338. Mel. Jeg veed et evigt Himmerig,
eller: Gak, under Jesu Kors at staae.
- 405. Mel. Jeg veed et evigt Himmerig,
eller: Gud Fader udi Himmerig.
- 444. Mel. Jeg veed et evigt Himmerig,
eller: Gud Fader udi Himmerig.
- 493. Mel. Jeg veed et evigt Himmerig,
eller: Gud Fader udi Himmerig.
- 502. Mel. Jeg veed et evigt Himmerig,
eller: Gak, under Jesu Kors at staae.
- 530. Mel. Jeg veed et evigt Himmerig,
eller: Gak, under Jesu Kors at staae.
- 551. Mel. Jeg veed et evigt Himmerig,
eller: Gak, under Jesu Kors at staae.

Desuden have Psalmerne Nr. 161, 357 og 556 hver faaet sin „egen Melodie“. Med den første Mel. („Glade Juul, dejlige Juul“) kan ogsaa Ps. 454 synges; med den anden („Søndag Morgen fra de

¹⁾ Da denne Melodie maaskee kunde have sine Vanskeligheder for en større Menighed, har jeg tilføjet den anden.

Døde») synges ogsaa Ps. 319; med den tredie Mel. («Udrust dig, Helt fra Golgatha») tillige Psalmerne Nr. 67, 209 og 544. Istedetfor den til Ps. 545 ansatte Mel. ville Nogle foretrække Mel. »Lær mig, o Skov, at visne glad«¹⁾).

Endskjøndt jeg naturligviis ikke kan frafalde det Princip, som jeg i den indledende Afhandling om Menighedssangen har opstillet, at en Melodie ikke blot bør passe til en Psalms Stavelsemaal, men ogsaa til dens Indhold²⁾) saa har dog de mere umiddelbare Iagttagelser, som jeg i senere Aar har havt Lejlighed til at gjøre, overbeviist mig om, at Gjennemførelsen af dette Princip kun kan ventes under gunstigere Forhold, end de for Øjeblikket findes at være paa mange Steder, hvor Kirkesangeren neppe kan een Psalme-Mel. rigtigt, endsige saa mange, som nødvendigt er, for at hævde det ovennævnte Princip. Jeg indsaar derfor strax det Velmeente og Velbegrundede i Hr. Pastor R. M. Schmidt's Forslag³⁾) foreløbig at indskrænke Melodierne til den nye Psbg. til et saa lidet Antal, som muligt; og da jeg dertil nylig fra en anden Side, hvor der vises den varmeste Iver for Kirkesangens Fremme, er bleven opfordret til at paavise en mulig Lettelse i min Melodiesamlings Anvendelse, saa har jeg forsøgt, hvorledes jeg, uden ganske at opgive Hensynet til Psalmernes Charakter, kunde sammenstille flere Melodier som ombyttelige med hinanden. Men da den tilsigtede Livelighed i Kirkesangen — vel forstaaet — kun kan opnaaes ved en betydningsfuld Forbindelse mellem Psalme og Melodie, saa maa det forsøgte Middel kun betragtes som et Palliativ, der maaskee paa nogle Steder kunde fremhjælpe den nye Psalmebogs Indførelse, men som kun skulde bruges midlertidig, indtil mere musikalsk-dannede Skolelærere ville udgaae fra Seminarierne og gjøre Benyttelsen af den hele Melodie-Kreds mulig. Imidlertid gjøre Nogle sig de underligste Forestillinger om disse Melodiers Beskaffenhed. I nærværende Samling findes alle de gamle Melodier (et Par undtagne, som ikke benyttedes). Den ældre Kirkesanger kan altsaa ikke savne dem i min Bog; men mangan ældre Kirkesanger kjender kun meget faa af disse gamle Melodier, paa hvilke han da synger alle de Psalmer, hvis Versemaal dertil kunne passe uden Hensyn til deres Charakter; saaledes: Gravsange paa Lovsangs-Melodier, Lovsange paa Grav-Melodier, Julespalmer paa Passions-Melodier, Passionspsalmer paa Julemelodier o. s. v. Saa-

vidt tør Eftergivenheden, under Forsøget paa en lettet Brug af Melodierne, ikke gaae. For de Melodier, der ere nødvendiggjorte ved de i den nye Psbg. staaende Psalmers særegne Form, kunne naturligviis ikke andre fra den gl. Psbg. bekjendte Melodier sættes istedet; ligesaa lidt for dem, der allerede i den gl. Psbg. sluttede sig til særegne Verseformer, f. Ex.: »Vi troe, vi Alle troe paa Gud«, »I Jesu Navn«, »Gud du skabte Jordens Kreds«, o. s. v. Heller ikke kan jeg tillade mig at knytte de Psalmer, hvis Indhold staae i den ovfr. berørte skarpe Modsætning til de forhaanden-værende ældre Melodier, ag derfor bleve forsynede med nye Melodier, til mere bekjendte, aldeles upassende Melodier, der modarbejde Psalmernes Indtryk, f. Ex. Ps. Nr. 180 »Jesus græder, Verden leer« til Mel. »Søde Jesu, vi er her«. Hellere maa Benyttelsen af saadanne Psalmer indtil videre undgaaes. Jeg vil dog her ikke lade ubemærket, at ligesom ovennævnte Mel. til Ps. Nr. 180 kun er anvendt til denne ene Ps., skal man heller ikke i andre Tilfælde kunne paavise, at de nye Melodier i min Samling fremtrænge sig mere, end Ideen om en livligere Kirkesang har medført. Saaledes har af 39 nye Melodier hver kun een Ps.; af 21 hver 2 Psalmer. For at give et klarere Begreb om Melodie-antallets Forhold til den nye Psbg., skal jeg her tilføje: Der findes i denne 91 forskellige Versemaal, der altsaa fordre 91 Melodier¹⁾); naar hertil lægges 18 Melodier, der ikke høre til Psbg., bliver der af de 160 Melodier 51 tilbage²⁾), ved hvilke jeg har søgt at fyldestgjøre Hensynet til det forskellige Indhold af 479 Psalmer³⁾), og dette kunde visselig endnu fordre flere Melodier. For imidlertid, af tidligere anførte Grunde, at vise Vej til en Lempelse efter mindre gunstige Forhold, har jeg nedfr. sammenstillet de Melodier, der have samme Versemaal, men tilføjet et a) ved dem af en lysere, et b) ved dem af en mørkere Farve. Medens jeg herved haaber, paa den ene Side at foranledige — idetmindste hos Nogle — en Overvejelse og derefter en Indrømmelse af det Forkastelige i at substituere Melodier for hinanden blot efter Stavelsemaalet, uden Hensyn til Psalmens Charakter, er der paa den anden Side givet Anviisning til en saadan Ombytning af Melodierne, at Hensynet til Udtrykket ikke ganske opgives. Kun de Melodier med samme

¹⁾ Allerede i 3die Udgave har imidlertid Ps. Nr. 545 faaet sin egen Mel. — Anmærkn. 1868.

²⁾ s. Pag. XV-XVII.

³⁾ Ugeskr. f. den evang. Kirke. 1857, Nr. 46-47.

¹⁾ slg. den følg. Indl. S. XXII.

²⁾ Jeg tager ikke med i Beregningen, at nogle Melodie-Nummere ere dobbelte (— Nærværende 4de Udg. har, Indgangspsalmen »Giv mig Gud en Psalmetunge« og »Amen« medregnede, 11 Melodier flere, hvoraf dog kun de 4 høre til Psbg. — Anmærkning 1868).

³⁾ — nemlig Psalmebogens 570 Psalmer ÷ de ovennævnte 91.

VIII

Bogstavmærke ere altsaa at ombytte med hinanden. En Gaaen udenfor denne Grændse kan kun overlades den mere musikalsk Dannede. Mellem de Melodier, der ikke ere betegnede med disse Bogstaver, er Charakterforskjellen mindre, og Valget altsaa friere.

Da jeg har ladet mig sige, at det skulde forvirre de ældre Kirkesangere, at nogle af de gamle Melodier fremtræde hos mig under andre Benævnelser eller — rettere — kun under een af de flere Benævnelser, som de tidligere have havt, saa skal jeg i den følgende Liste ogsaa optage de tilsidesatte Overskrifter, hvorunder de maaskee lettere gjenkjendes.

	Nr.
a) Det kimer nu til Julefest	24
a) Fra Himlen højt { kom Budskab her vi komme her }	27
a) Her komme, Jesu, dine Smaa	37
a) Naar vi i største Nød mon staae	90 ¹⁾
a) Jeg veed et evigt Himmerig	75
a) Op, al den Ting, som Gud har gjort	11
a) Nu ringer alle Klokker mod Sky	83
b) Gak, under Jesu Kors at staae }	51
b) Jesu søde Ihukommelse	
a) Af dybeste Nød lader os til Gud { I dybest Nød vil jeg til Gud }	106
a) Alene Gud i Himmerig	2
a) Enhver, som troer og bliver døbt	78
a) Hvad kan os komme til for Nød { Gud Helligaand, i Tro os lær }	13
b) Af Dybsens Nød, o Gud, til dig	85
b) O Herre, frels mig, døm min Sag	125
2) Du, o Gud, vort Haab skal være	8
Jesu, dine dybe Vunder	52

¹⁾ Jeg vil tage Anledning af Melodierne Nr. 90 og 11 til at bemærke, at en Sammentrækning af to Noder paa een Stavelse, eller en Deling af een Node til to Stavelser, som her i 7de og 15de Takt, falder saa ganske af sig selv, at jeg ikke bar fundet det nødvendigt at udhæve det ved hver Mel., hvor Dette maa gjøres.

²⁾ I denne Melodie-Række er Charakterforskjellen mindre fremtrædende, saa

Jesu, Frelser, Saliggjører	41
Nu velan, vær frisk tilmode	121
Jeg veed et lille Himmerig	75
Gud Fader udi Himmerig	40
a) Din Villie skee, o Herre	110
a) Jeg vil min Herre love { Saa er vor Høst tilende }	105
b) Jeg raaber fast, o Herre	28
b) Mig hjertelig nu længes { Hjertelig mig nu længes }	18
a) I Glands for Herrens Throne staaer	102
a) Naturen holder Pintsefest	73
b) Mit Haab og Trøst og al Tillid	45
b) O store Gud, din Kjærlighed { Jeg beder dig, o Herre Christ Jeg beder dig, min Herre og Gud }	98
a) O gode Gud, jeg takker dig	124
a) Reis op dit Hoved, al Christenhed	68
b) At sige Verden ret Farvel	160
b) Lær mig, o Skov, at visne glad	128
b) O, kjære Sjæl, fald ydmyg ned { Kommer til mig, sagde Guds Søn }	80
a) Christne, synger høit i Chor	6
a) Verdens Igjenfødsel	61
b) Frygt, min Sjæl, { Mit Barn, frygt } den sande Gud	79
a) Solen daler, Lyset svinder	123
a) Himlen aabnes, Mørket svinder	59
b) Paa sit Kors i Dødens Smerte { Naglet til et Kors paa Jorden }	50

man ret vel kan synge alle Psalmer af dette Versemaal paa en af Melodierne. Men — da der ere saa mange Psalmer af dette Versemaal, har jeg troet, at Tilføjelsen af et Par nye Melodier var nødvendig for at forebygge Monotonie ved en mulig Anvendelse af flere af disse Ps. til een Gudstjeneste (slg. S. XXI).

a) I Østen stiger Solen op	116
a) Op hver, som her paa Jorden boer	4
b) Udrust dig, Helt fra Golgatha	154
1) Dagen gaaer med raske Fjed	122
Kvinde, o din Tro er stor	151
Til vor lille Gjerning ud (<i>Verset deelt</i>)	77
a) Dig, Jesu priser jeg af ganske Hjerte	48
b) Afvend din Vrede, Herre Gud, af Naade Vreden din afvend, Herre Gud	89
Den yndigste Rose er funden	33
Med Sorgen og Klagen hold Maade	135
Gaa nu hen og grav min Grav	131
Jesus er mit Haab og Trøst Jesus han er Synderes Ven	91
a) Jeg vil din Priis udsjunge	58
b) Guds Godhed vil vi prise	87
a) Haabet ogsaa blege Kinder	56
b) Kæmp alvorlig, nu Guds Naade	142
a) Søndag-Morgen fra de Døde	158
b) Herre, jeg har handlet ilde	88
Hvo ikkun lader Herren raade	19
Hvo veed, hvor nær mig er min Ende	126
Jo større Kors, des bedre Bønner	159
a) Søde Jesu, vi er her	60
b) Jesus græder, Verden leer	49
Nu takker, Alle, Gud	5
O Gud, du fromme Gud	42

1) Charakter-Forskjellen paa Melodierne i denne og nogle følgende Afdelinger har jeg ikke antydnet af Hensyn til den Lempelse, som her er tilsigtet.

Kjøbenhavn, Maj 1859. (Paany gennemseet i Juni 1863.)

Stor er du, Gud! Utalte Engles Hære	7
Den prægtig' Sol, som hele Verden glæder	127

Den signede Dag med Fryd vi seer	115
Velkommen igjen, Guds Engle smaa	26

Glade Juul, deilige Juul	157
Stille Nat, hellige Nat	38

a) Jeg kjender ham, hvem jeg har overgivet	47
b) Vor Jesus kan ei noget Herberg finde	31

a) Jesus Christ, du overvandt	97
b) Stirrer ei i Graven ned	133

Nu hviler Mark og Enge	118
Nu lukker sig mit Øie	120

Den lyse Dag forgangen er	119 ell. 150
-------------------------------------	--------------

Jeg vil nu kun ønske, at den ovfr. givne Anviisning til Hjælp for de musikalsk ubefæstede Kirkesangere ikke maa blive en Sovepude for de sløve og ligegyldige, der have mere Evne, end de bruge. Selv under mindre gunstige Betingelser kan der med en god Villie udrettes ikke saa Lidet. Gid den vakte religiøse Sands snart vilde aabenbare sig i en almindelig, levende Menighedssang, hvis Livelighed imidlertid ikke maatte minde for stærkt om det Liv, hvorfra vi just skulde vende Blikket, forat Tanken kunde dvæle ved Det, hvorefter al Tale og Sang i Kirken bør dreie sig; men vidne om den dybe Alvor, hvormed det religiøse Sind hengiver sig i Bøn og Paakaldelse, og som visselig ofte er tilstede der, hvor den ikke har faaet sit tilsvarende Udtryk i Tonerne, men hvor det ogsaa er at haabe, at de Toner, der virkelig kunne hæve Andagten, ville finde aabne Øren og velvillige Hjerter.

Forord til 3^{die} Udgave.

Kun til et Par Bemærkninger giver nærværende Udgave Anledning.

Da det for mangan i Musikens Theorie mindre indviet Landsby-Organist falder vanskeligt at indlede Psalme-Melodien med et passende Forspil, der ikke blot skal angive Tone- og Takt-Arten, men ogsaa antyde Melodien, har jeg viist, hvorledes et saadant kan dannes ved Forbindelsen af Melodiens første og sidste Takter, idet jeg i hver Melodi har anbragt et Tegn, hvortil, og et tilsvarende, hvorfra man skal fortsætte Forspillet. Forbindelsen kan vistnok skee paa flere Maader. En kortere Melodie kan ogsaa som Forspil spilles een Gang heelt igjennem paa svagt Værk. At Forspil, der ere byggede paa et Motiv af Psalme-Melodien og udarbejdede med Kunstsands, ere langt at foretrække, behøver jeg vel ikke at bemærke; men hiin Anviisning er at betragte som et Huusraad, der dog maaskee ikke er af de sletteste. Det er iøvrigt min Hensigt, til alle Melodierne at udgive en Samling af Forspil, hvoraf et ikke ringe Antal allerede er komponeret.¹⁾ Angaaende Foredraget af Psalme-Melodierne i andre Henseender henviser jeg

¹⁾ Denne Samling udkom forrige Aar. — Anmærk. 1868.

Kjøbenhavn, d. 12te August 1863.

til, hvad derom er sagt i den følgende Indledning S. XIX-XXI. Tempo-Angivelserne ere de samme som tidligere, men kunde vel for nogle Melodier være ansatte en lille Grad hurtigere. Jeg har imidlertid fastholdt det engang antagne Taktmaal som en Modvægt mod den Ilsomhed, hvormed Melodierne paa flere Steder udføres.

For ikke at forandre Melodiernes engang bekjendte Følge ere de siden 1ste Udgave efterhaanden tilkomne nye Melodier ikke blevne indordnede paa de Steder, hvor de ifølge Psalmernes Indhold burde staae; men denne Mangel paa Orden er udjevnet ved den S. XXIII-XXV givne Fortegnelse over Psalmerne »efter deres Indhold«¹⁾.

Det er just nu 10 Aar siden, at disse Melodier første Gang udkom. Jeg tilstaaer, at mine dengang nærede dristigste Forventninger ere langt overtrufne, idet Melodierne nu foreligge i tre Udgaver af Hovedværket, to Udgaver af den trestemmige²⁾ og fem Udgaver af den tostemmige Udsætning; ialt i 20,000 Exemplarer. Har jeg, derefter at dømme, formaaet at medvirke til Kirkesangens Oplivelse, da takker jeg derfor Gud af et ydmygt Hjerte.

¹⁾ Denne Fortegnelse findes ikke i nærværende Udgave. Udg.'s Anm.

²⁾ 3die Udg. af den trest. Udsætning udkom 1866. — Anmærk. 1868.

Forord til 4de Udgave.

I den Hurtighed, som Tempo-Betegningen i denne Udgave angiver, har jeg altid selv spillet Psalme-Melodierne; men naar jeg hidtil har ansat Tempoet langsommere, har det, som alt tidligere bemærket, været for at modarbejde somme Kirkesangeres Tilbøjelighed til et altfor hurtigt Foredrag; idet jeg haabede, at Angivelsen af det langsommere Tempo maaskee kunde tjene til Advarsel for En og Anden, medens jeg paa den anden Side ikke tvivlede paa, at samme En og Anden dog ikke vilde afholde sig fra i Retning af Hurtighed at overskride det af mig ansatte Tempo. Da det imidlertid ogsaa har viist sig, at der ere dem, der enten af gammel Vane eller af Dorskhed foredrage Melodierne altfor langsomt, er jeg her gaaet til Bekjendelse af den Hurtighed, som efter min Mening er den rette, en Bekjendelse, som den Gamle har god Grund til ikke at opsætte.

Den foran (S. VIII-IX) gjorde Sammenstilling af Melodier til Psalmer af samme Versemaal er bleven misforstaaet i den Grad, at man har meent, at hvilkensomhelst af de sammenstillede Melodier kunde vælges til en Psalme af det tilsvarende Versemaal uden nærmere Overvejelse af den valgte Psalmes Charakter! Mod en saadan Opfattelse maa jeg gjøre Indsigelse; og har jeg givet Anledning til Misforstaaelse, skal jeg her søge at tydeliggjøre min Mening.

Paa anførte Sted har jeg adskilt Mol- og Dur-Melodierne af samme Metrum ved at tilføje et a) ved Dur-Melodierne, de af en lysere Farve, og et b) ved Mol-Melodierne, de af en mørkere Farve, og sagt, at »kun de Melodier med samme Bogstavmærke ere at ombytte med hinanden«. Hermed ere dog ikke alle nødvendige Hensyn tagne, men en nøjere Beskrivelse af hver enkelt, i disse to Melodierækker opførte Melodier større eller mindre Anvendelighed til Psalmebogens Sange af eet Versemaal vilde ikke kunne gjøres uden en uhyre Vidtløftighed, der visselig vilde være mere afskrækkende end vejledende for dem, for hvem hiin Sammenstilling er gjort. En Overvejelse i denne Henseende maatte jeg

overlade til vedkommende Præstes, Kirkesangers eller Organistes Skjøn, der desværre ikke altid vil kunne forebygge Fejlgreb, ikke engang af Den, der er saa musikalsk, at han kan spille en Psalme-Melodie; thi denne Færdighed er ofte ikke forbunden med en musikalsk Opfattelsesevne, der heldigviis — og dertil støttede jeg mit Haab — hyppigt findes hos dannede Mennesker, der, uden musikalsk Indsigt, ved en medfødt Sands træffe det Rette.

Et Par oplysende Exempler paa, hvad der maa betragtes som Misgreb, skal jeg her anføre.

Ps. Nr. 503, hvori Tanken om Verdens Fornægtelse og Jesu Efterfølgelse under Korset er det til Grund Liggende, vil vistnok finde en bedre Understøttelse ved Mel. »Guds Godhed vil vi prise«, end ved den jublende Mel. »Jeg vil din Priis udsjunge«. Skjøndt begge Melodier have samme Metrum, vilde en Ombytning af dem være meget uheldig. Til Advarsel er da ogsaa den første Mel. mærket med et b), den anden med et a). — Ps. Nr. 428 er en altfor stærkt udpræget Bodspsalme, til at en Mel., der aander barnlig Juleglæde i den Grad, som »Det kimer nu til Julefest«, dertil bør anvendes. Imidlertid har jeg betegnet den til Nr. 428 ansatte Mel. »Naar vi i største Nød mon staa« (Nr. 90) og den nævnte Julemelodie (Nr. 24), som begge staaende i Dur, med a). Vilde man nu ombytte Mel. Nr. 90 med en anden i samme Række (s. Side VIII), da burde det være med Nr. 11 eller 27, der ligesom Nr. 90 have Udtrykket af den rolige, faste Tro, hvori den Christne til enhver Tid skal finde Hvile, men ikke med Nr. 24 eller 37, hvilke begge ere stærkt udprægede Julemelodier. Derimod kunde disse to Melodier ikke blot ombyttes med hinanden, men ogsaa med Melodierne Nr. 11, 27 og 90 paa Grund af disses ovfr. beskrevne Charakter. Kort sagt: Nr. 90 kan ikke ombyttes med Nr. 24; Nr. 24 derimod med Nr. 90. Under de senere Tidens Bestræbelser for at give enkelte Klasser af Psalmer et stærkere udpræget musikalsk (maaskee turde jeg kalde det lyrisk) Udtryk, end det mere rolige (episke) i de egentlige Chormelodier, maa man, saa glædeligt vækkende

som denne Bestræbelse er, ikke lade sig forlede til en Tilsidesættelse af disse, hvis Udtryk dog stemme med de fleste Psalmer. Ved Benyttelsen af en Melodie som Nr. 24 udenfor Juletiden — andre Hensyn forbigaaede — betager man den ogsaa meget af sin Virkning som Julemelodie. Thi ihvorvel Christi Fødsel, Død og Opstandelse altid bør være os i Tanke, har dog Kirken sine særegne Fester til Erindring om hver enkelt af disse Begivenheder, og af stor Betydning vilde det være, naar disse Fester ogsaa paatryktes et særegt Stempel ved nogle til hver især hørende Melodier.

Af alle forunderlige Forestillinger om Psalmesang har dog ingen forundret mig mere end den: at den samme Psalme til forskjellige Tider af Aaret hensigtsmæssigt kan synges paa Melodier af forskjellig Charakter!¹⁾ Thi er en Mel. virkelig stemmende med Psalmens Indhold, saa maa denne Mel. ogsaa passe til enhver Tid, hvor Ps. passer, og det efter den bekjendte Formel:

naar $a (\text{c: Mel.}) = b (\text{c: Ps.})$, og $b (\text{c: Ps.}) = c (\text{c: Tiden})$,

saa maa ogsaa $a = c (\text{c: Melodien passe til Tiden})$.

Hertil kommer, at har man ikke villet istemme Klagerne, der ere førte over de for mange Melodier til Psalmebogen (s. den følgende

¹⁾ Det skulde da være, naar en Psalme var saa karakter- eller indholdsløs, at den fik al sin Betydning ved Melodien. En Opfattelse af Musikens Væsen, ganske modsat deres, der mene, at en Mel. i og for sig ingen Betydning har, men faar først en saadan ved Texten (slg. hvad derom er sagt i den følgende Indledning, S. XVI).

Kjøbenhavn, d. 14. November 1868.

Forord til 5te Udgave.

Meget lidt har jeg at bemærke ved denne Udgave. Et Par nye Melodier ere tilføjede, nemlig Nr. 68 b), 124 b) og Sangen S. 198, der intet Nummer har faaet, for ikke at forstyrre Nummerfølgen mellem Psalmerne i Hovedværket og de to dertil sig sluttende Tillæg. Ligeledes har jeg fundet Plads til Optagelse af nogle Texter S. 83, 145, 197.

Til Oplysningerne om Melodiernes Udspring har jeg benyttet en Deel senere gjorte Opdagelser, see f. Ex. Nr. 1, 27, 28, 67, 85, 89, 112.

Kjøbenhavn i Maj 1875.

Indledning, S. XXII, 2^{den} Spalte), da vilde der virkelig gives skjellig Grund til Klage, dersom man vilde anvende flere, om ogsaa lige gode, Melodier til samme Ps., idet man vilde besværliggjøre Opnaaelsen af en livligere Kirkesang ved af Menigheden at fordre Kjendskab til et større Antal Melodier end nødvendigt.

Tanken om hine Klager foranlediger mig til en Bemærkning. Psalmebogen gjør vistnok Fordring paa mange Melodier; men Fordringen er jo ikke den, at hver enkelt Menighed skal tilegne sig alle Melodierne. Hver Præst holder sig jo i Regelen til en vis Kreds af Psalmer, som han efter de mere eller mindre heldige Forhold, hvorunder han virker, enten udvider eller indskrænker, navnlig af Hensyn til Melodierne. En hensigtsmæssig Maade, hvorpaa en ny Mel. kan indføres i Menigheden, er den, hyppigt at ansætte den samme Psalme, eller — dersom Mel. passer til flere Psalmer — da snart en, snart en anden af disse til samme Mel. passende Psalmer. Iøvrigt er det en Glæde at høre, hvorledes Menigheds-sangen paa mange Steder rundt om i Landet har udviklet sig; men ogsaa kun der, hvor der er en stadigt mødende, afsluttet Menighed.

Ved hver ny Udgave af dette Værk bestyrkes naturligviis mit Haab om, ikke forgjæves at have arbejdet til Fremme af det religiøse Liv. Herpaa har jeg ogsaa oftere modtager Beviser ved en Paaskjønneelse, der vel maa kunne trøste mig ligeoverfor mangelvrig og ukjærlig Bedømmelse. Med det derved styrkede Haab udgives denne Samling paany, forøget med nogle faa for Hjemmet bestemte Sange.

Angaaende nogle Udtalelser om mine Arbejder for Kirken, der have en stærk Afsmag af den Kilde, hvorfra de ere udsprungne, til Expl.: »Med et saadant Syn paa Hovedværket vil man ikke nære store Forventninger om Tillæget«, skal jeg indskrænke mig til at bemærke, at der maa dog vist være dem, der have et andet Syn paa dette Arbejde, da med denne 5te Udgave disse Melodier i de forskjellige Udsætninger foreligge i 28,750 Exemplarer, hvilket, haaber jeg, vil være en Steen i Vægtskaalen for mig.

Om Menighedssangen.

(Som Indledning.)

Kirkesangens Forbedring er et saa almindeligt Løsen i vor Tid, at Nødvendigheden deraf kan betragtes som indrømmet fra alle Sider. Men hvori skal denne Forbedring bestaa? Skal en tidligere Tilstand søges fremkaldt igjen, eller en ganske anden og ny? Jeg vilde ligesaa lidt svare Ja til det Første som Nej til det Sidste. Her ere nemlig to Ting, som ret maae adskilles: det Forraad af Sange, som Kirken ejer, og den Maade, hvorpaa dette er blevet benyttet: og det er dog egentlig denne Benyttelse, som afgiver Maalestokken for Kirkesangens Tilstand. Thi de skønneste Sange, ere de blot til i Optegnelser, og er Folket ikke delagtiggjort i dem, ere som en død Skat. Kirken ejer nu fra ældre Tid mangen herlig Melodi, som ikke blot i og for sig har musikalsk Værd, men hvis Betydning forhøjes ved den Ærværdighed, som Ælden og den gennem flere Aarhundreder stedfundne Brug give den. Disse Melodier maae vi holde paa; thi om de ogsaa vidne om et i musikalsk-technisk Henseende lavere Udviklingstrin, navnlig hvad den rhythmiske Form angaaer, saa ere de dog gennemstrømmede af hine Tiders religiøse Inderlighed og Begejstring og afgive et skjønt Tilknytningspunkt for den nyere Tids Frembringelser, hvori hine religiøse Varme maa søges forbunden med en renere Kunstform. Overalt er Fastholdelsen af det smukke Gamle den bedste Støtte for det Nye. Som noget længe Bekjendt og Kjært baner det Vejen for det Nye og skaffer det en venlig Modtagelse. En nok saa høj Aand, der var istand til at frembringe Melodier, der i absolut Værd stode langt over Kirkens gamle, vilde kun tilvejebringe Forvirring ved aldeles at løsrive sig fra det Ældre. Det vilde være et Forsøg paa som Hellig Anders at hænge sine Handsker paa Solens Straaler. Men en alle tidligere Tider overstraalende Ideens Klarhed vilde vist heller ikke lede til at overse det Historisk-Givne, men til rigtigt at benytte det.

Hvorledes er nu det Givne, som her omhandles, i tidligere og sildigere Dage blevet benyttet? Med andre Ord: hvorledes har Udførelsen af Menighedssangen været, og hvorledes er den? — De foreliggende, allerede paa Luthers Tid af ham selv og senere af Andre aflagte Vidnesbyrd beskrive den langt fra som god; neppe har den været bedre, end nutildags — forsaavidt nemlig, som der nutildags synges i Kirkerne. Saaledes betegnede Luther ved et Kraftudtryk sin Misfornøjelse med Menighedssangen, idet han lignede den ved »Eselgeschrei«, og af flere Kirkesangen afhandlende Skrifter¹⁾ see vi, at det egentlig kun var Chorsangen (den af et musikalsk dannet Chor fleerstemmigt udførte Kirkesang), som man efter den katholske Kirkes Exempel viste nogen Omhu, idetmindste paa enkelte Steder i Tydskland. Hos os har der intet været gjort for at skaffe en tilfredsstillende Chorsang tilveje, og hvad Menighedssangen i de danske Kirker angaaer, da ere Klagerne over dens Slethed ogsaa gamle. Saaledes siger Hans Thomissøn (Psbg. 1569), at Mange læse og sjunge Guds Ord „met en forfengelig mundflammer“; og Niels Jessøn nævner ligeledes i sin Fortale til sit Gradual (1573) den „forfengelige Straal oc Mundflammer vdi Kircken“. Sammesteds læse vi om de „fersindige“ Sognedegne, der „icke sig beflite at bruge oc ved macht holde thend ordentlige Sang, som vdi Ordningen til sin bestempte tid beramt er, Alluegne vdi Kirckerne at stulle sjunge; Men mere efter theris egen lyst, uden ald forskjel, sjunger huad thennem gott tydis och først forekommer“. Men Degnene, og Andre ikke mindre, vedbleve at være »fersindige«, saa at Uoverensstemmelsen i Kirkesangen næsten 200 Aar senere foranledigede Breitendich (Chbg. 1764) til at indskærpe,

¹⁾ See de længere hen anførte Skrifter af Anthes, Heinisch, Bollens og Flere.

at det ikke er ligemeget, om man synger en Psalme »ret eller uret; . . . thi ligesom Andagten virkelig befordres, naar alle i Kirken saa at sige synger af een Mund og med een Tone, saa forhindres den, naar enhver synger sin egen Tone«. En noget sildigere Forf. taler om »den skurren i vore Kirker, som saameget klages over, . . . et vrælende Miskmask«¹⁾; og Schulz²⁾ har samme Mening om den danske Kirkesang, som Luther havde om den tyske, kun udtrykker han sig lidt artigere, idet han siger: ». . . Sogar der allgemeine Choralgesang in den Kirchen ist noch ein rohes Geschrei ohne reine Intonation und Zusammenstimmung.« Efter 63 Aars Forløb er det forsaavidt blevet anderledes, som man istedetfor tidligere Dages ufuldkomne Sang nu, kunde man næsten sige, sletingen Sang har i Kirkerne. Betragter man dette Phænomen ene fra den musikalske Side, tyder det ikke paa noget Tilbageskridt; thi en nøjere Undersøgelse viser, at den Aand, der i ældre Tider bragte Menighederne til at synge, var en religiøs, medens den Aand, der nu bringer dem til at tie, er en — musikalsk! Min Mening er nemlig den, at Folkets musikalske Sands — idetmindste dets Sands for Rhythmus og Tonefald, eller Det i Kunsten, der ret egentligen skal sandses — har udviklet sig og finder saaledes ikke længer Tilfredsstillelse ved Det, der paa et tidligere Standpunkt fyldestgjorde dets Fordringer til Menighedssangen. At en Slappelse i det religiøse Liv ogsaa har bidraget Sit til, at Sangen er forstummet i Kirkerne, er ikke at nægte. Den første Aarsag gjør sig vistnok i højere Grad gjældende i de større Stæder end i Landsbyerne; men den Indflydelse, som de større Stæders Exempel i alle Forhold har paa de mindre, er ogsaa her af Betydning. Saaledes ville de, der skulde indvirke vækkende paa Menigheden i denne Henseende, Præsterne og Skolelærerne, lettelig medbringe til deres Kald en Ligegyldighed for Kirkesangen, som — tildeels — finder sin Forklaring og Undskyldning i de tilvante Forhold i de større Stæder, og som maaskee er størst hos dem, der erkjende Kirkesangens Mangler, medens de dog ikke i Reglen besidde den fornødne musikalske Dannelse til at afhjælpe disse. Det gjælder altsaa her om at tage Kunsten i Religionens Tjeneste saaledes, at, idet dens Udøvelse tilfredsstillede en mere udviklet Musiksands, den fremkaldte og hævdede den religiøse Stemning; og ved paa denne Maade selv at føre Beviset for sin indgribende

¹⁾ See „Forslag til Kirkesangens Forbedring . . . i denne liturgiske Tidspunkt udg. af A.“, Kjøbh. 1785, S. 10.

²⁾ See „Gedanken über den Einfluss der Musik auf die Bildung eines Volks, und über deren Einführung in den Königl. Dänischen Staaten, von J. A. P. Schulz, Königl. Capelmeister“, Kjøbh. 1790, S. 4.

Virkning, vilde Kirkesangen mere og mere overvinde den Ligegyldighed, der i lange Tider er viist den, og som hos Enkelte vel turde være bleven forstærket af en altfor eensidig Tillid til Talens Magt alene. Sangen er dog det Moment i vor Gudstjeneste, hvori Menighedslivet stærkest kunde aabenbare sig. Ved en klar Erkjendelse af denne Sags Vigtighed og ved Over- og Underordnedes ivrige Samvirken for at fremme den er det at haabe, at Sangen i vore Kirker snart vil lyde mere fuldtonende fra Menighedens Læber, end nogensinde før.

Det er mit Haab, at nærværende Arbejde maa kunne vidne om en Stræben mod dette Maal. Den Idee, der har ledet mig, er: Opnaaelsen af en livligere Kirkesang uden at opgive den kirkelige Charakter. Thi medens vist Alle ere enige i Opfattelsen af Kirkesangens Hensigt: at sætte Sindet i en religiøs Stemning, — saa hersker megen Forskjellighed i Begrebet om Kirkesangens Væsen, og Nogle ere, under den priisværdige Bestræbelse efter at opnaae hiin Hensigt, slaaede ind daa Veje, som jeg ikke kan ansee for de rette, idet der visselig bør drages en skarp Grændse imellem verdslig og kirkelig Sang. Kirkemelodierne bør altid være folkelige; men Folke-Melodierne ere ikke altid kirkelige. En dannet musikalsk Smag vil erkjende Rigtigheden af denne Adskillelse og ikke kunne billige en i den sidste Tid paany optagen Skik, at anvende verdslige Melodier til Psalmer; en Skik, der i tidligere Aarhundreder fandt Sted under undskyldende Omstændigheder, der nu ikke længer ere tilstede.¹⁾ Det melodiske Element var nemlig i hine Tidens Kunstmusik meget tilbagetrængt. Musikerne søgte at overbyde hinanden i en kunstig Teknik og satte den største Ære i den derved for Dagen lagte Lærdom. Psalmedigterne havde derfor intet Andet at gjøre, end at tye til Folkemelodierne, af hvilke visselig mange meget passende kunde bruges som hørende til aandelige Folkesange, andre bleve tagne med, »fordi de nu eengang vare bekjendte og bedre manglede«²⁾, mange, ligesom nu, af Mangel paa bedre Smag.³⁾ Det er behageligt her at kunne anføre en gammel dansk Forfatter som Exempel

¹⁾ At der imidlertid ogsaa i ældre Dage ikke vare Faa, der misbilligede denne Fremgangsmaade, kan sees af Fortalen til Kingos „Aandelige Sjungechor“, 1ste Part, 1674, S. 11.

²⁾ slg. „Lebensbeschreibung Hanns Sachsens“, af Ranisch, Altenburg 1765 S. 130.

³⁾ En medvirkende Grund for Componisterne i det 16de og 17de Aarh. til at behandle Psalmemelodierne med denne contrapunktistiske Kunst, hvorved Mel. lagdes i en Mellemstemme (navnlig Tenoren) skulde være den, at de derved søgte at skjule den ofte fra en verdslig Sang laante Mel. og ligesom at indsmugle den i Kirken under den harmoniske Forklædning. Slg. Heinisch: „Der Gemeindegesang in der evang. Kirche“, Bayreuth 1848, S. 32-33.

paa, at Valget af Melodier til Psalmer ikke altid blev betragtet som en aldeles ligegyldig Sag. Efterat Arøeboe¹⁾ har budt sine Læsere det „Davidiske Psalterium, Sangvijs paa vort Danste Maal udsat . . . icke vnder de fremmede Franske Toner [rimeligviis til »Boleviser«, som H. Thomissøn siger], Men vnder saadanne Melodier, som vdi Cithara Lutheri oc vore Psalmebøger findis, oc ellers i vore Christelige Huse giengse erre“, ytrer han sig længerhen saaledes: „Men om icke Texterne her allevegne sig saa vel met Tonerne, som det burde, bequemme: Ombedes den veldømmende Musicant vilde mig det gunstelige til bedste holde, Anseendis saadan at være det allerbesuerligste i dette ringe Arbejde, besynderlig nu Sissen i sliq Maade første gang brydis. Til met er David en Autor oc Geistlig Poet, fuld aff den hellig Aand, saa hand for Aandens offuerflødige Rijkdoms sthld falder aff en materia oc genere dicendi i en anden, oc ofte i en Psalme baade lærer, formaner, trøster, truer, spaar, beder oc tæder, oc. Met huilcke Stycker oc Ingredienter en Melodi oc Tone sig icke saa passe oc arte fand, som Konsten ellers fordrer oc udfæffuer.“ Det havde været ønskeligt, om disse Arøboes Yttringer, hvori der viser sig Evne til at opfatte en Melodie efter dens poetiske Charakter, dens Overeensstemmelse ikke blot med en given Textes Stavelsemaal, men ogsaa med dens Indhold, vare tagne til Følge af senere Tiders Psalmedigtere eller, maaskee rettere: Psalmeudgivere.²⁾ Men hvor beklageligt er det nu ikke, at, medens Folkets mere udviklede Musiksands fordrer noget Bedre, er der af Nogle kun blevet budt det noget Andet end det Sædvanlige; og man maatte kun kjende lidet til den ubefæstede Folkesmag, naar man vilde undre sig over, at Sliqt paa flere Steder er blevet modtaget som det Bedre. Folket formaaer ikke altid at skjelne mellem et Andet og et Bedre. Det maa derfor ansees som Pligt for dem, hvis Kald Musiken er, at bidrage til Erkjendelsen af det Rette. Men dette finde vi visselig ikke truffet ved til »Psalmer«, »Bibelhistoriske« og »Kirkehistoriske« Sange at vælge Melodier som følgende, hvis Benyttelse jeg kan paa-vise: »Her ved Havets aabne Bredder« (af Røverromanen »Rinaldo Rinaldini«), »Duftende Enge og kornrige Vange«, »Hold Lampen tændt, sy Tøfler, Sko« (af »Dragedukken«), »Skaberen skued den nyskabte Klode«, »Sørge hvo, som sørge vil«, »en Grube staaer i

Bjergets Indre« (af »Hugo von Rheinberg«), »Du, hvis Aasyn Glæden tænder« (af »Hermann von Unna«), »Du lille Ø paa Havets blanke Vove«, »Dannevang ved grønne Bred« (o: »Vil Du være stærk og fri«, af »Ludlams Hule«), »Vort Fødeland var altid rigt« (o: »Vi Sømænd gjør ej mange Ord«), »De klare Bølger rulled« (af »Sovedrikken« — en meget melismatisk Mel., af en vanskelig Modulation, hvis Udførelse gjør Fordring paa en musikalsk dannet Stemme!), »Lad den skrantende Magister« (kun sunget i C istedetfor G), »Skjære, skjære Havre«, »Skjønne Minka, Æren byder«, »Stolten Edderkop sidder paa Tue«, (af »Lulu«). »Liden Gunver vandrer som helst i Kvæld«, »Je tente paa Kjölsta ifjor« (norsk Folkemel.¹⁾), »Stusle Söndags Kvelden« (lignedes²⁾), »Wer reitet so spät durch Nacht und Wind«, Mel. til Vægtervisen, »I Juras skjønne Egne«, »Paa Sjølund's fagre Sletter«, »Hr. Peder kasted Runer over Spange« (af »Svend Dyrings Huus«), »Der boede en Konge i Lejre«, »Hvor Bølgen larmer højt mod Sky«, »I Aftenens Glands mon gløde« (en Schweizermelodi³⁾), »Det var en Lørdag Aften«⁴⁾, og hvilkensomhelst Kæmpevise-Melodi, der omtrent har saamange Toner, som Stavelsernes Antal fordrer, o. s. v. o. s. v. Hvilken Miskjendelse af Musikens Væsen udtaler sig ikke i en saadan Anordning! Have vi dog ikke Alle følt den Sandhed, som ligger i Digterens Ord:

Der maner Intet dog saa tryllerisk
De svundne Dages Følelser tilbage,
Som Blomsterduft og gamle Melodier!⁵⁾

Og ligesom disse Ord paa det Sted, hvor de siges, tillægge gamle, bekjendte Kirkemelodier denne Magt til at fremkalde religiøse Minder og Stemninger, saaledes maae ogsaa bekjendte verdslige Melodier fremmane Tanker og Stemninger hos os, der, saa rene de kunne være, dog ikke høre hjemme i Kirken; eller, hvad Stemningerne angaaer, da vil jeg troe, at Stedets Hellighed forebygger, at den Stemning indtræder, som er den ved Melodien oprindelig tilsigtede, men ogsaa at, istedetfor denne, Uvillie imod en saadan Melodies Anvendelse vil udelukke al religiøs Stemning.⁶⁾ Men nu vil man fordre, at man ved at høre de verdslige Melodier til Psalmetexter, hvad enten dette nu er i Kirken eller i Hjemmet, skal kunne glemme den Forbindelse, hvori de

¹⁾ „En liden Haandbog“, Kjøbh. 1627.

²⁾ Hvorlidet dette skete, viser følgende Bemærkning af C. A. Thielo: „Ma. tager uden Betænkning, som jeg selv har hørt og erfaret, forliebte Italienske Mrier, sætter i et andet Sprog en Aandelig Text derunder, og forer dem saa op paa hellige Steder; men de klinger, paa reen Dansk at sige, alt for forliebt, og følgelig ere in Stylo Ecclesiastico foragt værd.“ (s. „Tanker og Regler om Musiken“ Kjøbh. 1746, S. 9.)

¹⁾ s. mine „Norske Folke-S. og Mel.“ (1861) Nr. 47.

²⁾ Sammet. Nr. 57.

³⁾ s. mine „Tydske Folke-S. og Mel.“ (1863) Nr. 132.

⁴⁾ s. mine „Danske Folke-S. og Mel.“ (1860) Nr. 123.

⁵⁾ Oehlenschlägers „Erik og Abel“.

⁶⁾ slg. Dr. Joh. Fr. Naue „Ueber den sogenannten quantitirend-rhythmischen Choral“, Halle 1849, S. 49-50.

staae med deres oprindelige Texter, ganske tilbagetrænge al Erindring, al Kundskab herom! Psychologerne tillægge Ideeassociationen en større Magt. Og, for at hente et oplysende Exempel fra en bekjendt Sphære, have vi ikke ofte erfaret, hvilken parodisk Virkning Vaudevilledigterne just derved have frembragt, at de have underlagt en Melodi, der var os bekjendt som hørende til en alvorlig eller erotisk Text, nogle skjemtsomme Vers.¹⁾ Forf. af det tidligere anførte Skrift »Forslag til Kirkesangens Forbedring« fortæller følgende, meget belærende Historie: »En Forsanger, som sang vel, kunde just en Kæmpevise, hvori han var meget forelsket, paa en Psalme-Melodie. Det træffer engang, at han havde en Psalme af denne Melodie til Beslutning; men Ideen af Melodien var i hans Sjæl saa nøje forbunden med Kæmpevisen, at den forleder ham til at begynde Kæmpevisen. De Nærstaaende paamindede ham strax: »Faer, I ta'er Fejl!« Men han svarer uforsagt: »I skal gjøre mig en Skade, naar jeg passer Tonen!« — Noget Lignende tildrog sig for ikke længe siden her i Hovedstaden: Der holdtes Bibel-læsning. Ved denne Lejlighed blev, under Ledelse af en vis Forsanger, en Psalme sunget paa Mel. af en meget pøbelagtig Vise, som man en Tid lang hørte Gadedrengene fløjte, men som nu ogsaa synes at være forsvunden fra deres Repertoire. Præsten foreholdt alvorligt Forsangeren dette Misgreb. Denne havde Dristighed nok til at foregive, at »det var en gammel Kirkemelodie (!), og han kunde ikke gjøre for, at den var bleven brugt til en smudsig Vise«. Denne Undskyldning lod Præsten jo ikke gjælde; men — Forargelsen var allerede given. Moralen af disse Fortællinger er let at uddrage.

Det er vel ingen Trøst at see lignende Misbrug paa andre Steder; men det vækker Haab om i en bedre Fremtid at see det erkjendt og paataalt. Jeg skal derfor endnu som yderligere Beviis for, paa hvilke Afveje Kirkesangen i vor Tidsalder er geraadet, anføre, at i Frankrig anvendte i Aaret 1835 en vis Berthiot Melodien til Châmpagner-visen i Mozarts »Don Juan« til Hymnen paa Christi Legemsfest »Lauda Sion salvatorem«, og Mel. til »Vi binde dig din Jomfrukrands« af Webers Opera »Jægerbruden« til Antiphonien »Veni Sancte Spiritus«²⁾. I den engelske Kirke synges Psalmer paa Mel. til den øster-rigske Nationalsang »Gott erhalte Franz, den Kaiser« og »In deinem

Arm zu weilen« (af Mozarts »Titus«)¹⁾. Kvækerne i Richmond i de forenede Stater skulle synge Psalmer paa Melodierne af Revolutions-sangene »Marseillaise« og »Reveil du peuple«²⁾, og i 1827 sang man i Mainz »Fader vor« paa Mel. af en østerrigsk Infanterimarsch!³⁾

Naar en Kirke under særegne Omstændigheder har tjent til verds-lig Brug og atter skal benyttes som Kirke, bliver den indviet paany for at indskærpe Menigheden Stedets Betydning og Hellighed, hvorm Forestillingen ved den senere Brug naturlig er bleven tilbagetrængt Men en Melodi, Sangens Sjæl⁴⁾, den lader sig ikke afvaske som en Kirkemur, den er paa en ganske anden Maade Bærer af Menneskets Tanker og Følelser, end at dens med disse indgaaede Forbindelse saa-ledes skulde kunne løses. Og dog tror man uden Anstød at kunne bruge samme Melodi den ene Dag i lystigt Lag, næste Dag i Kirken!

I det Foregaaende er Sagen betragtet fra en Side, fra hvilke det Forkastelige i at benytte verdslige Melodier til Kirkesange vist vil være indlysende for de Fleste. Der er imidlertid en anden Side, fra hvilken Misligheden i denne Forbindelse viser sig; men til at indsee dette hører der en større musikalsk Skjønsomhed. En Melodie — en god nemlig — fremkalder uafhængig af den tilhørende Text en vis Stemning, hvorunder visselig højst forskellige Tanker kunne finde Indgang, men dog ingen, der modsige denne Stemning. »Die Melodie«, siger v. Tucher⁵⁾, »ist nicht wie eine äusserliche beliebige Zuthat zu dem Liede zu betrachten, nicht als ein blosses Mittel dasselbe durch eine grössere Menge zugleich vortragen zu lassen Der Gesang einer Melodie dient zu einem Mehreren, wovon freilich die mei-sten unserer modernen Liederdichter und Gesangbuchs-redactoren keinen Begriff zu haben scheinen, sie dient dem Gemüthe zu einer Ergänzung dessen, was dem Worte des Liedes aus-

¹⁾ Fr. C. Anthes »Die Tonkunst im evangelischen Cultus«, Wiesbaden 1846, S. 55. Disse Melodier ere ogsaa brugte her i Kbhvn. i det engelske Capel.

²⁾ G. Chr. Apels »Choralbuch«, Kiel 1822, S. X. — Det maa rimeligviis være de saakaldte »frie« eller »fægtende« Kvækere, der ikke som de andre unddrage sig fra at gaa i Krig; thi de egentlige Kvækere synge ikke i deres Forsamlinger.

³⁾ Sammet. — »Diese Verirrung des Kirchengesanges«, siger Fr. Bollens i sit interessante Skrift: »Der deutsche Choralgesang der katholischen Kirche« (Tübingen 1851, S. 104), »diese weltliche Musik mit geistlichem Texte, dies Zwittergewächs und Bastardwesen verbreitet sich bald, wie eine epidemische Krankheit, über ganz Deutschland«.

⁴⁾ » Geist fodr' ich vom Dichter; Aber die Seele spricht nur Polyhymnia aus«. (Schiller.)

⁵⁾ »Schatz des evangelischen Kirchengesangs im ersten Jahrhundert der Reformation«, Leipzig 1848, I. S. XI.

¹⁾ »Herre, hvad skal Enden blive« til Mel. »Eensom er jeg, dog ej ene« (i »Kong Salomon og Jørgen Hattemager«), eller: »For en Vest at reparere« til Mel. »Kjøl og sval er Aftenstunden« (i »Aprilsnarrene«) o. s. v.

²⁾ N. A. Janssen: »Wahre Grundregeln des Gregorianischen oder Choral-gesanges, übers. von Smeddink«, Mainz 1846, S. 90.

zusprechen versagt ist«. Let er det nu at skjelne mellem Udtrykket i en Sörgemarsche og i en Menuet, eller overhovedet mellem en alvorlig og munter Musik: men

den religiøse Glæde, der bør aande i en Hymne — og den patriotiske Begejstring i en Fædrelandssang; den milde, andagtsfulde Ro i en Takkepsalme — og Følelsen af Velbehag i en Selskabssang; det bønligt Udtryk i Psalmen — og det erotiske Sværmeri i en Elskovsviser; det med Trøst og Haab blandede Veemod i en Gravpsalme — og det lidenskabelige Udbrud af den Enkeltes Smerte i Elegien

ere Tonefarver, der for den mindre skærpede Sands lettelig glide over i hinanden; og dog er Forskjellen stor. Musikeren raader her over mange Udtryksformer, som rigtigt anvendte, ikke ville forfejle deres Virkning, men som ikke kunne findes ved den blotte Aftællen af en Psalms Stavelser! Saaledes bliver en af de skønneste Folkemelodier, jeg kjender, nemlig: »Och Jungfrun hon skulle sig åt ottesången gå«¹⁾, ikke blot paa Grund af den ved Ideeforbindelsen vakte Erindring om dens oprindelige Text, men ogsaa ved sin egen erotiske Charakter en for Kirken upassende Melodie.²⁾

En Gjendrivelse af de i det Foregaaende fremsatte Anskuelser maatte, forekommer det mig, indeholde Beviset for Rigtigheden af at ophæve Forskjellen mellem det Verdslige og Aandelige, og for den Antagelse, at en Mel. i og for sig Intet har at betyde, men tjener højest kun til stærkere at udhæve det Rhythmiske i Ordenes Forbindelse. Beviserne herfor vil jeg afvente. Paa mine Indvendinger mod de gamle, kjære Folkemelodiers Anvendelse til Kirkesange har man kun svaret mig, at disse Melodier vare benyttede, fordi de vare kjendte og yndede af Folket, og saaledes hjalp til at skaffe Psalmerne Indgang. Var dette nu virkeligt Tilfældet, gjaldt dog ligefuldt de tidligere gjorde Bemærkninger; men — er det ikke oftere og allerede for mange Aar siden just beklaget, at disse gamle Melodier næsten vare udslettede af Folkets Erindring? Og ere de bekjendte, hvorledes modarbejder man da ikke sin egen Hensigt ved

at omforme dem saaledes, at de neppe ere til at kjende igjen?¹⁾ Og naar jeg har fremhævet den ved disse Melodier fremkaldte Idee-association, saa har man igjen trøstet mig med, at Folket ikke kjendte den tidligere Text til dem! Ikke at tale om, at denne Paastand staar i besynderlig Modsigelse til det Haab, som man har sat til senere Tiders Bestræbelser for at opfriske Mindet om de gamle Folkesange, saa veed Enhver, der kjender Noget til Folkemelodiernes Forplantelse, at det i Regelen er Ordene, hvortil Erindringen om Mel. knytter sig, og at man endnu har Texten til mangen gammel Vise optegnet, hvis Melodi man forgjæves efterspørger, fordi den glemtes, da Folket ophørte at synge Visen; medmindre Melodiens Beskaffenhed har gjort den tjenlig til Dands eller Marsch. Altsaa: i Regelen følges Text og Mel. ad i Folkets Tanker; glemmes den første, glemmes ogsaa den sidste; er den sidste bekjendt for Folket, er vist ogsaa den første det. Hertil kommer, at Kirken ogsaa er for dem, der, uden at høre til det store Fleertal, dog høre med til Menigheden og have samme Krav paa og Trang til Opbyggelse, som de, der uden Kritik synge Alt, hvad der forlanges. Ligesom det ogsaa er en Pligt for Enhver, der ifølge sin Stilling kan bidrage til Gudstjenestens Højtidelighed, at søge denne hævet i Forhold til det ved Dyrkelsen af Videnskab og Kunst vundne Udbytte for den almindelige Dannelse, og saaledes ogsaa gennem den offentlige Ritus at lade Menigmand tilflyde saa Meget heraf, som muligt, og afværge, at det mindre Rigtige eller aldeles Urigtige finder et Tilhold i hans Begrebers Uklarhed.

Naar jeg i det Foregaaende har udtalt mig imod verdslige Melodiers Anvendelse til Kirkesange, har jeg naturligviis dermed ikke villet prædike et Korstog imod de allerede for Aarhundreder siden i vor Kirke optagne Melodier, som før have hørt til verdslige Sange. Derfor var der af dobbelt Grund heller ikke nogen Nødvendighed; thi dels have de af disse Melodier, som bruges hos os, i og for sig en kirkelig Charakter, den være nu deres oprindelige eller fremkaldt ved en langt tilbage i Tiden foretagen Omarbejdelse, hvilket for de fleste af dem ikke kan afgjøres af Mangel paa ældre Optegnelser end de, Psalmebøgerne meddele: dels ere de til dem tidligere hørende, verdslige Texter gaaede tabte (paa Begyndelsen nær, der er bleven vedligeholdt som Melodie-Overskrift²⁾), eller de ere traadte tilbage i Erindringen for de saalænge sungne religiøse Texter, saa at disses Indhold nu bliver det, hvorom Melodien minder. I denne sidste Bemærkning vil

¹⁾ s. mine „Svenske Folkes. og Mel.“ (1861) Nr. 1.

²⁾ Der bruges ogsaa nogle nye til religiøse Texter komponerede Melodier, som: „Livsalig Paaskedag“, „Tag det sorte Kors fra Graven“, „Sin Vogn han gjør af Skyer blaa“, hvilke man, uden Kjendskab til denne Forbindelse, maatte antage, at høre til verdslige Sange. Den talentfulde Componist til disse har selv, baade i skriftlige og mundtlige Yttringer til mig, brudt Staven over dem som Kirkemelodier. [Senere (1857 og 1868) har han dog udgivet disse og andre Melodier af samme Charakter som „Tillæg til Weyses Choralbog“. Anm. 1868.]

¹⁾ f. Ex. en af Melodierne til Svend Vonveds Vise (s. mine „Danske Folke-S. og Mel.“, 1860, Nr. 2 b) anvendt til „Lovet være du, Jesu Christ“.

²⁾ s. de om Melodierne tilføjede Oplysninger.

XVIII

man dog ikke, haaber jeg, finde Misbilligelsen af verdslige Melodiers Anvendelse modsagt, og gjøre et saadant Raisonnement gjældende, at man altsaa kun har at give lidt Tid, saa ville de Melodier, der i Begyndelsen støde, efterhaanden tabe det Stødende! Thi — idet jeg forbigaaer de Indvendinger herimod, som ligge i det tidligere Sagte — vilde denne Forventning, under en saa hensynsløs Anvendelse af de verdslige Melodier, som den nutildags stedfindende, hverken gaae ud paa Mere eller Mindre, end en Tilbagegang i den musikalske Dannelse! Men derpaa ville vi ikke haabe, men paa en bestandig mere og mere luttret musikalsk Sands, der vil vide at lade renere Kunstanskuelser komme Kirken til Bedste.

Angaaende Behandlingen af de gamle Melodier i nærværende Samling, da ere de redigerede under en bestandig Sammenligning af de ældste Kilder, hvorefter vel flere Forandringer ere foretagne, de betydeligere dog kun i de mindre bekjendte Melodier, medens jeg har troet, at Forandringer i de almindeligste Melodier, selv om reent musikalske Principer kunde have tilraadet dem, vilde gribe altfor forstyrrende ind i det Tilvante. I et Par hos Zinck staaende Melodier, hvortil jeg dels ikke har kunnet finde Kilderne, og som dels høre til de sjeldnere brugte, har jeg ladet det musikalske Princip friere raade og tilladt mig nogle Forandringer, hvis Hensigtsmæssighed, haaber jeg, vil være indlysende.

Ved Undersøgelsen af Kilderne til de gamle Melodier har jeg fundet ikke faa af dem optegnede i en meget broget Blanding af lige og ulige Taktart. Jeg har forundret mig over, at man heri har seet en Afspejling af tidligere Dages mere rhythmisk-livelige Sang. Jeg har ikke kunnet see Andet deri end en ufuldkommen, ubehjælpelig Gjengivelse af Melodierne, en uklar Opfattelse af deres Form: eller — give Optegnelserne os virkelig et tro Billede af Melodierne, da maae vi atter af disse Overleveringer slutte, at Menighedssangen i hine Tider har været højst forvirret. Thi Rhythmus, og det en bestemt og let fattelig Rhythmus er en nødvendig Betingelse for Muligheden af en reen Menighedssang. Men hiin brogede Blanding af Toleds- og Treleds-Takter er saaledes, at en Capelmester med sin Taktstok vilde have ondt ved at holde et musikalsk dannet Chor sammen, endsige at en umusikalsk Menighed — og som en saadan maa enhver Menighed betragtes — skulde have kunnet følges ad under Udførelsen af saa urhythmiske Melodier, hvis Vanskelighed endnn forøges ved hyppigt indflettede Melismaer. En Afvexling af Melodier i lige og ulige Taktart er derimod et ikke nok benyttet Middel til at bringe Liv i Menighedssangen. Man vil derfor i denne Samling finde et temmelig stort Antal Melodier i ulige Taktart. Den passer

vel bedst for det daktyliske Versemaal, dog vise Nr. 24, 55 og 75, at den ogsaa kan slutte sig utvungent til det jambiske og trochæiske.

Der er stridt meget i Tydskland, om accentueret-rhythmisk, eller qvantiteret-rhythmisk Choralsang burde gives Fortrinet. Ved den første forstaaes den, hvori Noderne have samme Varighed (en enkelt forekommende Node af dobbelt Længde ikke at regne), og hvori Rhythmus kun giver sig tilkjende ved Afvexlingen af Nedslag og Opslag (Thesis og Arsis)¹⁾, saaledes som i vore almindelige Choralmelodier. Qvantiteret-rhythmisk Choralsang er derimod den, hvori Noder af forskjellig Varighed forekomme, saa at Accenten forstærkes ved Forbindelse med Qvantitet. Denne Strid er ført med stor Eensidighed; thi medens Nogle udelukkende have holdt paa den blot acc.-rhythm. Choralsang, have Andre ligesaa afvisende villet have denne fortrængt af den quant.-rhythm. Choralsang. Men Kirkesangens Frelse er upaatvivlelig at søge i Optagelsen af quant.-rhythm. Melodier ved Siden af de acc.-rhythmiske²⁾, og det saaledes, at man ikke gjør for store Fordringer til en Menighed ved i quant.-rhythmiske Melodier at benytte for mange eller for hurtigt med hinanden vexlende Nodeslags, og at man ved et mere levende Foredrag af de blot acc.-rhythmiske Melodier betager dem den trættende Eensformighed, hvoraf de nu lide, der især bevirkes ved en Langsomhed i Tempo, der ligesaalidt er begrundet i Melodiernes Charakter, som den er et naturligt Udtryk for en andagtsfuld Stemning.³⁾ Thi i Glæden over modtagne Goder, i Bønnens Varme, i den inderlige Attraa efter Frelse er der en Fylde af Liv, som ikke kan komme til Gjennembrud under saa langsomt udførte Melodier, at hverken Sætningernes rhythmiske Forhold eller det corresponderende Forhold mellem enkelte Toner, der ofte ere skilte ved flere Takter fra hinanden, og af hvis Samvirken en Melodies Skjønhed fremgaaer, kan gjøre sig gjældende; hvorved altsaa Melodien taber al Sammenhæng og Betydning. Men ikke blot herved, men ogsaa ved den med hiin Langsomhed som et nødvendigt Onde følgende Skik, at gjøre lange Standsninger (Fermater) ved Enden af hver Verselinie, for at de, der under Sangen ere komne fra hinanden, kunne faa Tid til at samles igjen, bliver Melodien ligesaa meningsløs, som Psalmen maatte blive, naar man under Oplæsningen af den vilde gjøre et Punktums-Ophold efter hver Linie. Med Melodiens Sammenhæng tabes saaledes ved denne Foredragsmaade ogsaa Textens.

¹⁾ I Musiken bruges disse Udtryk i den omvendte Betydning af den i Metriken.

²⁾ slg. Naue, S. 42-43.

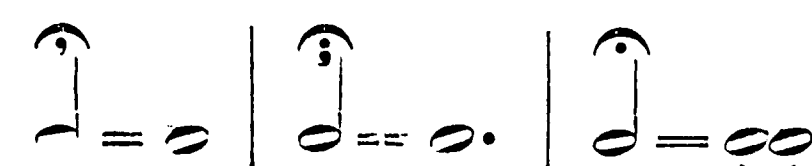
³⁾ Med Hensyn til Langsomheden er der paa de fleste Steder i senere Aar skeet stor Forandring. (Anmærk. 1868.)

En i Tydskland almindelig stedfindende Uskik, der bidrager til at gøre ovennævnte Onder endnu større, vil jeg dog her berøre, fordi den, efter hvad jeg har hørt, desværre ogsaa finder Sted hist og her i Slesvig, nemlig: at Organisten efter hver Sætning i Choralen giver nogle Passager tilbedste paa Orgelet, hvilket kaldes Mellemstil. Mon den, der oplæste en Psalme og efter hver Linie vilde gøre sig et Ærinde ind i andre Stuer, gaae nogle Gange op og ned ad Gulvet, eller henkaste Bemærkninger om uvedkommende Ting (ja selv om vedkommende), turde vente at gøre noget Indtryk paa sine Tilhørere?

Endskjönt Psalme-Melodiernes Bevægelse altid bør holde sig indenfor Langsomhedens Begreb, kan dog denne paaskyndes indtil Grændsen, hvor Mindre langsomt og Ikke for hurtigt falde sammen. Mellem de indenfor denne Grændse liggende Grader har jeg valgt Tempoet for Melodierne. Det er ved det første Tal fastsat efter Mälzels Metronom, ved det andet efter almindeligt Tømmemaal¹⁾, saaledes, at en i Svingning bragt Snor, i hvis ene Ende er befæstet en lille Vægt, og af saa mange Tommers Længde, som det andet Tal angiver, viser den Hurtighed, hvormed de foran Tallene anførte Taktdele skulle følge paa hinanden. Tempo-Betegningen for Nr. 1 er f. Ex. saaledes at læse: Fjerdedelene

skulle følge saa hurtigt efter hinanden, som Svingningerne af Pendulen paa Mälzels Metronom, naar det stilles paa 72, eller som Svingningerne af en Snor, naar den gøres 26 Tommer lang.

For at modvirke de altfor lange Standsninger ved Fermaterne har jeg indført to nye Tegn, nemlig et Comma- og et Semicolon-Fermat foruden det tidligere Punktum-Fermat (⸘ ⸙ ⸚), og tillagt ethvert af disse en bestemt Varighed, saa at Comma-Fermatet giver Noden den dobbelte, Semicolon-Ferm. den tredobbelte, og Punktum-Ferm. den fiirdobbelte Varighed; f. Ex.

Denne Fermaternes Betydning modificeres dog ved Udførelsen saaledes, at i Tilfælde som ndfr. ved a) forlænges Accorden kun med det Halve af Comma- og Semicolon-Fermatets og med to Trediedele af Punktum-Fermatets Værdi, idet Melodiens Node alene udholdes paa Orgelet (eller Pianofortet) i den øvrige Tid af Fermatets Varighed. Men — naar Takten har levnet Plads for en særskilt Antydning ved en lille Node af den Tone, der skal udholdes paa Instrumentet¹⁾, da forlænges Accorden med Fermatets

¹⁾ See Gottfr. Webers „Theorie der Tonsetzkunst“, 2 Udg., Mainz 1824, I. § LI og flg.

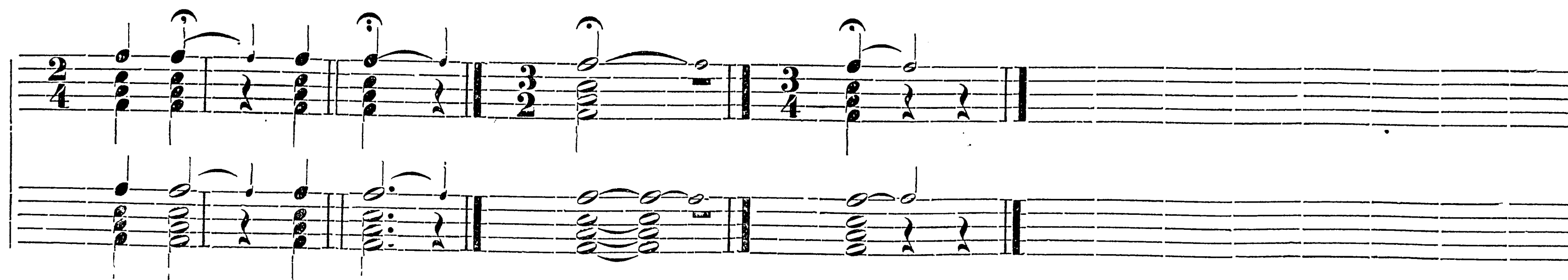
¹⁾ og som undertiden, af harmoniske Grunde, er Bastonen (s. Nr. 21 og 25a) (Dersom man ikke vil foretrække at gøre en lille Standsning efter hvert Vers. Anm. 1875).

Betegning.

Udførelse.

a)

b)

hele Værdi (s. ovfr. ved b). Udføres Melodien uden Ledsagelse af Instrument, træder en Pause istedetfor den lille Node (s. den to- og trestemmige Udgave af disse Melodier).

Man seer nok, at medens Takterne ved den sædvanlige Brug af Fermatet udvides til en ubestemt Længde, faae de her et bestemt Maal, hvormed Menigheden omsider bliver fortrolig og derved ledes til at synge Melodierne taktmæssigt.

Med Fermaterne indtræder der altid en Uregelmæssighed i Taktformen, idet enkelte Takter ikke blot simpelthen faae den dobbelte Længde, men ofte bliver en Toleds-Takt udvidet til en Treleds (ved Punktum-Fermatet undertiden til en Femleds-, eller egentlig en Sammensætning af en Treleds- og en Toleds-Takt), en Treleds- til en Fireleds-Takt, og en Fireleds- til en Femleds- eller Sexleds-Takt, (det Sidste dog at forstaae som en Triplering af en Toleds-Takt, ikke som en Doublering af en Treleds-Takt); men da Dette altid træffer sammen med Cæsurerne i Mel.¹⁾, forstyrrer det ej alene ikke, men bringer tvertimod ved en passende Adskillelse af Sætningerne Tydelighed i Menighedssangen. I mange Psalme-Melodier ere disse Fermater dog ikke nødvendige, ligesom de i Regeln heller ikke findes i de ældre Optegnelser af dem, hvor ofte aldeles taktmæssigt indtrædende Pauser adskille Sætningerne tilstrækkeligt og give den fornødne Hvile. Man vil derfor i denne Samling see flere gamle, bekjendte Melodier uden Fermater eller med færre end sædvanligt. De Baand, hvormed man har standset Melodiens Flugt, ere løste. I nogle faa nyere Melodier staae ingen Fermater, undertiden ikke engang Pauser; men de ere saa simple og let fattelige, at jeg er overbeviist om, at de ikke ville medføre Vanskeligheder.²⁾

¹⁾ Jeg tør ikke sige: i Melodie og Text; thi der er flere Psalmetexter, hvori Cæsuren falder saa forskjelligt i de forskjellige Vers, at ingen Melodie vil kunne passe til dem.

²⁾ Nogle herhid hørende Melodier, navnlig Weyses Compositioner af de Inge-mannske Børnesange (Nr. 36, 77, 83, 109, 120, 122) ere dog kun derfor

Angaaende Udførelsen paa Orgelet af de Melodier, hvori Sætningernes Slutning ikke er betegnet med Pauser eller Fermater — især naar den følgende Sætning begynder med samme Tone i Melodie og Bas, som de, hvormed den foregaaende endte — maa jeg gjøre den vistnok for mange unødvendige Bemærkning, at Cæsurerne antydes derved, at man afknapper Lidt af Slutnings-Accordens Varighed, medens man udholder Melodiens Tone i dens fulde Varighed paa Orgelet.

Som Noget, der vedkommer Melodiernes Foredrag, vil det vel her være Stedet at gjøre opmærksom paa, at Benyttelsen af de almindelig bekjendte Tegn: *p* (piano o: svagt), *mf* (meno forte o: mindre stærkt) og *f* (forte o: stærkt), hvorved den for hver Mel. passende Tonestyrke er angiven, af Organisten er at henføre til Orgelets Registrering. Denne maa dog lempes efter Omstændighederne. Til en eenstemmig Chorsang¹⁾, som er det Almindelige, kan registreres stærkere end til en fleerstemmig. Der maa ogsaa tages Hensyn til Størrelsen af Choret og Menigheden, hvis Sang aldrig bør overdøves af Orgelet. Men — naar Organisten kjender sin Menighed som ikkesyngende, er det ikke ubegrundet, at han undertiden registrerer temmelig stærkt, for at dog det Imposante ved Orgelets Tonemasse kan gribe den i Psalmebogen efterlæsende Menighed, ja maaskee endog ved at rive den med sig bringe den til at synge.

optagne i denne Samling, fordi jeg haabede, at den ogsaa vilde blive benyttet i Hjemmet; thi (for at anføre Digterens egen, saa rigtige Dom i „Landsbybørnene“, II. S. 134) „disse simple, men uendelig yndige Melodier [ere] i en Stil, som uden at være kirkelig eller bestemt religiøs, dog nærmer sig dertil“. Af samme Grund som Melodierne staae her, ere vist ogsaa Texterne optagne i Roesk. Psbg.

¹⁾ Menighedssangen forudsætter jeg bestandig som eenstemmig. En fiirstemmig Menighedssang er et Ideal, hvis Opnaaelse eller rettere Tilnærmelse gjorde Forandringer i Undervisningsvæsenet nødvendige, hvortil der ingen Udsigt er.

Naar engang det af Saamange nærede Ønske om en fiirstemmig Chorsang bliver opfyldt¹⁾, da er dertil Orgelets Tonemasse ikke nødvendig; thi den harmoniske Sang af et nogenlunde stærkt Chor har ved sig selv den største Magt til at gribe Sindet, og Orgelet bør blot understøtte, lette Sangens Udførelse. Skjøndt det er utvivlsomt, at den fulde Virkning af en fiirstemmig Chorsang især vil fornemmes uden Forbindelse med den eenstemmige Menighedssang, maa man dog ikke forestille sig, at den eenstemmige Menighedssang vil ophæve Virkningen af den fleerstemmige Chorsang. Thi ligesaavel som den eenstemmige Menighedssang og den fiirstemmige Harmoni paa Orgelet kunne passe sammen, kunne ogsaa eenst. Menighedssang og fiirst. Chorsang uden Anstød forbindes. Det er i sidste Tilfælde kun at betragte, som om Orgelets fiirst. Harmoni blev hævet til artikulert Sang. Ogsaa de samtidig med dette Værk udkomne to- og trestemmige Udsætninger af Melodierne ere saaledes indrettede, at de kunne ledsages af den fiirst. paa Orgelet eller Pianofortet.²⁾

En Afvexling af eenst. Menighedssang og fleerst. Chorsang, saaledes, at Menigheden sang eet Vers, Choret et andet, vilde i reen musikalsk Henseende vistnok være af Virkning, men kunde vel neppe passe ind i vor Ritus uden ved Psalmer, der have Formen af Vexelsang.³⁾ Snarere kunde det gaa an, at lade en enkelt eller et Par Psalmer udføres fleerstemigt af Choret alene. Hertil meget passende Momenter vilde være Psalmen under Communionen, maaskee ogsaa Indgangs-Psalmen og — især — den Ps., som undertiden bliver afsungen efter Evangeliets Oplæsning fra Prædikestolen.

Hermed har jeg nu gjort Rede for den musikalske Deel af Arbejdet; thi en Udvikling af Principerne for Melodiernes Rhythmisering og Harmonisering⁴⁾ vilde føre mig dybere ind i theoretiske Betragt-

ninger, end her var passende.¹⁾ De Musik-Kyndige ville desuden kunne abstrahere Principerne af Værket selv, og de blot Musik-Nydende ville finde Motivet til deres Dom i det modtagne Indtryk, som jeg vil haabe — i det Hele taget — maa være det af letfattelige Melodier eller — med Hensyn til de gamle Melodier — en lettet Opfattelse af dem og en Melodierne naturligt understøttende Harmonie, hvori jeg dog ugjerne vilde, at man skulde savne den harmoniske Kunst, der er nødvendig for at fængsle Opmærksomheden under den Gjentakelse, som Melodiernes Bestemmelse medfører. Angaaende Texterne har jeg følgende Bemærkninger at gjøre.

I Regelen har jeg optaget Originaltexten o: den, hvortil Melodien er komponeret (eller en Oversættelse af den): men undertiden har jeg foretrukket en anden Text, dels fordi jeg fandt den skønnere, dels fordi den hjalp til at udfylde mit Schema, ifølge hvilket der skulde gives Psalmer til Kirkeaarets Festdage, for de forskjellige Aars-tider, Morgen- og Aften-Sange o. s. v. Med Hensyn til de sidstnævnte, da har jeg opfyldt et Løfte til den herlige, forevige Psalme-Digter, C. J. Boye, der ønskede de i hans Samlinger staaende Morgen- og Aften-Sange optagne i et Arbejde, der ogsaa var bestemt til huslig Andagt.²⁾ Saaledes ere Texterne ikke udelukkende hentede fra de Psalmebøger, hvormed Melodierne ere satte i Forbindelse, men tagne af forskjellige Digtsamlinger. Mellem flere Redactioner har jeg valgt den, der tiltalte mig meest; undertiden har jeg vel ogsaa selv vovet en ubetydelig Ordomsætning i en ældre Psalme. De nyere Psalmer ere i Regelen optagne efter Forfatterens Udgaver, undtagen forsaavidt, som en besværlig Mængde Vers i et Par Psalmer er bleven indskrænket; i hvilke Tilfælde jeg har holdt mig til Roesk. Psalmebog. Det er paa flere Steder gjort gjældende, at Versemaalet i nogle Psalmer i nysnævnte Psbg. er ifølge mit Raad forandret efter ældre Melodier, for at undgaae Nødvendigheden af en yderligere Forøgelse af de nye Melodiers Antal, der udgjør Halvdelen af de her leverede.³⁾ Hertil maa jeg

¹⁾ I et Par Kirker heri Hovedstaden ere gjorte de første Skridt mod dette Maal. (Anm. 1859). Senere ere Chor-Assistenten til Udførelse af Tenor- og Bas-Stemmerne ansatte ved næsten alle Hovedstadens Kirker. (Anm. 1863).

²⁾ Maaskee jeg paa enkelte Steder havde indrettet den trest. og navnlig den tost. Udsætning anderledes, dersom jeg ikke havde sat mig den Opgave, at disse Udsætninger skulde passe til den fiirst. Sats. Dog gjør jeg ikke denne Bemærkning som en Undskyldning for Noget, der maatte være absolut utilfredsstillende i harmonisk Henseende. — Det forstaaes vel af sig selv, at ved den vocale Udførelse af den fiirstemmige Sats maa enkelte Noder i Understemmerne deles efter Stavelsernes Antal.

³⁾ Ps. Nr. 205 i Roesk. Psbg. (her Nr. 51.) kunde maaskee, saaledes som jeg har inddeelt Versene, benyttes paa denne Maade.

⁴⁾ De nye, til dette Værk komponerede Melodier ere naturligviis optagne efter Componisternes Meddelelser.

¹⁾ Man har efter den Tid, Dette blev skrevet, givet mig tilstrækkelig Lejlighed til at udvikle disse Principer. See „Belysning af et Angreb paa mit Psalmeværk“ og „Yderligere Belysning af Angrebet paa mit Psalmeværk“ i Evangelisk Ugeskrift for 1855, Nr. 32, 53 og flg.; ogsaa særskilt aftrykte. Anm. 1859.)

²⁾ Et Vidnesbyrd om, at disse Melodier maa have gjort sig gjældende i denne Retning, synes at ligge i den Omstændighed, at Hovedværket for mere end et Aar siden har været udsolgt. Melodierne, i de 3 forskjellige Udsætninger, ere i en Tid af 5½ Aar udbredte i 9,000 Explr. (Anm. 1859). — Nu ere ialt 14,750 Explr. afsatte; og samtidig med nærværende Udg. af Hovedværket er 5te Udg. af Melodierne for 2 Stemmer udkommen. (Anm. 1863).

³⁾ Ved nye Melodier forstaaer jeg saadanne, som ikke findes i Zincks Chbg.

føje den Bemærkning, at idet jeg under Forhandlingerne herom stillede det Alternativ: enten en ny Melodie, eller Texten forandret — saa valgtes vel nogle Gange det Sidste, fordi Vedkommende deelte min Frygt for et altfor stort Antal nye Melodier: men jeg kan imidlertid hverken tilegne mig Æren eller paatage mig Ansaret for den Maade, hvorpaa Forandringen er udført. De Psalmer, hvori Versemaalet er forandret efter en given Mel., ere Nr. 284, 393, 471, 553 og 555. Til Nr. 393 og 553 har jeg selv foreslaaet Melodierne; til de andre valgte Textens Red. naturligvis den nærmestliggende Melodieform. I ikke faa Ps. har jeg gjort opmærksom paa den meget uheldige, med Melodien aldeles ikke passende Cæsur; men skjøndt min Kritik i denne Henseende undertiden blev fulgt, var det dog ofte, at den ikke blev fulgt, og af andre Hensyn vel hellerikke burde følges. Der findes saaledes flere Psalmer, f. Ex. Nr. 8, 467, 496, 567 og især Nr. 514¹⁾, hvori Cæsuren lader Meget tilbage at ønske. Ogsaa har jeg for et Par Psalmer, f. Ex. 248 og 470, ansat Melodier, der ikke passe saa godt, som de burde, til Textens Charakter; men denne Mangel hidrører atter fra Frygten for at udvide Kredsen af de nye Melodier.

Man vil see, at hver Mel. kun har een Benævnelse, og at denne for nogle af de gamle Melodier ved en lempelig Forandring er bragt til at stemme med Textens Versemaal, hvilket den før ikke altid gjorde. Det er jo dernæst naturligt, at jeg efter mine i det Foregaaende udviklede Anskuelser ikke har kunnet understøtte den saa almindelige Misbrug at synge Psalmer af høist forskjellig Charakter paa samme Melodie ved, som Skik og Brug er i alle Choralbøger, at sammenstille de Melodier, der have eens Versemaal, til behageligt Udvalg. De, der ville gaa den urette Vej, kunne altfor let finde den uden en saadan Hjælp.²⁾ Jeg har da ansat

¹⁾ slg. Anm. 1) S. XX. 1ste Spalte.

²⁾ Abr. Mankell meddeler i sine „Berättelser ur Kyrkomusikens Historia“ (Stockholm 1841, S. 93) Sverrigs berømteste Psalmedigtters Mening om denne Sag saaledes: „Erkebiskop Wallin var af den tanken, att det äfven i Sverige vore nyttigt att för hvarje psalm bestämma en viss melodi . . . Han insåg det orätta uti att låta män, som ofta hafva nog liten urskiljning, välja melodi, kanske utan allt afseende på texten. Kort före sin död, i anledning af et samtal öfver dette ämne, yttrade han, att man borde göra et förslag öfver de till hvarje psalm bäst passande melodier, samt deraf sedan välja den ton, som till karakter mest öfverensstämde med orden. Erkebiskopen insåg väl svårigheterna vid införandet af anbefallda melodier. Äfven trodde han, att saken, som orden föllo, „ännu icke vore mogen“. Men han uppgaf icke ideen, att i framtiden få denne reform tilvägabragt. „Jag hoppas!“ sade han. „Saken vore af stor vigt för vår kyrka, det indser jag nog.“

en bestemt Melodie for hver Ps. i de Psalmebøger, hvortil mine Melodier slutte sig.¹⁾ En enkelt Ombytning, foretagen med Skjøn-somhed, for at undgaae flere Ganges Gjentakelse af samme Melodie til een Gudstjeneste, kunde vel undtagelsesviis gaae an. Herved tænker jeg især paa de mange Psalmer, for hvilke Melodierne Nr. 52 (Jesu dine dybe Vunder) og 121 (Nu velan, vær frlsk tilmode) ere ansatte, i hvis Sted man undertiden kunne bruge Nr. 8 og 41. Mel. Nr. 73. (Naturen holder Pintsefest) kunde vel ogsaa oftere, end det af mig er anvist, bruges til Psalmer, hvortil som Mel. er angivet: »Mit Haab og Trøst og al Tillid«, eller »O store Gud, din Kjærlighed« (= »Jeg beder dig, min Herre og Gud« og »Jeg beder dig, o Herre Christ«).

Denne Ansættelse af en vis bestemt Melodie for hver Ps. vil vel ikke finde deres Bifald, der have foreslaaet at indskrænke Kirkemelodiernes Antal til 20 eller 30. Men ligesom dette Forslag vist er udsprunget af en altfor stor Mistillid til Menighedernes Evne til at tilegne sig flere Melodier (thi hvormange verdslige Visemelodier kan ikke Folket lære mellem Aar og Dag!), saa kan det hellerikke bestaae med de Fordringer, som maae gjøres til Melodiernes Overeensstemmelse med Textens Form og Indhold, uden at man maatte udelukke en Mængde Psalmer, som dog vist ingen Præst gjerne vilde savne i Psalmebogen. For i Korthed at tydeliggjøre Dette, vil jeg anstille følgende løselige Beregning:

- 1) Der ere Psalmer paa 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 og 12 Linier. Dertil fordres strax 9 Melodier.
- 2) Antage vi i enhver af disse Klasser Psalmer af jambisk, trochæisk og daktylisk Verseform, blive 27 Melodier nødvendige.
- 3) Enhver af disse Klasser har indenfor de allerede gjorte Bestemmelser atter Psalmer af saa forskjellig Versebygning (længere og kortere Linier; disses forskjellige Følge; den paa mange Maader stedfindende Vexlen af Versefødder; Forskjelligheden i Cæsuren), at, naar man blot vil regne 3 Modificationer af hver af de 27 Melodieformer, faaer man 81 Melodier.

Dette er kun det omtrentlige, ingenlunde for stort angivne Antal, som alene Verse-Formerne medføre. Kunde ogsaa nogle af disse Verseformer undværes, fordi der i dem ikke fandtes egentlige »Kjærnepsalmer«, saa vilde en nøjere Drøftelse af de øvrige

¹⁾ Til nogle faa Psalmer i „Evang.-chr. Psbg.“ findes her vel ikke Melodier, men da disse Psalmer høre til de saa sjældent brugte, at de i de Aar (siden 1838), hvori jeg har været Organist, ikke, med Undtagelse af Ps. Nr. 537 (med en meget lidt tiltalende Mel.), ere forekomne i min Praxis, saa ville Melodier til dem neppe savnes.

Verseformers Forskjellighed — tage vi endog blot et Par af dem, f. Ex. de paa 4, 6 og 7 Linier — allerede mere end tilstrækkeligt godtgjøre Nødvendigheden af et langt større Melodieantal, end det foreslaaede. Men hertil kommer, at det nødvendige Hensyn til Psalmernes Indhold jo endnu vil fordre mange flere Melodier. Saaledes maae vist de 142 Melodier, som min Samling indeholder til Psalmerne i den nye Psbg.¹⁾, betragtes som et sig til Minimum nærmende Antal. I alt Fald vare de nødvendige for den Opgave, jeg havde sat mig, og i intet Tilfælde ville de være overflødige med Hensyn til Brugen i Hjemmet.

Til Slutning vil jeg forsøge korteligen at antyde Midlerne til at naae Maalet: en god Menighedssang. Næst efter Præsters, Cantors og Organisters samvirkende Iver for Sagen, maa en bedre Menighedssang forberedes derved, at der blev lagt en større Vægt paa Skolelærernes musikalske Dannelse, forsaavidtsom de indstille sig til Embeder, hvormed Forpligtelsen til at lede Kirkesangen er forbunden²⁾. Skulde de Hindringer for Sangens Fremme, som Landsbybørnenes uregelmæssige Skolegang medfører, ikke kunne overvindes, da vilde det vist paa de fleste Steder kunne lykkes Præstens og Skolelærerens forenede Bestræbelser at samle et lille Chor af Byens allerede confirmerede Ungdom³⁾. Melodier af en mere tiltrækkende Charakter, end de ved det tidligere sædvanlige Foredrag i Langsomhed stivnende Chormelodier, ville lette disses Bestræbelser. I Hovedstaden og i de større Byer vilde Indførelsen af en fiirstemmig Chorsang, som ovenfor omtalt, bidrage ganske overordentlig til at oplive Interessen for Kirkesangen. Ved et saadant vel indøvet Chor kunde den musikalske Deel af den protestantiske Kirkes Cultus rivalisere med den katholske Kirkes. Thi saa høj en Nydelse, som Palestrinas Musik end skjænker de mere Kunstforstandige, saa forbinder den sig dog ikke lettelig med Gangen i vor Cultus, ej at tale om andre manglende Forudsætninger; i ethvert Tilfælde vilde den kun være undtagelsesviis at anvende. Foruden Indøvelsen af disse Melodier gennem Seminarier og Skoler vil ogsaa Benyttelsen af nærværende Værk i Hjemmet bidrage til at

udbrede Bekjendtskabet til dem¹⁾. Ligeledes vilde Organisterne ved Opoffrelsen af et Par Timer om Ugen i nogen Tid kunne hjælpe meget til Sangens Fremme, naar de til en fastsat Tid vilde møde i Kirken eller i et Skolelokale, som vist ikke vilde blive nægtet til denne Brug, for at indøve Melodierne med dem af Menigheden, der have Interesse for Sagen²⁾. Paa denne Maade kunde ugentlig læres flere nye Melodier — og gamle da ogsaa; thi Menighederne, idetmindste her i Hovedstaden, ere heller ikke fortrolige nok med disse. Jeg er overbeviist om, at man ved denne Fremgangsmaade vilde forbauses over en uventet hurtig indtrædende Forbedring; især naar Præsterne ved Valget af Psalmer vilde give Lejlighed til Afvexling af de nye, mere rhythmisk livelige Melodier og de ældre Chormelodier, af hvilke dog atter flere ved Behandlingen i dette Værk have gjenvundet deres tabte, tidligere Livlighed. Dernæst vilde ogsaa Undgaaelsen af flere lange Psalmer være at tilraade, hvad der under den ovenfor omtalte Afvexling af Melodier i forskjellig Stil vel vilde indvirke mindre skadeligt, end tidligere; men som dog let baade i fysisk og psykisk Henseende kan blive trættende. Afsyngelsen af enkelte Vers, eller en længere Psalms Deling, saa at nogle Vers synges før, andre efter Prædiken, turde maaskee være hyppigere at anvende, end det i nogle Kirker skeer.

Hermed være dette Værk anbefalet til venlig Modtagelse. Jeg bringer de Kunstbrødre min Tak, der velvilligen have forskjønnet det med nye Compositioner. Herren lægge sin Velsignelse til vor Gjerning, at Hjerterne under disse Toner maatte røres til Andagt, Tro, Haab og Kjærlighed levendegjøres, og et Tempel til hans Ære rejse sig i vort Indre!

¹⁾ Vil man synge Melodierne fiirstemmigt, da skal jeg her give Anviisning paa en Besparelse, idet man nemlig i den trestemmige Udg. kan have den 1ste og — ved en med Blyant let gjort Forandring af nogle faa Noder — 4de Stemme, saa at kun 2den og 3die Stemme, der i Regelen ere besatte med de færreste Sangere, behøve at udskrives. Den kostbare Anskaffelse af flere Exemplarer af Hovedværket gjør jo al Udskrivning af Stemmer unødvendig og giver desuden Fordelen af den ved Nodernes staaende Text; men i denne sidste Henseende kunde atter Anskaffelsen af nogle Exemplarer af Roeskilde Psbg. lette Udgiften. Et Exemplar af Hovedværket for Den, der leder Sangen, er nødvendigt.

²⁾ Paa flere Steder rundt i Landet have Organister og Skolelærere herved allerede bidraget betydeligt til Kirkesangens Fremme. (Anm. 1863).

¹⁾ 18 Melodier høre nemlig ikke til Roesk. Psbg. [Nærværende 4de Udg. er forøget med 11 nye Melodier, hvoraf dog kun de 4 høre til Psbg. — Anm. 1868].

²⁾ Regjeringen har ved „Bekjendtgjørelse“ af 9de Maj 1857 draget Omsorg herfor (Anm. 1863).

³⁾ Flere Steder i Landet have Præster og Skolelærere paa denne og andre Maader, f. Ex. ved Dannelsen af Sangforeninger, udfoldet en glædelig Virksomhed. (Anm. 1863).

Fortegnelse over Melodierne

og de dem underlagte Tekster, med vedføjet Angivelse af de til hver Melodi hørende Sange i den fra Roskilde Præstekonvent udgaaede
„Salmebog til Kirke- og Hus-Andagt“.

1. De Tekster, hvis Begyndelse ikke falder sammen med Melodititlerne, ere betegnede med mindre Skrift. Det efter nogle Numre tilføjede b), c) eller d) viser hen til den anden, tredje eller fjerde af de til samme Melodi optagne Tekster.
2. Det udhævede Tal viser den til Kirkebrug mest passende Melodi.

A.	Nr.
Af Dýbsens Nød, o Gud, til dig	85
S. 11, 99, 181, 253, 255, 258, 266, 332, 423, 434, 443, 461, 529.	
Af Højheden oprunden er	32
S. 8, 20, 75, 134, 153, 231, 236, 239, 240, 260, 271, 377, 378, 381, 382, 567.	
Afvend din Vrede, Herre Gud, af Naade	89
S. 10, 298, 426, 478.	
Ak, som en Drøm er manges Liv	10
S. 18.	
Ak, vidste du, som gaar i Syndens Lænke (2 Mel.)	86
S. 418.	
Aldrig er jeg uden Vaade	94
S. 466, 542.	
Alene Gud i Himmerig	2
S. 3. 42, 282, 312.	
Alle Vegne, hvor jeg vanker	94 b)
Almindelig er Kristi Kirke	139
Alt oprejst Maanen staar	129
S. 553.	

	Nr.
Amen raabe hver en Tunge	161
S. 571.	
At sige Verden ret Farvel	160
S. 337, 545.	

B.

Befal du dine Veje	18
Bevar, o Gud, i Nat	5 b)
Bortvend din Vrede, Gud, ved vore Sukke	89

D.

Dagen gaar med raske Fjed.	122 eller 151
S. 79, 87.	
Dagen har fuldendt sin Gang	112 b)
Dagen kortes, Aaret daler.	86 b)
Dagen synker, Lyset svinder.	41 b)
Dag til Hvile, Dag til Glæde	56 b)
De hellig tre Konger saa hjertensglad	30
S. 150.	

XXVI

	Nr.
Frelser, Sandhed er din Lære	138
Fryd dig, du Kristi Brud	65
S. 185, 226, 247, 475.	
Frygt, { mit Barn, } den sande Gud	79
{ min Sjæl, }	
S. 13, 91, 103, 169, 245, 254, 300, 324, 325, 327, 375.	
Følger med til Urtegaarden	138

G.

Gaa nu hen og grav min Grav	131
S. 498, 504, 559.	
Gak under Jesu Kors at staa	51
S. 98, 205, 210, 338, 340, 341, 343, 344, 345, 401, 403, 520, 530, 551.	
Giv, jeg, o Herre, følger dig	13
Giv mig, Gud, en Salmetunge	Side 1
Glade Jul, dejlige Jul	157
S. 161, 454.	
Glæd dig, Zion, glæd dig, Jord	66
God Morgen igen	95 b)
Gud, du skabte Jordens Kreds	66
S. 164, 250.	
Gud Fader udi Himmerig	40
S. 63, 118, 167, 285, 405, 444, 493.	
Gud Herre, jeg er i din Magt	70
S. 264.	
Guds Engle i Flok, synger liflig i Kor	21 b)
Guds Godhed vil vi prise	87
S. 40, 46, 52, 53, 54, 92, 94, 109, 152, 176, 321, 362, 384, 407, 479, 497, 503, 505, 506, 531.	
Guds Menighed, syng for vor Skaber i Løn	21
S. 361.	

H.

	Nr.
Haabet ogsaa blege Kinder	56
S. 220.	
Halleluja! om Sejr og Fred	67 b)
Halleluja! Se, Herren er opstanden	62
Han staar paa Randen af sin Grav	125 b)
Helligaand! din Pris udsjunger!	74
Helligaand, vor Sorg du slukke	152
Her komme, Jesu, dine smaa	37
S. 162.	
Herre, jeg har handlet ilde	88
S. 97, 410, 427, 441, 469, 541, 555.	
Herren strækker ud sin Arm	151 b)
Her vil ties, her vil bies	143
S. 474, 515.	
Himlen aabnes, Mørket svinder	59
S. 229, 359, 269.	
Himlens Morgenrøde	57 b)
Hvad kan os komme til for Nød (2 Melodier)	13
S. 22, 25, 32, 102, 116, 123, 166, 177, 289, 290, 292, 339, 342, 360, 368, 376, 409, 445, 465.	
Hvert et Lys i Livets Nat	171
S. 14.	
Hvi vil du græmme dig for Livet	14
Hvo ikkun lader Herren raade	19
S. 12, 17, 28, 38, 51, 64, 127, 131, 158, 232, 234, 310, 311, 369, 385, 419, 430, 473, 476, 481, 488, 513.	
Hvor er en Rædsel, som kan os forfærde	44
Hvor godt er det i Jesu Arme	14
S. 24.	
Hvor har Jordens Glæde	96
Hvor lifligt er det dog at gaa	75 d)

	<i>N</i>
Hvor salig er den lille Flok	93
S. 457.	
Hvo ved, hvor nær mig er min Ende	126
S. 200, 203, 386, 387, 389, 390, 391, 539.	
Hør vor Helligaftens Bøn	55
S. 219.	

I.

I Kristne, hvo I ere	144
I dybest Nød vil jeg til Gud.	106
S. 287, 293, 294, 366, 370.	
I Glans for Herrens Trone staar	102
S. 114, 510.	
I Gud vil jeg mig glæde	105
I Jesu Navn	39
S. 49, 126, 165, 380, 399.	
I Korsets Skole blev jeg sat	125 c)
Ingen er min Ven som du	91 b)
I Underværkers Land jeg bor	40
I Østen stiger Solen op.	116 eller 4
S. 76, 95.	

J.

Jeg gaar til Døden, hvor jeg gaar.	134
S. 458, 538.	
Jeg haabe vil, hvordan det gaar	128 b)
Jeg haver været rank og ung	125
Jeg kender ham, hvem jeg har overgivet	47
S. 171.	
Jeg raaber fast, o Herre	28
S. 50, 145, 168, 189, 303, 421, 424, 501, 511.	
Jeg som et Barn mig glæde vil	35

	<i>N</i>
Jeg ved et evigt Himmerig	75 eller 40
S. 63, 70, 89, 167, 285, 338, 405, 444, 493, 520, 530, 551.	
Jeg ved et lille Himmerig	75
Jeg ved et Ord, som fast bestaar	106
Jeg vil dig gerne love	164
Jeg vil din Pris udsjunge	58
S. 156, 225, 283, 322, 436.	
Jeg vil min Gud paakalde	87 b)
Jeg vil min Herre love.	105
S. 59, 438, 521.	
Jeg vil nu gaa til Herrens Bord	80
Jesu Krist, du overvandt.	97
S. 491.	
Jesus Kristus er vor Ven.	91
Jesu, dine dybe Vunder	52
S. 36, 43, 135, 192, 193, 194, 195, 197, 198, 201, 204, 206, 207, 208, 211, 213, 218, 334, 348, 459, 472, 489, 507, 552.	
Jesu, din søde Forening at smage	81
S. 31, 280, 336.	
Jesu, du min Glæde	96
S. 132, 485, 509.	
Jesus er mit Haab, min Trøst	91
S. 35, 347, 412, 431.	
Jesus er mit Liv i Live	53
S. 216, 414, 537, 564.	
Jesus, Frelser, Saliggører	41
S. 191, 228, 302, 463, 487, 550.	
Jesus græder, Verden ler.	49
S. 180.	
Jesus lever, Graven brast	60
Jo større Kors, des bedre Bønner	159
S. 386, 513, 539.	

XXVIII

Julen har bragt velsignet Bud	Æ 36
S. 163.	
Julen har Engle-Lyd	34
S. 157.	

K.

Kirken den er et gammelt Hus (2 Melodier)	76
S. 286.	
Kom, Glutter smaa, kom I kun hid	169
Kom, Helligaand, Gud Herre from	71
S. 265, 272.	
Kom, lad os trøstigt vandre	87
Kom, o Helligaand, kom brat	153
Kristne, synger højt i Kor	6
S. 7, 140, 235.	
Krist stod op af Døde	57
S. 222.	
Kristus gaar til Kedrons Bæk	49 b)
Kvinde, o din Tro er stor	151
S. 79, 320.	
Kæmp alvorlig, nu Guds Naade	142
S. 439.	

L.

Lad bruse Storm paa Verdens Hav	13 b)
Lover den Herre, den mægtige Konge, med Ære	3
S. 4, 58, 107, 246, 395.	
Lovet være du, Jesu Krist	23
S. 141.	
Lovsynger Gud, den vældige, den vise	44
S. 133.	
Lovsynger Herren, den evige Konge, med Ære	3
Lyksalig den, som ydmygt tror	45

Æ

Lyksalig, hvo som frygter Gud.	27 b)
Lyksalig, lyksalig hver Sjæl, som har Fred	141
Lær mig, o Skov, at visne glad	128
S. 452, 499, 545, 546.	

M.

Med sin Alabasterkrukke	46
S. 179.	
Med Sorgen og Klagen hold Maade	135
S. 221, 263, 543, 563.	
Mig hjertelig nu længes	18
S. 39, 68, 78, 184, 388, 396, 398, 433, 435, 437, 502, 512, 549, 557, 558, 570.	
Milde Drot, igen du kommer	146
Min Aand ved dig, algode Gud, sig fryder	140
Min Gud, jeg gammel er og graa	85 b)
Min Jesu, du min Sjaeletrøst	99
Min Jesus han er mig	42
Min Sjæl, hvi vil du græmme dig	15
S. 26, 335.	
Min Sjæl og Aand, opmuntre dig.	63
S. 174, 187, 237, 374, 514, 547.	
Min Sjæl nu lover Herren	100
S. 508.	
Mit Haab og Trøst og al Tillid	45
S. 23, 93, 199, 333, 566.	
Mit Hjerte altid vanker	28 b)
Morgenstund har Guld i Mund	147

N.

Naar skal da min Tid faa Ende	130
S. 554.	
Naar Tvivl og Angst omspænde mig	98

	<i>N</i>
Naar vi i største Nød mon staa	90
S. 249, 270, 315, 393, 428.	
Nat, Søvn og Leje, far nu vel.	75 b)
Naturen holder Pinsefest	73
S. 277, 314.	
Nu bede vi den Helligaand.	72
S. 268.	
Nu falmer Skoven trindt om Land	75 c)
Nu har jeg vunden	132
Nu hviler Mark og Enge	118
S. 81, 83, 88, 408, 540, 561.	
Nu kom der Bud fra Englekør.	22
S. 138.	
Nu lukker sig mit Øje 120 eller	118
S. 83, 88.	
Nu rinder Solen op (2 Melodier)	113
S. 72, 464, 480.	
Nu ringe alle Klokker mod Sky	83
S. 358.	
Nu takker, alle, Gud	5
S. 6, 86.	
Nu titte til hinanden de favre Blomster smaa . .	109
S. 57, 60.	
Nu vaagne alle Guds Fugle smaa	117
S. 77.	
Nu velan, vær frisk til Mode.	121
S. 34, 55, 61, 84, 104, 105, 136, 227, 304, 308, 350, 373, 400, 413, 432, 449, 453.	

O.

O Drøvelse	64
S. 243.	

XXIX

	<i>N</i>
O du store Sejerherre	114
S. 73, 355.	
O Fryd, o Held.	62
S. 230.	
O glade Budskab for mit Hjerte	12
S. 422, 447, 470.	
O gode Gud, jeg takker dig (2 Melodier).	124
S. 96.	
O Gud, du fromme Gud	42
S. 129, 296, 420, 456, 484, 522.	
O Gud, hvor liflig kvæde	170 b)
O Herre, frels mig, døm min Sag	125
S. 65, 100, 101, 173, 178, 183, 190, 262, 316, 331, 392, 425, 460, 486, 495, 525, 526, 535, 548, 565.	
O Herre, gaar jeg tro, hvor du mig sender.	127
O Herre, kommer Sorgens Stund her nede	89 b)
O Himmelbrudgom, Jesu Krist	165
O hjertenskære Jesu Krist	54
O Jesus, klare Aftenstjerne	19 b)
O kære Sjæl, fald ydmyg ned	80
S. 108, 111, 112, 182, 244, 337, 404, 406, 446, 448, 468, 532.	
O, lad din Aand nu med os være	145
Om mit Hjerte kunde give sig Luft i en Sang. Side 204	
Op, al den Ting, som Gud har gjort.	11
S. 19, 21, 249, 346.	
Op, glædes alle, glædes nu	124 b)
S. 139, 284.	
Op, hver, som her paa Jorden bor.	4
S. 5, 29, 356.	
Op, hver, som Jordens Kreds bebor.	4
Op, min Sjæl, thi Sol er oppe.	114
Op, op i søde Jesu Navn.	148

XXX

	Nr.
Op, thi Dagen nu frembryder	20
S. 137.	
O sanctissima	107
S. 106.	
O store Gud, din Kærlighed	98
S. 45, 122, 124, 128, 170, 175, 329, 330, 397, 415, 462, 471, 477, 494, 517, 536.	

P.

Paa dig jeg haaber, Herre from	111
S. 66.	
Paa Gud alene	132
S. 30, 44, 354, 560.	
Paa sit Kors i Dødsens Smerte	50
S. 80, 85, 202, 214.	

R.

Rejs op dit Hoved, al Kristenhed (2 Melodier)	68
S. 256.	
Rind nu op i Jesu Navn	112
S. 69, 71, 119, 125, 429.	

S.

Saa vil vi nu sige hverandre Farvel (2 Melodier)	84
S. 367.	
Saa træt du est og mødig	110 b)
Se, Marken taber nu sin Pragt	111
Se ned i Naade, Himlens Fader	163
Solen daler, Lyset svinder	59 eller 123
S. 269.	
Som Klippen Herrens Løfter staa	70
Sorrig og Glæde de vandre til Hobe	17
S. 37, 120.	

Nr.

Stille Nat, hellige Nat.	38 eller 223*)
S. 161, 454.	
Stirrer ej i Graven ned	133
S. 562.	
Stor er du, Gud! Utalte Engles Hære	7 eller 127
S. 9, 241.	
Store Gud, som dig til Ære	74
S. 16, 276, 492.	
Søde Jesu, vi er her	60
S. 233, 299, 326, 353, 363, 364, 365, 500.	
Søndag Morgen fra de døde	158
S. 319, 357.	

T.

Tag det sorte Kors fra Graven.	167
Tak, Gud, for hver en Glæde	170
Til dig alene, Jesu Krist	92
S. 440.	
Til dig jeg raaber, Jesu Krist	99
S. 467, 496.	
Til Himlene rækker din Miskundhed, Gud	9
S. 15.	
Til vor lille Gerning ud.	77 eller 151 (Verset delt)
S. 320.	
Tænk, naar engang den Taage er forsvunden	162

U.

Udrust dig, Helt fra Golgatha	154
S. 67, 209, 544, 556.	

*) s. det 1ste Melodi-Tillæg.

V.

N

N

Vaagner op! en Stemme byder	69
S. 261, 568.	
Ve mig, at jeg saa mangelund	85 c)
Velkommen igen, Guds Engle smaa	26 eller 115
S. 146.	
Velkommen, Morgenstund med Guld og Gavn i Mund	149
Verdens Igenfødelse	61 eller 6
S. 235.	
Vi tro, vi alle tro paa Gud	1
S. 1.	

Vi samles for dit Aasyn her	13
Visselulle, Datter min	168
Vor Fader udi Himmerig	54
S. 33, 41, 56, 90, 115, 117, 217, 274, 279, 416, 451, 523, 524, 527, 528.	
Vor Gud han er saa fast en Borg	67
S. 110, 113, 121, 186, 251, 252, 257, 278, 307, 309, 317, 371, 372, 442, 533.	
Vor Jesus kan ej noget Herberg finde	31
S. 151.	
Vor Sjæl er dertil født og baaren	12
Vær velkommen, Herrens Aar	82
S. 352.	

Halleluja! Lovsjunger Gud,
I, som i Himlen ere!
Op, Engle, priser eders Gud!
Lovpriser ham, hans Hære!
Lovsyng ham, gyldne Sol, og du,
O Maane, kom hans Pris i Hu!

Lovpriser ham, I Stjerner smaa,
Der tindre for mit Øje!
Lovpris ham, fjerne Himmelblaa,
Der hvæives i det høje!
Du mørke Sky, som vandrer frem,
Lovpris ham fra dit høje Hjem.

Lovsjunger, alle, Himlens Gud,
Lovsjunger til hans Ære!
Thi alt gik frem paa Herrens Bud
For evigen at være.
Bestandig, uforandret er
Den Lov, han foreskrev enhver.

Lovpris, o viden Jord, din Gud!
Havdybets vilde Skarer,
Lyn, Mulm og Storm — du Herrens Bud,
Som over Jorden farer —
Og Fjæld og Høj med yndig Skov,
Udjubler, alle, Herrens Lov!

Du Støvets Orm med langsom Gang,
Og Fugl med lette Vinger,
I vilde Dyr, og Hjord i Vang,
Du Rigers Undertvinger,
Og Folk, og Drot i Purpurdragt —
Lovsjunger alle Herrens Magt!

Den muntre Yngling røre glad
Til Herrens Pris sin Tunge!
Istem, o Jomfru, Jubelkvad!
Op, Oldinger, at sjunge!
Lovpriser Gud i fulde Kor,
Thi ene han er stærk og stor!

Ham Hav og Jord er underlagt,
Og Himlen ham adlyder;
Sin fromme Dyrker gi'r han Magt,
Ved Dyden han sig fryder.
Halleluja! han naadig er
Mod alle dem, der har ham kær!

Efter Davids 148de Salme af C. J. Boye.

Giv mig, Gud, en Salmetunge.

$\text{♩} = 66 \text{ } \circ: 31'' (76 \text{ } \circ: 24'')$.

1. Giv mig, Gud, en Sal - me - tun - ge, Saa jeg ret for dig kan sjun - ge Højt og ly - de -
 2. Him - le - ne din Glans for - kyn - de; Lad hver Mor - gen mig be - gyn - de Da - gen med din

lig; Saa jeg fø - le kan med Glæ - de, Sødt det er om dig at kvæ - de Og lov - pri - se dig!
 Pris; Og naar Af - ten - klok - ken rin - ger, Lad min Sang paa Lær - ke - vin - ger Sti - ge li - ger - vis!
 N. F. S. Grundtvig.

Nr. 1. Vi tro, vi alle tro paa Gud.

 $\text{♩} = 72 \text{ } \text{♩} : 26''$

1. Vi tro, vi al - le tro paa Gud; Him - len skab - te han og Jor - den; En kær - lig Fa - der

er vor Gud, Men - ne - sket hans Slægt er vor - den. Dag - ligt Brød han os vil gi - ve,

Os for - sør - ge vel i Li - ve; Al - tid han i Nød og Fa - re Sjæl og Le - gem

vil be - va - re. Vi tro paa ham med Haab og Mod; Thi han er mæg - tig, viis og god.

The musical score is written for piano and voice. It consists of four systems of music. Each system has a vocal line (treble clef) and a piano accompaniment line (bass clef). The key signature is one flat (B-flat), and the time signature is 2/2. The tempo is marked as 72 beats per minute. The dynamics include *mf* (mezzo-forte) at the beginning of the first system. The lyrics are in Danish and are written below the vocal line. The score ends with a double bar line and repeat dots.

2.

Vi tro paa Sønnen, Jesum Krist,
Guds enbaarne Søn, vor Herre,
Paa Verdens Frelser, Jesum Krist,
Herren til Gud Faders Ære.
Han et Menneske er vorden,
Korsfæst, død og lagt i Jorden;
Men han lever, vor Forsoner,
Hos Guds højre Haand han troner;
Der fra han kommer vældelig,
Naar han skal dømme Jorderig.

3.
Vi tro og paa den Helligaand,
Sendt fra Faderen og Sønnen;
Den Sandheds, Kraftens, Trøstens Aand
Hæver os til Gud i Bønnen.
Kristi Rige han udbreder,
Os til Bod og Bedring leder,
Os i Troen han bekræfter
Og i Haab om Liv herefter,
At vi gaa ind til Fryd og Fred,
Som evig, evig varer ved.

Oprindelig latinsk; — Luther; — Claus Tøndebinder; — Ev.-kr. Sbg.

Nr. 2. Alene Gud i Himmerig.

$\text{♩} = 76 \text{ s} : 24''.$

1. { Al - e - ne Gud i Him - me - rig Skal Lov og Pris til hø - re, } Til syn - dig
 Han skab - te alt saa vi - se - lig, Vil al - ting vel ud - fø - re.

Jord han send - te Fred, Med Vel - be - hag han sku - er ned Til hver, som ham vil tæk - kes.

2.
Gud, du gav selv dig Faders Navn,
Som Børn vi dig tilbede;
Vi finde Tryghed i din Favn,
Du hører, naar vi bede;
Din Vælde uindskrænket er,
Alt, hvad du byder, se, det sker;
Vel os for saadan Herre!

3.
O Jesu, Guds enbaarne Søn,
Til Frelser os udkaaret,
Du kom til Adams faldne Køn,
Blev hadet, spottet, saaret;
O vor Forsoner sendt fra Gud,
Annam vor Bøn og fri os ud
Fra, hvad os kan fordærve!

4.
O Helligaand, det er dit Værk,
At Sandheds Lys vi finde!
I Kamp du gør den svage stærk,
At han kan Sejer vinde;
Før os ved Tro og Kærlighed
Til Maalet frem, til Salighed;
Bønhør, bønhør os! Amen!
Oprindelige græsk; — tysk; — Ev.-kr. Sbg.

Nr. 3. Mel. „Lover den Herre, den mægtige Konge, med Ære.“

$\text{♩} = 54 \text{ } \text{♩} : 47''$

The musical score is written for piano and voice. It consists of two systems of music. The first system has a treble and bass staff with a key signature of one sharp (F#) and a 3/4 time signature. The tempo is marked as 54 beats per minute. The first system includes a vocal line with lyrics in Danish. The second system continues the vocal line and piano accompaniment.

1. { Lov-syn-ger Her-ren, den e-vi-ge Kon-ge, med Æ-re, } Lad nu din Sang, Baa-ren af
 Lov ham, min Sjæl, og stem i med de him-mel-ske Hæ-re!

Har-per-nes Klang, Jub-len-de Pris ham frem-bæ-re!

2.

Lovsynger Herren, som alting miskundelig leder,
 Som med de mægtige Hænder sin Skabning omfreder!
 Tak ham, o Sjæl!
 Styrke og Glæde og Held,
 Alt han dig naadig bereder!

3.

Lovsynger Herren! Velsignelse kom fra det høje,
 Kom til vort Arbejd og styrkede os i vor Møje;
 Synlig vi kan
 Spore i Stad og i Land
 Forsynets vaagende Øje.

4.

Lovsynger Herren, som bærer den evige Krone;
 Jorderig er kun hans Skammel, men Himlen hans Trone;
 Hans er al Magt,
 Ære og Pris være bragt
 Ham, om hvem Himlene tone!

5.

Lovsyng da Herren, min Sjæl, med de himmelske Hære;
 Hvad, som har Aande, ophøje hans Navn og hans Ære!
 Han er dig god,
 Ak, gør ham aldrig imod!
 Amen, hans Aand dig det lære!

Efter det Tyske; — Ev.-kr. Sbg.

Nr. 4. Mel. „Op, hver, som her paa Jorden bor.“

♩ = 76 3: 24“.

The musical score is written for piano in 2/2 time. It consists of two systems of staves. The first system has a treble and bass staff with lyrics underneath. The second system also has a treble and bass staff with lyrics underneath. The tempo is marked as 76 beats per minute, and the time signature is 2/2. The key signature has one flat (B-flat). The first system of lyrics is: '1. Op, hver, som Jor-dens Kreds be - bor, Lov - syn - ger Gud med Fryd! Vor Lov - sang ly - de fra vor'. The second system of lyrics is: 'Jord Blandt Eng - les Ju - bel - lyd, Blandt Eng - les Ju - bel - lyd!'. The piano part is marked 'mf'.

2.
Os alle Liv og Kraft og Brød
Han giver ufortjent,
I al vor Kummer, al vor Nød
: Han har os Redning sendt. :|

3.
Ak, vi saa megen Synd begaa!
Dog Gud langmodig er;
I Straffens Sted saa tit vi faa
: Endog Velgerninger. :|

1.
Din Kraft er i den svage stærk,
O Gud, vort Haab, vor Trøst!
Vi bie paa dit Almagtsværk,
: Som læger Sorg og Brøst. :|

2.
Paa Mark og Ager rundt omkring
Og under Himlens Blaa
Der sker saa underfulde Ting,
: Som ikke vi forstaa. :|

4.
Han være os fremdeles blid
Og frelse os af Nød,
Han signe faderlig vor Flid
: Og give dagligt Brød! :|

5.
Hans Naade staa os kraftig bi,
Imens vi vandre her,
At vi fra Synden blive fri
: I Gerning og Begær. :|

(Til samme Melodi.)

6.
Han styrke os i virksom Tro
Paa Herren, Jesum Krist,
At stadig vi ham lyde fro
: Trods Verdens Magt og List. :|

7.
Da, mens vi gennem Livet gaa,
Er Gud os Lys og Kraft,
Og naar vi Livets Ende naa,
: Er Gud os Lys og Kraft. :|
Efter det Tyske; — Ev.-kr. Sbg.

3.
I Frosten visne Skov og Lund,
Men du helbreder dem,
Og Spiren skyder, stærk og sund,
: Af døde Kerner frem! :|

4.
Du tæller Dybets store Hær
Og vogter Stjernens Vej,
Du er os alle lige nær,
: Din Haand os glemmer ej. :|

C. J. Boye.

Nr. 5. Nu takker, alle, Gud.

♩ = 76 o: 24".

1. { Nu tak-ker, al-le, Gud, Og pri-ser højt hans Naa-de! } Han fra vor Fød-sels-stund Har
 { Han sty-rer alt, hvad sker, Til Gavn og e-vig Baa-de; }

ført os fa-der-lig, Og os vor Tarv og Trang Til-delt saa vi-se-lig.

2.
 Den eviggode Gud,
 Han give os herefter
 Til Legem og til Sjæl
 Fred, Sundhed, Held og Kræfter;
 Men fremfor dette alt
 Han give, at vi maa
 Ved Tro og Kristendyd
 I Naade hos ham staa!

3.
 Dig, Fader, evig ske
 Lov, Tak og Pris og Ære!
 Din Søn, din Helligaand
 Højlovet evig være!
 Du Kraftens, Naadens Gud,
 Som altid var og er,
 Velsign al Jordens Slægt
 Og hver af os især!

Efter det Tyske; — Kampmann.

(Til samme Melodi.)
 Bevar, o Gud, i Nat
 Min Fader og min Moder,
 Vort Land, vor By, vort Hus,
 Min Søster og min Broder!
 Luk du hvert Øje til,
 I hvilket Taarer staa,
 At styrket det din Hjælp
 I Morgen skue maa!

O. D. Lütken.

♩ = 80 o: 21".

Nr. 6. Kristne, synger højt i Kor.

Krist-ne syn-ger højt i Kor: Gud, vor Gud er e-vig stor, Hel-lig, mæg-tig, god og viis! Ham til-hø-rer

Lov og Pris! Vi med Fryd i - stemme da: Han er stor, Hal - le - lu - ja! Al - le Him - le sva - re: Ja!

Fru Boye.

$\text{♩} = 60 \text{ } \text{♩} : 38''$

Nr. 7. Stor er du, Gud! Utalte Engles Hære.

— Stor er du, Gud! U - tal - te Eng - les Hæ - re For - kyn - de højt din Gud - doms Magt og Æ - re, O du, som o - ver

Himles Him - le bor! Se, Tordners Brag og Vaarens bli - de Yn - de Og Nattens Mulm og Solens Glans for - kyn - de, At du er stor!

2.
God er du, Gud! Og hine Englehære
Og vi, som Præg af dig i Støvet bære,
Og Ormen skabtes til Lyksalighed.
Vaar, Sommer, Høst for os din Godhed vise,
Selv Vinterfrost og Hvirvelstorm maa prise
Din Kærlighed!

3.
Naar du til Doms vil hele Slægter kalde,
Og Jorden skælver, stolte Stæder falde,
Jeg ser din Magt og bæver tavs for den.
Du byder Fred, og Skabningen sig fryder,
At du, hvis Magt al Skabningen adlyder,
Er Støvets Ven.

4.
Hvi skulde da mit svage Hjerte grue?
Jeg overalt jo kan din Godhed skue,
Og aldrig, aldrig den skal slettes ud.
Om Ild og Vand al Jordens Kreds omspændte,
Med Haab og Tro jeg dog mit Øje vendte
Til dig, min Gud!

5.
Ej Dødens Skræk, ej Gravens skumle Skygger
Forfærde mig; din Godhed mig betrygger;
Jeg vandrer glad mod Evigheden hen.

Frimodig ser jeg Døden, naar den kommer.
Frimodig jeg fremstaar for dig, min Dommer,
Min Gud, min Ven!

Cl. Pavels.

*) Ved Anvendelsen af denne Mel. til Salme 241 maa til de første 3 Vers den første Akkord anslaaes som en Fjerdedels Optakt, og de 2 Fjerdedele i 1ste Takt sammentrækkes paa Versets 3de Stavelse.

♩ = 76 3: 24".

Nr. 8. Du, o Gud, vort Haab skal være.

1. { Du, o Gud, vort Haab skal væ - re, Dig vor Stem-me pri - se skal; } Al - le, al - le ty til dig,
 { Skyl-dig Tak vi dig frem-bæ - re I din høj - e Tem-pel-hal. }

mf

Du er jo mi-skun-de - lig; Du vor sva - re Synd til - gi - ver, Naar for tung vor Byr - de bli - ver.

2.

Lykkelig er den, o Fader,
 Du har kær og skænker Held;
 Fra din Himmel du oplader
 Ham din Godheds rige Væld.
 Billig er du, Naadens Gud,
 Naar din Vrede farer ud;
 Fjerne Lande dig anraabe,
 Fjerne Lande paa dig haabe.

3.

Du grundfæsted' høje Fjælde
 Ved din stærke Guddomsarm;
 Du betvinger Bølgens Vælde
 Og de vilde Kæmpers Larm.
 Fjerne Zoner studse ved
 Dine Unders Herlighed;
 Og ved Dag og Aftenrøde
 Jubler mig din Pris i Møde.

4.

Kærlig du vor Jord beriger,
 Ej din Kilde tørres bort;
 Grøde frem af Marken stiger,
 Der ved dig er frugtbargjort.
 Lasket Spire frodig gror
 I bedugget Agerjord;
 Din Algodhed Aaret pryder,
 Rigdom i dit Spor frembryder.

5.

Spraglet Blomsterflor udbreder
 Du paa Højens gyldne Rand;
 Du med grønne Tæppe klæder
 Vilde Ørkens hede Sand.
 Rige Hjord i Engen gaar,
 Fuld af Grøde Dalen staar;
 Alle juble til din Ære,
 Synge: »Gud lovpriset være!«

Efter Davids 65de Salme af C. J. Boye.

(Til samme Melodi.)

1.

Dagen kortes, Aaret daler
 Hastig mod sit Vinterblund;
 Snart ej mer om Glæden taler
 Øde Mark og nøgne Lund.
 Før Naturen vorder stum,
 Hør dens Evangelium!
 Hvis din Sorg mod Herren synder,
 Mærk dig, hvad dens Røst forkynder!

2.

Rinder Taaren, klager Sukket,
 At dig Haabets Dør er lukket?
 Skovens Knop var ogsaa lukket,
 Bladet kom dog, grønt og smukt!
 Mørke Skyer sank og steg,
 Solen modned' dog dit Neg,
 Aldrig Himlen dig forlader;
 Høstens Herre er din Fader.

3.

Ængste dig de sjunkne Grave
 Med Forgængeligheds Gru?
 Blomsten sang i Vaarens Have:
 »Kom Opstandelsen i Hu!
 Frøet maatte dø i Muld,
 Spiren voksede og blev Guld;
 Livets Skat har Evigheden,
 Derfor maa du dø her neden!

4.

Skælver du for Dommens Torden,
 Du, der saa' den rige Høst?
 Lad Velsignelsen paa Jorden
 Styrke Tanken med sin Trøst!
 Han tilgiver, han, som gav;
 Anger er hans Naades Krav.
 Fulde Gren sig dybest bøjer,
 Ydmygt Hjerte han ophøjer.

5.

Vaaren sang om Kærligheden,
 Sang om Haabets hele Lyst;
 Sommerstraaleu modned' Freden
 I det tillidsfulde Bryst;
 Høstens Dag er ikke stum,
 Hør dens Evangelium:
 »Her vil Godhed evig raade!
 Hist er Liv og Fryd og Naade!»

C. J. Boye.

Nr. 9. Til Himlene rækker din Miskundhed, Gud.

$\text{♩} = 76 \text{ o: } 24''.$

1. Til Him - le - ne ræk - ker din Mi - skundhed, Gud, Din Tro - fast - hed naar di - ne Sky - er; Din

mf

Ret - færds - haand o - ver Bjær - ge - ne ud Er strakt, o - ver Da - le og By - er.

2.

Som Himlenes Favn er din Kærlighed, Gud,
Som Havenes Dyb dine Domme;
Til Frelsen fører du Sjælene ud,
Vil Skabningens Suk ihukomme.

3.

Hvor dyrebar er dog din Miskundhed, Gud,
Hvor Menneskebørnene bygge!
I Mulm er Kærlighedsvingen bredt ud,
Vi skjule os under dens Skygge.

4.

Du kvæger i Ørken den tørstende Sjæl,
Du bjærger den bævende Due;
Hos dig er Livets det evige Væld,
Og Lys i dit Lys skal vi skue!

B. S. Ingemann.

Nr. 10. Ak, som en Drøm er manges Liv.

$\text{♩} = 72 \text{ o: } 26''$

1. Ak, som en Drøm er manges Liv Og tomt som Bøl-gens Skum blandt Siv, Et Daarskabs Spil, der ej be-staar, Men

p

snart for - gaar Som let - te Sky i storm - fuld Vaar. 2. Kun du, min Gud, den sam - me er, Trods al Om-

f

skif-ten fjern og nær; Om Bjær-ge sank, og Da - le steg, Du al - drig veg Fra den, som ej sin Frelser sveg.

H. A. Timm.

f

Nr. 11. Op, al den Ting, som Gud har gjort.

♩ = 80 3: 21".

The musical score is written for piano and voice. It consists of two systems of staves. The first system has a treble and bass staff for piano accompaniment and a single staff for the voice. The second system also has piano accompaniment and a voice staff. The tempo is marked as 80 beats per minute. The key signature has one sharp (F#). The time signature is 2/2. The lyrics are in Danish. The first system ends with a repeat sign and the word 'eller:' above the second system's piano part.

1. Op, al den Ting, som Gud har gjort, Hans Her - lig - hed at pri - se! Det mind - ste, han har
skabt, er stort Og kan hans Magt be - vi - - se.

2.

Gik alle Konger frem i Rad
I deres Magt og Vælde,
De mægted' ej det mindste Blad
At sætte paa en Nælde.

3.

Det mindste Græs jeg undrer paa
I Skove og i Dale;
Hvor skulde jeg den Visdom faa
Om det kun ret at tale?

4.

Hvad skal jeg sige, naar jeg ser,
At alle Skove vrinkle,
De mange Fuglesving, der sker
Op under Herrens Himle!

5.

Hvad skal jeg sige, naar jeg gaar
Blandt Blomsterne i Enge,
Naar Fuglesangen sammenslaar
Som tusind Harpestrænge?

6.

Hvad skal jeg sige, naar mit Sind
I Havets dybe Grunde
Dog kun saa lidt kan kige ind
Og ser saa mange Munde?

7.

Hvad skal jeg sige, naar jeg ser,
Hvor Stjernerflokken blinker,
Hvor mildt enhver imod mig ler
Og op til Himlen vinker?

8.

Hvad skal jeg sige, naar jeg op
Til Gud i Aanden farer,
Og ser den store Kæmpetrop
Af blide Engleskarer?

9.

Hvad skal jeg sige? — Mine Ord
Vil ikke meget sige!
O Gud, hvor er din Visdom stor,
Din Godhed, Kraft og Rige!

10.

Op, stemmer alle Folk paa Jord
Med Frydetoner sammen:
Halleluja, vor Gud er stor!
Og Himlen svare: Amen!

H. A. Brorson.

Nr. 12. Mel. „O glade Budskab for mit Hjerte.“

♩ = 80 3: 21".

1. { Vor Sjæl er der - til født og baa - ren, I Gud at vor - de skøn og rig, } Hvo kan den Æ - re
Just der - til af ham selv ud - kaa - ren, At vor - de ham, sin Ska - ber, lig.

nok - som pri - se, Som Gud har vil - let os be - vi - se!

2.

Her var et Adelskab at finde
Som Englens, der Guds Ansigt saa',
Ej mindste Smitte var derinde
I Sjælens Væsen og Attraa;
Her kunde ingen Mangel være,
Thi Gud var Sjælens Lys og Ære.

3.

Den drak af samme Kildes Floder,
Hvoraf den selv var kommen frem,
Og Visdom var dens Selskabsbroder,
Og Paradiset var dens Hjem;
Den havde mer end Rigdom funden,
Thi den var ret med Gud forbunden.

4.

Hvo kan den Liffighed beskrive,
Som her den i sin Gud fornam?
O, at den lod sig fra ham rive,
Sig til uherlig Last og Skam!
Thi Fjenden nu dens Højtidsdage
Har vendt til Skændsel, Ve og Plage.

5.

Nu er den ganske jordisk bleven
Og intet mere ret forstaar,
Ved ej, hvorhen den er fordreven,
Og vild i denne Verden gaar;
Den kan sig ej til Gud opsvinge,
Men elsker det, som er saa ringe.

6.

O Gud, som har en Frelse givet,
At bedre den fortvivl'de Stand,
Væk Sjælen op igen til Livet,
Som du og ingen anden kan,
At den igen kan Visdom finde
Og ikke mere gaa i Blinde!

7.

De Sukke, jeg saa dybt maa drage,
Ak, lad dem dig til Hjerte gaa!
Din søde Kærlighed at smage
Er al den Del, jeg tænker paa;
Thi kan jeg elske dig af Hjerte,
Da kan mig intet mere smerte.

8.

O store Gud, hvor skal jeg finde
Den Lue, Hjertet ønsker sig?
O, lad dig, lad dig overvinde,
Og drag mig selv igen til dig;
Thi bliver du med mig forbunden,
Jeg da min Sjæl igen har funden.

Efter det Tyske af H. A. Brorson.

Nr. 13 a). Mel. „Hvad kan os komme til for Nød.“

$\text{♩} = 72 \text{ } \text{♩} : 26''$.

1. { Giv, jeg, o Her - re, føl - ger dig Og Haa - bet til dig sæt - ter, } At jeg i mi - ne kor - te
Jeg ved, du vel for - sør - ger mig Og saa min Tarv ind - ret - ter,

mf

Aar Min Del med Gud og Æ - ren faar; Det Haab min Byr - de let - ter.

2.

Skal jeg og intet andet faa
End Levninger, der falde
Fra andres Bord, og skal jeg gaa
Til dem om Hjælp at kalde,
Dog sidder Herren ved mit Bord,
Han kvæger mig med Livsens Ord,
Og sødger Armods Galde.

3.

Del derfor til mig, hvad du ser
Der mig kan gavnligt være;
Jeg takker og vil intet mer
I Verden her begære!
Du rammer selv min bedste Tarv
Og giver Himmelen til Arv
Med evig Fryd og Ære.

Th. Kingo.

(Til samme Melodi.)

1.

Lad bruse Storm paa Verdens Hav!
 Er Herren med paa Havet,
 Paa Vejen over store Grav
 Jeg vorder ej begravet;
 Og skjulte Bølgen Skibets Rand,
 Jeg paa den Herre lide kan,
 Som Storm og Hav kan tvinge.

2.

Og om mit Øje ham ej saa',
 Skreg vantro Sjæl: han sover!
 Skreg Frygten: Herre, vi forgaa,
 Os skjule Dybets Vover!
 O Herre, er kun fast min Tro,
 Jeg ser i aabne Grav med Ro,
 Min Frelser ej mig glemmer.

3.

Men svigter Mod og flygter Haab,
 Forbarmer, du tilgive!
 Beskæm, o Herre, Frygtens Raab,
 O, hold min Sjæl i Live!
 Du mægtig true Vejr og Hav!
 Før naadig over Dybets Grav
 Min Sjæl til Frelsens Bredder!

B. S. Ingemann.

Nr. 13 b). Mel. „Hvad kan os komme til for Nød.“

♩ = 80 3/4 : 21".

1. { Vi sam-les for dit Aa-syn her, O Gud, dit Ord at hø - re, } Giv Lyst og hel - lig Agt - som-
 Giv os din Bi-stand, at en-hver Maa det til Hjer-te fø - re;

hed, Giv Kraft og vil - lig Ly - dig - hed, Vær selv blandt os til Ste - de!

Nr. 14. Mel. „Hvor godt er det i Jesu Arme.“

$\text{♩} = 80 \text{ } \text{♩} : 21''$

1. { Hvi vil du græm - me dig for Li - vet, Og hvad der hø - rer Li - vet til? } Den lil - le
Gud, som dig har det før - ste gi - vet, Dig og det an - det gi - ve vil. }

mf

Fugl, vor Her - re næ - rer, Sig al - drig o - ver Trang be - svæ - rer, Er al - tid ly - stig, mild og vel, Gør Mark og

Skov til Pa - ra - di - ser, Og mer end vi vor Her - re pri - ser, Saa blu - es ved det maa vor Sjæl.

2.

Se Lilien i grønne Dale,
 Hvo har vel smykket denne Brud?
 Hun skulde, om hun kunde tale,
 Dig skamme for en Tissel ud.
 Kan Gud en Blomst saa højt begave,
 Hvad skal da du, min Sjæl, vel have
 For Prydelse og Herlighed,
 Som har den bedste Skønhed arvet
 Og er med Blodet purpurfarvet,
 Der flød af Jesu Vunder ned?

3.

Den Del, vi bruge her i Live,
 Er ikke megen Kummer værd;
 Een Ting er nødig ret at drive
 Og tage sig af Hjertet nær.
 Hvor mangen gaar med Suk og Klager
 For det, som Gud sig selv antager,
 Og bærer Sorgen i sit Bryst,
 Da tit, naar ingen Redning kendes,
 Ved hannem al vor Jammer vendes
 Til Hjertens Glæde, Fryd og Lyst.

4.

Hvor daarligt, som en Hedning fare
 I alle Kummers Torne ind!
 Du kunde jo den Møje spare
 Og favne Jesum i dit Sind.
 Da skulde Sorgen selv sig glemme,
 Og du en liflig Ro fornemme,
 Og se, hvad han fra Evighed
 For Kærlighed har til dig baaret,
 Som jo endnu er ubeskaaret
 Og evig, evig bliver ved..

5.

Saa hvil, min Sjæl, foruden Klage
 Saa stille i din Jesu Skød!
 Lad dig den Glæde ej betage,
 Men glæd dig derved til din Død,
 At Gud i Kristus dig udval'te
 Og alle dine Taarer talte,
 Har maalet al din Gang og Vej!
 O, lad dig det dog een Gang sige:
 Din Gud han kan dig aldrig svige;
 Nej, Gud alene sviger ej!

Efter det Tyske af H. A. Brorson.

Nr. 15. Min Sjæl, hvi vil du græmme dig.

♩ = 72 o: 26".

1. Min Sjæl, hvi vil du græm - me dig, Hvi fryg - ter du saa æng - ste - lig For Man - gel og for

p

Trang? Sæt Haa - bet til den Her - re Gud, Som al - ting skab - te ved sit Bud.

2.

Alt, hvormed Verden her er fuld,
Det være Perler, Sølv og Guld,
Hvad heller Ærens Krans,
En liden Stund det varer ved
Og hjælper ej til Salighed.

3.

Men den, Gud ynder, han har mer
End jordisk Gods og gyldent Ler,
Thi ham velsigner Gud;
Hans Rigdom er hans Sjælefred,
Hans Arv er Haab om Salighed.

4.

O Gud, du est min Fader sand,
Dit Barn du ej forlade kan,
Hvor mørkt det end ser ud;
Jeg tror og ved det visselig,
At Hjælp du vil tilskikke mig.

5.

Elias, sig, hvo fødte dig,
Der Regn forholdtes underlig,
Og Hungeren blev svar?
I Sidons Land, i Enkens Hus
Gav Gud dig Brød og Oljekrus.

6.

Til fremmed Land blev Josef bragt,
I Lænker blev med Vold han lagt
For sin Gudfrygtighed;
Men Gud hjalp ham til Herrenavn,
Og det blev meget Folk til Gavn.

7.

Min Gud, du er endnu saa rig,
Saa mægtig og miskundelig,
Som du det altid var;
Bevar min Sjæl og gør den rig,
Saa har jeg nok evindeligt!

Hans Sachs; — Hans Thomissøn.

Nr. 16. Den, som mig føder, det er Gud, min Herre.

♩ = 54 3: 47".

The musical score is written for voice and piano. It consists of three systems of staves. The first system has a treble and bass staff with a piano (p) marking. The second system also has a treble and bass staff. The third system has a treble and bass staff. The lyrics are written below the treble staff of each system. The first system includes a first ending bracket. The second system includes a first ending bracket. The third system includes a first ending bracket. The tempo is marked as 54 3: 47".

1. { Den, som mig fø - der, det er Gud, min Her - re, Mig fat - tes ej, hvad
Paa grøn - nen Eng gi'r han mig Ro og Li - se, Og tør - ster jeg, vil

Nød - tørft mig mon væ - - re; } For sit Navns Skyld han og min Sjæl om-
han mig Kil - den vi - - se;

ven - der, Saa ved hans Lys den ret - te Vej jeg ken - der.

2.
Om jeg end gaar i Dødsens Dal hin mørke,
Vil jeg ej frygte, thi du est min Styrke;
Du est med mig, min Gud, i allen Stunde,
Din Kæp og Stav mig trøster mangelunde,
Du vil for mig dit Bord saa vel berede,
Ej lade mig med Sorg om Brødet lede.

3.
Med Balsam du mit Hoved overgyder,
Min Skaal er fuldt af det, mit Hjerte fryder;
Din rige Naade altid hos mig blive
Den ganske Stund, mens jeg er her i Live,
Saa skal jeg hjem til Herrens Bolig vende,
Naar min Udlændighed engang faar Ende.

Af en ubekendt Forfatter (1620).

Nr. 17. Sorrig og Glæde de vandre til Hobe.

♩ = 54 3/4 : 47".

1. { Sor - rig og Glæ - de de van - dre til Ho - be, Lyk - ke, U - lyk - ke de gan - ge paa Rad, }
 { Med - gang og Mod - gang hin - an - den til - raa - be, Sol - skin og Sky - er de føl - ges og ad; }

Jor - de - rigs Guld er præ - tigt Muld, Him - len er e - ne af Sa - lig - hed fuld.

*) Til de sidste 5 Vers.

2.
 Kroner og Scepter i Demantspil lege,
 Leg er dog ikke den kongelig Dragt;
 Tusinde Byrder i Kronerne veje,
 Tusindfold Omhu i Scepterets Magt.
 Kongernes Bo
 Er skøn Uro,
 Himlen alene gør salig og fro.

3.
 Alle Ting har sin foranderlig Lykke,
 Alle kan finde sin Sorrig i Barm;
 Tit er et Bryst under dyrebart Smykke
 Fuldt af Bekymring og hemmelig Harm;
 Hver Mand har sit,
 Stort eller lidt,
 Himmerig ene for Sorgen er frit.

4.
 Vælde og Visdom og timelig Ære,
 Styrke og Ungdom i blomstrende Aar
 Højt over andre kan Hovedet bære,
 Falder dog af og i Tiden forgaar:
 Alle Ting maa
 Enden opnaa,
 Himmelen Salighed ene skal staa.

5.
 Dejlige Roser paa Tornebusk gløde,
 Skønneste Blomster har tærende Gift,
 Under en Rosenkind Hjertet kan bløde,
 For dog at Skæbnen saa sælsomt er skift.
 Farefuldt Vand
 Bruser om Land,
 Himlen har ene Lyksaligheds Stand.

6.
 Angest skal avle en varende Glæde,
 Kvide skal vinde sin Tot ud af Ten,
 Armod skal prydes i rigeste Klæde,
 Svaghed skal rejses paa sundeste Ben;
 Avind skal staa
 Fængslet i Vraa;
 Himlen kan ene alt dette formaa.

7.
 Lad da min Lod og min Lykke kun falde,
 Hvordan min Gud og min Herre han vil;
 Lad ikkun Avind udøse sin Galde,
 Lad og kun Verden fulddrive sit Spil;
 Sorrig skal dø,
 Saligheds Frø
 Blomstre paa Himmerigs dejlige Ø.

Th. Kingo.

Nr. 18. Mel. „Mig hjertelig nu længes“.

♩ = 76 o: 24".

The musical score is written for piano and voice. It consists of two systems of staves. The first system has a treble and bass staff for piano accompaniment and a single staff for the voice. The second system also has piano accompaniment and a voice staff. The tempo is marked as ♩ = 76 o: 24". The key signature has one sharp (F#). The time signature is 4/2. The piano part features chords and moving lines in both hands. The voice part has lyrics written below the notes. The first system ends with a double bar line and repeat dots. The second system also ends with a double bar line and repeat dots.

1. { Be - fal du di - ne Vej - e Og al din Hjer - te - sorg } Han, som kan Stor - men bin - de Og
Til hans tro - fa - ste Plej - e, Som bor i Him - lens Borg!

le - de Bøl - gen blaa, Han kan og Vej - en fin - de, Hvor - paa din Fod kan gaa.

2.
Paa Herren maa du agte,
Hvis det dig vel skal gaa,
Hans Gerning du betragte,
Hvis din skal vel bestaa!
Ved Sorg og selvskabt Plage
Du intet retter ud;
Thi intet kan du tage,
Alt kan du faa af Gud.

5.
Om alle Helvedmagter
End trodse og modstaa,
Det du for intet agter,
Vil ej tilbage gaa.
Hvo kan mod dig vel stande,
Som slynger Lynets Pil?
Hvo vover at forbande,
Naar du velsigne vil?

3.
Din Trofasthed og Naade,
O Fader, bedst forstaar,
Hvad skade kan og baade
De dødeliges Kaar.
Og hvad du har for Øje,
Det sker, o stærke Gud,
Og alting sig maa føje,
Dit Raad at føre ud.

4.
Vej har du alle Steder,
Dig Midler fattes ej,
Kun Naade du udspreder,
Kun Lys er al din Vej;
Din Gerning kan ej hvile,
Ej standses kan dit Fjed,
Naar du til os vil ile
Med Hjælp og Bistand ned.

6.
Saa kast da al din Smerte
Paa Herrens stærke Magt,
Og haab, o haab, mit Hjerte,
Vær trøstigt, uforsagt! —
Du er dog ej den Herre,
Som alting raade bør;
Gud monne Sceptret bære,
Og alting vel han gør.

Efter P. Gerhard af Prof. Stenersen; — Ev.-kr. Sbg.

Nr. 19. Hvo ikkun lader Herren raade.

♩ = 76 3/4 : 24".

1. { Hvo ik - kun la - der Her - ren raa - de, Han byg - ger fast paa Klip - pe - grund, }
 { Han ser Guds hjæl - pe - ri - ge Naa - de I Sor - rigs og i Ræd - sels Stund; }

Men hvo sin Lid til Ver - den slaar, Paa tro - løst Sand hans Byg - ning staar.

2.
 Med Visdom du, o Gud, afmaaler
 Den Tid, naar Hjælpen nyttigst er,
 Og naar vort Hjerte det kun taaler,
 Da er din Haand til Redning nær.
 Ja tit, før vi det ventede,
 Kom ned fra dig Forbarmelse.

3.
 Saa ville vi da med vor Byrde
 Gaa stille frem den tunge Vej;
 Vi lide paa den gode Hyrde,
 Ej sover han, han slumrer ej,
 Og al vor Tarv og Trang han ved;
 Thi er al Sorg kun Daarlighed.

4.
 Hvad hjalp mig al min Jammerklage?
 Den er mig ej til Lettelse.
 Saa tit jeg føler, at min Plage
 Ved Mismod bliver tungere,
 Ej lindrer Vemods hede Graad,
 Den skaffer mig ej Trøst, ej Raad.

5.
 Min Gud, saa vil jeg tro og bede
 Og ærlig røgte Pligt og Kald
 Og lide paa, at du er rede
 At hjælpe, naar jeg hjælpes skal.
 Da er mit Sind, mit Hjerte trygt;
 Paa Klippegrund mit Haab er bygt.

Efter G. Neumark; — Ev.-kr. Sbg.

(Til samme Melodi.)

1.
 O Jesus! klare Aftenstjerne!
 Du milde Lys paa Himlens Grund!
 Hvor hilser jeg dig glad og gerne
 I hver min stille Vemodsstund;
 Ved Jordens Kummer og Fortrød
 Dit Glimt er Trøst, dit Smil er Fred!

2.
 Naar Taarer os i Øjet blinke
 Ved Savnet af den falske Ven,
 Du alle vore Tanker vinke
 Til Urtegaardens Palme hen!
 Der lærer jeg paa Smertens Sted
 At sørge uden Bitterhed.

3.
 Naar Vredens Skygger vil fordunkle
 For Aanden Kærlighedens Bud,
 Dit klare Lys i Hjertet funkle
 Og drive Mørkets Frister ud!
 Bedrøver Verden os med Strid,
 Bevar vor Tanke from og blid!

4.
 Bestyrk os med din Himmelstraale!
 Din Glans er stærk, som den er skøn!
 At Næstens Had og Haan vi taale

Og bede med forsonlig Bøn:
 Tilgiv du mig, o gode Gud!
 Min Uvens Skyld er slettet ud!

C. J. Boye.

Nr. 20. Op, thi Dagen nu frembryder.

$\text{♩} = 54 \text{ } \text{♩} : 47''$

The musical score is written for piano in G major (one sharp) and common time (C). It consists of two systems of staves. The first system has a treble and bass staff with a brace on the left. The tempo is marked as 54 beats per minute, with a note indicating a 47-second duration. The first system ends with a measure marked 'mf'. The second system also has a treble and bass staff with a brace on the left. It begins with a measure marked 'mf' and ends with a measure marked 'f'. The lyrics are written below the staves, aligned with the notes.

1. Op, thi Da-gen nu frem-bryder, Som den ganske Verden fryder; Op, thi Naadens gyld-ne Aar Frem med Lys og Glæ-de

gaar, Som de gam-le før saa saa-re Ven-te - de med Længsels - taa-re! Hal - le - lu - ja, Hal - le - lu - ja!

2.
Han, som mange Majestæter,
Fromme Fædre og Profeter
Bad med Længsel om at se,
Og det kunde dog ej ske,
Han til os saa kærlig kommer
I en yndig Naadens Sommer.
Halleluja, Halleluja!

3.
Han, som Abraham var lovet,
Menighedens Liv og Hoved,
Jakobs Krone, Sol og Lyst,
Alle Folkes Haab og Trøst,
Han kom ned til os omsider
I den nye Pagtes Tider.
Halleluja, Halleluja!

4.
Nu maa Skyggen bort sig vende,
Nu maa Billedværket ende,
Hvad skal Offerdyrets Blod?
Jesus skænkede evig Bod;
Her selv Pagtens Ark maa vige,
Her er Pagtens Naade-Rige.
Halleluja, Halleluja!

5.
Nu er Tæppet sønderrevet
Og en Indgang aabnet blevet,
I Guds Helligdom at gaa
Og for Naadens Sol at staa;
Han, som Verdens Lys er blevet,
Nattens Mørke har fordrevet.
Halleluja, Halleluja!

6.
Moses' Rige nu ophører,
Kristi Friheds-Aand os fører,
Borte er al Trældoms Frygt;
Hvo Guds Naade ret har søgt,
Kan nu trygt sig dertil fryde
Børnefriheds Ret at nyde.
Halleluja, Halleluja!

Efter det Tyske ved H. A. Brorson.

Nr. 21. Guds Menighed, syng for vor Skaber i Løn.

$\text{♩} = 66 \text{ } \text{♩} : 31''$

The musical score is written for two staves, Treble and Bass clef, in 4/4 time. The key signature has one flat (B-flat). The melody is in the Treble staff, and the bass line is in the Bass staff. The first system of music is marked with a 'p' (piano) dynamic. The lyrics are written below the notes.

1. Guds Me - nig - hed, syng for vor Ska - ber i Løn! — Eng - le syn - ge med — Han gav os til

Frel - ser sin en - baar - ne Søn! Saa lif - lig vi le - ge for Her - ren.

2.

Slaa Harpen, du fromme Salmist paa Jord,
Strængen er af Guld,
For Jesus, vor Konge, Guds levende Ord!
Saa liflig vi lege for Herren.

3.

Da høres de glødende Tungers Røst,
Aanden er os nær,
Som bringer os altid den evige Trøst!
Saa liflig vi lege for Herren.

N. F. S. Grundtvig.

(Til samme Melodi.)

1.

Guds Engle i Flok! synger liflig i Kor
Som den første Jul
Om Barnet, Guds barnet, som fødtes paa Jord,
Om Jesus, vor Helt og vor Herre!

2.

Guds-Folket paa Jord! tager Barnet i Favn
Som den første Jul!
Med Fred kom vor Frelser i Faderens Navn,
Vor Jesus, vor Helt og vor Herre!

3.

Al Æren er Guds over højeste Sky
For den glade Jul,
I Billede sit har han skabt os paa ny
Med Jesus, vor Helt og vor Herre!

N. F. S. Grundtvig.

Nr. 22. Nu kom der Bud fra Englekor.

$\text{♩} = 54 \text{ } \text{♩} : 47''$

The musical score is written for voice and piano. It features a treble and bass staff for the piano accompaniment, and a single staff for the voice. The key signature is two sharps (F# and C#), and the time signature is common time (C). The tempo is marked as 54 beats per minute, with a note indicating a 47-second duration. The score is divided into two systems. The first system contains the first two lines of the song, and the second system contains the next two lines. The lyrics are written below the voice staff, and the piano accompaniment is written below the voice staff. The piano part includes a dynamic marking of 'mf' (mezzo-forte) at the beginning of the first system. The score includes various musical notations such as notes, rests, bar lines, and repeat signs.

1. { Nu kom der Bud fra Eng - le - kor, At Gud her - ned vil sti - ge; } Vil vor Na - tur sig
Hans Søn, som i det høj - e bor Og ej - er Æ - rens Ri - ge,

ta - ge paa Og blandt os gaa; Det Nyt er u - den Li - ge.

2.
Til Nazaret det Budskab gaar,
Som Gud sin Engel byder;
En Jomfru der en Hilsen faar,
Vidunderlig den lyder.
Som Lyn indtræder Gabriel
Med et Hilsæl,
Som skrækker, skønt det fryder.

3.
»Livsaligste blandt Evas Køn,
Gud saa' til dig i Naade!
Du føde skal Guds egen Søn,
Som haver alt at raade,
Som strækker ud sin Kongestav
Fra Hav til Hav,
Til alle Slægters Baade!

4.
Guds Kraft dig overskygge skal,
Og Aanden fra det høje
Med Naade, uden Maal og Tal,
Sig over dig skal bøje;
Og Jesus er hans søde Navn,
Som du i Favn
Skal se med Moderøje!

5.
O Herre Jesu, lad din Aand
Mig kraftig overskygge,
Bered mit Hjerte ved din Haand,
At du deri kan bygge;
At ogsaa jeg kan aandelig
Undfange dig
Og aldrig fra dig rygge!

6.
Saa skal din Himmel i mig her
Ved Aandens Kraft begynde,
Mit Hjerte, Sjel og al Begær
Sig op til Gud skal skynde,
Indtil jeg bliver Engle lig
I Himmerig,
Og aldrig mer skal synde.

Th. Kingo.

Nr. 23. Lovet være du, Jesu Krist.

♩ = 80 3: 21".

1. Lo - vet væ - re du, Je - su Krist, At du Men - ne - ske vor - den est, Født af en Jom - fru

mf

ren og skær, Gla - de - lig hilst af Him - lens Hær! O, Gud ske Lov!

4de V. Skin - ner til
5te V. Ad - le - de

2.
Du, Gud Faders enbaarne Søn,
Mand i Lys, men dog Gud i Løn,
Underlig klædt i Kød og Blod,
Kom paa vor Brøst at raade Bod.
O, Gud ske Lov!

3.
Verden gaar i dit Ledebaand,
Dig dog svøber en Kvindes Haand,
Du, som har skabt og styrer alt,
Blev dog paa Skød Barnlille kaldt.
O, Gud ske Lov!

4.
Himlens Lys kom i dig til Jord,
Skinner til ny Oplysning stor,
Godt kan vi nu ved Nattetid
Kende som Børn vor Fader blid.
O, Gud ske Lov!

5.
Fattig kom du til Jorden ned,
Adlede Armod og Usselhed,
Fattig du gjorde dig med Flid,
Rige blev vi til evig Tid.
O, Gud ske Lov!

6.
Konning er du blandt Konger bedst;
Aanders Konge blev Støvets Gæst,
Fører os op fra Skyggedal
Hjem til sin lyse Kongesal.
O, Gud ske Lov!

Luther; — N. F. S. Grundtvig.

Nr. 24. Det kimer nu til Julefest.

♩ = 54 o: 47".

1. Det ki - mer nu til Ju - le - fest, Det ki - mer for den høj - e Gæst, Som steg til

p

la - ve Hyt - ter ned Med Ny - aars - Ga - ver: Fryd og Fred.

2.
O, kommer med til Davids By,
Hvor Engle sjunge under Sky;
O, ganger med paa Marken ud,
Hvor Hyrder høre Nyt fra Gud!

3.
Og lad os gaa med stille Sind
Som Hyrderne til Barnet ind,
Med Glædestaarer takke Gud
For Miskundhed og Naadebud!

8.
Nu kom han, Patriarkers Haab,
Med Flammeord og Himmeldaab;
Og Barnet tyder nu i Vang,
Hvad David dunkelt saa' og sang.

4.
O Jesu, Verden vid og lang
Til Vugge var dig dog for trang,
For ringe, om med Guld tilredt
Og perlestukken, silkebredt.

5.
Men Verdens Ære, Magt og Guld
For dig er ikkun Støv og Muld;
I Krybben lagt, i Klude svøbt,
Et himmelsk Liv du mig har købt.

6.
Velan, min Sjæl, saa vær nu glad
Og hold din Jul i Davids Stad,
Ja, pris din Gud i allen Stund
Med liflig Sang af Hjertens Grund!

7.
Ja, sjunge hver, som sjunge kan!
Nu tændtes Lys i Skyggers Land,
Og ret som Midnatshanen gol,
Blev Jakobs Stjerne til en Sol.

9.
Kom, Jesus, vær vor Hytte-Gæst,
Hold selv i os din Julefest!
Da skal med Davidsharpens Klang
Dig takke højt vor Jubelsang!

Efter Luther ved N. F. S. Grundtvig.

Nr. 25 a). Et Barn er født i Betlehem.

$\text{♩} = 54 \text{ } \text{♩} : 47''.$

1. Et Barn er født i Bet-le - hem, Bet-le - hem, Thi glæder sig Je - ru - sa-lem. Hal-le - lu - ja! Hal-le - lu - ja!

Nr. 25 b). Et Barn er født i Betlehem.*)

$\text{♩} = 54 \text{ } \text{♩} : 47''.$

1. Et Barn er født i Bet-le-hem, Thi glæ-der sig Je - ru - sa-lem. Hal-le - lu-ja. Hal-le - lu-ja, Halle - lu - ja!

2.
En fattig Jomfru |: sad i Løn :|
Og fødte Himlens Kongesøn.
|: Halleluja! :|

3.
Han lagdes i et |: Krybberum, :|
Guds Engle sang med Fryd derom.
|: Halleluja! :|

4.
Og Østens vise |: ofred' der :|
Guld, Røgelse og Myrrha skær.
|: Halleluja! :|

5.
Forvunden er nu |: al vor Nød :|
Os er i Dag en Frelser fød.
|: Halleluja! :|

6.
Guds kære Børn vi |: blev paa ny, :
Skal holde Jul i Himmelby.
|: Halleluja! :|

7.
Paa Stjernetæpper |: lyseblaa, :|
Skal glade vi til Kirke gaa.
|: Halleluja! :|

8.
Guds Engle der os |: lære brat :|
At synge, som de sang i Nat.
|: Halleluja! :|

9.
Da vorde Engle |: vi som de, :|
Guds milde Ansigt skal vi se.
|: Halleluja! :|

10.
Ham være Pris til |: evig Tid :|
For Frelser bold og Broder blid!
|: Halleluja! :|

Opr. latinsk; — N. F. S. Grundtvig.

*) For denne Melodi bortfalder Gentagelsestegnet i Versets første Linje.

Nr. 26. Velkommen igen, Guds Engle smaa.

$\text{♩} = 54 \text{ } \circ : 47''$.

The musical score is written for piano and voice. It consists of two systems of staves. The first system has a treble and bass staff for piano accompaniment and a single staff for the voice. The second system also has piano accompaniment and a voice staff. The key signature is one sharp (F#), and the time signature is common time (C). The tempo is marked as 54 beats per minute, with a quarter note equal to 47 seconds. The piano part is marked with a mezzo-forte (mf) dynamic. The lyrics are in Danish and are written below the voice staff.

1. Vel - kom - men i - gen, Guds Eng - le smaa, Fra høj - e Him - mel - sa - le, Med dej - li - ge Sol - skins -

klæder paa, I Jor - dens Skyg - ge - da - le; Trods kling - ren - de Frost godt Aar I spaa For Fugl og Sæd i Dva - le.

2.

Vel mødt under Sky paa Kirkesti,
Paa Sne ved Midnatstide!
Udbære vor Jul ej nænne I,
Derpaa tør nok vi lide;
O, ganger dog ej vor Dør forbi,
Os volder ej den Kvide!

3.

Med venlige Øjne himmelblaa,
I Vugger og i Senge
Vi Puslinger har i hver en Vraa,
Som Blomster gro i Enge;
O, synger for dem, som Lærker slaa,
Som hørt de har ej længe!

4.

Saa drømme de sødt om Betlehem,
Og er det end forblommet,
De drømme dog sandt om Barnets Hjem,
Som laa i Krybberummet,
De drømme, de lege Jul med dem,
Hvis Sang de har fornummet.

5.

Da vaagne de mildt i Morgengry
Og tælle mer ej Timer,
Da høre vi Julesang paa ny,
Som sig med Hjertet rimer;
Da klinger det sødt i højen Sky,
Naar Juleklokken kimer.

6.

Da vandre Guds Engle op og ned
Paa Salmens Tonestige;
Da byder vor Herre selv Guds Fred
Til dem, den efterhige;
Da aabner sig Himlens Borgeled,
Da kommer ret Guds Rige!

N. F. S. Grundtvig.

Nr. 27. Fra Himlen højt kom Budskab her.

♩ = 80 3: 21".

The musical score is written for piano in 2/2 time. It consists of two systems of staves. The first system has a treble and bass staff with a brace on the left. The melody is in the treble staff, and the bass staff provides harmonic support. The second system continues the melody and accompaniment. The tempo is marked as 80 beats per minute, and the time signature is 3:21. The dynamic marking 'mf' (mezzo-forte) is present at the beginning of the first system.

1. Fra Him - len højt kom Bud - skab her Med Nyt til al - le, fjern og nær; Godt Bud - skab

os nu fø - res til, Der - om vi e - vig sjun - ge vil.

2.

I Dag et lidet Barn er fød
Til Bod for Verdens Synd og Nød;
Det er den Herre Jesus Krist,
Som Frelse bringer os for vist.

3.

Saa lad os mærke Tegnet ret;
I Stalden hist, i Krybbe slet,
Der vil vi finde Barnet lagt,
Som har al Verden i sin Magt.

4.

Saa gaa vi da saa hjerteglad
Med Hyrderne til Davids Stad
Og se den Julegave skøn,
Guds egen elskelige Søn.

5.

O, vær velkommen, ædle Gæst!
For Syndres Skyld du kommen est
I Verdens Jammer ned til mig;
Jeg aldrig kan fuldtakke dig.

6.

Paa Hø og Straa du ligger der,
I Klude svøbt, o Herre kær!
Dog straalers ingen Trone saa
Som her din Armod's ringe Straa.

7.

Var Verden nok saa vid og lang,
Dig var den dog en Vugge trang
Og dig ej værd, var den end fuld
Af Perler, Ædelsten og Guld.

8.

Saaledes det behaged' dig
Den Sandhed at forkynde mig,
At Verdens Ære, Magt og Guld
For dig er ikkun Støv og Muld.

9.

Min kære Herre Jesu Krist,
Gør dig en Vugge i mit Bryst,
Tag Herberg i mit Hjerte der,
At jeg dig aldrig glemmer mer!

10.

Pris være Gud i Sang og Bøn,
Som skænkede os sin egen Søn!
Saa vil vi glemme Sorg og Savn
Og holde Jul i Jesu Navn!

Luther; — Hans Thomissøn; — Ev.-kr. Sbg.

(Til samme Melodi.)

<p>1.
Lyksalig, hvo som frygter Gud
Og har for Øjne Herrens Bud;
Ham klæder alt i Verden smukt,
Han nyder glad sit Arbejds Frugt!</p>	<p>3.
Hans Hustru blomstrer i hans Bo,
Som paa Solsiden Ranker gro,
Hans Børneflokk med blide Kaar,
Som Ymper i en Abildgaard.</p>	<p>5.
Gudfrygtig Mand i Oldingsaar
Omkranse skønt de hvide Haar,
Naar Bedstefader paa sit Skød
Ser Børnebørn med Kinder rød.</p>	<p>7.
Og hvad er ligt en Moders Lyst
Med Søn og Datter ved sit Bryst,
Naar Naadens Sol i Herrens Fred
Omstraaler hendes Kærlighed!</p>
<p>2.
Ham skænker Gud et stille Liv,
Ham skænker Gud en Venneviv;
Han ej, som enlig Spurv paa Tag,
Sørgmodig sidder Nat og Dag.</p>	<p>4.
Velsignelse, al Jordens Tarv,
Velsignelsen er deres Arv;
Velsignede af Himlens Gud
Staar Sønnen Brudgom, Datter Brud.</p>	<p>6.
For ham gaar Solen dejlig ned,
Han sover hen i Herrens Fred;
Vejviser er hans Vandringsstav,
Hans Støv velsignes i sin Grav.</p>	<p>8.
Og hvilken Blomst har Duft saa sød
Som Moder from i Liv og Død!
Hun er en Blomst i Edens Bed,
Som dufter i al Evighed.</p>

J. Huss; — P. Palladius; — N. F. S. Grundtvig.

Anmærkning. Ved Anvendelsen af denne Melodi til Salmen „O store Gud, vi love dig“ maa 3de Vers synges saaledes:

Hel - lig, hel - lig est du, vor Gud, Hel - lig, hel - lig est du, vor Gud, Hel - - lig,

hel - lig est du, vor Gud, Vor Gud, Je - ho - va, Ze - ba - ot!

Nr. 28. Jeg raaber fast, o Herre.

♩ = 54 3/4 : 47".

1. Jeg raa-ber fast, o Her-re, Af Dyb-sens Nød til dig, Du vil mig naa-dig væ-re Og
ger-ne frel-se mig; Dit Ø-re du ned-bøj-e, Naar jeg min Bøn frem-bær; O,
mærk ud af det høj-e, Hvad min Be-gæ-ring er!

2.

Ak, hvis du Agt vil give
Paa Synden, vi begaa,
Mens vi er her i Live,
Hvo kan for dig bestaa?
Men hvem som det begærer,
Dem har du Gunst betet;
Thi elsker man og ærer
Din milde Majestæt.

3.

Tænk paa mig i dit Rige
For Korsets haarde Død!
Dit Ord, som ej kan svige,
Det er min Trøst i Nød!
Min Sjæl af Længsel trænges
Til dig med stor Attraa,
Ret som den Vægter længes,
At Dagen komme maa.

4.

Guds Folk sig trygt forlade
Paa hans Barmhjertighed
Og paa hans store Naade,
Som han saa manglede
Hen over dem udøser,
Den fromme Herre Gud,
Idet han dennem løser
Af Synd og Sorrow ud!

Steen J. Bille.

(Til samme Melodi.)

1.

Mit Hjerte altid vanker
 I Jesu Føderum,
 Did samles mine Tanker
 I deres Hovedsum;
 Der er min Længsel hjemme,
 Der har min Tro sin Skat;
 Jeg kan dig aldrig glemme,
 Du søde Julenat!

2.

Men ak, hvad skal jeg sige,
 Naar jeg vil tænke paa,
 At Gud af Himmerige
 I Stalden ligge maa;
 At Himlens Fryd og Ære,
 Det levende Guds Ord,
 Skal saa foragtet være
 Paa denne onde Jord!

7.

En Spurv dog har sin Rede
 Og sikre Hvilebo,
 En Svale maa ej lede
 Om Nattely og Ro;
 En Løve ved sin Hule,
 Hvor han sin Ro kan faa:
 Skal sig min Frelser skjule
 I fremmed Stald paa Straa?

3.

En Perle, der forgættes,
 Saa nøje ledes op,
 Den blanke Demant sættes
 I gylden Kronens Top;
 Man kaster ej en Drue
 Blandt tørre Grene ned;
 Skal jeg min Gud da skue
 I saadan Usselhed?

4.

Hvi skulde Herresale
 Ej for dig pryded' staa?
 Du havde at befale,
 Hvad end du peged' paa;
 Hvi lod du dig ej svøbe
 I Lyset som et Baand,
 Og Jordens Konger løbe
 At kysse paa din Haand?

5.

Hvi lod du ej udspænde
 En Himmel til dit Telt
 Og Stjernefakler brænde,
 Du store Himmelhelt?
 Hvi kom ej aabenbare,
 Da du i Svøb blev lagt,
 Den himmelske Hærskare
 Til Tjeneste og Vagt?

6.

Han, som med Guddoms Vælde
 Al Verden dømme vil,
 Ej har det, han kan hælde
 Sit arme Hoved til;
 Det var og ej hans eget,
 Det Hø, hvori han laa,
 Han havde ej saa meget,
 Han kunde ligge paa.

8.

Ak, kom, jeg vil oplukke
 Mit Hjerte, Sjæl og Sind
 Med tusind Længselssukke,
 Kom, Jesu, kom herind!
 Det er ej fremmed Bolig,
 Du har den dyrekøbt;
 Her skal du blive trolig
 I Kærligheden svøbt!

H. A. Brorson.

Nr. 29 a). Dejlig er den Himmel blaa.

♩ = 54 3: 47".

1. Dej - lig er den Him - mel blaa, Lyst det er at se der - paa, Hvor de gyld - ne Stjer - ner blin - ke, Hvor de

smi - le, hvor de vin - ke Os fra Jor - den op til sig, Os fra Jor - den op til sig!

p

Nr. 29 b). Dejlig er den Himmel blaa.

♩ = 54 3: 47".

1. Dej - lig er den Him - mel blaa, Lyst det er at se der - paa, Hvor de gyld - ne Stjer - ner blin - ke, Hvor de smi - le,

hvor de vin - ke Os fra Jor - den op til sig, Os fra Jor - den op til sig!

mf

Nr. 29 c). Dejlig er den Himmel blaa.

♩ = 84 3: 19".

1. Dej - lig er den Him - mel blaa, Lyst det er at se der - paa, Hvor de gyld - ne Stjer - ner

blin - ke, Hvor de smi - le, hvor de vin - ke Os fra Jor - den op til sig!

2.

Det var midt i Julenat,
Hver en Stjerne glimted' mat,
Men med et der blev at skue
En saa klar paa Himlens Bue,
Som en lille Stjernesol.

3.

Naar den Stjerne, lys og blid,
Sig lod se ved Midnatstid,
Var det Sagn fra gamle Dage,
At en Konge uden Mage
Skulde fødes paa vor Jord.

4.

Vise Mænd fra Østerland
Drog i Verden ud paa Stand
For den Konge at oplede,
For den Konge at tilbede,
Som var født i samme Stund.

5.

De ham fandt i Davids Hjem,
De ham fandt i Betlehem,
Uden Spir og Kongetrone;
Der kun sad en fattig Kone,
Vugged' Barnet i sit Skød.

6.

Stjernen ledte vise Mænd
Til vor Herre Kristus hen;
Vi har og en Lede-Stjerne,
Og naar vi den følge gerne,
Komme vi til Jesus Krist!

7.

Denne Stjerne, lys og mild,
Som kan aldrig lede vild,
Er hans Guddomsord, det klare,
Som han os lod aabenbare
Til at lyse for vor Fod.

N. F. S. Grundtvig.

5*

Nr. 30. De hellig tre Konger saa hjertensglad.

$\text{♩} = 54 \text{ } \text{♩} : 47''.$

1. De hel-lig tre Kon-ger saa hjer-tens-glad, Fra Hjem-met de dro-ge til Bet-le-hems Stad; De

mf

*) 3. og 5. Vers.

to-ge sig for den Rej-se saa lang At fin-de Je-sum i Kryb-ben trang.

rø - den
Naa - de

2.
En Stjerne dem viste til Jødeland
Og hen til den himmelske Frelsermand;
Og Barnet de funde, dejlig og skær,
Hos Oxe og Asen i Stalden der.

3.
Og ned de fulde paa deres Knæ,
Da Barnet de monne for Øje se;
Og Røgelse, Myrrha, røden Guld
De ofred' den Herre saa frydefuld.

4.
Saa droge de hjemad til deres Land
Og prisede Gud, deres Skabermænd;
Lad os ogsaa falde Herren til Fod,
Ham prise af hele vor Hu og Mod!

5.
Alt for den Stjerne fra Jakob klar,
For Kvisten af Israel aabenbar,
For Kilden, som sprang af Naade stor,
For Herren over alt Englekor!

6.
Og synge som Kongerne hjertensglad
En frydefuld Sang udi allen Stad,
Indtil vi hos ham, vor Glæde kom fra,
Kan synge evigt Halleluja!

Gl. Folkesang.

Nr. 31. Vor Jesus kan ej noget Herberg finde.

♩ = 76 3: 24".

1. { Vor Je - sus kan ej no - get Her - berg fin - de I Bet - le - hem, sin e - gen Fæ - dre - by; }
 Han la - der der i rin - ge Svøb sig bin - de, Hvor el - lers Mar - kens Kvæg gaar ind i Ly. }

mf

En Kryb - be er hans før - ste Ej - e, Det tør - re Græs og Straa hans før - ste Bar - ne - lej - e.

2.

Den Herre har sig Fattigdom tilegnet,
 Som' alle gode Gaver har i Haand;
 Den hellige blandt Syndere er regnet,
 At han maa sønderrive vore Baand.
 Nu er der Haab for alle døde,
 Idet Guds egen Søn paa Jorden lod sig føde.

3.

Velsignet være Herrens store Naade,
 Hans store Magt til evigt Minde sat,
 Som vidste paa vor Jammer Bod at raade
 I denne underfulde Naades Nat;
 Velsignet Mørke uden Lige,
 Da Lyset selv brød frem af høje Himmerige!

4.

Saa vil vi os trods alle Fjender fryde;
 Gud har os givet det, ham kærest var,
 Og lader alle Naadestrømme flyde;
 Hvad er der, som han os ej givet har?
 Saa være ham da ogsaa Livet,
 Og hvad vi har, til Tak og evigt Offer givet!

Efter det Tyske af H. A. Brorson.

Nr. 32. Af Højheden oprunden er.

♩ = 76 ♩: 24".

1. { Af Høj - he - den op - run - den er En Mor - gen - stjer - ne, klar og skær, Af Sand - hed
Du Ja - kob - stam - mens ny - e Skud, Du Da - vids Søn, min Kon - ning prud, Mig fry - der

og af Naa - de! } Lif - lig, Ven - lig, Høj og præg - tig Stor og mæg - tig,
o - ver Maa - de! }

Rig paa Ga - ver! Liv og Lys ved dig jeg ha - - ver.

2.
Du lille Barn, saa favr og skøn,
Gud Faders og Mariæ Søn,
Hil dig, højbaarne Konning;
Du Lilje i mit Hjerterum,
Dit Trøstens Evangelium
Er sødt som Mælk og Honning;
Kære
Herre,
Himlens Manna,
Hosianna!
Dig til Ære
Glad i Aanden vil jeg være.

3.
Min Sjæl i Herren fryder sig,
Naar mildelig du ser til mig
Med Miskundhedens Øje;
O Jesu Krist, min Frelser god,
Dit Ord, dit Legem og dit Blod
Jeg evig vil ophøje!
Tag mig,
Favn mig,
Gyd i Barmen
Himmelvarmen,
At din Naade
Ved dit Ord maa ene raade!

4.
Hvor saligt er mit Hjerter nu!
Mit et og alt er, Jesu, du,
Den første og den sidste;
Du henter mig til Lov og Pris
I Himmeriges Paradis,
Naar Øjet her vil briste!
Amen,
Amen!
Kom du milde
Jesu lille,
Tøv ej længer;
Længselen mit Hjerter trænger!
Efter det Tyske af H. Chr. Sthen; — N. F. S. Grundtvig.

Nr. 33. Den yndigste Rose er funden.

♩ = 80 3: 21".

1. Den yn - dig - ste Ro - se er fun - den, Blandt sti - ve - ste Tor - ne op - run - den; Min Je - sus, den

p

dej - lig - ste Po - de, Blandt syn - di - ge Men - ne - sker gro' - de.

2.
Alt siden vi tabte den Ære
Guds Billedes Frugter at bære,
Var Verden forvildet og øde,
Vi alle i Synden bortdøde.

3.
Da lod Gud en Rose opskyde
Og Sæden omsider frembryde,
At rense og ganske forsøde
Vor Slægts den fordærvede Grøde.

4.
Al Verden nu burde sig fryde,
Med Salmer mangfoldig udbryde;
Men mangan har aldrig fornummen,
At Rosen i Verden er kommen.

5.
Forhærdede Tisselgemytter,
Saa stive som Torne og Støtter,
Hvi holde I eder saa ranke
I Stoltheds fordærvede Tanke?

6.
Ak, søger de ydmyge Steder,
I Støvet for Frelseren græder!
Saa faa I vor Jesum i Tale,
Thi Roserne vokse i Dale.

7.
Min Jesu, du stedse skal være
Min Rose, mit Smykke, min Ære;
De giftige Lyster du døder
Og Korset saa liflig forsøder!

8.
Lad Verden mig alting betage,
Lad Tornene rive og nage,
Lad Hjertet kun daane og briste,
Min Rose jeg aldrig vil miste!

H. A. Brorson.

Nr. 34. Julen har Englelyd.

$\text{♩} = 66 \text{ } \text{♩} : 31''$

1. Ju - len har Eng - le - lyd, Vi med Fryd Os barn - lig paa Gud Fa - der For - la - der. Vi var i Nød saa

læn - ge, Dog hør - te han vor Bøn, Han ved, hvor - til vi træn - ge, Vor Frel - ser blev Guds Søn; Thi vil vi al - le

sjun - ge Med Hjer - te og med Tun - ge Et Æ - re væ - re Gud For sit Ju - le - bud!

2.

Ret i en salig Tid
 Kom han hid;
 Til levende og døde
 Gjenløde
 De Ord, der fo'r saa vide
 Til alle Tider hen
 Om ham, som tog vor Kvide
 Og gav os Fryd igen,
 Gik ned for os i Døden,
 Som Sol i Aftenrøden,
 Og stod i Morgengry
 Op for os paa ny!

- 3.

Sorg er til Glæde vendt,
 Klagen endt,
 Vor Glæde skal hver Tunge
 Udsjunge.
 Syng med Guds Engleskare
 Paa Jesu Fødselsdag
 Om Fred i Sjælefare,
 Gud Faders Velbehag,
 Som vil al Sorgen vende
 Til Glæde uden Ende,
 Bær os paa Børnevis
 Ind i Paradis!

Dansk-katholsk; — N. F. S. Grundtvig.

♩ = 84 3: 19".

Nr. 35. Mel. „Et lidet Barn saa lysteligt“.

1. { Jeg som et Barn mig glæ - de vil Og sjun - ge i det høj - e; } I Dag er fat - tigst
 Ej Sorg i Dag paa Jord er til, Som tør min Sjæl ned - bøj - e.

Bet - ler rig; Et Pa - ra - dis er Jor - den mig, Til mig Guds Eng - le kvæ - - de: I Dag er

dig en Frel - ser fød, I Dag al Ver - dens Sorg er død, Og født al Ver - dens Glæ - - de!

2.
 Ej Synd, ej Død i Verden mer
 Mig knuge skal og tvinge,
 Jeg Naadens Dør oplukket ser,
 Min Sjæl har Englevinge.
 En Konge blev i Dag mig fød;
 Det lille Barn paa Moders Skød
 Al Verdens Nød betvinger.
 Hans Rige Himmel er og Jord;
 Den Konge evig Tro jeg svor,
 Og han min Sjæl gav Vinger.

3.
 Flyv højt, min Sjæl, flyv barnefro,
 Vær salig i hans Rige!
 Med Kærlighed, med Haab og Tro,
 Hans Kraft mig ej skal svige;
 I Klude svøbt, i Krybbe lagt,
 Det Barn har over Størmen Magt
 Og over Havets Bølger;
 Ej Jord, ej Luft, ej Ild, ej Vand,
 Ej Mørkets Magter røre kan
 Den Sjæl, som Herren følger.

4.
 Kom, høje, ringe, store, smaa,
 Enfoldige med vise!
 Lad os til Jesu Krybbe gaa
 Og Verdens Frelser prise!
 Forgæves lyse Stjernen ej!
 Se, Konger følge Hyrdens Vej!
 Hør, Himlens Engle kvæde:
 I Dag er os en Frelser fød,
 I Dag al Verdens Sorg er død,
 Og født al Verdens Glæde!

B. S. Ingemann.

Nr. 36. Julen har bragt velsignet Bud.

♩ = 66 3: 31".

The musical score is written for piano and voice. It consists of three systems of staves. Each system has a treble and bass staff for the piano accompaniment and a single staff for the voice. The key signature is one sharp (F#), and the time signature is 6/8. The first system begins with a mezzo-forte (mf) dynamic marking. The lyrics are in Danish and are written below the voice staff. The piano accompaniment features a steady eighth-note pattern in the right hand and a more complex bass line in the left hand.

1. Ju-len har bragt vel - sig - net Bud, Nu glæ - des gam - le og un - ge, Hvad Eng-le - ne sang i Ver - den ud, Nu

al - le smaa Børn skal sjun - ge; Gre - nen fra Li - vets Træ staar skønt Med Lys som Fug - le paa

Kvi - ste; Det Barn, som sig glæ - der fromt og kønt, Skal al - drig den Glæ - de mi - ste.

2.

Glæden er Jordens Gæst i Dag
 Med Himmelkongen den lille;
 Du fattige Spurv, flyv ned fra Tag
 Med Duen til Julegilde;
 Dans, lille Barn, paa Moders Skød,
 En dejlig Dag er oprunden;
 I Dag blev vor kære Frelser fød
 Og Paradisvejen funden.

3.

Frelseren selv var Barn som vi,
 I Dag han laa i sin Vugge;
 Den Have, Guds Engle flyve i,
 Vil Jesus for os oplukke;
 Himmerigs Konge blandt os bor,
 Han Juleglæden os bringer,
 Han favner hver Barnesjæl paa Jord
 Og lover os Englevinger.

B. S. Ingemann.

Nr. 37. Her komme, Jesu, dine smaa.

$\text{♩} = 54 \text{ } \text{♩} : 47''$.

1. Her kom - me, Je - su, di - ne smaa, Til dig i Bet - le - hem at gaa; Op - lys en - hver i

p

Sjæl og Sind At fin - de Vej - en til dig ind!

2.
Vi løbe dig med Sang imod
Og kysse Støvet for din Fod;
O salig Stund, o klare Nat,
Da du blev født, vor Sjæleskat!

3.
Velkommen fra din Himmelsal
Til denne Verdens Skyggedal,
Hvor man dig intet andet bød
End Stald og Krybbe, Kors og Død.

4.
Men, Jesu, ak hvor gaar det til,
At dog saa faa betænke vil
Den inderlige Kærlighed,
Som drog dig til os arme ned?

5.
O, drag os smaa dog til dig hen,
Vor søde fromme Sjæleven!
At hver af os saa inderlig
I Troen maa omfavne dig.

6.
Lad Verden ej med al sin Magt
Os rokke fra vor Daabes Pagt,
Men giv, at al vor Længsel maa
Til dig, til dig alene staa!

7.
Saa skal det ske, at vi engang
Blandt alle Helgens Jubelsang,
I Himlens søde Paradis
Skal prise dig paa Englevis.

8.
Her staa vi nu i Flok og Rad
Om dig, vort skønne Hjerteblad,
Ak hjælp, at vi og alle maa
I Himlen om din Trone staa!

H. A. Brorson.

♩ = 54 o: 47".

Nr. 38. Stille Nat, hellige Nat.

1. Stil - le Nat, hel - li - ge Nat! Tavs er nu Li - vets Larm! Kun de from - me, de hel - li - ge to

Vaa - ge kær - lig for Bar - nets Ro. Sov i Ma - ri - as Arm, Sov i Ma - ri - as Arm!

2.
Stille Nat, hellige Nat!
Hyrders Flok lytted' glad,
Da det lød i Engles Kor:
Eder en Frelser er født paa Jord
: Hist i Davids Stad! :

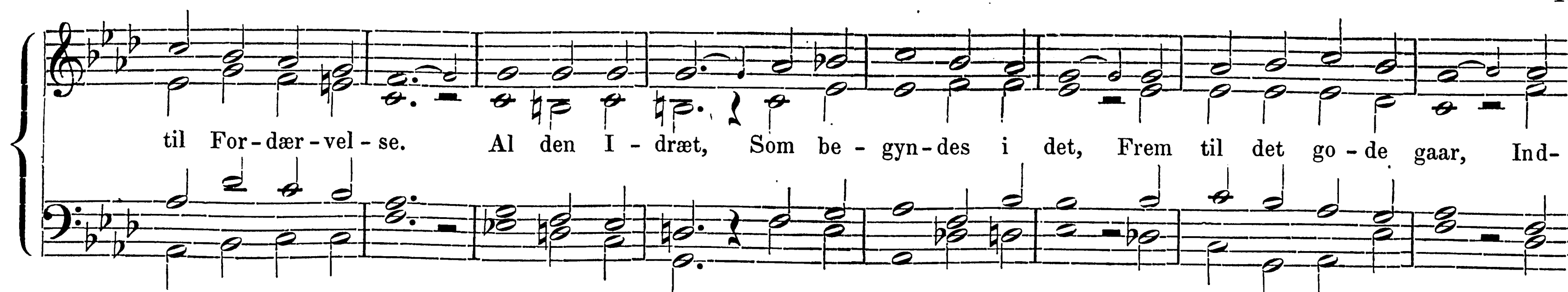
3.
Stille Nat, hellige Nat!
Jesu Krist! Kærlighed
Blidt omsvæver din Barnemund;
Ja, med dig slog Frelsens Stund,
: Kom til Jorden Fred! :
Efter det Tyske af A. P. B.

Nr. 39. I Jesu Navn.

♩ = 80 o: 21".

1. I Je - su Navn Bør al vor Ger - ning ske, Om den skal vor - de os til Held og Gavn Og ej

*) Ved Benyttelsen af nærværende Mel. til Nr. 161 og Nr. 454 i Rosk. Sbg. deles denne Node i ♩; men S. Nr. 161 har faaet sin egen Melodi under Nr. 157, hvorefter ogsaa S. Nr. 454 kan synges.

til For-dær-vel-se. Al den I-dræt, Som be-gyn-des i det, Frem til det go-de gaar, Ind-

til den Maalet naar, At for Le-gem og for Sjæl Der-ved frem-mes kan vort Vel, Og Gud der-af Æ-re faar.

2.
I Jesu Navn,
Paa Jesu eget Bud
Paakalde vi med Tillid Herrens Navn,
Prise vi med Tak vor Gud.
Mægtig han er,
Hvad han byder, det sker,
Al Godhed er hos Gud;
Al Visdom er hos Gud;
Stadig vi da haabe maa,
At, naar ham vi lide paa,
Alting heldig falder ud.

3.
I Jesu Navn,
Vi leve og vi dø;
I Livet han os holder i sin Favn,
Han os favner, naar vi dø.
Engang han skal
Ved sit mægtige Kald
Os vække vældelig
Og føre os til sig;
Jesu, som os har forløst,
Dig vi da med Englerøst
Synge Pris evindeligt.
Af en ubekendt Forfatter (1645); — Ev.-kr. Sbg.

1.
Din Sæd udstrø,
Du store Sædemand!
Lad spire, Herre, Ordets Himmelfrø!
Giv det Rod i fremmed Land!
Spirer det ej
Paa den alfare Vej,
Vil Tjørn, vil Klippegrund
Det kvæle for en Stund,
Herre, i den gode Jord,
Hvor et ydmygt Hjerte bor,
Giv det Roden, stærk og sund.

(Til samme Melodi.)
2.
Af helligt Frø
Lad hellig Vækst opstaa!
Lad den i Jordens kolde Luft ej dø!
Aandens Himmel vil den naa.
Fromhed og Tro,
De retfærdiges Ro,
Det Haab, som ej forgaar,
Af himmelsk Rod opstaar;
Kærligheden, høj og stor,
Himmelfrugten er paa Jord
Af den Sæd, Guds Søn udsaar.

3.
Jeg har det hørt,
Det Salighedens Ord;
O Frelser, hvor din Røst har Sjælen rørt,
Stille Himmelspiren gror.
Skal den ej dø,
Skal af Evigheds Frø
Den Spire foldes ud,
Som stræber fromt mod Gud —
Herre, send mig da din Aand;
Frelser, skærm med hellig Haand
Evigheds Planteskud.
B. S. Ingemann.

♩ = 80 3: 21".

Nr. 40. Mel. „Gud Fader udi Himmerig“.

1. I Un - der - vær - kers Land jeg bor, Ej blin - de Sjæl det æn - ser; Guds Kraft i-

gen - nem Ver - den fo'r, Og Naa - den har ej Græn - ser.

2.
Den Herre ej forglemmer mig,
Som Ørknens Fugl ej glemmer;
Han hører spæde Ravnens Skrig,
Han Dyrets Suk fornæmmer.

3.
Han kommer fattig Spurv i Hu,
Han Markens Lilje klæder;
Han skærmer underfuldt endnu
Den Orm, min Fod nedtræder.

4.
O Gud, hold over os din Haand,
Og ingen Ørk er øde;
Opliv al Verden med din Aand,
Og leve skal de døde.

B. S. Ingemann.

Nr. 41. Jesus, Frelser, Saliggører.

♩ = 80 3: 21".

1. { Je - sus, Frel - ser, Sa - lig - gø - rer! Højt vel - sig - net er dit Navn; } Hvad jeg { Naar jeg det i Ver - den hø - rer, Ti - er Smer - te, Sorg og Savn; }

led i svund - ne Aar, Som en . Mor - gen - sky bort - gaar, Og jeg sku - er i dit

Ri - ge Lys min Ny - aars - sol frem - sti - ge.

2.

Jesus! naar dit Navn jeg hører,
Hører jeg en himmelsk Klang;
Sjælens dybe Grund sig rører,
Jeg fornæmmer Engles Sang;
Før din store Dag frembrød,
Før du laa i Moders Skød,
Hørte Jorden Engles Tunge
Salig her dit Navn udsjunge.

3.

Jesus! naar dit Navn jeg siger,
Bøjer sig mit Knæ mod Jord,
Aanden mod din Himmel stiger,
Hjertet haaber, elsker, tror.
I dit Navn henvandrer jeg
Frydefuld Gudherrens Vej
Til den Nyaars-Morgenrøde,
Naar jeg salig dig skal møde!

B. S. Ingemann.

(Til samme Melodi.)

1.

Dagen synker, Lyset svinder,
Hvorfor saa vemodig nu?
Kaste døde Glæders Minder
Deres Skygger i din Hu?
Nævn for Gud med Haabets Navn
Dine Længsler, dine Savn!
Er hans Kraft dig nu forborgen?
Solen rinder op i Morgen.

2.

Vælder Mørket Frygtens Byrde,
Syndens Banghed paa dit Sind?
Kristus, alle Sjæles Hyrde,
Ej ved Hjorden slumrer ind!
Kast paa ham din tuuge Nød;
Han vil ingen Synders Død.
Ej din Skyld vil ham besvære;
Kristi Kors kan meget bære!

3.

Gør dig Nattens Varsler bange?
Sæt din Tro mod Dødens Magt!
»I min Faders Hus er mange
Boliger«, har Jesus sagt.
Tusindvis gaa Stjerner frem,
Finder Sjælen der sit Hjem?
Ved jeg det? Men fast forvisset
Er et Lysets Sted mig hisset!

4.

Vær i Herren tryk og stille!
Tag i Troen Jesu Fred!
Ingen Nat skal kunne skille
Dig ved deres Kærlighed;
Ikke Døgnet mørke Stund,
Ej det sidste Søvnens Blund.
Al din Hvile Naaden freder,
Vækker dig til Haab og Glæder!

C. J. Boye.

$\text{♩} = 72 \text{ } \flat : 26'' (80 \text{ } \flat : 21'')$ **Nr. 42. Mel. „O Gud, du fromme Gud“.**

1. { Min Je - sus han er mig Be - gyn - del - se og En - de, } Han er mit Øj - e - med, Hvor
 { I al den Del, jeg gør, I - hvor jeg mig mon ven - de; }

mf

jeg end gaar paa Jord, O, in - tet u - den han Ud - i mit Hjer - te bor.

2.

Naar jeg kun Jesum har,
 Hvad skøtter jeg om Jorden,
 Hvad agter jeg paa Slud,
 Paa Storm og Ild og Torden?
 Hans Kærlighed den gør
 Hver Byrde mig til Lyst!
 Jeg intet uden ham
 Vil huse i mit Bryst.

3.

Med Jesu vaager jeg,
 Med Jesu vil jeg sove,
 Med Jesu gaar jeg glad
 Og alting frisk tør vove;
 Med Jesu jeg engang
 Gaar til mit Hvilested,
 Det er jo ej at dø,
 Naar Livet følger med.

4.

Min Jesu, før mig selv
 I alle mine Dage
 Ej uden dig et Trin
 Paa denne Jord at tage!
 Skal jeg mig føre selv,
 Forføres jeg saa let,
 Men fører du mig, da
 Er al min Vandring ret.

5.

Dig vil jeg ganske mig
 Med Liv og Sjæl hengive,
 I Tanke, Gerning, Ord
 Dig tjene her i Live;
 Forsmaa det Offer ej,
 Lad mig dog være din,
 Gør med mig, hvad du vil,
 Din Villie er min!

Efter det Tyske ved H. A. Brorson; — Ev.-kr. Sbg.

Nr. 43. Du, Herre Krist.

♩ = 54 3: 47"

1. Du, Her - re Krist, Min Frel - ser est, Til dig jeg haa - ber e - ne; Jeg tror paa dig, O

bliv hos mig E - vin - de - lig Alt med dit Ord det re - ne!

2.
Jeg slaar min Lid
Nu og altid
Kun til din rige Naade;
O Jesu sød,
Hjælp mig af Nød,
Ja, for din Død
Frels mig fra Synd og Vaade!

3.
Gaar Sorgen paa,
Din Sjæls Attraa
Er altid at husvæle;
Hvad Nød er der,
Hvor du er nær,
O Herre kær!
Dig mon jeg mig befale.

4.
Jeg være vil,
O Jesu mild,
Hvor du mig helst vil have;
Jeg lukker ind
I Sjæl og Sind
Dig, Herre min,
Med al din Naadegave.

5.
Da ved jeg vist,
O Jesu Krist,
Du vil mig ej forlade;
Du siger saa:
Kald du mig paa,
Hjælp skal du faa,
Og intet skal dig skade!

6.
Giv os, o Gud,
Vi paa dit Bud
Maa leve saa tilsammen,
At vi hos dig
Evindeligt
I Himmerig
Kan faa din Glæde! Amen.

H. Chr. Sthen.

Nr. 44. Mel. „Lovsynger Gud, den vældige, den vise“.

♩ = 60 3/4 : 38".

1. { Hvor er en Ræd-sel, som kan os for - fær - de, Naar vi be - va - re Kri - sti Aand? } Som
Trygt bo vi bag hans Naa-des sik - re Gær - de, Vor Lod er i hans stær - ke Haand. }

i en Stormvind Sko-vens Stam-mer, Saa bæ - ve Ver-dens Børn i Ver-dens Jam - mer; Men vi, al Synd og

Sorg til Trods, Tør syn - ge frit: Gud er med os!

3.
Ved dig, Immanuel, skal vindes Freden;
Gud var med os i Kraftens Bliv,
Hvorved det Støv, du vandred' i her neden,
Blev dannet i din Moders Liv.
Du skyldfri Søn af Davids Datter,
Ved dig vort tabte Held skal vindes atter;
Du rene Skud af Davids Rod,
Af dig vi drage Styrke god.

4.
Gud var med os i al din Daad og Tale,
I hver en Tanke af din Aand,
I hvert af dine Fjed i Syndens Dale,
I Underkraften af din Haand,
I hvert dit Suk, i al din Kvide,
I dine Saar, i Blodet af din Side
Og i din Død paa Korsets Pæl,
Uskyldige Immanuel!

2.
Se, en Immanuel til Tegn os sattes
I Jesu Krist til evig Tid,
At aldrig skal os Hjælp og Redning fattes
I Troens Kamp og gode Strid.
Vor stærke Fader i det høje
Ved ham har taget bort vor Sorg og Møje
Og ladet større Held os spaa,
End hvad vi bede og forstaa.

5.
Gud var med os i Glansen fra det høje,
Da Graven brast paa tredje Dag,
Og i dit Sejerstog fra Kampens Møje
Til Hjemmet efter vunden Sag.
Gud er med os, til Verden svinder,
I Daabens Pagt og i din Nadvers Minder,
I Aandens Værn mod Synd og Sorg,
Immanuel, du Klippeborg!

M. N. Schmidt.

Nr. 45. Mel. „Mit Haab og Trøst og al Tillid.“

♩ = 76 3: 24".

The musical score is written for voice and piano. It consists of two systems of staves. The first system has a treble and bass staff for the piano accompaniment, with a melody line above. The second system also has a treble and bass staff for the piano accompaniment, with a melody line above. The tempo is marked as 76 beats per minute, and the time signature is 3/4. The key signature has one sharp (F#). The piano part is marked with a mezzo-forte (mf) dynamic. The melody is written in a simple, folk-like style with many eighth and sixteenth notes. There are several repeat signs and first/second endings indicated by bracketed numbers.

1. { Lyk - sa - lig den, som yd-mygt tror, Hvad Øj - et ej kan gæt - te! } Saa blind jeg er, ved ham jeg
 { Naar Kri - sti Lys i Sjæ - len bor, Han træf - fer dog det ret - te. }

ser. Det dy - be med det høj - e; Jeg al - le Ver - dens Tvivl be - ler; Min Tro er Hjer - tets Øj - e.

2.

Der spørges vel saa mangt „Hvorfor?“
 Naar Sorgens Skygger stige;
 Hvorfor mig Skæbnen tit er haard,
 Jeg kan ej altid sige.
 Men Herren gemmer mig en Skat
 Til Løn for al Slags Møje;
 Det ser jeg grant i Mulm og Nat;
 Min Tro er Hjertets Øje.

3.

Saa mangt et utaalmodigt „Naar?“
 Bli'r spurgt i Modgangs Tider,
 Mens Dagen sent med Taarer gaar,
 Og Natten langsomt glider.
 Naar hjælper mig min Fader kær?
 Det ved jeg ej saa nøje;
 Men det jeg ser, at han er nær;
 Min Tro er Hjertets Øje.

4.

Min Fremtids Skjul er rullet ned,
 Fordulgt er næste Morgen;
 Men Herrens Visdom er min Fred,
 Ej den er mig forborgen.
 Jeg kan med trøstigt Velbehag
 I Haabet mig fornøje;
 Enhver min Dag er Herrens Dag;
 Min Tro er Hjertets Øje.

5.

Jeg ser vel ej i Himlen ind,
 Hvor skarpt jeg ogsaa stirrer;
 De stærke Straaler gør mig blind,
 Og Skyen mig forvirrer.
 Men dog jeg kender Himlens Havn,
 Hvor ingen Storm tør støje;
 Jeg styrer did i Jesu Navn;
 Min Tro er Hjertets Øje.

C. J. Boye.

Nr. 46. Med sin Alabasterkrukke.

$\text{♩} = 72 \text{ } \text{♩} : 26''.$

1. { Med sin A - la - ba - ster - kruk - ke, Fuld af Sal - ve dy - re - bar, } Kom, med Hjer - tet
 { Hun, som maat-te skam - fuld suk - ke: Her - re, yn - kes, Her - re, spar! }

søn - der - knu - set, Ind i Fa - ri - sæ - er - hu - set, Hvor til Bords den re - ne sad.

2.

Synderinden kom med Rødme,
 Krukken brat hun sønderbrød,
 Salven dyrebar med Sødme
 Over Herren hun udgød,
 Lod og sine Taarestømme
 Herrens Fødder oversvømme,
 Tørred' med sit Hovedhaar.

3.

I min Barm, som denne Kvinde,
 Hjertet føler Banghed stor,
 Sniger, som den Synderinde,
 Sig til dig ved Naadens Bord,
 Rødmer, blegner, føler Vaanden,
 Eftergør det alt i Aanden,
 Sukker: Herre, ynkes, spar!

4.

Som min Gud jeg dig vil dyrke,
 Som en Sol for mig oprind!
 I min Sjæl er Mulm og Mørke,
 Midnat uden Maaneskin;
 Se dog til mig! — Fra det høje
 Spejle sig dit Soleje
 I min stille Taareflod!

Efter det Græske ved N. F. S. Grundtvig.

Nr. 47. Jeg kender ham, hvem jeg har overgivet.

♩ = 80 3: 21".

1. { Jeg ken - der ham, hvem jeg har o - ver - gi - vet Min he - le Sjæl til e - vig
Han Vej - en er og Sand - he - den og Li - vet, Han ned til os med Naa - dens

mf

Ej - en - dom, } O, vel mig, Je - sus, dig jeg ken - der, Til dig som Frel - se ren min
Fyl - de kom;

Til - lid sig hen - ven - der.

2.
Lyksalige de Øren, som dig hørte,
Lyksalige de Øjne, som dig saa',
Da du dit Liv blandt Menneskene førte,
Du, som for os i Døden vilde gaa!
Men jeg og skal en Gang med Glæde
Dit Ansigt skue hist i Herlighedens Sæde.

3.
O søde Haab, o Trøst foruden Lige!
Din stærke Haand oplod mig Himmelen,
Og fra mit Bryst tit Længselssukke stige
At komme did, hvor du for os gik hen;
O, jeg hos dig skal have Livet
Og se den Herlighed, din Fader dig har givet.

4.
Min Jesu, lad mig altid dig tilhøre,
Din Aand, din Kraft vejlede mine Fjed,
At sikre Trin jeg maa paa Banen gøre
Og naa mit Maal, en evig Salighed!
Paa dig jeg tror, paa dig jeg haaber,
Og vist du hører den, der dig med Tro anraaber.
H. Kampmann.

Nr. 48. Dig, Jesu, priser jeg af ganske Hjer-te.

♩ = 80 3: 21".

1. Dig, Je - su, pri - ser jeg af gan - ske Hjer - te; Ved Ord og Lev - net du mig Dy - den

lær - te, Og for at frel - se mig fra Syn - dens Brø - de Du led og dø - de.

The musical score is written for piano in 2/2 time, key of D major. It consists of two systems of staves. The first system contains the first two lines of the song, and the second system contains the next two lines. The lyrics are written below the staves, with some words split across lines. The piano part provides a harmonic accompaniment for the vocal line.

2.
Dog, lad ej blot min Sang din Pris udbrede,
Til Tro og Kærlighed din Aand mig lede,
Og styrk mig selv mod syndig Lyst at kæmpe
Og den at dæmpe!

3.
Da skal og kan mig intet fra dig vende;
Jeg er og bliver din til Livets Ende,
Og hisset jeg igennem Evigheder
Din Pris udbreder.

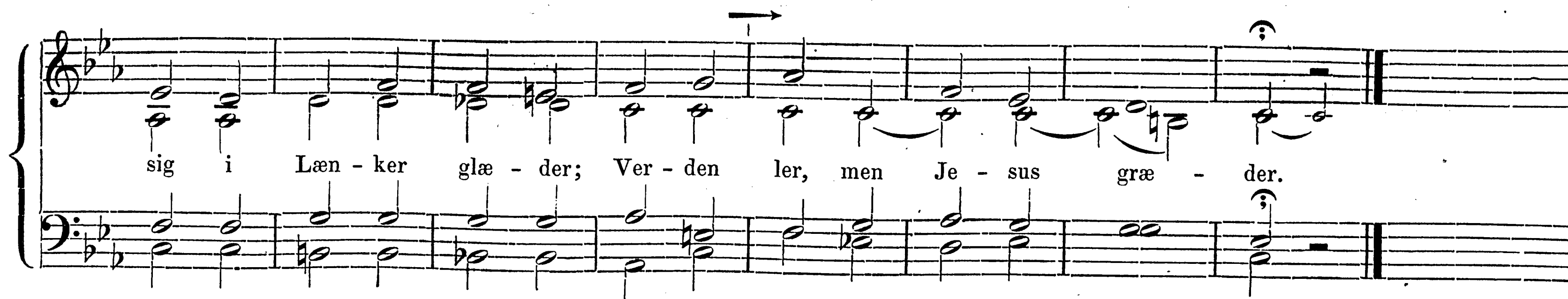
Efter det Tyske af H. A. Brorson; — Riber.

Nr. 49. Jesus græder, Verden ler.

♩ = 72 3: 26".

1. { Je - sus græ - der, Ver - den ler, Van - vid sjun - ger mel - lem Gra - ve; } Sjæ - len
Syn - dens Træl ej Dy - bet ser, Dø - den dan - ser med sin Sla - ve; }

The musical score is written for piano in 2/2 time, key of D minor. It consists of two systems of staves. The first system contains the first two lines of the song, and the second system contains the next two lines. The lyrics are written below the staves, with some words split across lines. The piano part provides a harmonic accompaniment for the vocal line.

2.
Enden kommer; Ve, o Ve!
Fangne Sjæl, afryst din Lænke!
Kan du Jesu Graad ej se,
Kan du paa din Fred ej tænke?
Græd forgæves, Verdens Dommer,
Ve da, Ve, naar Enden kommer!

3.
Jesus græder; smelt, hvert Bryst,
Vaagn, hver syndig Sjæl, som sover;
Bæv, o Verden, i din Lyst,
Dig det er, han græder over.
Brister, brister, Mørkets Kæder,
Smelt, hvert Hjerte; Jesus græder!

B. S. Ingemann.

(Til samme Melodi.)

1.
Kristus gaar til Kedrons Bæk;
Sagtelig med Sorg den risler;
Rundt omkring i Græs og Hæk
Bugter Snogen sig og hvisler;
Een kun vil de alle stinge,
Bitre Smerter Jesum bringe.

3.
Kristus staar ved Kedrons Bæk;
End er Tid at gaa tilbage.
Blomsten vaagner op med Skræk,
Dybe Suk fra Busken klage,
Hviske gennem Nattens Vinde:
Mørket haver ondt i Sinde!

5.
Hør, o Jesu, Nattens Røst!
Judas venter med sin Skare!
Kan ej Jorden finde Trøst,
Frelses ud af Syndens Snare,
Uden du skal Døden møde?
Maa du lide, skal du bløde?

7.
Jesu! til din Smertes Vej
Bitter Vemod Tanken leder!
Styrk mig, at forgæves ej
Over dig mit Øje græder!
Du min Taare selv velsigne!
Giv mig Kraft til dig at ligne!

2.
Knus den, Mester! i dens Blod,
Før den naar sin onde Glæde,
Slangens Hoved med din Fod
Har du Magt at sondertræde.
Hjertet bryder ud i Taarer,
Dersom Dødens Brod dig saarer.

4.
Al Naturen har ham kær;
Tit han gik i Mark og Skove,
Frydede Guds Blomsterhær
Ved dens Herlighed at love.
Nu den gyser ved hans Fare,
Vil saa gerne ham bevare!

6.
Kristus over Kedron gaar;
Kærlig al vor Nød han vejer
Mod den Kval, ham forestaar;
Kærligheden vinder Sejer.
Alt han lader Gud beskikke;
Spares kan han, — vil det ikke.

8.
Oprejs Modet ved din Aand,
Naar i Prøvens Stund det svingter,
Naar jeg vejer i min Haand
Verdens Lyst mod tunge Pligter!
Lad mig Verden overmande,
Stærk, som du, ved Kedrons Vande!

C. J. Boye.

Nr. 50. Paa sit Kors i Dødsens Smerte.

♩ = 72 3: 26".

The musical score is written for voice and piano. It consists of two systems of staves. The first system has a vocal line and a piano accompaniment line. The second system also has a vocal line and a piano accompaniment line. The tempo is marked as 72 beats per minute, and the time signature is 3/4. The key signature has one flat (B-flat). The piano part is marked with a mezzo-forte (mf) dynamic. The lyrics are in Danish and are written below the vocal line.

1. Paa sit Kors i Død-sens Smer-te Hæn-ger med van-smæg-tet Hjer-te Frel-se - ren, Guds e - gen Søn;
 Selv den e - vig - go - de Fa - der Ham til Dø - den o - ver - la - der, Hø - rer tavs hans An - gest - bøn.

2.
 Ak, hvor ængstet, hvor bedrøvet,
 Hver en Vennetrøst berøvet
 Er den ømme Frelser's Sjæl!
 Lidelsernes Kalk uddrikke
 Maa han, skal han, ellers ikke
 Naas hans Hensigt og mit Vel.

3.
 Hvo kan tænke paa den Smerte
 Uden med et saaret Hjer-te,
 Om endog en Synder led?
 Men her lider han, den høje;
 Smelt, mit Hjer-te, græd, mit Øje,
 Ak, her lider Hellighed!

4.
 Han for Verdens Synd maa lide
 Al den Marter, al den Kvide,
 Taale Spot og Saar og Baand.
 Ak, han selv var Livets Kilde;
 Men han dør, og dø han vilde,
 Lydig han opgav sin Aand.

5.
 O, lad aldrig nogen Sinde
 Mig de Plager gaa af Minde,
 Frelser! dem for mig du bar.
 Men lad Kors og Død og Smerte
 Tale, raabe i mit Hjer-te,
 Hvad min Frelse kostet har!

6.
 Hjælp, at jeg min Synd begræder
 Og mig stedse varsomt glæder
 Ved min Fred og Salighed;
 Købt jeg blev, dit Navn ske Ære!
 Dyrekøbt, ak, lad det være
 Varsel paa ethvert mit Fjed!

7.
 Af din Naade giv mig Kræfter,
 At jeg stedse dig herefter
 Maa bekende redelig;
 Du, som atter bød mig leve,
 Dig til Ære lad mig leve
 Og i Døden prise dig!

8.
 Nu, Forbarmer, jeg det haaber,
 Jeg forløste stadig haaber,
 Styrk du selv min svage Tro;
 Naar mit Legem dødt henfalder,
 Da jeg ved, min Sjæl du kalder
 Hen til Paradisets Ro.

B. G. Sporon; — Riber.

Nr. 51. Gak under Jesu Kors at staa.

♩ = 60 3: 38" (72 3: 26").

The musical score is written for a choir (Koret) in 2/2 time. It consists of two systems of staves. The first system has a treble and bass staff with lyrics underneath. The second system also has a treble and bass staff with lyrics underneath. The key signature has one flat (B-flat). The tempo is marked as ♩ = 60 3: 38" (72 3: 26").

Koret. 1. Gak un - der Je - su Kors at staa, Hans sid - ste Ord at ag - te paa! Fra Kor - sets

Træ hans Naa - des Røst Skal ly - de dig til Liv og Trøst.

2.
Han først for sine Fjender bad:
O, kære Fader, dem forlad,
Thi hvad de gøre, ved de ej,
Saa blinde gaa de Syndens Vej!

3.
Menigh. O Jesu, bed du og for mig;
Du ser, hvor blind og skrøbelig
Jeg er i al min Vej, mit Værk,
Men ved din Bøn jeg bliver stærk.

4.
Koret. Han dernæst til sin Moder saa',
Hvor jammerfuld hun monne staa
Som stungen gennem Sjæl og Liv
Med skarpen Sværd og Morderkniv.

5.
En anden Søn han hende gav
Til Lindring, Trøst og Støttestav:
Johannes, tag dig hendes Sag
Som Moders an fra denne Dag!

6.
Menigh. Om jeg, o Jesu, og skal staa
Forladt, forhad, med Korset paa,
Ja, venneløs, blandt Rov og Ran,
Send et Guds Barn, som ta'r mig an!

7.
Koret. Den Røver, som sin Synd fortrød
Og trøsted' sig i Kristi Død,
For hannem brød han Dødens Brød
Og gav i Paradis ham Lod.

8.
Menigh. Lad mig og i min sidste Stund
Faa Trøst af Jesu Aand og Mund,
O, lad mig daglig bedre mig
Og faa en Lod i Himmerig!

9.
Koret. Det fjerde Ord var frygteligt,
Og aldrig hørte Himlen sligt:
Min Gud, min Gud, hvi haver du
I denne Nød forladt mig nu!

10.
Menigh. For min Skyld du i Mulm og Nat
Dig følte saa af Gud forladt,
At aldrig jeg forlades skal
I Dødens dybe Skyggers Dal.

11.
Koret. Mig tørster, sagde han og fik
Af Eddike saa bedsk en Drik.
Menigh. O Frelser, mine Synders Maal
Du tømte af den bitre Skaal!

12.
Koret. Da lød hans Ord: Det er fuldbragt!
Og bedre Ord blev aldrig sagt.
Menigh. Nu staar mig aaben Himlens Port,
For mig har Jesus Fyldest gjort.

13.
Koret. Det sidste Suk, det sidste Raab
Var fuldt af Livsens store Haab,
Han sagde: Fader, i din Haand
Befaler jeg min Sjæl og Aand!

14.
Menigh. Det Ord, det Ord sig trænger ind
Udi mit Hjerte, Sjæl og Sind;
Gid det og blive sidste Ord,
Jeg tale skal paa denne Jord!

Th. Kingo.

♩ = 80 3: 21".

Nr. 52. Jesu, dine dybe Vunder.

1. { Je - su, di - ne dy - be Vun - der Jeg ve - mo - dig tæn - ker paa, } Ak, du
Og min rør - te Sjæl be - grun - der, Hvi du vil - de li - de saa. }

led jo alt for mig; Al - drig vil jeg glem - me dig, Dig, som bar min Syn - de-

brø - de, Da du gik din Død i Mø - de.

2.

Tit er Udyd mig i Sinde,
Tit mig frister Kød og Blod;
Da jeg holde vil i Minde
Dig, som du ved Korset stod.
Uden Skyld du var forhadet,
Martret, spottet og forladt,
Dette kan mig Styrke give,
Syndelysten at bortdrive.

3.

Tit mig Verdens Lyst vil lede
Hen paa Lasters brede Vej,
Tit mig lokker syndig Glæde,
Dog den mig besnærer ej;
Thi for Verdens falske Lyst
Ængstedes min Jesu Bryst.
Bort da, Vellyst, af mit Hjerte!
Du har voldt min Frelser Smerte.

4.

Vil mig Skræk og Kummer true,
 Jesu, da min Trøst er du;
 Jeg skal ej for Korset grue,
 Naar jeg kommer dig i Hu.
 Tillid og Taalmodighed
 Lærte du mig, da du led;
 Gerne jeg dig følger efter,
 Giv mig Stadighed og Kræfter!

5.

End naar Døden selv sig nærmer,
 O, jeg dog forsager ej;
 Du, min Frelser, min Beskærmer,
 Du gik selv ad samme Vej;
 Du gik ind til Herlighed,
 Der har du beredt mig Sted;
 Klippefast mit Haab er grundet,
 Døden har du overvundet.

Efter det Tyske af N. C. Arctander; — Ev.-kr. Sbg.

(Til samme Melodi).

1.

Endt er Ugens Værk og Møje,
 Sabbatsdagen forestaar;
 Tør jeg nu mig ret fornøje,
 At jeg Hvilens Timer faar?
 Villig vender sig min Hu
 Bort fra Verdens Trængsel nu;
 Tør du haabefuld berede
 Dig, min Aand, paa Himlens Glæde?

3.

Mind mig ret om Gravens Skygge,
 Tavse, mørke Aftenstund!
 Lad mig ikke daarlig bygge
 Livsens Haab paa løse Grund!
 Om jeg nu fik Dødens Bud,
 Hvordan saa' mit Regnskab ud?
 Spar mig, Gud! For Verdens Dommer
 Stedes jeg, naar Budet kommer.

2.

Førend Søndags Morgenrøde
 Jesus fik af Graven vakt,
 Taalte han og led og døde,
 Og hans Gerning var fuldbragt.
 Jeg er og en Sædemand; —
 Tjente jeg min Gud som han?
 Kors paa Jorden fik jeg bære; —
 Bar jeg det til Jesu Ære?

3.

Sabbatsdag for al Slags Klage
 Stiger snart i Mørkets Sted;
 Haabefuld jeg da vil tage
 Forskud paa min Himmelfred.
 Først min Skyld til dig, min Gud,
 Slette mine Taarer ud!
 Kamp og Tro og Bod mig lede
 Fremad mod dit Riges Glæde!

C. J. Boye.

Nr. 53. Jesus er mit Liv i Live.

♩ = 80 3: 21".

1. { Je - sus er mit Liv i Li - ve, Je - sus dø - det har min Død, } For min
 Du for mig dig vil - de gi - ve I den stør - ste Sjæ - le - nød; }

Sa - lig - hed at frem - me, Lod du dig saa dybt be - skæm - me; Tak og Æ - re tu - sind -

fold Ske dig der - for, Je - su bold!

2.
 Uden Skyld du blev anklaget,
 At jeg skulde sikkert bo;
 Grunt du blev med Uret slaget,
 At jeg skulde nyde Ro;
 For med Gud mig at forsone,
 Lod du dig med Torne krone;
 Tak og Ære tusindfold
 Ske dig derfor, Jesu bold!

3.
 Tak og Pris af Sjæl og Hjerter,
 Jesu, for din Angst og Nød,
 For hvert Saar, hver Spot og Smerte,
 For din jammerfulde Død,
 For dit Suk og dine Klager,
 For de tusindfolde Plager,
 For, hvad Sjæl og Legem led,
 Tak og Pris i Evighed!

Efter det Tyske af Fr. Rostgaard.

Nr. 54. Mel. „Vor Fader udi Himmerig“.

$\text{♩} = 72 \text{ } \text{♩} : 26''.$

1. O hjer-tens - kæ - re Je - su Krist, Du, der al Ver-dens Frel-ser est, Du som et fromt, u - skyl-digt Lam Led

Sjæ - le - angst og Haan og Skam, Og ved dit Kor-ses Kval og Nød For - lø - ste mig fra e - vig Død!

2.

Jeg takker dig af Hjertens Grund
For alt, du led saa mangelund;
Jeg beder end ydmygelig,
At du min Synd forlader mig,
For hvilken du, o Jesu, led
Og til din sidste Time stred!

3.

Lad, hellige Immanuel,
Din Død ej spildes paa min Sjæl;
Din Sjælekamp, den Kval, du led,
Lad komme mig til Salighed;
Dit Fængsel og dit haarde Baand
Mig fri af mine Fjenders Haand!

4.

Og naar den Time kommer da,
At Sjælen skilles skal herfra,
Da stat mig bi, o Jesu Krist,
Og vogt mig vel for Fjendens List,
At han med al sin Vold og Svig
Ej noget skal formaa mod mig!

5.

Jeg er din Ejendom og Arv,
Du kender bedst min Trang og Tarv,
Du haver købt mig med dit Blod,
Som du paa Korset flyde lod;
Thi kan du ej forlade mig,
Al min Fortrøstning staar til dig!

Efter Cassubens Sbg. 1661.

♩ = 60 3: 38".

Nr. 55. Hør vor Helligaftens Bøn.

1. Hør vor Hel - lig - af - tens Bøn, Hør os, Guds en - baar - ne Søn! Hør du os i

Paa - ske - kvæld, Ef - ter - giv os al vor Gæld, Saa, op - stand - ne fra de dø - de,

Glad vor Me - ster vi kan mø - - de!

2.

Kristus, Ære være dig,
 Takkesang evindelig!
 Ved Korsfæstelsen i Gaar
 Læged' du vort dybe Saar,
 Ved Opstandelsen i Morgen
 Slukker du al Dødningsorgen.

Efter det Græske af N. F. S. Grundtvig.

Nr. 56. Haabet ogsaa blege Kinder.

♩ = 72 o: 26".

The musical score is written for piano in 2/2 time. It consists of two systems of staves. The first system has a treble and bass staff with a piano (p) dynamic marking. The second system also has a treble and bass staff. The lyrics are written below the staves.

1. Haa - bet og - saa ble - ge Kin - der Far - ve kan som Ro - sen - blad; Trøst der bor i
 sø - de Min - der, Selv naar Ven - ner skil - les ad!

2.
 Aand, du kan ej Støvet glemme,
 Som var her din Barndoms Ven;
 Lyt da glad til Haabets Stemme:
 I forbindes skal igen!

3.
 Flyver end til fjerne Linde
 Fuglen fra sin Rede her,
 Dog sit Træ den ved at finde
 Mellem alle Skovens Træ'r!

4.
 Find dig derfor i at savne
 Vennen din i Jordens Dal;
 Thi du skal dog atter favne
 Vennen din i Himlens Sal!
 Efter Oehlenschläger. (Af „Kirke-Salmer“ 1845.)

(Til samme Melodi.)

1.
 Dag til Hvile, Dag til Glæde,
 Dag, indviet til Guds Fred,
 Du har set i Dødningklæde
 Herren til Guds Herlighed!

2.
 Dag, som Naadens Gerning kroner,
 Frelserværkets Hviledag!
 Dine Helligaften-Toner
 Blev Guds Riges Klokkeslag!

3.
 Lønlig gennem Dødninghaven
 Livets Engel Vingen slaar;
 Stille over Klippegraven
 Aandens Morgenluftning gaar.

4.
 Bliv til Paaske-Morgenrøde,
 Gravsabbat fra Golgatha;
 Da med de forløste døde
 Juble vi: Halleluja!

B. S. Ingemann.

Nr. 57. Krist stod op af Døde.

♩ = 60 3: 38".

The musical score is written for piano in G major (one sharp) and common time (C). It consists of two systems of grand staves. The first system includes the lyrics: "1. Krist stod op af Dø - de I Paa-ske-Mor - gen - rø - de! Thi syn - ger lydt og sjæ - le - glad Hans". The second system includes: "Me - nig - hed i al - len Stad: Æ - re væ - re Gud i det høj - e!". The tempo marking "mf" (mezzo-forte) is placed below the first system. The score ends with a double bar line and repeat dots.

2.

Krist stod op af Døde,
 Afsonet er vor Brøde!
 Thi synger lydt og sjæleglad
 Hans Menighed i allen Stad:
 Ære være Gud i det høje!

3.

Krist stod op af Døde,
 I Himlen vi ham møde!
 Thi synger lydt og sjæleglad
 Hans Menighed i allen Stad:
 Ære være Gud i det høje!

Oprindelig latinsk; — N. F. S. Grundtvig.

(Til samme Melodi.)

1.

Himlens Morgenrøde
 Sig lod paa Jorden føde
 Ved Midnatstid i Betlehem.
 Den dunkle Vraa blev Lysets Hjem;
 Ære være Gud i det høje!

2.

Himlens Morgenrøde
 For levende og døde
 Oprandt, da Guds enbaarne Søn
 Til Moder fik en Jomfru skøn.
 Ære være Gud i det høje!

3.

Himlens Morgenrøde,
 Hilsæl med Toner søde!
 Genlyd, Guds Riges Blomstervang,
 Af Paradisets Fuglesang!
 Ære være Gud i det høje!

N. F. S. Grundtvig.

Nr. 58. Mel. „Jeg vil din Pris udsjunge“.

♩ = 54 3/4 : 47".

1. { I Dø - den Je - sus blun - ded', I Gra - ven lag - des ned, } Nu
 Har nu dog o - ver - vun - det Al Dø - dens Bit - ter - hed. }

p

rin - der op saa klar Den Sol med Lys og Glæ - de, Som i sit Jor - de -

klæ - de Saa plat for - mør - ket var.

2.
 I Gry ved Englestyrke
 Blev Stenen væltet hen;
 Af Gravens Sted, hint mørke,
 Opstod vor Sjæleven.
 Du Mørkets frække Magt,
 Som Jesus nys ombragte,
 Som ham paa Korset strakte,
 Se ham til Liv opvakt!

3.
 Med Lov vor Mund udbryder
 Om Jesu Herlighed,
 Den hele Jord sig fryder,
 Fordi hans Ord er sket;
 Sit Løfte holdt han vist,
 Thi sjunger alle Munde
 Af dybe Hjertensgrunde:
 Tak ske dig, Herre Krist!

4.
 O mægtig Sejerherre,
 Som Fjendens hele Magt,
 Dit store Navn til Ære,
 Har under Fødder lagt!
 Hjælp os at kæmpe saa,
 At naar vor Strid har Ende,
 Vi Palmen kan i Hænde
 Og Sejerskronen faa.

Opr. tysk; — Ev.-kr. Sbg.

Nr. 59. Himlen aabnes, Mørket svinder.

$\text{♩} = 66 \text{ } \text{♩} : 31'' (80 \text{ } \text{♩} : 21'')$

The musical score is written for piano in 2/2 time. It consists of three systems of staves. The first system has a treble and bass staff with a brace. The second system also has a treble and bass staff with a brace. The third system has a treble and bass staff with a brace. The lyrics are written below the staves. The first system's lyrics are: '1. Him - len aab - nes, Mør - ket svin - der, Her - rens Sej - ers - dag op - rin - der O - ver'. The second system's lyrics are: 'Hus og Kir - ke - tag. Naa - dens Port skal al - drig luk - kes, Li - vets Sol skal'. The third system's lyrics are: 'al - drig sluk - kes, Søn - nens Dag er Li - vets Dag.' The score includes various musical notations such as notes, rests, and dynamic markings like 'mf'.

1. Him - len aab - nes, Mør - ket svin - der, Her - rens Sej - ers - dag op - rin - der O - ver

Hus og Kir - ke - tag. Naa - dens Port skal al - drig luk - kes, Li - vets Sol skal

al - drig sluk - kes, Søn - nens Dag er Li - vets Dag.

2.
Nu har Sjælen Sabbatstimer,
Nu til Bøn paa Jorden kimer
Kirkeklokkens Søndagsrøst;
Al Guds Engleflok med Amen
Slaar de gyldne Vinger sammen,
Lover Gud for Verdens Trøst.

3.
Synd og Død med Gru og Plage,
Eders bitre Søgnedage
Komme ej min Glæde ved!
Venlig over Smerte-Haven,
Over Golgatha og Graven
Denne Dag har lyst sin Fred.

4.
Er den alvorsfuld og stille,
Maa min varme Taare trille,
Mens jeg jubler Jesu Navn;
Det er Salighed at græde,
Naar Guds Riges Haab og Glæde
Hilse mig i Jesu Favn.

5.
O, Guds Rigdoms Dyb af Naade,
Mørkets Skræk og Verdens Gaade,
Jeg forstaar dig, thi jeg tror;
Himlens Port skal aldrig lukkes,
Livets Sol skal aldrig slukkes,
Livets Fyrste did opfo'r!

C. J. Boye.

(Til samme Melodi.)

1.

Der er Sang i Dødninghaven,
 Brudt er Seglet, tom er Graven,
 Og bortflygtet er dens Vagt;
 Og der lufte Morgenvinde,
 Og en Engels Vinger skinne,
 Hvor de havde Herren lagt.

2.

Han, den levende, som døde,
 Lig en himmelsk Morgenrøde
 Ned til Gravens Skygger saa';
 Der er Sang i Dødens Have,
 Og højt over Kors og Grave
 Livsens gyldne Kroner staa.

Fr. Hammerich.

Nr. 60. Mel. „Søde Jesu, vi er her“.

♩ = 80 3: 21".

The musical score is written for a piano and voice. It consists of two systems of staves. The first system has a treble and bass staff for the piano accompaniment and a single staff for the voice. The second system also has a treble and bass staff for the piano and a single staff for the voice. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 2/2. The tempo is marked as 80 beats per minute. The dynamics include 'mf' (mezzo-forte). The lyrics are in Danish and are written below the voice staff.

1. { Je - sus le - ver, Gra - ven brast, Han stod op med Gud - doms - væl - de; } Ly - net
 Trø - sten staar som Klip - pen fast, At hans Kors og Død skal gæl - de. }

blin - ker, Jor - den bæ - ver, Gra - ven brast, og Je - sus le - - ver!

2.

Jeg har vundet, Jesus vandt,
 Døden veg for Livets Sejer;
 Jesus Mørkets Fyrste bandt,
 Fri er den, som Jesus ejer;
 Aaben har jeg Himlen fundet,
 Jesus vandt, og jeg har vundet!

Nordahl Brun.

Nr. 61. Verdens Igenfødselse.

♩ = 60 3/4 : 38".

The musical score is written for piano in G minor (three flats) and common time (C). It consists of two systems of staves. The first system has a treble and bass staff with a brace on the left. The second system also has a treble and bass staff with a brace on the left. The tempo is marked as 60 3/4 : 38". The first system includes the lyrics: "1. Ver - dens I - gen - fø - del - se Glæ - den i - gen - fø - der, Og for - ny - et Skab - nin - gen Den op -". The second system includes the lyrics: "stand - ne mø - der; Øst og Vest og Syd og Nord, Ild og Vand og Luft og Jord Syn - ge Paaske - sal - mer." The first system starts with a dynamic marking of *mf* (mezzo-forte).

2.

Ser du op til Hvælvingen,
 Skyerne sig klare;
 Lytter du til Bølgerne,
 Blidelig de svare;
 Mellem begge morgenglad
 Fryder sig med Foraarskvad
 Hele Fuglekoret.

3.

Ser du, hvor i Skovene
 Alle Træer skyde?
 Mærker du, hvor Engene
 Sig i Vaaren fryde?
 Nu det visne vorder grønt,
 Hvad der falmed', atter skønt;
 Det gør Paaskemorgen.

4.

Livets Varme, sejrende
 Over Dødens Kulde,
 Priser ham, som straalende
 Rejste sig af Mulde;
 Dødens Fyrste tog ham hel,
 Havde i ham ingen Del,
 Misted', hvad han havde.

5.

Fundet har nu Mennesket
 Bod for alt Forliset;
 Sværdet nu, det flammende,
 Svandt fra Paradiset;
 Nu Keruben løfter glad
 Oljegen og Palmeblad,
 Vinker os til Eden.

Opr. latinsk; — N. F. S. Grundtvig.

Nr. 62. Mel. „O Fryd, o Held“.

♩ = 54 o: 47".

1. Hal - le - lu - ja! Se, Her - ren er op - stan - den! Se, Gra - ven tom! Han er . ej der! Han

Dø - dens Læn - ker brød! Han er op - stan - den I Mor - gen - glans og Straa - le - skær!

2.
Han er opstanden! Hør det, Mørkets Rige!
Hans Blik nedstyrtet' Gravens Vagt;
Din Trone faldt; for ham du maatte vige;
Hans Vælde blev din Overmagt.

3.
Han er opstanden! Hører det, I frække,
Som spotte Herrens Majestæt!
Har Gravens Sten vel kunnet ham bedække?
Hans Almagt Verdens Børn har set!

4.
Han er opstanden! Hører det, I svage,
Som her i Syndens Banghed gaa!
Sin Søn har Gud fra Døden kaldt tilbage;
Nu skal Forjættelsen bestaa!

5.
Han er opstanden! Hører det, I bange!
Er Dødens Frygt ej Daarens Skam?
Ved Jesu Grav tag Dødens Frygt til Fange!
Med ham vi dø, opstaa med ham!

6.
Han er opstanden! Grav, hvor er din Sejer!
Hvor er din Brod, du bitre Død!
Ved ham jeg Arveret til Himlen ejer!
Han Mørkets Scepter sønderbrød!

Efter Paul Gerhard af C. J. Boye.

Nr. 63. Min Sjæl og Aand, opmuntre dig.

$\text{♩} = 80 \text{ } \text{♩} : 21''.$

1. Min Sjæl og Aand, op - mun - tre dig Og se nu ind i Him - me - rig, Hvor Je - sus han op -

sti - - ger! Han væ - re, hvad du mest at - traar, O, da du Tro - ens Vin - ger faar, At ef - ter

ham du hi - - ger Mod Him - lens ly - se Ri - - ger.

2.
Den Sky, som ham fra Øjne tog,
Den følger jeg og tænker dog,
Den skal ham ej bedække;
Jeg skal dog trænge til ham ind,
I Tro, i Haab, med Sjæl og Sind;
Han skal sin Haand udstrække
Og gennem Sky mig række.

3.
Jeg ved og i mit Hjerte tror,
At, som han op til Himlen fo'r,
Han saa igen skal komme;
O kom da, søde Jesu, kom
Og aabne Himlens Helligdom
For alle dine fromme!
Ak, gid den Tid var omme!

4.
O Verden, hav du da god Nat!
I Himlen er mit Hjertes Skat,
Jeg vil fra Jorden hige;
Din Lyst, dit Guld, din Højhed ej
Skal lægge Hindring paa min Vej,
Farvel vil jeg dig sige;
Kom, søde Himmerige!

Th. Kingo.

Nr. 64. Mel. „O Drøvelse.“

♩ = 76 3: 24".

1. Drag, Je - su, mig Dog ef - ter dig; Jeg føl - ger dig med Læng - sel, Si - den

mf

du, o Je - su, gik Ud fra Ver - dens Træng - sel!

2.

Drag, Jesu, mig
Dog efter dig
Fra Verdens Myretue,
At jeg ikke mere skal
Al den Jammer skue!

3.

Drag, Jesu, mig
Dog efter dig
Til Himlens Frydebolig;
Verden er for dine Børn
Vildsom og urolig!

4.

Drag, Jesu, mig
Dog efter dig
Til Himlen op at fare;
Der at staa med Glædesraab
I de frommes Skare!

Efter det Tyske af H. A. Brorson.

Nr. 65. Fryd dig, du Kristi Brud.

♩ = 60 o: 38".

1. Fryd dig, du Kri - sti Brud, Og mød din Her - re Gud! For Haan-den er hans Naa - de, Som

mf

dig Pro - fe - ten spaa' - de. Ho - sian - na! Pris og Æ - re Skal ham, vor Kon - ning, væ - re!
 eller: Ho - sian - na! Hæ - der og Æ - re Skal den - ne vor Kon - ning væ - re!

2.
 Gak ud af dit Pavlun,
 Og se et Glædens Sjun;
 Her rider Ærens Konning;
 Glæd dig, du Zions Dronning!
 Hosianna! Hæder og Ære
 Skal denne vor Konning være!

3.
 Et Asen hannem bær,
 Dog er det Herrefærd;
 Hans Pragt er saare ringe,
 Dog kan han Døden tvinge.
 Hosianna! Hæder og Ære
 Skal denne vor Konning være!

4.
 Sagtmodig i sit Sind
 Han rider stille ind;
 Han Gaver har at føre,
 Som Bruden skal tilhøre.
 Hosianna! Hæder og Ære
 Skal denne vor Konning være!

5.
 Lad op din Port saa vid,
 Nu kommer Naadens Tid!
 Nu kommer dig at gæste
 Den største og den bedste.
 Hosianna! Hæder og Ære
 Skal denne vor Konning være!

6.
 Strø Grene paa hans Vej,
 Spar dine Klæder ej!
 Alt Folket bære Palmer
 Og sjunge Højtidssalmer!
 Hosianna! Hæder og Ære
 Skal denne vor Konning være!

7.
 Umyndige og smaa
 Lad gøre ligesaa!
 Den hele Folkeskare
 Med Fryd og Jubel svare:
 Hosianna! Hæder og Ære
 Skal denne vor Konning være!

Allerede 1611 en gl. Salme.

Nr. 66. Mel. „Gud, du skabte Jordens Kreds.“

♩ = 84 3: 19".

The musical score is written for piano and voice. It consists of three systems of staves. The first system includes a vocal line with two verses of lyrics and a piano accompaniment. The second system continues the piano accompaniment. The third system concludes the piece with a final piano accompaniment. The key signature is one sharp (F#), and the time signature is 2/2. The tempo is marked as 84 beats per minute, with a duration of 3 minutes and 19 seconds.

1. { Glæd dig, Zi - on, glæd dig, Jord, Se, din Kon - ge til dig kom - mer, } Paa hans
 { Glæd dig i din Vin - ter, Nord, Kri - stus brin - ger e - vig Som - mer! }

Tog bort - tag hver Sten, Smyk hans Vej med hel - lig Gren, Bred paa Sti - en Høj - tids -
 klæ - der! Der er Fryd, hvor han frem - træ - der.

2.
 Saligt, hvor han drager ind,
 Saligt er det Folk, det Rige!
 Der skal Sorgen fly af Sind,
 Der skal Synd og Død bortvige,
 Der skal Kærligheden bo,
 Der skal Fredens Palme gro,
 Der skal Haabet evig bygge
 Under Kerubingers Skygge.

3.
 Bøj dig for din Konge, Sjæl,
 Verdens Konger, bøjer eder!
 Stolte Magt og Højhed, knæl,
 Tronen for Guds Søn bereder!
 Se, i Aanders store Land
 Kongespiret fører han,
 Mærkets Magter for ham vige,
 Hans er Salighedens Rige!

4.
 Over de genløstes Land
 Han paa Naadens Stol er Dommer;
 Evig lovet være han,
 I Gud Herrens Navn han kommer!
 Sjung, hver Sjæl, med Tak 'og Bøn:
 Hosianna, Davids Søn!
 Sjung, mens alle Knæ sig bøje:
 Hosianna i det høje!

B. S. Ingemann.

Nr. 67. Vor Gud han er saa fast en Borg.

 $\text{♩} = 76 \text{ } \text{♩} : 24''.$

1. Vor Gud han er saa fast en Borg, Han kan os vel be - va - - re; Han var vor

Hjælp i al vor Sorg, Vort Værn i al vor Fa - - re; Den gam - le Fjen' - de

led Er nu for Al - vor vred, Stor Magt og Ar - ge - list Han sam - ler mod os

vist, Ej Jor - den har hans Li - - ge.

The musical score is written for piano and voice. It consists of four systems of music. Each system has a vocal line (treble clef) and a piano accompaniment (bass clef). The key signature is one sharp (F#), and the time signature is 2/2. The tempo is marked as 76 beats per minute. The lyrics are in Danish. The first system starts with a forte (f) dynamic. The second system has a mezzo-forte (mf) dynamic. The third system has a mezzo-forte (mf) dynamic. The fourth system has a mezzo-forte (mf) dynamic. The score ends with a double bar line.

2.

Vor egen Magt den er kun svag,
 Let kan os Fjenden fælde;
 Men en antager sig vor Sag,
 Omgjortet med Guds Vælde:
 Det er den Herre Krist,
 Og Sejer faar han vist;
 Der er ej anden Gud,
 Han drager med os ud,
 Han Marken skal beholde.

3.

Og mylred Djævla frem paa Jord
 Og os opsluge vilde,
 Vi frygte dog ej Fare stor,
 De deres Trusler spille;
 Lad rase Mørkets Drot
 Med Løgn og Mord og Spot,
 Han har dog faaet sin Dom,
 Da Krist til Jorden kom;
 Et Ord ham nu kan fælde.

4.

Det Ord de vel skal lade staa
 Og dertil Utak have,
 Thi Herren selv vil med os gaa
 Alt med sin Aand og Gave;
 Og tage de vort Liv,
 Gods, Ære, Barn og Viv,
 Lad fare i Guds Navn,
 Dem bringer det ej Gavn;
 Guds Rige vi beholde!

Efter Luther; — Ev.-kr. Sbg.

(Til samme Melodi.)

1.

Halleluja! om Sejr og Fred
 Kan de genløste sjunge.
 Halleluja! om Salighed
 Sjung frydefuld, hver Tunge!
 De saliggjortes Hær
 Staar Herrens Trone nær:
 Den gode Strid de stred,
 De se Guds Herlighed,
 Gud gav dem Livsens Krone.

3.

Den Salighed forklartes Røst
 Kun salig kan udsige;
 Den sorrigfulde Sjæl fandt Trøst,
 Fred den fredsommelige:
 Rig blev den arme Aand,
 Fri den, som laa i Baand,
 Den Sjæl, som Uret led,
 Gik til sin Herres Fred,
 Er salig i Guds Rige.

2.

I Lysets Sejersklædebon
 De knæle for Guds Trone,
 I Glans af Herlighedens Aand,
 Mens alle Himle tone;
 De Palmen, eviggrøn,
 Nedbøje for Guds Søn;
 I Engles Paradis
 De sjunge: Tak og Pris!
 Gud evig Lov og Ære!

4.

* Halleluja! de Sejer vandt
 De saliggjorte Sjæle:
 De Herren søgte, de ham fandt;
 Paa deres Vej vi knæle!
 Gud, styrk os paa vor Gang,
 At vi med Sejerssang
 Engang med Tak og Pris
 I Engles Paradis
 Halleluja kan sjunge!

B. S. Ingemann.

Nr. 68 a). Rejs op dit Hoved, al Kristenhed.

♩ = 54 3: 47".

1. Rejs op dit Ho-ved, al Kri-sten-hed, Op-løft dit Øj-e, slaa ej det ned, I Him-len du har hjem-me! Der

er. dit Hjer-te, der er din Skat, Der fra han kom-mer med Æ-ren brat, Hvem du kan al-drig glem-me!

2.

Og naar da under hver Himmelegn
Du ser din Konges det visse Tegn,
Ja, Tegn i Sol og Maane:
Da funkler frydelig Øjet dit,
Da rejser Hoved du kækt og frit,
Mens Stjerner dø og daane.

3.

Men, skønt du længes, o Kristenhed,
Saa glem dog ikke, at godt du ved,
Hvad Herren tøver efter;
Og bed ham aldrig, før Timen kom,
Til Jordens Gru og al Verdens Dom
At røre Himlens Kræfter!

4.

Du ved, du tjener en Herre mild,
Som ikkun nødig med Himlens Ild
Hjemsøger Jordens Lyder;
Som Abraham, der for Sodom bad,
Saa bed og du for den store Stad,
Til selv han Staven bryder.

Nr. 68 b). Rejs op dit Hoved, al Kristenhed.

♩ = 54 3: 47".

1. Rejs op dit Ho-ved, al Kri-sten-hed, Op-løft dit Øj - e, slaa ej det ned, I Him-len du har hjem - me! Der

mf

er dit Hjer-te, der er din Skat, Der fra han kom-mer med Æ - ren brat, Hvem du kan al - drig glem - me!

5.

Ja, bed for Babel, til grant du ser,
At Bøn og Sukke ej baade mer
Mod Undergangens Bølge!
Da raaber Herren: jeg kommer snart!
Og Bruden svarer: med Lynets Fart
I Sky jeg dig skal følge!

6.

Da gjalder Luren for sidste Gang,
Da luer Bavn i Blomster-Vang,
Da styrter Dødens Trone;
Da lutres herlig den gamle Jord
I Skærsilds-Luer, paa Herrens Ord,
Da straalder Livets Krone!

Gl. Salme; — N. F. S. Grundtvig.

Nr. 69. Vaagner op! en Stemme byder.

♩ = 54 o: 47".

1. { Vaag-ner op! en Stem-me by-der, Som høj-tids-fuld og mæg-tig ly-der Til al-le
 Vaag-ner op! staar op, I dø-de! Som gik fra Ti-dens Sorg og Mø-de, Nu ly-der

Gra-ves Dyb en-gang; } Guds Røst til e-der sker, Thi Nat-ten er ej mer, Da-gen kom-mer,
 Doms-ba-su-nens Klang! }

Den sid-ste Dag, Den sto-re Dag, Den kom-mer ef-ter Guds Be-hag.

2.

Jord og Hav og Himle bæve,
 Med Anskrig ned Guds Engle svæve:
 Han kommer, Jesus kommer nu!
 Dybet aabnes, Bjerge falde,
 Og Adams Børn forsamles alle
 Omkring hans Stol med Haab og Gru.
 Og med sit Guddomsord
 Adskiller han sin Hjord
 Som en Hyrde;
 De fromme saa
 Til Fryd indgaa,
 Men bort de onde vige maa.

3.

Jesu, mig din Tilkomst glæder,
 Naar jeg i dine Fodspor træder
 Paa Tornesti, blandt Klagelyd;
 Du af Torne skaber Palmer,
 Af Sorgens Toner glade Salmer,
 Thi skuer jeg min Grav med Fryd.
 Naar, træt af Livets Strid,
 Jeg hvilet har en Tid
 I dens Skygge,
 Du vækker mig
 Saa naaderig
 Til evig Salighed hos dig.

Efter det Svenske af Wexels.

Nr. 70. Mel. „Gud Herre, jeg er i din Magt“.

$\text{♩} = 80 \text{ } \text{ } : 21''.$

1. { Som Klip - pen Her - rens Løf - ter staa, Og før skal Him - len selv for - gaa, Før han sit Ord skal
Den kom - mer da, den sto - re Dag, En - gang ved høj - e Tord - ners Brag Skal den - ne Jord og

ej haand - hæ - ve; } Og Frel - se - ren i Her - lig - hed Som Stø - vets Dom - mer sti - ger ned.
Him - mel - bæ - ve;

2.

Alt Hyklerskjul bortfalder her,
Alvidenheden Dommer er,
Og Dommen Sandheds rene Stemme;
Den hellige bedrages ej,
Den vise kender Støvets Vej,
Den naadige skal intet glemme,
Men, efter sin Retfærdighed,
Hver Dyd og Udyd regne med.

3.

O Skræk og Rædsel da for hver,
Som troløs havde Synden kær
Og lod sin Lyst alene raade!
En navnløs Angst skal martre dem,
Naar de for Herren stilles frem,
Som venlig her tilbød dem Naade,
Og Straffedommen lyde skal:
Gaar bort til de fordømtes Kval!

4.

Men himmelsk Fred og salig Ro
Skal i de frommes Hjerter bo,
Som sig i Tro til Herren vendte,
Som Syndens Veje her forlod
Med Anger og med ydmyg Bod
Og deres Løb i Gud fuldendte;
Thi Herren vil velsigne dem
Med Aandens Lyst i Glædens Hjem.

V. C. Hjort.

Nr. 71. Kom, Helligaand, Gud Herre from.

♩ = 76 o: 24".

The musical score is written for piano in 2/2 time. It consists of three systems of staves. The first system begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 2/2 time signature. The melody is in the treble staff, and the accompaniment is in the bass staff. The second system continues the melody and accompaniment. The third system concludes the piece with a final cadence. The lyrics are written below the treble staff of each system.

1. Kom, Hel - lig-aand, Gud Her - re from, Med Mi-skund-hed og Naa-de kom! Op - byg din Me - nig - hed her ne -

de, Lær den af Hjer-tens Grund at be - - de! Ved e - vig Sand - heds kla - re Skin Du le - der

til Guds Ri - ge ind Et Folk af al - le Ver-dens Tun - ger, Der dig til Lov og Æ - re sjun - ger.

2.

Du Lys, som i det høje bor,
 Lys paa vor Vej med Livets Ord;
 Lær os vor Fader ret at kende,
 Og os i Tro til ham at vende!
 Fra vantro Lærdom os befri,
 Fra Skalkhed og fra Hykleri,
 At frejdig og i Troen faste
 Paa Jesum al vor Lid vi kaste!

3.

Du Guddomslue, vær vor Lyst,
 Opvarm, oplød det kolde Bryst,
 At intet maa fra Gud os rive,
 Hvad Trængsel end vor Lod skal blive!
 Gør du vor Skrøbelighed stærk,
 Din Kraft sig te i alt vort Værk,
 At gennem Døds og Satans Pile
 Vi kan os kæmpe til din Hvile!

M. Luther; — Fr. Hammerich.

♩ = 80 3: 21".

Nr. 72. Nu bede vi den Helligaand.

1. Nu be - de vi den Hel - lig - aand At sam - men - knyt - te os ved Tro - ens Baand Og til

Ver - dens En - de Kir - ken at be - va - re, Naa - dig at af - ven - de

1. og 4. St. Her - re! hør vor Bøn!

Al dens Nød og Fa - re! 2. og 3. St. Her - re! hør, o hør vor Bøn!

mf *f*

2.
Du Livets Lys, opklar os saa,
At i sin Herlighed kan for os staa
Herren, vi tilbede,
Guds den elskelige,
Som os vil indlede
I sin Faders Rige!
Herre, hør vor Bøn!

3.
Du Kærlighedens Aand, indgyd
I Herrens Samfund Kærlighedens Fryd,
Saa vi glade vandre,
Jesu, mellem dine,
Elskende hverandre,
Som Gud elsker sine!
Herre, hør vor Bøn!

4.
O Talsmand, lad os finde Trøst,
Som Barnet finder den ved Moders Bryst,
I din søde Stemme,
Saa al vor Elende
Smilende vi glemme
Over salig Ende!
Herre, hør vor Bøn!

5.
Ja, Sandheds Aand, forvis os paa,
At ogsaa vi er af Gud Faders smaa!
Da er Sorgen slukket,
Da er Perlen fundet,
Paradis oplukket,
Døden overvundet!
Herre, hør vor Bøn!

Luther; — N. F. S. Grundtvig.

Nr. 73. Naturen holder Pinsefest.

♩ = 76 3/4 : 24".

1. { Na - tu - ren hol - der Pin - se fest I blom - ster - vir - ket Smyk - ke, } Nu Vaa - rens Vind Har rin - get
 { Og Lun - den, som den kan det bedst, For - tæl - ler om sin Lyk - ke, }

mf

ind Dens Fest i Sko - vens Kro - ner; Guds Aan - des Magt Har Li - vet vakt, Ham pri - se tu - sind To - ner!

2.
 Og Hjertet holder Pinsefest
 Med Vang og Mark og Skove,
 Den Helligaand, vor Himmeligæst,
 Vi hilse nu og love.
 Nu vift og vaj,
 Du grønne Maj,
 Min Palmegren jeg svinger!
 Til Kirkeby,
 Med Sang i Sky,
 Hans Indtog Højtid bringer.

3.
 Til Herrens Pris hans Fuglehær
 Udflager med sin Trille;
 Naar Aanden med Guds Kraft er nær,
 Kan jeg da tie stille?
 Om Jesu Krist,
 Der lever hist,
 Mig lægges Ord paa Tunge,
 Om Livets Vaar,
 Jeg godt forstaar,
 De Fugleflokke sjunge!

4.
 I trange Svøb var Bladet svøbt,
 Til Døden overgivet;
 Med Skyens Vandbad blev det døbt,
 Da sprang det ud til Livet.
 Til Kraft og Haab
 Jeg fik min Daab,
 Guds Aand, du var til Stede;
 O lad min Tro
 Med Løvet gro,
 Bevar dens Sommerglæde!

5.
 Jeg ser, den grønne Ager staar
 Opstanden fra de døde,
 Jeg ved, min Frelser Aar for Aar
 Vil ogsaa mig genføde.
 Det gamle Frø
 Dog maatte dø,
 Før Marken fik sin Grøde;
 Thi hjælp mig, du
 Guds Aand, min Hu
 Til Verdens Lyst at døde!

6.
 Af Haabets grønne Maj jeg vil
 Min Pinseløvsal bygge
 Mod Skylregn og mod Dagens Ild,
 Med Hvile og med Skygge.
 Om Kærlighed
 Bag Gravens Bred
 Med ren og hellig Lue,
 Om Glæden hist
 Hos Jesum Krist
 Mig synger Skovens Due!

Nr. 74. Mel. „Store Gud, som dig til Ære“.

♩ = 80 3: 21".

1. { Hel - lig - aand, din Pris ud - sjun - ger Ver - dens Kreds og Eng - les Kor; } Dig for - kynd - te Sky - ens
 { Giv vor An - dagt Flam - me - tun - ger, Giv vor Ju - bel Him - mel - ord! }

Tor - den, Vej - rets Bru - sen var dit Bud, Kraf - ten brag - te du fra Gud, Bar hans Vid - nes - byrd til

Jor - den, Af A - po - stel - ska - rens Hu Drev du, væl - dig, Fryg - tens Gru.

2.
 Styrken gav du dem i Eje,
 Løste deres Tungebaand,
 Gav dem med paa Stridens Veje
 Ordets Flammesværd i Haand;
 Evig bliver du den samme,
 Er du Jordens Himmelgæst,
 Holder altid Pinsefest,
 Hvor dig Hjertet vil annamme;
 Een med Fader og med Søn
 Kommer du paa Støvets Bøn.

3.
 Sandheds Aand! lad dine Luer
 Skinne, saa jeg vildes ej,
 Saa jeg ser og grant beskuer
 Jesu Ord og Jesu Vej;
 Lad det dunkle Bogstav tindre
 For min Sjæl som Stjerneskrift,
 Tvivlens mørke Sky bortvift,
 At den ej skal Øjet hindre!
 Lad mig se, du Lysets Aand,
 Kristus ved Guds højre Haand!

4.
 Kraftens Aand! udgyd din Flamme
 Over Hjerte, over Sind!
 Pryd mig, som den 'døde Stamme
 Grønnes under Vaarens Vind!
 Smyk du mig med Kraft og Ære,
 Hold mig fri for Syndens Men!
 Løvsfuld gør min golde Gren,
 Lad mig Frugt og Krone bære!
 Øksen ligger Roden nær;
 Du min Kraft og Frelse vær!

5.
 Helligaand! vær du min Trøster
 Under Modgangs tunge Strid!
 Kom, naar Hjertestyrken brøster,
 Himmeldue, from og blid!
 Vift du med din Straalevinge
 Smertens bitre Taare bort!
 Gør min Svagheds Time kort,
 Haab og Taalmod du mig bringe!
 Under Verdens Nød og Savn
 Hold mig fast i Troens Favns!

C. J. Boye.

Nr. 75. Mel. „Jeg ved et evigt Himmerig“.

♩ = 54 3/4 : 47"

1. Jeg ved et lil - le Him - me - rig, Det er saa let at fin - de, Hvor Tro og Daab ej

ful - de - lig Gik Hjer - ter - ne af Min - de.

2.
Det findes under Hyttetag
Som under Højelofte,
Hvor Kristne sig paa Herrens Dag
Forsamle tit og ofte.

3.
Der hører man Guds eget Ord,
Men ej med Tordenstemme;
En sagte Lyd med Guddomsspor
Vi gladelig fornæmme.

4.
Thi han, om hvem Guds Engle sang,
I Kraft er selv til Stede;
Guds Børneflokk med liflig Klang
Der synger højt af Glæde.

5.
O, der det er vor store Lyst,
Hvor efter Troen tales,
Naar Herren ved sin Tjeners Røst
Lyslevende afmales!

6.
Det himmelsk er at høre paa,
Hvordan Guds Søn i Støvet,
Som spæd engang i Krybbe laa,
Udførte Levnetsløbet!

7.
Det himmelsk er at tænke paa,
At han, som dyrt os købte,
Guddommelig vil vandre saa
I alle sine døbte!

N. F. S. Grundtvig.

(Til samme Melodi.)

1.
Nat, Søvn og Leje, far nu vel,
Det dages fluks i Øster;
Til Bøn, til Bøn, min kære Sjæl,
Suk til den Gud, dig trøster!

2.
O, Lysets Fader, Livets Sol,
Med Søn og Aand tillige,
Se fra din høje Himmelstol
Ned til vort Jorderige!

3.
Lad Lyset i din Kirke bo,
Lad Ordets Lys og Støtte
Ledsage os i Kristi Tro,
Til vi til Himlen flytte!

4.
Oplys du Kongens Sjæl og Sind,
Hans Sværd som Lynild blive,
Gør hver hans Fjende synlig blind,
Du stadig Fred os give!

5.
Lys og, o Jesu, for min Fod,
At jeg skal ikke falde,
Men at jeg vogter Kød og Blod
For Syndens Gift og Galde!

6.
Lad dine Engle mig ved Haand
Igennem Verden lede
Og udi Sygdoms haarde Baand
Mig Lægedom berede!

7.
Giv, jeg saaledes leve maa
I hver en Tid og Lykke,
Jeg kan mod Livets Aften faa
Det evig lyse Smykke!

Th. Kingo.

(Til samme Melodi.)

1.
Nu falmer Skoven trindt om Land,
Og Fuglestemmen daler,
Alt flygted' Storken over Strand,
Ham fulgte muntre Svaler.

2.
Hvor Marken bølged' nys' som Guld
Med Aks og Vipper bolde,
Der ser man nu kun sorten Muld
Og Stubbene de golde.

7.
Og naar engang paa Herrens Bud
Vort Timeglas udrinder,
En evig Sommer hos vor Gud
I Paradis vi finder.

8.
Da høste vi, som Fugle nu,
Der ikke saa' og pløje,
Da komme aldrig mer i Hu
Vi Jordens Strid og Møje.

3.
Men i vor Lade, paa vor Lo,
Der har vi nu Guds Gaver,
Der Virksomhed og Velstand gro
I Tøndemaal af Traver.

4.
Og han, som vokse lod paa Jord
Med Skoven Aks og Vipper,
Han bliver hos os med sit Ord,
Det Ord, som aldrig glipper.

5.
Ham takke alle vi med Sang
For alt, hvad han har givet,
For hvad han vokse lod i Vang,
For Ordet og for Livet.

6.
Da over os det hele Aar
Sin Fred han lyser gerne,
Og efter Vinter kommer Vaar
Med Sommer, Korn og Kerne.

9.
For Høsten her og Høsten hist
Vor Gud ske Lov og Ære,
Som ved vor Herre Jesum Krist
Vor Fader vilde være!

10.
Hans Aand, som alting kan og ved,
I disse korte Dage
Med Tro og Haab og Kærlighed
Til Himlen os ledsage.

N. F. S. Grundtvig.

(Til samme Melodi.)

1.
Hvor lifligt er det dog at gaa
Med Jesu Ord i Munde,
Hans Liv og Død at tænke paa
Og alt hans Værk begrunde.

4.
Dig vandrer jeg saa gerne med,
Opstandne Jesu milde!
Til Himlen jeg i dine Fjed
Saa gerne følge vilde.

5.
O følg dog med, jeg slipper ej,
O drag mig, naar jeg ikke
Saa fyrig er paa Himlens Vej,
Hvor Torne Foden stikke!

2.
Den Glæde alt fra Aandens Hjem
De to Disciple finge,
Der de ud af Jerusalem
Til Emaus hænginge.

3.
O Jesu, o, du ved, jeg gaar,
Din Pilegrim og Borger,
I disse korte Verdensaar,
Fuld af de tusind Sorger!

6.
Maaske min Aftenstund er nær
I Ungdom eller Alder;
O, bliv dog hos mig, favn mig her,
Naar jeg ved Døden falder!

7.
Saa skal jeg grant, o Jesu kær,
Dig og din Fader kende;
O, gid kun saa min Vandringsfærd
Var kommen vel til Ende!

Th. Kingo.

Nr. 76 a). Kirken den er et gammelt Hus.

♩ = 54 o: 47".

1. Kir - ken den er et gam - melt Hus, Staar, om end Taar - ne - ne fal - de;

Taar - ne fuld - man - ge sank i Grus, Klok - ker end ki - me og kal -

de, Kal - de paa gam - mel og paa ung, Mest dog paa Sjø - len, træt og tung,

Syg for den e - vi - ge Hvi - le.

The musical score is written for piano and voice. It consists of four systems of music. Each system has a vocal line (treble clef) and a piano accompaniment (bass clef). The key signature is one flat (B-flat), and the time signature is 3/2. The tempo is marked as ♩ = 54 o: 47". The first system begins with a mezzo-forte (mf) dynamic. The lyrics are in Danish and describe an old church. The score includes various musical notations such as notes, rests, and slurs.

Nr. 76 b). Kirken den er et gammelt Hus.

♩ = 54 o: 47".

1. { Kir-ken den er et gam-melt Hus, Staar, om end Taar-ne - ne fal - de; } Kal - de paa
 Taar-ne fuld - man - ge sank i Grus, Klok-ker end ki - me og kal - de, }

gam - mel og paa ung, Mest dog paa Sjø - len, træt og tung, Syg for den e - vi - ge Hvi - le.

The musical score is written for piano in 3/4 time, key of B-flat major. It consists of two systems of staves. The first system includes the first verse of the hymn. The second system continues the melody and accompaniment. The tempo is marked as 54 beats per minute, and the time signature is 3/4. The score is in a minor key, indicated by two flats in the key signature.

2.
 Herren vor Gud vist ej bebor
 Huse, som Hænder mon bygge,
 Arkepavlunet var paa Jord
 Kun af hans Tempel en Skygge;
 Dog sig en Bolig, underfuld,
 Bygged' han selv af Støv og Muld,
 Rejste af Gruset i Naade.

3.
 Vi er Guds Hus og Kirke nu,
 Bygget af levende Stene,
 Som under Kors, med ærlig Hu,
 Troen og Daaben forene;
 Var vi paa Jord ej mer end to,
 Bygge dog vilde han og bo
 Hos os i hele sin Vælde.

4.
 Hvor vi end mødes her paa Jord
 Frelserens Navn at paakalde,
 Fluks han med Aand og Livets Ord
 Kommer med Fred til os alle;
 Nær, som sit Ord, i allen Stund
 Er han vort Hjerter og vor Mund,
 Drot over Tiden og Rummet.

5.
 Husene dog med Kirkenavn,
 Bygte til Frelserens Ære,
 Hvor han de smaa tog tit i Favn,
 Er os som Hjemmet saa kære;
 Dejlige Ting i dem er sagt,
 Sluttet har der med os sin Pagt
 Han, som os Himmerig skænker.

6.
 Fonten os minder om vor Daab,
 Altret om Nadverens Glæde;
 Hvor skulde før i Tro og Haab
 Herren vi føle til Stede,
 End hvor der for os prentet staar:
 Herren i Dag er som i Gaar,
 Saa er og Troen og Daaben!

7.
 Give da Gud, at hvor vi bo,
 Altid, naar Klokkerne ringe,
 Folket forsamles i Jesu Tro
 Der, hvor det plejed' at klinge:
 Verden vel ej, men I mig ser,
 Alt, hvad jeg siger, se, det sker.
 Fred være med eder alle!

N. F. S. Grundtvig.

Nr. 77. Til vor lille Gerning ud.

♩ = 72 3: 26".

1. Til vor lil - le Ger - ning ud Gik vi smaa fuld - gla - de; Vil - jen saa' den kæ - re Gud,
 Hjalp os, som vi ba - de. Nu er Da - gens Lys ud-slukt, Lukt er snart vort Øj - e;
 Giv vor lil - le Ger - ning Frugt, Fa - der i det høj - e!

2.

Du, som viser Dag og Nat
 Sol og Stjerner Veje,
 Livets underfulde Skat
 Gav du os i Eje.
 I hver Barnesjæl paa Jord
 Har du lagt en Kerne
 Til en Blomst med himmelsk Flor,
 Herlig som en Stjerne.

3.

Lad den Kerne underfuld
 Vokse i vort Indre,
 Naar der skinner Sol paa Muld,
 Og naar Stjerner tindre!
 Lad det Frø opvokse smukt
 Med din Børnevrimmel,
 Til at bære evig Frugt
 I din høje Himmel!

B. S. Ingemann.

(Til samme Melodi.)

Herren strækker ud sin Arm,
 Vil de smaa velsigne;
 Kommer, smaa, til Jesu Barm,
 Lærer ham at ligne!
 Døb, genfød dem, Herre from,
 Dybt i Livets Kilde,
 Aldrig de til Død og Dom
 Sig fra dig forvilde!

Efter det Engelske af N. F. S. Grundtvig.

Nr. 78. Enhver, som tror og bliver døbt.

$\text{♩} = 72 \text{ } \text{♩} : 26''$

1. { En - hver, som tror og bli - ver døbt, Han vist skal sa - lig bli - ve, } Og blandt Guds
 Thi han ved Je - su Blod er købt, Som ham sit Liv vil gi - ve }

mf

Børn til e - vig Fred Og Him - me - ri - ges Her - lig - hed Hans Navn med Æ - re skri - ve.

2.

Vi sukke alle hjertelig
 Og udi Troen sige,
 Med ydmyg Bøn, enhver for sig:
 O Jesu, lad os stige
 Ved Daabens Kraft i Dyder frem,
 Og før os saa ved Troen hjem,
 Til Herlighedens Rige!

Th. Kingo; — Ev.-kr. Sbg.

Nr. 79. Frygt, min Sjæl, den sande Gud.

♩ = 72 3: 26".

1. Frygt, min Sjæl, den san - de Gud, Mis-brug ej hans Navn og Bud, Hel - lig - da - gen kom i Hu;

mf

Fa - der, Mo - der æ - re du; U - tugt fly og Vold og Mord, Stjæl ej, vær ej

falsk i Ord, Sky Be - gær - lig - hed paa Jord!

3.
Fader vor, lad til vort Gavn
Helligt vorde os dit Navn,
Lad os nær dit Rige se,
Viljen din i Verden ske;
Giv os Brød, vor Synd tilgiv,
Os fra Fristelse udgiv,
Fra alt ondt os Frelse giv!

4.
Du, som os af Naade stor
Har genfødt ved Vand og Ord,
Hjælp, vi bær vort Kristen-Navn
Dig til Ære, os til Gavn,
Holde tro vor Daabes Pagt,
Staa mod Fjenden ret paa Vagt,
Faa med Synd og Døden Magt!

2.
Fast jeg paa Gud Fader tror,
Som alt skabte ved sit Ord;
Og paa Sønnen, Gud og Mand,
Præst, Profet og Konge sand;
Og paa Aanden, al vor Trøst,
Som os læger for al Brøst,
Rejser op til Livets Lyst.

5.
Mæt min Sjæl, o Jesu sød,
Med dit Legem, Livets Brød!
Vederkvæg mig, Frelser god,
Med Livskalken i dit Blod
Til min Synds Forladelse
Og din Døds Hukommelse;
Dig Lov, Pris og Ære ske!

Bertel Pedersøn; — N. F. S. Grundtvig.

Nr. 80. Mel. „O kære Sjæl, fald ydmyg ned“.

♩ = 72 o: 26".

The musical score is written for voice and piano. It consists of two systems of staves. The first system has a treble and bass staff for the piano accompaniment, with a vocal line in the treble staff. The second system also has a treble and bass staff for the piano, with a vocal line in the treble staff. The tempo is marked as 72 o: 26". The key signature has one flat (B-flat). The time signature is 2/2. The piano part is marked with a 'p' (piano) dynamic. The vocal line is in a higher register than the piano accompaniment.

1. Jeg vil nu gaa til Her - rens Bord, Jeg læn - ges ef - ter Naa - dens Ord, Jeg hø - rer Je - su Stem -

me. Du Hel - lig - aand, be - red mit Sind Og kald de ret - te Tan - ker ind, At Ver - den jeg maa glem - me!

2.

Den dybe Nat paa Jorden laa,
Da Jesus sad med sine faa
Ved Nadveren tilsammen;
Og Fristeren bag Judas stod
Og købslog om den frommes Blod,
Og Helvede sang Amen.

3.

Lad Verden smile, Lykken le,
Jeg ser min Frelser's Sjæleve,
Hans Smerte vil jeg bære!
Ja, bar jeg end al Glædens Skat,
En vemodsfuld Skærtorsdags-Nat
Skal denne Stund mig være.

4.

Saa far da hen, al jordisk Lyst,
Og tag med dig bort fra mit Bryst
Forfængelige Tanker!
Til Alvor kalder Jesus nu;
Med stille Sind og uden Gru
Paa Naadens Dør jeg banker.

5.

Om Vemod hviler tungt paa Sind,
Om Taaren brænder paa min Kind,
Jeg vil mig ikke skamme;
Ethvert mit Suk fra Hjertens Grund
Min Frelser vil i denne Stund
Med Kærlighed annamme.

G. J. Boye.

12*

Nr. 81. Jesu, din søde Forening at smage.

♩ = 54 o: 47".

1. { Je - su, din sø - de For - e - ning at sma - ge Læn - ges og træn - ges mit Hjer - te og Sind; }
 Riv mig fra alt, hvad mig hol - der til - ba - ge, Drag mig i dig, min Be - gyn - del - se, ind; }

mf

Vis mig ret klar - lig min Jam - mer og Møj - e, Vis mig For - dær - vel - sens Af - grund i mig,

At sig Na - tu - ren til Dø - den kan bøj - e, Aan - den al - e - ne maa le - ve for dig!

2.

Styrk mig ret kraftig i Sjælen her inde,
 At jeg kan finde, hvad Aanden formaar;
 Tag dig til Fange min Tale og Sinde,
 Led mig og lok mig, saa svag som jeg gaar!
 Mig, og hvad mit er, jeg gerne forsager,
 Naar du alene i Hjertet maa bo,
 Og naar din Naade af Sindet bortjager,
 Hvad som forstyrrer min inderlig Ro.

3.

O, hvo der kunde det ene kun lære,
 Sig at opofre med Hjerte og Hu;
 O, maatte Jesus mig alting kun være!
 Jeg er desværre langt borte endnu.
 Jesu, som gav mig et hørende Øre,
 Ræk mig tillige din kraftige Haand,
 At jeg min Vandring herefter maa føre
 Ret som en Kristen i Helligheds Aand!

4.

Hør dog, o Jesu, din klagende Due,
 Hyrde, opsøg dit vildfarende Lam;
 Vær mig blandt Myrrha en læskende Drue,
 Lutre mit Hjerte fra Synd og fra Skam;
 Lad mig i Bogstavens Væsen ej blive,
 Som kun gør udvortes ærbar og fin,
 Aanden lad Loven i Hjertet indskrive,
 At jeg i Sandhed maa kalde mig din!

5.

Jesu, naar vil du dog skaffe mig Hvile?
 Byrden den trykker, ak, tag mig den af!
 Naar skal jeg se dig ret venlig at smile?
 Rejs dig at true det brusende Hav!
 Kærligste Jesu, du maa dig forbarme,
 Skjul dog dit Ansigt ej evig for mig;
 Ædleste Rigdom for aandelig arme,
 Fyld det udtømmede Hjerte med dig!

6.

Lad mig, o Jesu, forgæves ej raabe,
 Se dog, hvor Sjælen er hungrig og træt!
 Lad os, Immanuel, være til Hobe,
 Har jeg dig ene, da bliver jeg mæt.
 Fordum du sagde: de maatte forsmægte,
 Dersom jeg lader dem hungrige gaa;
 Evige Kærlighed, kan du da nægte
 Sjælen, der hungrer, sin Næring at faa?

7.

Naadigste Jesu, nu vil jeg mig binde
 Fast til din dyre Forjættelses Pagt;
 Beder og leder, saa faa I og finde,
 Saa har de sanddrue Læber jo sagt.
 Jeg vil med Kvinden af Kanaans Egne
 Raabe dig efter og faar ikke Ro,
 Før du paa Bønnen til Slutning vil tegne:
 Amen, det ske dig alt efter din Tro!

P. Hygom.

Nr. 82. Vær velkommen, Herrens Aar.

$\text{♩} = 84 \text{ } \text{♩} : 19^{\text{a}}.$

1. Vær vel - kom - men, Her - rens Aar, Og vel - kom - men her - hid! Ju - le - nat, da vor Her - re blev

mf

fød, Da tænd - te sig Ly - set i Mør - kets Skød! Vel - kom - men, Ny - aar, og vel - kom - men her!

2.

Vær velkommen, Herrens Aar,
Og velkommen herhid!
Paaskemorgen, da Herren opstod,
Da Livstræet fæsted' i Graven Rod!
Velkommen, Nyaar, og velkommen her!

3.

Vær velkommen, Herrens Aar,
Og velkommen herhid!
Pinsedag, da Guds Aand kom hened,
Da nedsteg Guds Kraft til vor Skrøbelighed!
Velkommen, Nyaar, og velkommen her!

4.

Vær velkommen, Herrens Aar,
Og velkommen herhid!
Herrens Aar med vor Guds Velbehag,
Nu bringer os Glæde hver Herrens Dag!
Velkommen, Nyaar, og velkommen her!
Efter en gl. Salme af N. F. S. Grundtvig.

Nr. 83. Nu ringe alle Klokke mod Sky.

$\text{♩} = 84 \text{ } \therefore 19''$.

1. Nu rin - ge al - le Klok - ker mod Sky, Det ki - mer i fjer - ne Ri - ger, Hver

p

Søn - dag Mor - gen højt paa ny Stor Glæ - de mod Him - len sti - ger.

2.

Det toner med Lov og Pris og Bøn
Fra Jord mod Paradishaven;
Det var en Søndag Morgen skøn,
Vor Frelser stod op af Graven.

4.

Al Verdens Glæde begravet laa;
Nu frydes vi alle Dage;
Den Glæde, Søndagssolen saa',
Den har i Verden ej Mage.

6.

Og der blev Glæde paa Jorderig,
Lig Glæden i Engles Himmel;
Livskongen løfter op med sig
Til Livet sin Børnevrimmel.

3.

For os han i Gravens Dyb steg ned;
Han gik til de dødes Rige.
Til Livet med stor Herlighed
Han vilde for os opstige.

5.

Der sad en Engel paa Gravens Sten
Blandt Liljer i Urtehaven;
Han peged' med sin Palmegren,
Hvor Jesus stod op af Graven.

7.

Guds Børn skal holde med Engle Bøn
Med Jubel i Paradishaven;
Det var en Søndag Morgen skøn,
Vor Frelser stod op af Graven.

B. S. Ingemann.

Nr. 84 a). Saa vil vi nu sige hverandre Farvel.

♩ = 60 3/4 : 38".

1. Saa vil vi nu si - ge hver - an - dre Far - vel Og øn - ske: Guds Fred o - ver e - der! Guds

Fred med os al - le i Gry og i Kvæld, Saa man - ge, som hjer - te - lig be - - der, At

Kri - stus, Guds Søn, Maa væ - re vor Løn, Naar vi skal af Ver - den ud - van - - dre!

The musical score is written for piano in 3/4 time, key of B-flat major. It consists of three systems of staves. The first system has a treble and bass staff with a brace. The second system also has a treble and bass staff with a brace. The third system has a treble and bass staff with a brace. The tempo is marked as 60 beats per minute, and the time signature is 3/4. The first system includes a dynamic marking of 'mf' (mezzo-forte). The lyrics are in Danish and are written below the staves.

2.

O hjælp os, Gud Fader, o hjælp os, Gud Søn,
 Saa glade vort Løb vi fuldende!
 Gud Helligaand, himmelske Trøster i Løn,
 Lad Kærlighedsluerne brænde,
 At vi kan med Lyst
 Og Mod udi Bryst
 Saa kæmpe, at Kronen vi vinde.

En Folkesang.

Nr. 84 b). Saa vil vi nu sige hverandre Farvel.

$\text{♩} = 60 \text{ } \text{♩} : 38''$.

1. Saa vil vi nu si - ge hver - an - dre Far - vel Og øn - ske Guds Fred o - ver e - der! Guds

Fred med os al - le i Gry og i Kvæld, Saa man - ge, som hjer - te - lig be - der, At

Kri - stus, Guds Søn, Maa væ - re' vor Løn, Naar vi skal af Ver - den ud - van - - dre!

2.

O hjælp os, Gud Fader, o hjælp os, Gud Søn,
 Saa glade vort Løb vi fuldende!
 Gud Helligaand, himmelske Trøster i Løn,
 Lad Kærlighedsluerne brænde,
 At vi kan med Lyst
 Og Mod udi Bryst
 Saa kæmpe, at Kronen vi vinde.

En Folkesang.

Nr. 85. Af Dybsens Nød, o Gud, til dig.

♩ = 76 o: 24".

1. { Af Dyb - sens Nød, o Gud, til dig Mit ban - ge Raab sig ven - der, } Thi vil - de
 Bøj naa - dig Ø - ret ned til mig, Hør Bøn - nen, jeg op - sen - der! }

du mig la - de ske Kun ef - ter min For - tje - ne - ste, Da maat - te jeg for - ta - bes.

mf

2.

Hos dig jo Naade gælder kun,
 Af den du Synd tilgiver;
 Thi ren og hellig i sin Grund
 Vor Gerning aldrig bliver;
 Hvo kan, o Gud, for dig bestaa?
 Enhver for Dommen skælv maa
 Og ty hen under Naaden.

3.

Derfor paa Gud og ej paa mig
 Jeg alt mit Haab vil bygge,
 Mit Hjerte skal husvæle sig
 Udi hans Naades Skygge;
 Den blev mig tilsagt ved hans Ord,
 Det er min Trøst, paa det jeg tror,
 Deri mig intet rækker.

4.

Ja, varer det fra Morgenstund
 Og indtil Aftens Ende,
 Mit Hjerte skal dog ingenlunde
 Forsagt fra ham sig vende;
 Men som det rette Israel,
 Der læsket blev af Aandens Væld,
 Jeg bier paa min Herre.

5.

Og er vort Syndemaal end stort,
 Dog større er Guds Naade,
 Hans stærke Haand, som alt har gjort,
 Kan vel os fri af Vaade;
 Han er den gode Hyrde, som
 Sin Hjord fra Synd, fra Død og Dom
 I Naade vil forløse.

Efter Luther; — P. Hjorts Sbg.

(Til samme Melodi.)

1.

Min Gud, jeg gammel er og graa,
 Stor Svaghed vil mig plage,
 Mig Alderdom er kommen paa
 Med Sorg og tunge Dage;
 Mit Legems Styrke, Sjælens Kraft
 I mig formindskes Dag og Nat,
 Det vil jeg for dig klage.

2.

Du, Herre, est mit Klippeslot,
 Din Hjælp mon jeg tillide,
 Du har bevist mig meget godt
 Alt fra min Ungdoms Tide;
 Du drøg mig ud af Moders Liv,
 Din Trøst, o Herre, nu mig giv,
 Forløs mig fra al Kvide!

3.

Forkast mig ej, o Herre kær,
 For Alderdommens Lyde,
 Forlad mig ej, men hos mig vær,
 Din Godhed lad mig nyde!
 Lad mig min Tilflugt faa til dig,
 Saa priser jeg dig eviglig,
 Vil i din Hjælp mig fryde!

4.

Min Tro og Trøst, mit Haab, min Bøn,
 O Herre, du formere,
 Giv mig frit Mod og Taalmod skøn,
 Mit Levnet du regere,
 At i din Frygt jeg vandrør saa,
 At jeg et evigt Liv kan faa,
 Naar her jeg er ej mere!

Th. K. Hygom; — H. Thomissøn; — F. Hammerich.

(Til samme Melodi.)

1.

Ve mig, at jeg saa mangelund
 I syndig Lyst har levet,
 At Naadens dyrebare Stund
 Af mig forsømt er blevet;
 Naar Gud sin Naadesol paa ny
 Hver Morgen over mig lod gry,
 Da lukte jeg mit Øje!

2.

Ve mig, at Vantro Hjertet saa
 Som med en Laas og Lænke
 Tillukte, naar Gud banked' paa;
 Jeg vilde ej betænke,
 At Jesu Naades mindste Flig
 Mer end al Verden gjorde rig,
 Som før jeg havde prøvet.

3.

Se, jeg er den forlorne Søn,
 Der selv sig vilde raade
 Og ødte bort sin Arv saa skøn,
 For syndig Lyst og Baade!
 Mig smagte ikke Himmelbrød,
 Men Verdens Gift den var mig sød,
 Saa jeg min Gud forglemte.

4.

Ak, fyldt staar mine Synders Skaal
 Og i mangfoldig Maade;
 Dog, Herre, hvo har fundet Maal
 Og Grænse for din Naade?
 Din Storhed ej af Ende ved,
 Din Naade dog i Evighed
 Din Storhed kan opveje!

5.

Hvis Hjertesuk har du ej mødt?
 Hvis Raab har Gensvar savnet?
 Hvo er fra Naadens Alter stødt,
 Som har det ret omfavnet?
 Jeg græder, raaber, beder dig,
 Jeg venter, haaber; Jesu, mig
 Lad Trøst og Redning finde!

6.

O Gud, min Synd du sænke ned,
 Hvor Havet dybt mon være,
 Iklæd mig din Retfærdighed,
 Forny mig til din Ære;
 Et helligt Hjerte her mig giv
 Og gør mig Arving til det Liv,
 Som ej har Død i Vente!

Efter det Tyske; — S. Jonæson; — Ev.-kr. Sbg.

Nr. 86 a). Ak, vidste du, som gaar i Syndens Lænke.

♩ = 84 3: 19".

1. { Ak, vid - ste du, som gaar i Syn - dens Læn - ke, Hvor haardt det er, det Sjæ - lens Sla - ve - ri, }
 Du skul - de dig ej Øj - e - blik be - tæn - ke At sø - ge ham, som dig kan gø - re fri; }

mf

Ak, hvil - ken sa - lig Stund du fik, Om du be - gynd - te nu, i det - te Øj - e - blik!

2.

Ak, kendte du Guds Naades Himmerige,
 Hvor godt det er at høre Jesum til,
 Du skulde ej imod hans Naade krige,
 Som dig endnu saa gerne hjælpe vil.
 Ak, hvilken Sejr Guds Kirke fik,
 Om du begyndte nu, i dette Øjeblik!

3.

Ak, vidste du, at man sig ej kan drømme
 I Himlen ind, det ej saa let er gjort,
 Hvor skulde du din Lunkenhed fordømme
 Og lede om den rette, snævre Port;
 Ak, hvilken Jammer Ende fik,
 Om du begyndte nu, i dette Øjeblik!

4.

Ak, skønned' du, hvor godt det er at lande
 I Paradis, hvor Glæden der er sød,
 Du skulde snart al Verdens Lyst forbande
 Og haste hen til Jesu Kors og Død.
 Ak, hvilken Fryd Guds Engle fik,
 Om du begyndte nu, i dette Øjeblik!

Nr. 86 b). Ak, vidste du, som gaar i Syndens Lænke.

$\text{♩} = 76 \text{ } \therefore 24''.$

1. { Ak, vid - ste du, som . gaar i Syn - dens Læn - ke, Hvor haardt det er, det Sjø - lens Sla - ve - ri, }
 Du skul - de dig ej Øj - e - blik be - tæn - ke At sø - ge ham, som dig kan gø - re fri; }

Ak, hvil - ken sa - lig Stund du fik, Om du be - gynd - te nu, i det - te Øj - e - blik!

5.

Ak, vilde du kun een Gang dig for alle
 I Bod og Bøn oprigtig give ind,
 Hvor skulde Ro i Hjertet dig da falde,
 Hvor skulde lettet føle sig dit Sind.
 Ak, hvilken Hvile Sjælen fik,
 Om du begyndte nu, i dette Øjeblik!

6.

Ak, kunde du — du kunde, om du vilde —
 Dog gribe ret Guds rige Naade fat!
 Nu kan det ske, nu, før det er for silde,
 Det mærkes alt mod Evighedens Nat.
 Ak, hvilken Glæde Jesus fik,
 Om du begyndte nu, i dette Øjeblik!

H. A. Brorson.

Nr. 87. Mel. „Guds Godhed vil vi prise“.

♩ = 54 o: 47".

1. { Kom, lad os trø-stig van-dre Vor kor-te Val-farts-gang } Som go-de Børn vi maa Paa
 Og styr-ke saa hver-an-dre Med Haab og Bøn og Sang;

mf

Vej-en ik-ke stri-de, Guds Eng-le ved vor Si-de Som vo-re Brø-dre gaa!

(Til samme Melodi.)

1.
 Jeg vil min Gud paakalde
 Den Stund, han er mig nær;
 I Herrens Haand vi falde,
 Naar alt omstyrter her!
 Hjem søgelsesernes Stund
 Ej trygge Synder skuer;
 Den vækker, før den truer,
 Med Gru hver Sjæl af Blund.

2.
 Den Jord, hvorpaa jeg træder,
 Henruller under mig,
 Foruden Baand og Kæder,
 I Luft vidunderlig.
 De tusind Stjerner Hær,
 I Herrens Haand de hvile;
 Til evig Grav de ile,
 Er deres Time nær.

3.
 Min Gud, du Sole tænder,
 De slukkes paa dit Bud;
 I Storm og Luer sender
 Du Magtens Engle ud.
 Hvor Livet bor i Dag,
 I Morgen Døden bygger;
 Den Sjæl, Guds Kraft omskygger,
 Bor under Palmers Tag.

4.
 Paa Naadens Piller hviler
 Det store Herrens Hus;
 Did Livets Arving iler
 Fra sprængte Graves Grus;
 Der ved Guds Vældes Haand
 Min Frelser paa mig kalder;
 Der bo, naar Verden falder,
 I salig Fred min Aand!

2.
 Det skal ej længe vare,
 Hold kun et lidet ud,
 Saa skal vi hjemad fare
 Til Himlen, til vor Gud;
 O, hvilken Salighed,
 Naar vi med alle fromme
 Hjem til vor Fader komme
 Og faa en evig Fred!

Efter det Tyske af E. O. Schwartzkopf.

B. S. Ingemann.

♩ = 72 3: 26".

Nr. 88. Herre, jeg har handlet ilde.

The musical score is written for voice and piano. It consists of two systems of staves. The first system has a treble and bass staff for the voice, with a piano accompaniment below. The second system continues the melody and accompaniment. The tempo is marked as ♩ = 72 3: 26". The key signature has two flats (B-flat and E-flat), and the time signature is 2/2. The piano part begins with a mezzo-forte (mf) dynamic. The lyrics are in Danish and are written below the voice staves.

1. { Her - re, jeg har hand - let il - de, Og min Syn - de - skyld er svar; } Og nu
 Vej - en jeg ej van - dre vil - de, Som du mig for - kyn - det har, }

vil - de jeg mig skjø - le For min Dom - mer i en Hu - le.

2.

Dog jeg kan dig ej undvige,
 Thi du alle Vegne staar;
 Vil jeg ud paa Havet stige,
 Om jeg ned i Jorden gaar,
 Fløj jeg end til Verdens Ende,
 Kan du mig dog se og kende.

3.

O, hvad kan den Byrde lette,
 Som saa dybt mig trykker ned?
 Angers Graad kan ej udslette
 Syndernes Mangfoldighed;
 Trøst og Haab og Mod forsvinde,
 Hvor, ak hvor er Hjælp at finde?

4.

Jesu, ene du mig arme
 Trøste kan i denne Nød,
 Og du vil dig vist forbarme,
 Frelse mig fra evig Død!
 Mildt din Hyrdestemme lyder
 Og mig til din Favn indbyder.

5.

Ren af Synden du mig tvætte,
 Sænk i Havets Dyb den ned,
 Gør du mine Veje rette
 Og mit Hjerter selv bered;
 Lad din Aand min Sjæl oplive
 Og din Naade hos mig blive!

Opr. tysk; — Ægidius; — Ev.-kr. Sbg.

Nr. 89. Mel. „Afvend 'din Vrede, Herre Gud, af Naade“.

♩ = 80 3: 21".

1. Bort - vend din Vre - de, Gud, ved vo - re Suk - ke, O lad vor An - ger Naa - dens Dør op -

mf

luk - ke; Rul ej din Tor - den, o - ver Slæg - tens Brø - de Dit Lyn ej glø - de!

2.
Ak, om vor Synd for Dommen skulde stedes,
Da maatte Jordens Frugt som Avner spredes,
Da skulde Slægten, rammet og bedøvet,
Nedslaas i Støvet.

3.
Se, for dit Aasyn bede vi og knæle,
Gud, til din Mildhed ty de bange Sjæle;
O, lad din Naade atter sig forbarme,
Frels du os arme!

4.
Ak, vi er idel Støv og Muld og Aske,
Os svage daglig Synden vil forraske,
Og Nød og Død og tusind Trængsler plage
Os alle Dage.

5.
Se til din Søns den bitre Korsets Kvide,
Hvad han for vore Synder vilde lide,
At han sig selv som Offer, os til Baade,
Gav hen i Naade!

6.
O, for hans Gerning vil du os tilgive,
Bortdø skal Brøden, Angeren skal blive;
Da skal vi engang stedes for dit Øje
Hist i det høje!

Opr. latinsk; — Welhaven.

(Til samme Melodi.)

1.
O Herre, kommer Sorgens Stund her nede,
Lær mig i Tro at haabe fromt og bede!
Et Ord af dig min Trængsel, min Elende
Til Fryd kan vende.

2.
Har Jorden ej den Urt, som kan mig kvæge,
Har Verden ej den Haand, som kan mig læge,
Paa dig, o Herre, jeg i Nøden haaber,
Til dig jeg raaber.

3.
O Frelser, om du vil, du kan borttage
Det Kors, jeg ikke mægter selv at drage;
Men, o, kan det min Sjæl til Frelse være,
Lær mig det bære!

4.
Lad under Byrden vokse Sjælens Vinge,
Forklart i Smerten den mod dig sig svinge,
Du, som fra Korset salig kunde stige
Til Himlens Rige!

5.
O du, som ende kan al Verdens Smerte,
Du selv i Kval mig Himmelglæden lærte;
Et Ord af dig mig frelser og helbreder
For Evigheder!

B. S. Ingemann.

Nr. 90. Naar vi i største Nød mon staa.

♩ = 80 3: 21".

The musical score is written for two voices (Soprano and Bass) and piano accompaniment. It is in 2/2 time and B-flat major. The tempo is marked as 80 beats per minute. The score consists of two systems of music. The first system contains the first two lines of the hymn, and the second system contains the next two lines. The lyrics are written below the vocal staves. The piano accompaniment is written in the lower staves of each system. The first system begins with a mezzo-forte (mf) dynamic marking. The score includes various musical notations such as notes, rests, and bar lines.

1. Naar vi i stør - ste Nød mon staa, Ej vi - de, hvor vi skul - le gaa, Og sav - ne
baa - de Hjælp og Raad, Om end vi græ - de Hjer - tens Graad:

2.
Saa er alene det vor Trøst,
At vi tilsammen, med een Røst,
Paakalde dig, o Herre Gud,
Som frelse kan af Nøden ud.

3.
Vi løfte Sjælen sorrigfuld
Og Blikket til dig, Herre huld;
Vi søge Syndsforladelse
Og alle Straffes Mildelse; —

4.
Den du forjætted' naadelig
Enhver, som derom beder dig.
Vi bede dig i Jesu Navn,
Slut du os i din Faderfavn!

5.
Vor store Skyld os ej behold,
Men riv os ud af Syndens Vold;
Staa os i al vor Jammer bi,
Gør os fra alle Plager fri!

6.
O, da vi skal af Hjertens Grund
Dig glade takke allen Stund,
Dig lydig være med stor Flid
Og love dig til evig Tid!

Opr. tysk; — H. Thomissøns Sbg. (1569).

Nr. 91. Mel. „Jesus er mit Haab, min Trøst“.

♩ = 76 o: 24".

1. { Je - sus Kri - stus er vor Ven! Det - te Ord kan dø - de væk - ke, } Il da,
Vi - ser os til Him - len hen, Naar os Hel - ve - de vil skræk - ke; }

Syn - der, til ham hen, Je - sus Kri - stus er vor Ven!

2.
Jesus Kristus er vor Ven!
Derfor kom han ned til Jorden;
Hvilken Glæde! Frelseren
Selv et Menneske er vorden!
Il da, Synder, til ham hen,
Jesus Kristus er vor Ven!

3.
Jesus Kristus er vor Ven!
Kun ved ham vi vorde rene;
Han vil os med Gud igen,
Gud igen med os forene.
Il da, Synder, til ham hen,
Han er eet med Faderen!

4.
Tak, o Jesu, dig, vor Ven,
Os en Frelser er du vorden,
Og dig skænkede Faderen
Magt i Himlen og paa Jorden;
O, vi ile til dig hen,
Til vor rette Sjæleven!

Efter det Tyske af H. A. Brorson.

(Til samme Melodi.)

1.
Ingen er min Ven som du,
Herre Jesus, fromme Mester!
Mild du kommer mig i Hu,
Naar mig Sorg og Sygdom gæster.
Verden skyr min usle Bo;
Jesus Kristus er mig tro!

2.
Naadens Evangelium
Taler til det arme Hjerte;
Haab og Trøst du giver Rum
Sammen der med hver min Smerte.
Ved dit Ord, endnu som før,
Under du paa Jorden gør.

3.
Verdens Lykke mig bedrog,
Verdens Lyst mig fik bedaaret;
Dybe Vunder den mig slog;
Jesus, du helbreder Saaret!
Hvad saa Herren siden vil,
Hører jeg min Frelser til!

4.
Jeg vil leve glad i dig,
Glad i dig mit Øje lukke!
Du mig aabner Himmerig;
Der er ikke Sorg og Sukke.
Er jeg din i Verdens Strid,
Min du bli'r til evig Tid!

Efter det Svenske af C. J. Boye.

Nr. 92. Til dig alene, Jesu Krist.

107

$\text{♩} = 76 \text{ } \text{♩} : 24''$.

1. { Til dig al - e - ne, Je - su Krist, Staar alt mit Haab paa Jor - - den, }
 Jeg ved, du est min Trø - ster vist, Du est min Frel - ser vor - - den; } Fra

Ver - dens før - ste Tid ej kom Et Men - ne - ske paa Jord saa from, Der i min Nød staar

nær hos mig; O, kun til dig Mit Hjer - te kan for - trø - ste sig!

2.
 Min Synd er stor og ganske svar,
 Deraf er Sorger mine;
 O Herre, gør min Mørkhed klar
 Alt for din haarde Pine;
 Og før mig til din Faders Fod,
 Du, som for mig udgød dit Blod!
 Saa bliver jeg af Synden løst;
 O, du min Trøst,
 Giv det, du loved' med din Røst!

3.
 Giv mig af din Barmhjertighed
 En kristen Tro til Ende,
 Og at din store Kærlighed
 Jeg inderlig maa kende
 Og over alting elske dig
 Og Næsten ligervis som mig;
 Stat du mig bi i Nødens Tid,
 I Dødens Strid,
 Og gør min sidste Time blid!

4.
 Vor Gud og Fader lovet vær,
 Som os alt godt mon give,
 Og Jesu Krist, vor Broder kær,
 Der hos os vilde blive;
 Pris være og den Helligaand,
 Som løser os af Mørkheds Baand
 Og fører os til Troens Fred
 Og Salighed!
 Gud være Tak i Evighed!

Efter det Tyske af Hans Thomissøn; — Ev.-kr. Sbg.

Nr. 93. Hvor salig er den lille Flok.

♩ = 60 3: 38".

1. { Hvor sa - lig er den lil - le Flok, Som Je - sus ken - des ved, } I Kær - lig - hed, i Haab og Tro Den
I ham, sin Frel - ser, har den nok Nu og i E - vig - hed!

mf

van - drer her og hist skal bo Med ham, naar Haab og Tro for - gaar, Men Kær - lig - hed be - staar.

2.

Men, Jesu, er jeg en af dem,
Vil du mig kalde din?
Staar jeg for dig, som hine fem,
Med Blus i Lampen min?
O, lad mig ej til Hvile gaa,
Før jeg kan herom Vished faa,
Før du kan faa det Svar af mig:
Du ved, jeg elsker dig!

3.

Og maatte det med Graad end ske,
At saadant Svar jeg gav,
Saa vil du naadig til mig se
Og tørre Taaren af;
Ja, naar kun du, som alting ved,
Hos mig kan finde Kærlighed
Og kende mig iblandt din Flok
Som din, saa har jeg nok!

Folkesang.

Nr. 94. Aldrig er jeg uden Vaade.

♩ = 54 o: 47".

1. Al - drig er jeg u - den Vaa - de, Al - drig dog for - u - den Naa - de, Al - tid har jeg Suk og
 Ve, Al - tid kan jeg Je - sum se.

p

2.
 Altid trykke mine Synder,
 Altid Jesus Hjælp forkynder,
 Altid er jeg udi Trang,
 Altid fuld af Bøn og Sang.

3.
 Nu i Sorrig, nu i Glæde,
 Nu i Fald og nu i Sæde,
 Ofte fuld af stor Uro,
 Altid fuld af Jesu Tro!

4.
 Saa er Sorg til Glæde lænket,
 Saa er Drikken mig iskænket,
 Bedsk og sød i Livets Skaal;
 Saadant er mit Levnets Maal.

5.
 Men, o Jesu, jeg vil græde,
 Hjælp du til, at Troens Glæde
 Over Synd og Sorrig maa
 Altid Overvægten faa.

Th. Kingo.

(Til samme Melodi.)

1.
 Alle Vegne, hvor jeg vanker,
 Jeg min Jesum har i Tanker,
 Hvor jeg ligger, sidder, gaar,
 Efter ham min Længsel staar.

2.
 Bort fra Verdens Land at ile,
 Bort fra Møje, hjem til Hvile,
 Er jeg rejsefærdig til,
 Naar min Herre Jesus vil.

3.
 Fri fra Sorgen, fri fra Nøden,
 Fri fra Synden, fri fra Døden,
 O, hvor jeg vil være glad
 I den gyldne Englestad!

4.
 Da skal Mund og Hjerter klinge
 Og min Frelser Lovsang bringe;
 Salig sjunge Sjælen da
 Englenes Halleluja!

Efter det Tyske af Brorson.

Nr. 95. Far, Verden, far vel.

♩ = 54 3/4 : 47".

1. Far, Ver - den, far vel, Jeg ke - des ved læn ger at væ - re din Træl! De Byr - der, som
 du ha - ver byl - tet mig paa, Dem ka - ster jeg fra mig og vil dem for - smaa; Jeg ri - ver mig
 løs, og jeg ke - des nu ved For - fæn - ge - lig - hed!

2.
 Hvad er det dog alt,
 Som Verden opsminker med fager Gestalt?
 Det er jo kun Skygger og skinnende Glar,
 Det er jo kun Bobler og skrattende Kar,
 Det er jo kun Gyngeis, Dynd og Fortræd,
 Forføngelighed!

3.
 Hvad er mine Aar,
 Som listende svinde og snigende gaar?
 Hvad er min Bekymring, mit grublende Sind,
 Min Sorrig, min Glæde, mit Hovedes Spind?
 Hvad er dog mit Arbejd, min Møje, min Sved?
 Forføngelighed.

4.
 O, Rigdom og Guld,
 Du Jorderigs Afgud i skinnende Muld,
 Du est dog af Verdens de skuffende Ting,
 Som vokser, aftager og veksles omkring;
 Du est dog i højeste Mærke og Med
 Forføngelighed.

5.

Ak, Ære, hvad er,
Hvad er vel de Kroner og Kranse, du bær?
Misundelse sidder dig altid paa Ryg,
Du hemmelig stødes og sjælden est tryg,
Du ofte maa styrte, hvor andre de gled,
Forfængelighed.

8.

Ak, kødelig Lyst,
Som mangen med dødelig Læbe har kyss't;
Dit fængende Tønder, din flyvende Gnist
Blev mangen til evige Luer til sidst;
Din Skaal synes Honning, men Drikken er led
Forfængelighed.

6.

Ak, Yndest og Gunst,
Du hastig opkomne og faldende Dunst,
Oppustende Gøgler, henviftende Vind,
Med tutinde Øjne du dog løber blind!
Hvad est du, naar man dig ved Solen har set?
Forfængelighed.

9.

Saa far da, far vel!
Du skal nu ej længer bedrage min Sjæl.
Bedragerske Verden, jeg takker dig af
Og sænker dig ned i Forglemmelsens Grav!
Jeg længes at trøstes for Sorrig og Nød
I Abrahams Skød.

7.

Ak, Venskab og Tro,
Som alt efter Lykken ved Fløjet at sno,
Du smukke Bedrager med smilende Mund,
Som skuffer saa ofte i Drøvelsens Stund,
Du est, som og jeg af Forfarenhed ved,
Forfængelighed.

10.

Der skal mine Aar
Begyndes i Evigheds dejlige Vaar;
Der skal ikke Dagen ved Solen opgry,
Ej Maanen tilmaale mig Næ eller Ny;
Men Jesus er Solen, hvis Straaler er strø't
I Abrahams Skød.

Th. Kingo.

(Til samme Melodi.)

1.

God Morgen igen,
Du liflige Dagskær, min Trøster og Ven!
Jeg sukked' i Bønnen og slumrede ind,
Og Sorgen i Drømme besøgte mit Sind;
Nu, skamfuld, ved dig jeg min Uro beser
Og ængstes ej mer.

2.

Hvad var mine Savn?
De Skygger i Sjælen, saa ringe af Navn!
Hvad var mine Taarer? En dryppende Dug!
Og hvad mine Ønskers de vægtløse Fnug?
Hvi glemte jeg, daarlig, for Verdens Fortræd
Guds Rige og Fred?

3.

Se! Solen i Brand
Slaar Skyen paa Flugt og forgylder dens Rand!
Se, Taagerne spredes for Himmelens Vift!
Se, Blomster og Blade med blinkende Skrift!
Jeg læser om Herren: hvert Morgenens Gry
Hans Godhed er ny!

4.

Min Skaber og Gud!
Af Natten du førte mig Daglyset ud.
Kun dig vil jeg tjene, kun dig til Behag
I Gerning og Bøn gennemleve min Dag!
Du har den i Hænde; dens Medfør og Vej
Forstaar ikke jeg.

5.

Den havde sin Strid
Med Skyer fra Vesten i Dæmringens Tid;
Maaske vil de flokkes paa Vejen igen;
Maaske mine Timer skal mørknes som den?
Du ved det, min Fader; jeg slaar mig til Ro
I Haab og i Tro!

C. J. Boye.

Nr. 96. Mel. „Jesu, du min Glæde“.

♩ = 80 3: 21".

1. { Hvor har Jor-dens Glæ - de Saa be - stan-digt Sæ - de, Saa be - fæ - stet Slot, } Mon ej
 At man kun - de si - ge: Der er Glæ-dens Ri - ge, Der er al - ting godt? }

mf

Sorg Til Kon - ge - borg Fandt en Vej sig ind at li - - ste? Jo, den Vej - en vid - ste.

2.
 Hvad er Verdens Ære,
 Disse laante Fjere,
 Denne korte Glans,
 Dette falske høje,
 Som forblinder Øje,
 Som bedaarer Sans?
 Højest op
 Til Ærens Top
 Om jeg Vejen havde fundet,
 O, hvor lidt var vundet!

3.
 Hvad er Rigdoms Kilde?
 Øs kun aarle, silde,
 Til du bliver træt;
 Naa de Herligheder,
 Som du saa tilbeder;
 Er du nu da mæt?
 Gør dit Guld
 Dig frydefuld?
 Daare, o, den gyldne Dynge
 Vil dit Sind betynde!

4.
 Nej, de Herligheder,
 Hvortil mig vejleder
 Herrens Aand og Ord,
 Aldrig disse vindes
 For det Guld, som findes
 Paa den ganske Jord,
 Sjæl, forglem
 Dog ikke dem;
 Efter disse kun du tragte,
 Verden ej du agte!

Cl. Frimann.

Nr. 97. Jesu Krist, du overvandt.

$\text{♩} = 80 \text{ } \text{♩} : 21''.$

1. Je - su Krist, du o - ver - vandt, Dig ej me - re Gra - ven ej - er; Og vi al - le

ved din Sej - er Liv og e - vig Frel - se fandt.

2.

Du opstod, o, lad os ej
Hjertet fast til Jorden binde;
Lad hos dig os Styrke finde
Til at gaa vor Himmelvej!

3.

Giv os Kraft at følge dig,
Styrk vor Fod, naar den vil glide,
Staa os bi, naar vi skal stride,
Gør vor Bortgang sejerrig!

Biskop Plum (?); — Ev.-kr. Sbg.

♩ = 76 3: 24".

Nr. 98. Mel. „O store Gud, din Kærlighed“.

1. { Naar Tvivl og Angst om-spæn-de mig, Naar Haa-bet vil for-sa - ge, } Vel græ - der Øj-et Ve - mods
 { Jeg ser, min Frel-ser, hen til dig I di - ne Smer - tens Da - ge. }

Graad, Naar dem jeg o - ver - vej - er; Men Fryg-ten mi - ste skal sin Brod, Og Mo - det vin - de Sej - er.

2.
 Der følge kan paa solklar Dag
 En mørk Skærtorsdags-Aften,
 Da Savn og Menneskers Bedrag
 Vil prøve Hjertekraften;
 Men, Kristus, du har naadig sagt:
 »Min Fred jeg giver eder!»
 Mod den har Verden ingen Magt;
 Den vel om Hjertet freder.

3.
 Den jævne Sti kan blive stejl,
 Og Modgangs Bjærg sig højne;
 Men trættes jeg og træder fejl,
 Jeg kan dog Hjælpen øjne.
 Lad Herren føre, som han vil!
 Han rette Vej maa vide.
 Jeg gaar ad Oljebjærgtet til
 Med Kristus ved min Side.

4.
 Og bli'er mig Verden Stund for Stund
 Alt mere tom og øde,
 En Urtegaard med Torne kun,
 Hvor saaret jeg skal bløde —
 De store Haabets Ord jeg ved,
 Som gør min Tanke rolig,
 At Kristus har beredt mig Sted
 I Guds, min Faders, Bolig.

5.
 Og skal jeg, fulgt af Verdens Had,
 Mit Kors til Graven bære,
 Naar de, for hvem jeg stred og bad,
 Korsfæstet har min Ære —
 Til dig, min Frelser, ser jeg da
 Og trøster mig i Nøden;
 Din Æreshøj blev Golgatha,
 Din Ros du fik ved Døden.

6.
 Ja, Kristus, i dit Tornespor
 Jeg Fred og Kraft mig sanker;
 Den Lægeurt paa Vejen gror,
 Som styrker mine Tanker!
 Som Morgendug paa visne Straa
 Min Taare da skal være,
 Og Hjertets Kraft igen opstaa
 Og Troens Frugter bære!

C. J. Boye.

Nr. 99. Mel. „Til dig jeg raaber, Jesu Krist“.

♩ = 54 3/4 : 47".

1. { Min Je - su, du min Sjæ - le - trøst, Mit Liv, min Sol, min Glæ - de, } Vil du mig e - ne la - de gaa I
 { Ak, vil du i min Sorg og Brøst Bort fra mig ar - me træ - de? }

mf

Ver-dens Sorg og Møj - e, At dit Øj - e Jeg ik - ke sku - e maa? Hvor haardt maa det mig bøj - e!

2.

Skal for min Modgangs Vintervej
 Majmaaned aldrig dages,
 Skal og ved Himlens Straaler ej
 Min Taaresky bortjages?
 Skal ingen Honningdraabe mig
 Udi mit Bæger falde,
 Skal kun Galde
 Iskænkes dem, som dig
 Tilbede og paakalde?

3.

O kære Sjæl, din Lod paa Jord
 Du ej saa mørkt afmale,
 Husk, at du har din Frelzers Ord,
 Agt paa hans Trøstetale!
 En liden Stund det vare skal,
 Saa faar al din Elende
 Herlig Ende
 Og skal i Himlens Sal
 Til evig Fryd sig vende.

4.

Kom, Kors og Kummer, kom da, hvad
 Den onde Verden giver!
 Om føje Stund vi skilles ad;
 Min Jesus han opliver
 Min Sjæl med en saa kraftig Trøst,
 At, medens Øjet græder,
 Hjertet kvæder:
 Gud høre vil min Røst!
 Det Haab mig evig glæder.

Th. Kingo.

Nr. 100. Mel. „Min Sjæl nu lover Herren“.

♩ = 80 3: 21".

1. { Den Glæ - de, Ver - den gi - ver, Den va - rer kun en stak - ket Stund, } Af e - vigt
 { Som Sky - glans den bort dri - ver, Den flyr som Drøm i Mor - gen - blund, }

Væld ud - rin - der Den Fryd, der kom fra Gud, Den Glæ - de ej for - svin - der, Naar

Ver - dens Lys gaar ud; Naar E - vig - he - den sti - ger Af Ti - me - lig - heds Grav, Med

Ver - den ej bort - vi - ger Den Glæ - de, Her - ren gav.

mf

2.
 Den Sorg, Guds Barn her lider,
 Den varer kun en liden Stund;
 Naar Herrens Dag fremskrider,
 Er Verdens længste Nat et Blund.
 Hist tusind Aar faar Ende
 Som Dag og Time her,
 Vor Sorg vil Gud omvende
 Til evig Glæde der;
 Did Jesus Krist os drager;
 Der er ej Kors, ej Grav,
 Der ingen os fratager
 Den Glæde, Herren gav.

3.
 O Haab, som aldrig sviger,
 O Trøstens Ord, som evig staar!
 Fra Længsles Land jeg stiger
 Til Salighed, som ej forgaar.
 En liden Stund jeg bygger,
 Hvor Sørgepilen gror,
 I Savnets dunkle Skygger
 En liden Stund jeg bor;
 Min Frelser forud drager,
 Han til sin Fader gaar,
 O, der han mig modtager,
 Naar store Time slaar!

B. S. Ingemann.

Nr. 101. Deilig er Jorden.

♩ = 60 3/4 : 38".

1. Dej - lig er Jor - den, Præg-tig er Guds Him - mel, Skøn er Sjæ - le - nes Pil - grims - gang!

Gen - nem de fav - re Ri - ger paa Jor - den Gaa vi til Pa - ra - dis med Sang!

2.
 Tider skal komme,
 Tider skal henrulle,
 Slægt skal følge Slægters Gang;
 Aldrig forstummer
 Tonen fra Himlen
 I Sjælens glade Pilgrimssang.

3.
 Englene sang den
 Først for Markens Hyrder,
 Skønt fra Sjæl til Sjæl det lød:
 Fred over Jorden,
 Menneske, fryd dig,
 Os er en evig Frelser fød!

B. S. Ingemann.

Nr. 102. I Glans for Herrens Trone staar.

♩ = 76 3: 24".

1. { I Glans for Herrens Tro - ne staar Guds sto - re Vidners Ska - re; } Til Mar - tyr -
 { Hvo for sin Gud i Dø - den gaar, Skal her - lig - gjort hen - fa - re. }

kro - nens Straa - ler ej Jeg løf - te tør mit Øj - - e, Mit skjul - te Kors paa stil - le

Vej Ser Gud dog i det høj - - e.

2.

O Herre, om i Liv og Død
 Jeg vidner om dit Rige,
 Det skal min Tro i Sorg og Nød,
 Min Kærlighed dig sige;
 Du vejer mine Sorger smaa,
 Du ser, om fromt jeg lider,
 Du ser den Kamp, som ingen saa',
 Og om jeg ærlig strider.

3.

O Herre, blev mig Kampen svar,
 Og er min Sorg ej liden,
 Om her slet ingen Ven jeg har,
 Vær du mig nær i Striden;
 Ser ingen Sjæl min bitre Ve,
 Men brænder Hadets Lue,
 Din Himmel lad mig aaben se!
 Din Herlighed jeg skue!

B. S. Ingemann.

♩ = 80 3: 21".

Nr. 103. Forlen mig Kraft at elske dig.

1. For - len mig Kraft at el - ske dig, O du, som først har el - sket mig, Min Ska - ber,
 Lær mig at ken - de di - ne Bud, Og lad min Tro, al - go - de Gud, De san - de

Fa - der, Her - - re! } Tænd hel - lig Var - me i mit Bryst, At jeg med virk - somt
 Frug - ter bæ - - re! }

Mod og Lyst Ud - bre - de maa din Æ - - re!

2.

Mit Borgerskab i Himlen er;
 Maaske det Øjeblik er nær,
 Som der hen mig skal føre;
 Da skal min Sjæl opsvinge sig
 Fra Støv og vorde Engle lig

Og Engles Gerning gøre.
 Hjælp, at jeg være maa bered,
 Ved Guds frygt og ved Hellighed
 Dit Kald med Fryd at høre!

E. Storm.

♩ = 80 3: 21".

Nr. 104. Ej Livets Kummer, Jordens Møje.

1. { Ej Li - vets Kum - mer, Jor - dens Møj - e, Ej Sor - gen skal ned - tryk - ke mig; } Ja,
 { Jeg ven - der Tan - ken til det høj - e, Og raa - ber, o min Gud, til dig; }

kun hos dig mit Hjer - te fin - der Den sik - re Trøst i al min Nød, Og kun ved

dig jeg o - ver - vin - der Sorg, Syg - dom, Li - del - ser og Død.

2.
 Jeg ved, din Godhed forbereder
 Ved Kummer selv til Held og Fryd;
 Jeg ved, din Visdom ofte leder
 Igennem Trængsler frem til Dyd.
 Thi nyder jeg med Tak mit Gode
 Og bær mit Kors med taalig Aand,
 Tilbeder dig og er til Mode
 Som Barnet ved sin Faders Haand.

3.
 Det Haab til dig, det lindrer Nøden
 For hver, som trolig søger dig;
 Det styrker, trøster selv i Døden
 Enhver, som holder fast ved dig.
 Min Gud, jeg aldrig skal forglemme
 Din Visdom og din Miskundhed,
 Med Haab og Tro skal jeg istemme
 Din Lov i Tid og Evighed.

V. C. Hjort.

Nr. 105. Mel. „Jeg vil min Herre love“.

= 60 3: 38".

1. { I Gud jeg vil mig glæ - de, Med ham hver Dag er Fest; }
 { Blandt gla - de tog han Sæ - de, Den him - mel - send - te Gæst; } Hvor Je - sus Kri - stus

mf

træ - der I Høj - tids - sa - len ind, Der in - tet Øj - e græ - der, Der bleg - ner in - gen Kind.

2.

Hvor fromme Hjerter glædes,
 Gaar Himmelgæsten ind,
 Ej blot, hvor Salmer kvædes
 Med fromt opløftet Sind.
 Selv Jordelivets Toner
 Guds Engle glæde kan;
 Den himmelske Forsoner
 Bar Fryd til Sorgens Land.

3.

Han, som forædled' Vandet
 Til Vin med hellig Haand,
 Vort Glædesvæld har blandet
 Med Himmellivets Aand;
 Forklaret har han Livet,
 Dets Sorger og dets Lyst,
 Han har os Glæden givet,
 Som bor i Englebryst.

4.

O Jesu, lad vor Glæde
 Indvies dig til Fest,
 Usynlig vær til Stede,
 Du himmelsendte Gæst;
 Saa skal vor Glæde være,
 O Herre, dig til Pris,
 Til dine Engle bære
 Os til dit Paradis!

B. S. Ingemann.

Nr. 106. Mel. „I dybest Nød vil jeg til Gud“.

♩ = 76 3: 24".

The musical score is written for voice and piano. It consists of two systems of music. The first system has a treble and bass staff with a key signature of one sharp (F#) and a 2/2 time signature. The tempo is marked as ♩ = 76 3: 24". The first system includes a first ending bracketed together. The second system continues the melody and accompaniment. The piano part is marked with 'mf' (mezzo-forte).

1. { Jeg ved et Ord, som fast be - staar, Som kan i Sor - gen trø - ste: } Hold fast, min
 „At hvo der ret med Taa - rer saar, med Fry - de - sang skal hø - ste.“ }

Sjæl, ved det - te Ord! Kun alt for tit paa syn - dig Jord Det kan paa Glæ - der brø - ste.

2.
 Lad Verden sig til Kraft og Trøst
 Det stolte Sind udkaare;
 Det bli'r til sidst en Jammers-Høst,
 Er Haabet lagt paa Baare.
 Jeg sukker dybt af Hjertens Grund;
 Beskæmmet bliver ingen Stund
 Taalmodighedens Taare!

4.
 Lad Verden med sit kolde Sind
 Udle mig som en Daare!
 Jeg gaar dog til min Broder ind,
 Hvem Livets Plager saare;
 Jeg græder med ham i hans Nød.
 Ret ingen Stund forgæves flød
 En Kærlighedens Taare!

3.
 Som Foraars-Regn paa Markens Is
 Den falder paa min Smerte,
 Og grønt staar Haabets Paradis
 Omkring det bange Hjerte.
 Min Bøn som Fuglen flager ud
 Og henter mig fra Himlens Gud
 Den Fred, min Sjæl begærte.

5.
 Saa ved han dog i al sin Ve,
 Han har en Ven her nede;
 I mine Taarer skal han se
 Guds Kærlighed til Stede.
 Den Udsæd vorder ikke gold:
 Min Gud la'r høste mangefold
 Den bedste Himmelglæde!

G. J. Boye.

Nr. 107 a). Mel. „O sanctissima“.

♩ = 60 3/4 : 38".

1. Dyb af Kær - lig - hed, Lys og Her - lig - hed, Ver - dens - li - vets For - kla - rer!

mf

Skæb - ner - nes Le - der, Aan - dens Ud - bre - der, Hil det Folk, du be - va - rer!

2.

Ved din Varetægt
 Danmarks Kongeslægt
 Bar Aarhundreder Kronen;
 Styrk du med Aanden
 Lovhævder-Haanden,
 Folket, Riget og Tronen!

B. S. Ingemann.

♩ = 84 3: 19".

Nr. 107 b). Dyb af Kærlighed.

1. Dyb af Kær - lig - hed, Lys og Her - lig - hed, Ver - dens - li - vets For - kla - - rer! Skæb - ner - nes

Le - der, Aan - dens Ud - bre - der, Hil det Folk, du be - va - - rer!

♩ = 60 3: 38".

Nr. 108. Et Aar vi saa' hensvinde.

1. Et Aar vi saa' hen - svin - de, Et nyt vi se op - rin - de, Kom, la - der os frem-

træ - de Med Tak - ke - sang og Glæ - - de.

2.
Hvor har du, Gud, din Naade
Mod os saa over Maade
Hver Morgen villet vise!
Derfor vi nu dig prise.

3.
Du paa din Vej os føre,
Velsigne, hvad vi gøre,
Som Naadens Sol du glæde
De gamle med de spæde!

4.
Din Aand i alt os drive
Og Vidnesbyrd os give!
Den os med Naade pryde,
Til vi os hjemme fryde!

5.
Giv os til Nyaarsgave,
Hvad vi nu bedet have!
O, du vort Liv i Live,
Os i din Haand vi give.
Efter det Tyske.

$\text{♩} = 84 \text{ } \text{♩} : 19''$

Nr. 109. Nu titte til hinanden de favre Blomster smaa.

1. Nu tit - te til hin - an - den de fav - re Blom - ster smaa; De mun - tre Fug - le kal - de paa hver -

an - dre; Nu al - le Jor dens Børn de - res Øj - ne op - slaa; Nu Sneg - len med Hus paa Ryg vil van - dre.

2.
Den kære Gud og Skaber den mindste Orm er nær,
Han føder Fugl og Markens Lilje klæder;
Dog Menneskenes Børn har han allermest kær,
Gud aander paa Øjet, naar det græder.

3.
Guds Søn var selv et Barn, og paa Krybbestraa han laa;
Hans Vugge stod paa Jord foruden Gænge.
Guds Himmeriges Fryd har han lovet de smaa
Og Blomster fra Paradisets Enge.

4.
Guds Søn har os saa kær, han er Børnevennen stor;
Han bærer Barnet op til Gud paa Armen;
Han Storm og Hav betvang, da han vandred' paa Jord;
Men Børnene leged' ham ved Barmen.

5.
O du, som os velsigned' og tog i Favn de smaa,
En Morgen se vi dig i Paradiset!
Du lærte os til Gud vore Øjne opslaa —
Evindeligt være du lovpriset!

B. S. Ingemann.

$\text{♩} = 80 \text{ } \text{♩} : 21''$

Nr. 110. Mel. „Din Vilje ske, o Herre“.

1. Den ly - se Tid nu kom - mer Med Lyst og Skøn - hed stor, Den yn - de - li - ge
Som - mer, Da Græs og Grø - de gror. Guds Sol med frugt - bar Var - me Vel - sig - ner Bon - dens
Flid Og kvæ - ger nu de ar - me, Som frøs i Vin - ter - tid.

2.
De fagre Blomsterenge
Og Agrens ædle Sæd,
De rige Urtesenge
Og Skovens Træer med,
De skulle os paaminde
Om Miskundhedens Skat,
Som vi hos Herren finde
I Aarets Dag og Nat.

3.
Vi høre Fugle sjunge
Med mange Haande Lyd;
Skal ikke da vor Tunge
Lovprise Gud med Fryd!
Min Sjæl, ophøj Guds Ære,
Stem op med Frydesang
Til ham, som vil os nære
Og glæde paa vor Gang!

4.

O Herre Jesu Kriste,
 Vor Glædes Sol saa mild,
 Dit Lys lad os ej miste,
 Tænd Kærlighedens Ild!
 Opvarm vort kolde Hjerte,
 Men udsluk Lystens Brand;
 Opklar vor Sorg og Smerte
 I Dunkelhedens Land!

5.

Du Sarons Blomst med Ynde,
 Du Lilje i Guds Dal,
 Lær mig din Pris forkynde,
 Dit Billed i mig mal;
 Din Naade paa mig falde
 Som Dug paa Libanon,
 Og Hjertets Blomst fremkalde
 I Kærlighedens Aand!

6.

Velsign, o Gud, med Grøde
 Og Frugtbarhed vort Land,
 Giv os nødtørftig Føde
 Af Jord og Sø og Strand!
 Fra Himlen dryppe Fedme,
 Ernærende vor Jord,
 Til Sjælen Naadens Sødme
 Udgaaf af Livets Ord!

Efter det Svenske af Wexels.

(Til samme Melodi.)

1.

Saa træt du est og mødig,
 Min Sjæl, af Dagens Strid?
 Om Hvilen jeg har nødig,
 Dertil er end ej Tid!
 Guds Lov jeg først maa sjunge.
 Hvad Nød har jeg vel haft?
 Var Dagens Byrder tunge,
 Hans Bistand var min Kraft!

2.

Saa godt du er fornøjet,
 Med hvad du har fuldbragt?
 Jeg tør ej lukke Øjet,
 Før ydmygt jeg har sagt:
 Ak, Gud, en værdig Tjener
 Jeg ingen Stund mig tror;
 Du Naaden mig forlener,
 Min Dagløn bli'r ej stor!

3.

Nu vil du vel til Mode
 Udsove dit Besvær?
 Paa denne Sorgens Klode
 Mon jeg da ene er?
 Saa mange Øjne græde,
 Som ej kan blunde nu;
 For dem jeg først vil bede:
 Min Gud, kom dem i Hu!

C. J. Boye.

Nr. 111. Mel. „Paa dig jeg haaber, Herre from“.

$\text{♩} = 76 \text{ } \text{♩} : 24''$

The musical score is written for piano and voice. It consists of three systems of music. Each system has a vocal line (treble clef) and a piano accompaniment (bass clef). The key signature is one sharp (F#), and the time signature is 2/4. The tempo is marked as 76 beats per minute, with a quarter note equal to 24 seconds. The first system includes the lyrics '1. Se, Mar - ken ta - ber nu sin Pragt, Se, Sko - ven har sit Smyk - ke'. The second system includes 'lagt, Sin stol - te, grøn - ne Kro - ne; Den mun - tre Fugl Nu sø - ger Skjul Og'. The third system includes 'glem - mer Glæ - dens To - - ne.' The piano accompaniment features a steady bass line and chords that support the vocal melody. The vocal line is a simple, melodic tune with some grace notes and slurs.

1. Se, Mar - ken ta - ber nu sin Pragt, Se, Sko - ven har sit Smyk - ke

lagt, Sin stol - te, grøn - ne Kro - ne; Den mun - tre Fugl Nu sø - ger Skjul Og

glem - mer Glæ - dens To - - ne.

2.

Rundt om os er Forkrænkelse,
 Rundt om os idel Død vi se;
 Det er Naturens Orden.

Til Jorden maa

Tilbage gaa

Alt det, som kom af Jorden.

3.

En Lærdom dette Syn mig er.
 O Gud, du mig den Visdom lær,
 At tælle mine Dage,

At jeg maa ret

Betænke det,

Jeg snart herfra skal drage!

4.

Men, o, der kommer Vaar igen;
 Pris være dig! Oplivelsen
 Se vi med Haab i Møde;

Lad Planten dø,

Den af sit Frø

Igen staar op af Døde!

5.

Saa kommer og for mig en Vaar,
 Da Legemet igen opstaar
 Af Gravens kolde Gemme.

Da skal mit Bryst

Med salig Lyst

Nyt Liv igen fornemme.

6.

Algode Gud, jeg takker dig,
 Dit Ord og Løfte trøster mig,
 Mig Graven ikke skrækker;

Thi Jesus Krist,

Det ved jeg vist,

Til evigt Liv mig vækker.

H. Kampmann.

Nr. 112. Rind nu op i Jesu Navn.

 $\text{♩} = 60 \text{ } \text{♩} : 38''.$

1. Rind nu op i Je - su Navn, Du liv - sa - lig Mor - gen - rø - de! Jeg i Aand og Bøn vil

The first system of music is written for voice and piano. The voice part is on a single staff with a treble clef, and the piano accompaniment is on two staves (treble and bass) with a common time signature. The key signature has two flats (B-flat and E-flat). The tempo is marked as 60 beats per minute, with a note indicating 38 seconds for a measure. The lyrics are: "1. Rind nu op i Je - su Navn, Du liv - sa - lig Mor - gen - rø - de! Jeg i Aand og Bøn vil".

mø - de Her-ren fra min Hvi - le - stavn; Sjæl og Hjer - te skal sig rø - re Med al Tak for Nat - te -

The second system of music continues the melody and accompaniment. The lyrics are: "mø - de Her-ren fra min Hvi - le - stavn; Sjæl og Hjer - te skal sig rø - re Med al Tak for Nat - te -".

ly Og min Frel - sers Lov - sang fø - re Til den høj - e Him - mel - sky.

The third system of music concludes the piece. The lyrics are: "ly Og min Frel - sers Lov - sang fø - re Til den høj - e Him - mel - sky." The system ends with a double bar line.

2.

Nattens mørke Taage gik,
Dagen straalere fra det høje,
Og mit atter aabne Øje
Solen nu i Sigte fik.
Tak og Pris og evig Ære
Være dig, treenig' Gud,
Som paa Hænder vilde bære
Mig af Nattens Mørke ud!

4.

Al den Gerning, Drift og Daad,
Som min Haand i Dag skal gøre,
Gid jeg aldrig den maa røre
Uden Aandens Kraft og Raad!
Thi forgæves skal jeg svede
Og arbejde uden Frugt,
Om din Haand er ej til Rede,
Og din Hjælp er udelukt.

3.

Gid, min Gud, jeg kunde saa
Dagen i din Frygt begynde,
At jeg ikke skulde synde
Og fra dine Veje gaa!
O min Jesu, du oprinde
Over mig som Sol og Skjold,
Saa at jeg kan overvinde
Kød og Blod og Satans Vold!

5.

Lær mig ved hvert Klokkeslag,
At i dig jeg Styrke vinder,
Hjertet ej til Verden binder,
Spilder ingen Naadens Dag!
Og naar endt er Tid og Dage,
Lad mig evig være din,
Lad min Synd og Sorg og Klage
Smulre med mit Jordelin.

Efter Th. Kingo.

(Til samme Melodi.)

1.

Dagen har fuldendt sin Gang,
Mark og Ager saa' den gløde;
De har baaret deres Grøde
Sjunget deres Aftensang.
Har og jeg min Gerning færdig,
Været tro, mens Lyset var?
Blev den Morgen-Løftet værdig,
Som jeg frem for Herren bar?

2.

Ingen Ros jeg har hos Gud,
Skønt jeg gav mig den saa gerne.
Jesus, du min Aftenstjerne,
Spred din Straale for mig ud!
Lad dens Glans mit Smykke være!
Dæk min Brøst for Herrens Blik!
Troen er jo al min Ære;
Alt mit Haab af dig jeg fik.

3.

Aftenstjerne blid og skøn,
Morgen-Lys, før Dagen smiler!
Fred min Sjæl, imens jeg hviler!
Væk mig aarle op til Bøn!
Skygger Skyen, eller tænder
Du dit Lys paa Himlens Blaa,
Lige fuldt din Vej jeg kender,
Og min Tanke kan dig naa!

C. J. Boye.

Nr. 113 a). Nu rinder Solen op.

♩ = 60 3: 38".

The musical score is written for voice and piano. It consists of two systems of staves. The first system has a treble and bass staff for the piano accompaniment, with a vocal line in the treble staff. The second system also has a treble and bass staff for the piano, with a vocal line in the treble staff. The tempo is marked as ♩ = 60 3: 38". The key signature has one flat (B-flat). The first system includes a first ending bracketed together. The piano part starts with a mezzo-forte (mf) dynamic.

1. { Nu rin - der So - len op Af Ø - ster - li - de, } Vær glad, min Sjæl, og lad din Stem-me
 { For - gyl - der Klip - pens Top og Bjær - gets Si - de; }

klin - ge, Stig op fra Jor - dens Bo, Du dig med Tak og Tro Til Him - len svin - ge!

2.
 Utallig saasom Sand
 Og uden Maade,
 Som Havets dybe Vand
 Er Herrens Naade;
 Med den hver Dag min Sjæl han overgyder,
 Hver Morgen i min Skaal
 En Naade uden Maal
 Til mig nedflyder.

3.
 Han har i denne Nat
 Med Engleskare
 Mit Hus og Hjem omsat,
 At ingen Fare
 Har mig og mine ramt i nogen Maade;
 Men jeg er frelst og fri
 Fra Dødens mørke Sti
 Og Sjælevaade.

4.
 Min Sjæl, vær frisk og glad,
 Lad Sorgen fare!
 Dit Legems Blomsterblad
 Vil Gud bevare;
 Han vil i Dag mig give Kraft og Styrke,
 Jeg i mit Kald og Stand
 Min Gud og Fader kan
 Tilbørlig dyrke.

Nr. 113 b). Nu rinder Solen op.

♩ = 60 3/4 : 38".

1. { Nu rin - der So - len op Af Ø - ster - li - de, } Vær glad, min Sjæl, og lad din Stem - me
 { For - gyl - der Klip - pens Top Og Bjær - gets Si - de; }

klin - ge, Stig op fra Jor - dens Bo, Du dig med Tak og Tro Til Him - len svin - ge

The musical score is written for voice and piano. It features a treble and bass staff with a key signature of one sharp (F#) and a common time signature (C). The tempo is marked as 60 3/4 : 38". The score includes two systems of music. The first system contains the first line of the song, and the second system contains the second line. The lyrics are written below the notes, with some words grouped in brackets. The piano part includes a dynamic marking of 'mf' (mezzo-forte).

5.

Lad Synden ej i Dag
 Min Sjæl forblinde,
 At jeg min Guds Behag
 Kan ret besinde!
 Velsign mig, Herre Gud, ud af det høje!
 Gid jeg hver Dag og Tid
 I dig og i min Flid
 Mig lader nøje!

6.

Du bedst min Tarv og Trang,
 O Herre, kender,
 Tilmed er Lykkens Gang
 I dine Hænder;
 Og hvad mig tjener bedst i hver en Maade,
 Du det tilforn jo ser.
 Min Sjæl, hvad vil du mer?
 Lad Gud kun raade!

Th. Kingo.

♩ = 80 3: 21".

Nr. 114. Mel. „O du store Sejerherre“.

1. { Op, min Sjæl, thi Sol er op - pe, Straa - ler - ne paa Hu - set ler, }
 { Tænk, at du paa Zi - ons Top - pe Her - rens Naa - de - straa - ler ser, } Som dit

Hjer - te skal op - ly - se, Kla - re op For - nuf - tens Nat, Al - le on - de Aan - der

ky - se Ned i Hel - veds Mør - ke brat!

mf

2.

Søde Jesu, hold min Tanke
 Til dit rene Bud og Ord,
 Lad i Dag min Sjæl opsænke
 Naadesmuler fra dit Bord;
 Trøst mig, styrk mig, tag mig vare
 Ved din egen gode Aand;
 Verdens Lyster, Satans Snare
 Blive fra min Hu og Haand!

3.

Lad dit Aasyns blide Straale
 Skinne paa din Kirke ned,
 Du for Kongen fuldt imaale
 Lykke, Liv og Salighed;
 Sign vort Land! Hver Sjæl husvale
 Naadens Pagt ved Jesu Blod!
 Og, naar Livets Sol vil dale,
 Gør da Dødens Time god!

Th. Kingo.

Nr. 115. Den signede Dag med Fryd vi ser.

♩ = 76 3: 24".

1. Den sig - ne - de Dag med Fryd vi ser Af Ha - vet til os op - kom - me, Den ly - se paa

mf

Him - len mer og mer, Os al - le til Lyst og From - me; Det ken - des paa os som

Ly - sets Børn, At Nat - ten hun er nu om - me.

2.
Den salige Stund, den Midnatstid,
Vor Herre han lod sig føde,
Da klared' det op i Østerlid
Til dejligste Morgenrøde,
Da Lyset oprandt, som Jordens Bold
Skal lysne udi og gløde.

3.
Om levende blev hvert Træ i Skov,
Og var saa hvert Blad en Tunge,
De kunde dog ej Guds Naades Lov
Med værdelig Røst udsjunge;
Thi evig nu skinner Livets Lys
For gamle og saa for unge.

4.
Som Guld er den aarle Morgenstund,
Naar Dagen opstaar af Døde,
Dog kysser os og med Guld i Mund
Den liflige Aftenrøde;
End tindre da maa det matte Blik
De blegnede Kinder gløde.

5.
Saa rejse vi til vort Fædreland,
Der ligger ej Dag i Dvale,
Der stander en Borg, saa prud og grand,
Med Troner og gyldne Sale;
Saa frydelig der til evig Tid
Med Venner i Lys vi tale!

En Omarbejdelse af den gl. danske Dagvise ved N. F. S. Grundtvig.

Nr. 116. I Østen stiger Solen op.

♩ = 60 3/4 : 38".

1. I Ø - sten sti - ger So - len op, Den spre - der Guld paa Sky, Gaar o - ver Hav og

p

Bjær - ge - top, Gaar o - ver Land og By.

2.

Den kommer fra den favre Kyst,
Hvor Paradiset laa,
Den bringer Lys og Liv og Lyst
Til store og til smaa.

3.

Den hilser os endnu saa smukt
Fra Edens Morgenrød,
Hvor Træet stod med evig Frugt,
Hvor Livets Væld udfød.

4.

Den hilser os fra Lysets Hjem,
Hvor størst Guds Lys oprandt
Med Stjernen over Betlehem,
Som Østens vise fandt.

5.

Og med Guds Sol udgaar fra Øst
En himmelsk Glans paa Jord,
Et Glimt fra Paradisets Kyst,
Hvor Livets Abild gror.

6.

Og alle Stjerner neje sig,
Hvor Østens Sol gaar frem:
Den synes dem hin Stjerne lig,
Som stod ved Betlehem.

7.

Du Soles Sol fra Betlehem,
Hav Tak og Lov og Pris
For hvert et Glimt fra Lysets Hjem
Og fra dit Paradis!

B. S. Ingemann.

Nr. 117. Nu vaagne alle Guds Fugle smaa.

$\text{♩} = 80 \text{ } \text{ } : 21''$

1. Nu vaag-ne al-le Guds Fug-le smaa, De fly-ve fra Re-den og sjun-ge; De pri-se Vor-Her-re saa
godt, de for-maa, De tak-ke for Li-vet og Ly-set med fløj-ten-de Tun-ge.

2.
Nu kvidrer Svalen paa Kirketag
Og Spurven ved Menneskers Huse;
De synge: God Morgen! de synge: God Dag!
De synge: Guds Fred! Gud ske Lov! og i Luften hensuse.

3.
Smaafuglens Sang Vor-Herre forstaar;
Han kender hver Sjæl i sit Rige;
De fattiges Lovsang han ikke forsmaar;
Han ser, hvad de maalløse Skabninger alle vil sige.

4.
Os ser du ogsaa, du kære Gud!
Du hører vor Røst i din Himmel;
Naar Fuglene flage af Rederne ud,
Du hører Smaabørnenes Pris i din jublende Vrimmel.

Nr. 118. Nu hviler Mark og Enge.

♩ = 76 3: 24".

The musical score is written for piano in G major (one sharp) and 2/2 time. It consists of two systems of staves. The first system has a treble and bass staff with a brace on the left. The melody is in the treble staff, and the bass staff provides harmonic support. The second system follows the same format. The tempo is marked as 76 beats per minute, and the time signature is 2/2. The lyrics are written below the treble staff of each system. The first system ends with a semicolon, and the second system ends with a double bar line.

1. Nu hvi - ler Mark og En - ge, Nu al - le gaa til Sen - ge, Nu slum - rer By og Land; Men

I, min Sjæl og Tun - ge, Skal nu til Af - sked sjun - ge, Hvad e - ders Ska - ber tæk - kes kan.

2.

Se, Dagen gik til Ende,
 I Himlens Sal sig tænde
 De gyldne Stjerner smaa!
 Som dem skal Gud mig smykke,
 Naar han mig vil undrykke
 Hjem til hans Paradis at gaa.

3.

Som mine trætte Hænder,
 Naar Dagens Gerning ender,
 Til Hvilen glæde sig;
 Saa glæd dig og, mit Hjerte,
 Til, efter Strid og Smerte,
 At vinde Fred i Himmerig.

4.

Træt er jeg af at vaage;
 Luk jer, I Øjenlaage!
 Men over Liv og Sjæl
 Vaag du i al din Naade,
 Og vogt dem vel fra Vaade,
 Du Øje over Israel!

5.

O Jesu, du min Glæde,
 Du dine Vinger brede
 Og sænke om mig ned!
 Vil Slangen mig omslynge,
 Saa lad din Engel synge:
 Det Barn er gemt i Herrens Fred!

Paul Gerhard; — Cassubens Sbg.; — F. Hammerich.

Nr. 119. Den lyse Dag forgangen er.*)

♩ = 60 3: 38".

1. { Den ly - se Dag for - gan - gen er, Og Nat - ten nu frem - skri - der; }
 O Je - su Krist, vor Her - re kær, Bliv hos os al - le Ti - der! }

mf

Glæ - de os Gud i Him - me - rig!

f

2.

Du est det store Guddomslys,
 Som alle Engle glæder,
 Kom til os i vort Hjertes Hus,
 Der vi dig Plads bereder!
 Glæde os Gud i Himmerig!

3.

Du est vor Vægter, tryk og tro,
 Du vil os ej undfalde,
 Paa dig vi bygge vil og bo,
 I Nøden dig paakalde.
 Glæde os Gud i Himmerig!

4.

Vi os befale dig i Vold,
 Naar vi vort Øje lukke;
 Du est vort Værn og faste Skjold,
 Du al vor Sorg kan slukke.
 Glæde os Gud i Himmerig!

5.

I Morgen vil vi love dig,
 Din Godhed glad bekende,
 Og siden udi Himmerig
 Dig prise uden Ende.
 Glæde os Gud i Himmerig!

H. Sthen; — Wexels' Shg.

*) Denne Salme kan ogsaa synges efter Mel. Nr. 150 med Iagttagelse af den der gjorte Bemærkning.

Nr. 120. Nu lukker sig mit Øje.

♩ = 60 3: 38".

The musical score is written for voice and piano. It consists of two systems of staves. The first system has a treble and bass staff for the piano, with a vocal line written above the treble staff. The second system also has a treble and bass staff for the piano, with a vocal line written above the treble staff. The tempo is marked as ♩ = 60 3: 38". The key signature is one sharp (F#). The time signature is common time (C). The lyrics are written below the vocal line.

Nu luk - ker sig mit Øj - e, O Fa - der i det høj - e, I Va - re - tægt mig tag! Fra
 Synd og Sorg og Fa - re Din En - gel mig be - va - re, Som le - det har min Fod i Dag!
 Efter det Tyske af P. Foersom.

(Til samme Melodi.)

1.

Du bød mig bede: Fader,
 Forlad, som jeg forlader
 Min Skyldner Skyld og Brøst!
 Ve, ve, hvis jeg nedbeder
 Mig gennem Evigheder
 Forbandelsen med frække Røst!

2.

Ak, kan paa Nag jeg gemme,
 Ak, kan min Sjæl ej glemme
 Sin Harm, til Sol gaar ned;
 Min store Skyld og Brøde
 Bag sidste Aftenrøde
 Mig dømme vil i Evighed.

3.

Barmhjertighedens Fader!
 Hvis du ej Skyld forlader,
 Min Sjæl forgaar for dig.
 Din Kærlighed mig lede,
 At jeg med Haab tør bede:
 Som jeg tilgav, tilgiv du mig!

B. S. Ingemann.

Nr. 121. Nu velan, vær frisk til Mode.

♩ = 76 3: 24".

The musical score is written for voice and piano. It consists of three systems of staves. The first system has a treble and bass staff for the piano accompaniment, with a tempo marking of 76 beats per minute and a 3/4 time signature. The melody is in the treble clef. The lyrics are in Danish. The second system continues the melody and accompaniment. The third system concludes the piece with a final cadence. The piano part is marked with a mezzo-forte (mf) dynamic.

1. { Nu vel - an, vær frisk til Mo - de, Sjæl og Sind, op - mun - tre dig, }
 { Pris dog Gud for alt det go - de, Som han har be - vist mod mig: } At han

ind - til den - ne Dag Har an - ta - get sig min Sag, Har mig op - holdt og be -

va - ret Og mod Fjen - dens Vold for - sva - ret.

2.

Denne Dag er nu forsvundet,
 Solens Skin har os forladt,
 Derimod har os omvundet
 Denne mørke, kolde Nat;
 Lad, o Gud, dit Lyses Skin
 Lyse for min Sjæl og Sind
 Og mit Hjerteret antænde
 Af din Kærlighed at brænde!

3.

O du Sjælens Trøst og Glæde,
 O du Herlighedens Glans,
 Vær i Nat hos mig til Stede,
 Og med Engle mig omskans!
 Om end Dagen viger brat,
 Bliv hos mig i Mulm og Nat,
 Lad din Naade mig omfavne,
 At jeg ej min Gud maa savne!

4.

Dine Vinger mig bedække,
 Lad mig hvile i dit Skød,
 Intet ondt lad mig forskrække
 Eller hindre Sønnen sød!
 Dig befaler jeg i Haand
 Liv og Legem, Sjæl og Aand,
 Hustru, Børn og Slægt og Venner,
 Ogsaa dem, jeg ikke kender!

Opr. tysk.

Nr. 122. Dagen gaar med raske Fjed.

♩ = 60 3/4 : 38".

The musical score is written for piano in G major (one sharp) and common time (C). It consists of two systems of grand staves. The first system contains the first two lines of the song, and the second system contains the next two lines. The lyrics are written below the treble clef of each staff. A piano (p) dynamic marking is present at the beginning of the first system. An asterisk (*) is placed above the first staff of the first system, indicating a reference to a previous page.

1. Da - gen gaar med ra - ske Fjed, Da - gens Børn maa i - le; Af - ten - rø - den
brin - ger Fred, Nat - tens Stjer - ner Hvi - le.

2.
Lykken gækker store, smaa,
Leger med Guldterning;
Lykkeligst at hvile paa
Er fuldendte Gerning.

3.
Lidt dog store, mindre smaa
Kan til Gavns fuldbringe;
Viljen ser Vor-Herre paa,
Giver Kraften Vinge.

4.
Lykkens lunefulde Spil
Leger ej med Sjæle;
Alting føjes, som Gud vil —
Her er trygt at dvæle!

5.
Blomst skal bære Frugt engang,
Høst skal følge Sommer;
Dag er ej saa travl og lang,
Aftenstund dog kommer.

6.
Lad ved Dag kun op og ned
Lykkens Terning rulle;
Fandt ved Kvæld kun Sjælen Fred,
Gik det, som det skulde.

B. S. Ingemann.

*) Til Nr. 79 i Rosk. Sbg. deles den halve Node i to Fjerdedele.

Nr. 123. Solen daler, Lyset svinder.

$\text{♩} = 80 \text{ } \text{ } : 21''.$

The musical score is written for piano and voice. It consists of three systems of music. Each system has a vocal line (treble clef) and a piano accompaniment (bass clef). The key signature is two sharps (F# and C#), and the time signature is 2/2. The tempo is marked as 80 beats per minute, with a 21-second measure. The first system includes the lyrics: '1. So - len da - ler, Ly - set svin - der, Nat - ten kom - mer, Søv - nen min - der, Hvi - lens'. The second system includes: 'Ti - me stun - der til; Saa skal og mit Liv hen - svin - de, Saa en - gang mig'. The third system includes: 'Dø - den min - de, Naar min Gud, min Fa - der, vil.' The piano part is marked with 'mf' (mezzo-forte) at the beginning of the first system.

1. So - len da - ler, Ly - set svin - der, Nat - ten kom - mer, Søv - nen min - der, Hvi - lens

Ti - me stun - der til; Saa skal og mit Liv hen - svin - de, Saa en - gang mig

Dø - den min - de, Naar min Gud, min Fa - der, vil.

2.
 Gode Gud! o, hør mig svage!
 Du velsigne mine Dage,
 Sign og mine Nætters Ro!
 Og naar her mit Liv er omme,
 Og min Afskedsstund skal komme,
 O, saa sign mit Haab, min Tro!

3.
 Tryk skal jeg i dine Arme
 Glemme Verdens Svig og Harme,
 Drive bort al Daarskabs Id;
 Sønnen skal mig Lise give,
 Og min sidste Søvn skal blive
 Fremfor alle sød og blid.

Af „Ev.-kr. Sbg.“

Nr. 124 a). O gode Gud, jeg takker dig.

♩ = 60 3/4 : 38".

The musical score is written for voice and piano. It consists of three systems of staves. The first system has a piano (p) marking. The second system continues the melody. The third system concludes with a double bar line. The lyrics are written below the vocal line.

1. O go - de Gud, jeg tak - ker dig, En kær - lig Mo - der gav du mig, En
god, en tro - fast Fa - der! Jeg ken - der ik - ke Li - vets Vej, Men de - res Raad og
Lær - dom ej Paa Vej - en mig for - la - der.

2.
O Gud, lad mig betænke ret,
Hvad fra mit første Aandedræt
Jeg deres Omhu skylder!
Da røres jeg saa inderlig,
Og Kærlighed til dem og dig
Min hele Sjæl opfylder.

3.
Mit rørte Hjerter bryder ud
I Bøn til dig, algode Gud;
Den svage kan du styrke.
Giv, jeg dem lyder redelig;
De lære mig at kende dig
Og trofast dig at dyrke.

4.
Løn du dem selv med Miskundhed,
Og din Velsignelse udbred
Til, hvad de foretage!
Og lad dem finde Trøst hos dig,
Naar Alderdommen nærmer sig
Med skrøbelige Dage.

5.
Med dig lad Glæde, Haab og Ro
I deres Hjerter altid bo,
Du stedse hos dem være!
Og naar fra mig du kalder dem
Til gode Sjæles rette Hjem,
Løn dem med evig Ære!

V. C. Hjort.

$\text{♩} = 60 \text{ } \therefore 38."$ Nr. 124 b). Mel. O gode Gud, jeg takker dig; eller Op, glædes alle, glædes nu.

1. O go - de Gud, jeg tak - ker dig, En kær - lig Mo - der gav du mig, En
1. Op, glæ - des al - le, glæ - des nu, Med Fryd op - fyl - der Sind og Hu, I

mf

god, en tro - fast Fa - der! Jeg ken - der ik - ke Li - vets Vej, Men de - res Raad og
Her - ren e - der glæ - der! Thi Je - sus er os nu saa nær, Han nu, for - di han

Lær - dom ej Paa Vej - en mig for - la - der.
har os kær, Ud - i vort Kød sig klæ - der.

2.
Bort, Sorg, og krænk ej mer vort Sind!
Guds Glæde lukke vi nu ind,
At vi kan Jesum favne
Med Bøn og Hjertens Tak og Tro,
I hannem skal vi Haab og Ro
Og Glæde aldrig savne.

3.
Din Fred, o Gud, som overgaar
Alt det, som Sind og Sans formaar,
Vort Hjerte saa bevare
I Kristo Jesu, at vi maa
Den rette Juleglæde faa,
Som aldrig skal bortfare!

Th. Kingo; — Ev.-kr. Sbg.
19

♩ = 76 o: 24".

Nr. 125. Mel. „O Herre, frels mig, døm min Sag“.

1 { Jeg ha - ver væ - ret rank og ung, Nu er jeg gam - mel vor - den; } Og Sjæ - lens
 { Jeg bøj - es ned, saa træt og tung, Mod Stø - vets Mo - der, Jor - den; }

Læng - sel stun - der did, Hvor O - ver - hyr - den, mild og blid, Til Ro for - sam - ler Hjør - den.

2.
 Min Isse blev i Verden graa,
 I Verdens Strid og Møje;
 Men aldrig jeg den fromme saa'
 Forglemt af Herrens Øje.
 Paa Nødens som paa Glædens Dag
 Han er tilfreds med hans Behag,
 Som raader i det høje.

3.
 Jeg skued' flere Slægters Grav,
 Saa' Ven fra Ven bortvige,
 Og rig og fattig, høj og lav
 I Graven vorde Lige.
 Mens Dage komme, Dage fly,
 Guds Naade dog, hver Morgen ny,
 Sit Ord vil aldrig svige.

4.
 Hvor er det godt, naar Verden ej
 Mig længer vil behage,
 Saa hjertefro paa sikker Vej
 At kunne hjemad drage!
 Snart rejser jeg i Jesu Navn,
 Og hist til mine kæres Favn
 Guds Engle mig ledsage.

5.
 Med Simeon jeg far i Fred
 Og mig til Ro begiver,
 Som Neget af den modne Sæd
 Paa Marken høstet bliver.
 Du kære Høstmand, Jesu Krist,
 Jeg haaber paa, at du for vist
 Et Sted hos dig mig giver.

Efter det Svenske af C. J. Boye.

(Til samme Melodi.)

1.

Han staar paa Randen af sin Grav,
 I Morgen de ham dømme,
 Den bitre Kalk, ham Verden gav,
 Han om en Stund skal tømme;
 Da svulmer Hjertet i hans Barm,
 Ej føler han mod Verden Harm,
 Men Kærlighed til sine.

3.

Saa tog han Vinens ædle Saft
 I Paaskefestens Bæger;
 Han er jo selv den Livsens Kraft,
 Som Hjertets Sorger læger:
 »Tag, drik deraf, det er mit Blod,
 Som øses ud til Syndebod,
 Gør dette til mit Minde!«

(Til samme Melodi.)

1.

I Korsets Skole blev jeg sat,
 Fra først jeg Verden kendte;
 Mit Liv det er som idel Nat,
 Der ej har Sol at vente;
 Vil end en Stjerne rinde op,
 Straks skjuler Skyens mørke Krop
 Det Haab, som Stjernen tændte.

2.

Han deler ud det hvide Brød
 Til alle sine kære;
 Han er jo selv det Livsens Brød,
 Der vil os evig nære:
 »Det er mit Legem«, har han sagt,
 »Som gives hen i Dødens Magt
 Og brydes her for eder!«

4.

Bort svandt de mange Hundred Aar,
 Men end hans Klokker kime,
 End Kalk og Disk paa Bordet staar
 Til Minde om hin Time;
 End med sin Aand han staar os bi,
 Og trøstig da forkynde vi
 Hans Død, indtil han kommer.

Fr. Schmidt.

2.

Dog venter jeg din Salighed,
 Min Gud, til hvem jeg raaber;
 Om hele Verden var mig vred,
 Jeg paa din Frelse haaber;
 Igennem Modgangs tykke Sky
 Skal Dagen engang for mig gry
 Med Naadeduggens Draaber!

Th. Kingo.

$\text{♩} = 60 \text{ } \text{♩} : 38'' (72 \text{ } \text{♩} : 26'')$ Nr. 126. Hvo ved, hvor nær mig er min Ende.

1. { Hvo ved, hvor nær mig er min Ende? Se, Ti - den me - get ha - stig gaar; }
 { Hvor let og snart kan det sig hæn - de, At jeg mit Van - dre - bud - skab faar! }

Giv mig, o Gud, ved Je - su Tro I Af - skeds - ti - men Trøst og Ro! Trøst og Ro!

2.
 I næste Nat maaske du kalder
 Min Sjæl hen i din Evighed,
 Maaske mit Legems Hytte falder,
 Forinden Solens Lys gaar ned.
 Giv mig, o Gud, ved Jesu Tro
 I Afskedstimen Trøst og Ro!

3.
 Lær mig at tælle mine Dage
 Og rettelig at bruge dem!
 Giv mig i Visdom at tiltage,
 Paa Fromheds Vej at vandre frem.
 Giv mig, o Gud, ved Jesu Tro
 I Afskedstimen Trøst og Ro!

4.
 Hjælp mig i Tide at bevare
 Mit Hjerte fra Letsindighed,
 At, naar du kalder, jeg kan svare:
 Ja, Herre, se, jeg er bered!
 Giv mig, o Gud, ved Jesu Tro
 I Afskedstimen Trøst og Ro!

5.
 Lad alt det gode, du vil give,
 Min Sjæl bestyrke i din Frygt;
 Paa dig er al min Lyst i Live,
 Paa dig mit Haab i Døden bygt.
 Giv mig, o Gud, ved Jesu Tro
 I Afskedstimen Trøst og Ro!

6.
 I Jesu Navn tilgiv, o Fader,
 Alt, hvad jeg syndet har mod dig!
 Ved ham, jeg ved, du Synd forlader,
 Naar jeg i Tro omvender mig.
 Giv mig, o Gud, ved Jesu Tro
 I Afskedstimen Trøst og Ro!

7.
 Lad da mit Endeligt kun komme,
 Jeg gaar tilfreds af Verden ud;
 Min Frelser lever mig til Fromme,
 Ved ham er du mig Naadens Gud
 Og giver mig ved Jesu Tro
 I Afskedstimen Trøst og Ro!

Opr. tysk; — F. Rostgaard; — E. Storm.

$\text{♩} = 54 \text{ } \text{♩} : 47''$. Nr. 127. Mel. „Den prægtig' Sol, som hele Verden glæder“.

1. O Her-re, gaar jeg tro, hvor du mig sen-der, Til Glæ-de al min Sor-rig du om-

mf

ven-der, Du er mig nær i min Ud-læn-dings-stand; Land-flyg-tig gaar jeg og for-viist her

ne-de, Din En-gel og-saa mig en-gang vil le-de Til Hjem-mets Land.

2.
Der er mit Hjem, hvorfra jeg er udgangen,
Hvor Aanden lyttet har til Serafsangen
Og drømt om Salighed, før jeg blev fød;
Der er mit Hjem, hvorhen sig Aanden svinger,
Naar den opløfter sig med Ørnevinger
Fra Grav og Død.

3.
Der er mit Fædreland, hvor til det bedre
Gudherren kaldte naadig mine Fædre,
Hvor frelste Aanders Glans omstraaler dem;
Hvor min Forløser hos sin Fader troner,
Hvor de forløstes store Hymne toner —
Der er mit Hjem.

4.
O Jesu Krist! du til det Hjem mig lede!
Du selv engang landflygtig var hernede:
For mig du vandred' i Udlændingsstand.
Et saligt Fædreland har du mig givet —
O, led du gennem Døden mig til Livet,
Til Hjemmets Land!

B. S. Ingemann.

♩ = 76 3: 24".

Nr. 128. Lær mig, o Skov, at visne glad.

1. Lær mig, o Skov, at vis - ne glad. Som sent i Høst dit gu - le Blad; Et be - dre For - aar kom - mer! Der
grønt mit Træ skal her - lig staa Og si - ne dy - be Rød - der slaa I E - vig - he - dens Som - mer.

2.
Lær mig, o lille Træfugl, du,
At svinge mig med frejdig Hu
Til ubekendte Strande!
Naar alt er Vinter her og Is,
Da skal et evigt Paradis
Mig hisset aabent stande.

3.
Lær mig, du lette Sommerfugl,
At sønderbryde tunge Skjul,
Som nu min Frihed tvinger!
En Orm jeg kryber end paa Jord,
Snart flyve højt med lette Flor
De gyldne Purpurvinger.

4.
Du, som fra Skyen smiler hist,
Min Herre, Frelser, Jesu Krist,
Lær mig at tvinge Sorgen!
Sving for mig Haabets grønne Flag!
Langfredag var en bitter Dag,
Men skøn var Paaskemorgen!
Oehlenschläger.

(Til samme Melodi.)

1.
Jeg haabe vil, hvordan det gaar,
Til Gud, saa længe Hjertet slaar!
Hvi skulde jeg forsage?
Hvad ved jeg om den næste Dag,
Om Herren efter sit Behag
Vil give eller tage!

2.
Jeg trøstes vil, hvordan det gaar!
Om Nej paa Nej mit Ønske faar,
Hvad hjælper det at støje?
Udsaar jeg Storm med heftigt Sind,
Den bitre Høst bli'r Hvirvelvind,
Det var en daarlig Møje!

3.
Jeg lide vil, hvordan det gaar,
Paa ham, der alting bedst forstaar,
Han gør mig alt til Baade!
Et Rigdoms Dyb har Guds Forstand,
Min egen er en fattig Mand,
Mon jeg kan Herren raade?

4.
Jeg bie vil, hvordan det gaar,
Taalmodig, til Guds Time slaar,
Jeg faar den nok at høre;
Om Nødens Dag er end saa lang,
Til Aftenhvile vist engang
Det ringer for mit Øre.

5.
Til Aftenro og Morgenfryd,
Mens Engleskaren slaar til Lyd,
De Himmelsklokker ringe;
Blev hvert et Verdens Haab Bedrag,
En salig, evig Sabbatsdag
Maa Gravens Nat mig bringe.

C. J. Boye.

Nr. 129. Alt oprejst Maanen staar.

♩ = 54 3: 47".

1. Alt op-rejst Maa-nen staar Bag sor-te Sko-ve; Højt Nat-ter-ga-len slaar For Gud at lo-ve. Dens

To-ner smel-te blødt Og to-ne læn-ge, Mens Bæk-ken gri-ber sødt I si-ne Stræn-ge.

p

2.
O Nat, snart vil maaske
Din lyse Maane
Mit blege Ansigt se
I Døden blaane!
Lad den da smile smuk
Paa mig i Nøden,
Og mød mit sidste Suk
Med Morgenrøden!

3.
O Dødens Engel, kom
Og stil min Længsel,
Bring mig for Herrens Dom
Fra Verdens Fængsel.
Velsignet er hans Navn,
Han huldt forlader.
Knug mig kun i din Favn
Han er min Fader!

Oehlenschläger; — A. P. B.

(Til samme Melodi).

1.
Eja, min Sjæl ret inderlig
Sig fryder!
Med Lov og Pris jeg gladelig
Udbryder,
Naar jeg betænker,
Hvad mig Jesus skænker,
Dahani Naade knuste Dødens Lænker.

2.
Som Fugl, der venter Morgenskær
Med Længsel,
Saa sidder jeg i Natten her
I Fængsel;
Min Jesus vende
Snart al min Elende
Til Liv og Salighed foruden Ende!

3.
Straal frem, du frydefulde Dag,
Med Fromme,
Paa hvilken alt saa vel i Lag
Skal komme;
Naar Englesangen
Og naar Harpeklangen
Skal hilse Livets Sol, som er opgangen!

4.
Men du, bered mig, Herre Krist,
At vente
Den store Morgen, naar du vist
Vil hente
Fra Taaredalen
Og fra Jordekvalen
Mig hjem til Himmerig, til Frydesalen!
Ellen Andersdatter; — Fr. Hammerich.

♩ = 54 3: 47".

Nr. 130. Naar skal da min Tid faa Ende.

1. Naar skal da min Tid faa En-de, Jeg faa Bod for min E-len-de? Bri-ster dog, I Baand, i-

tu, Slip-per løs om-si-der nu Aan-den fra sin Fæng-sels-mur, Fug-len fra sit tran-ge Bur!

The musical score is written for piano and voice. It consists of two systems of staves. The first system has a treble and bass staff for piano accompaniment and a single staff for the voice. The second system follows the same format. The key signature is one sharp (F#), and the time signature is common time (C). The tempo is marked as ♩ = 54 3: 47". The piano part begins with a piano (p) dynamic marking. The voice part has lyrics in Danish. The first system ends with a fermata on the final note of the voice line.

2.
 Kom kun, Død, du bringer Glæde,
 Kom, ak kom, jeg er til Rede;
 Luk mit Øje, læg kun ned
 Støvet i dets Hvilested;
 Rolig Gravens Bolig er,
 Kom kun, Død, og læg mig der.

3.
 Da min Aand vil faa at skue
 Naadens Stol i hellig Lue,
 Se, hvor Livsens Strømme gaa,
 Paradisets Roser staa,
 Se Guds Stad i Straalepragt,
 De udvalgte skønne Dragt.

4.
 Jeg ved Jesu Barm skal ligge,
 Af hans Naadebæger drikke
 Trøstens Kilde, Livsens Saft
 Til en evig Sundheds Kraft,
 Iført Lysets Klædebon
 Og med Palmegren i Haand.

5.
 Da jeg skal i Edens Dale
 Høre Himlens Nattergale;
 Da jeg til Guldharpers Klang
 Synge skal min Frelzers Sang,
 Røre selv det Citharspil,
 Himles Genlyd svare til.

6.
 Naar skal da min Tid faa Ende,
 Jeg faa Bod for min Elende?
 Brister dog, I Baand, itu,
 Slipper løs omsider nu
 Aanden fra sin Fængselsmur,
 Fuglen fra sit trange Bur!

Efter L. Thurah.

Nr. 131. Gaa nu hen og grav min Grav.

♩ = 60 3/4 : 38" (72 3/4 : 26").

1. { Gaa nu hen og grav' min Grav! Jeg er træt, nu vil jeg slum - re, } Læg - ge
 { Læg - ge ned min Van - drings - stav, Hvor de sid - ste Skyg - ger skum - re, }

mf

mig til Hvi - le ned, Fa - re bort . her - fra i Fred.

2.
 Ak, i Verden er der koldt,
 Alt dens Lys er kun en Skygge,
 Og hvor dristig, højt og stolt
 End vi vore Planer bygge,
 Som en Røg de dog forgaa,
 Himlen kan de aldrig naa.

3.
 Far da vel, o Jord! jeg vil
 Rejse bort fra Savn og Trængsel,
 Bort fra Glædens Gøglespil,
 Bort fra Sorgens mørke Fængsel;
 Bort fra Skygger og Bedrag
 Gaar jeg til den klare Dag.

4.
 Far da vel, det er fuldbragt,
 Dagens Sol og Nattens Stjerne!
 Snart jeg ser en større Pragt,
 Thi jeg rejser til det fjerne,
 Did, hvor Himmels Stjernekrans
 Straaler i en evig Glans.

5.
 Til min Fader hjem jeg gaar,
 Der er Hvilen sød og rolig,
 Og jeg ved det vist, der staar
 Ogsaa mig beredt en Bolig.
 Hør mit Suk og gem min Aand,
 Herre Jesu, i din Haand!

Opr. tysk; — Hauch; — Fr. Hammerich.

Nr. 132. Mel. „Paa Gud alene“.

♩ = 80 3: 21".

1. { Nu har jeg vun - den Og stridt den go - de Strid, } Gak til din Hvi - le, Min Sjæl, af Ver - den
 { Nu Af-skeds-stun - den Er kom-men, sød og blid; }

ked; Læg di - ne Pi - le Og Sværd og Bu - e ned, Kom nu at i - le Til e - vig Her - lig - hed!

2.

Her har jeg Skjoldet,
 Nu Kampens Tid gaar ud;
 Jeg har beholdet
 Den sande Tro paa Gud;
 Hvor er der tvistet
 Om denne dyre Skat;
 Hvor har han vristet
 Paa Troen Dag og Nat,
 Som mig har fristet,
 Men nu er bleven mat!

3.

Al Pris og Ære,
 Ja i al Evighed,
 Vor Fader være,
 Som saa' i Naade ned!
 Og Jesu milde,
 Som led den bitre Død!
 Guds Aand, som vilde
 Os trøste i vor Nød!
 Ak, det er silde,
 Kom, Livets Morgenrød!

Efter H. A. Brorson.

Nr. 133. Stirrer ej i Graven ned.

♩ = 50 o: 55".

1 Stir - rer ej i Gra - ven ned Med de taa - re - fyld - te Blik - ke! Thi i Gra - ven er {han
hun

ik - ke, {Han
Hun er hist i E - vig - hed.

The musical score is written for voice and piano. It consists of two systems of staves. The first system has a treble and bass staff for the piano accompaniment and a single staff for the voice. The second system also has piano accompaniment staves and a voice staff. The key signature has one sharp (F#) and the time signature is common time (C). The tempo is marked as 50 or 55 seconds per measure. The lyrics are in Danish. The first system ends with a fermata over the final note. The second system ends with a double bar line.

2.

Taage over Graven gaar,
Vi bevare dunkle Minder;
Men vi se kun, hvad der svinder,
Ikke, hvad der forestaar.

3. .

Ej vi granske Livet ud,
Naar vi Dødens Nat betragte;
Men vi kan dens Gru foragte,
Har vi sat vor Lid til Gud.

4.

Venlig staar hans Stjernehær;
Gud' ej sine Børn forlader;
Hisset har en kærlig Fader
Mangen Bolig fjern og nær.

5.

Vugger Gud dig blid i Arm,
Læg dig rolig da til Hvile!
Dobbelt salig vil du smile,
Naar du vaagner ved hans Barm.

6.

Giv ham da den gamle Dragt!
Mens du slumrer under Lovet,
Mens vi stirre ned paa Støvet,
Virker han en ny med Pragt.

C. Hauch.

Nr. 134. Mel. „Jeg gaar til Døden, hvor jeg gaar“.

♩ = 80 3: 21."

1. { For - kræn - ke - ligt, i Mul - dets Skød Vi Sæ - de - kor - net jor - - de! } I
 { Men frem det spi - rer i sin Død Og ta - ger højt - til Or - - de: }

mf

Mul - det blev jeg lagt, Nu staar jeg op med Pragt; Af Aks og Blomst paa ran - ke

Straa Jeg faar en dej - lig Kro - ne paa.

2.

O Trøstesyn! o Haabets Ord!
 Vil I mig dette sige:
 Mit Legem skal af Støv og Jord
 Oprejses for Guds Rige?
 Ja, Herre Jesus Krist!
 Ved dig jeg ved det vist!
 Jeg frem af Graven saa' dig gaa,
 Som du opstod, skal jeg opstaa!

3.

Jeg ser mod Tabor-Bjærgen op,
 — O! der er godt at være! —
 Jeg ser dig straalet paa dets Top
 Og Lysets Klædning bære.
 Hint Frydesyn mig spaar
 Den Herlighed, jeg faar:
 Forklaret skal mit Støv gaa frem
 Til Himmeldragt i Englehjem!

4.

Saa fryd dig, Sjæl, naar du det ved,
 Og vær for Graven rolig!
 Naar denne Hytte brydes ned,
 Du faar en bedre Bolig!
 Af Herren overklædt
 Jeg finder hist beredt
 Mit Blivested, hvorfra jeg ej
 Skal føres mer paa Dødens Vej!

5.

Mit Borgerskab jeg haver der;
 Jeg faar vel Røst og Øje,
 At grant jeg ser Guds Gernings Hær
 Og kan hans Navn ophøje.
 Opstandne Jesu Krist,
 Den samme her og hist!
 Til bedre Gerning, større Værk
 Du gør mig vel i Himlen stærk!

6.

Thi sjunger jeg Halleluja,
 Min Frelser, dig til Ære!
 Mit Kors, indtil jeg gaar herfra,
 Taalmodig jeg vil bære.
 Har Smerten end sin Magt
 Mod denne Støvets Dragt,
 Naar Himlen den forklaret ser,
 Den lider ingen Smerte mer!

7.

Har Døden end Farvel og Savn,
 Den skal mig ikke skræmme!
 Jeg hist skal hvile Favn i Favn
 Med dem, jeg ej kan glemme!
 Den samme bli'r jeg der,
 Som jeg paa Jorden er;
 Og al min Slægt og hver min Ven
 Vil kende mig hos Gud igen.

C. J. Boye.

Nr. 135. Med Sorgen og Klagen hold Maade.

♩ = 50 o: 55".

*)

1. Med Sor - gen og Kla - gen hold Maa - de, Guds Ord lad dig trø - ste og

raa - de, Lad Hjer - tet i Sor - gen ej syn - de, Ved Dø - den vi

Li - vet be - gyn - de!

*) Det uregelmæssige Versemaal i Nr. 263 og 543 af Rosk. Sgb. fordrer snart en Sammentrækning, snart en Deling af Melodiens Noder i Lighed med, hvad der er saa almindeligt i Folkesange. Saaledes maa de første to Noder i Takten ofte sammentrækkes paa een Stavelse, hvilket ovfr. er antydnet ved en Bue. I 3dje og 11te Takt maa den punkterede Node opløses i ; paa nogle Steder maa disse Takter, ligesom den 7de og 15de, endogsaa opløses i eller, bedre, i .

2.

Vi indsvøbe Liget med Taare
 Og lægge det stille paa Baare;
 Men Svøbet og Baaren betyder:
 Det slumrer, til Dagen frembryder.

3.

Lad Hjerte og Øje kun briste,
 Og Legemet lægges i Kiste;
 Den Time ej borte skal blive,
 Da Herren det kalder til Live.

4.

Hvad før var al Ynde berøvet
 Og blandedes ganske med Støvet,
 En lysende Bolig skal være
 For Sjælen i Himmerigs Ære.

5.

Se Kornet i Jorden den sorte,
 Det synes saa visselig borte;
 Men atter sin Spire det skyder,
 I gyldneste Grøde frembryder!

2.

O Jord, vi en Gave dig skænke,
 Med Graad i dit Skød vi den sænke;
 En dyrebar Sæd du modtager,
 Vi derfor dig kalde Guds Ager!

7.

En Sjæl i den Støvhytte bo'de,
 En Sjæl, som paa Frelseren tro'de,
 Og længtes med Haab mod det høje,
 Med Gud og hans Glæde for Øje.

8.

Du, Jord, maa nu Legemet gemme!
 Gud vil det dog ikke forglemme,
 Men pryde det dejlig med Ære,
 Til evig hans Billed at bære.

9.

Ja, Herre, naar Tiden er omme,
 Da kalder du fluks dine fromme,
 Fra Striden i Verden til Freden,
 Fra Hvilen i Graven til Glæden!

Opr. paa Latin af Prudentius; — P. Hegelund; — Wexels' Sbg.

Nr. 136. Den store, hvide Flok, vi se.

♩ = 50 o: 55".

The musical score is written for piano and voice. It consists of two systems of staves. The first system has a treble and bass staff for piano accompaniment and a single staff for the voice. The second system also has piano accompaniment and a voice staff. The tempo is marked as ♩ = 50 o: 55". The key signature has one sharp (F#). The first system of piano accompaniment starts with a forte (f) dynamic. The lyrics are written below the voice staff.

1. Den sto - re, hvi - de Flok, vi se Som tu - sind Bjær - ge, dækt med Sne, Med Skov om-kring Af

Pal - me - Sving, For Tro - nen: Hvo er de?

2.
Det er den Helteskare, som
Af hin den store Trængsel kom
Og frelst opstod
Ved Jesu Blod
Til Himlens Helligdom.

3.
Der holde de nu Kirkegang
Med uophørlig Jubelklang,
I højen Kor,
Hvor Gud han bor
Blandt alle Engles Sang.

4.
Her gik de under stor Foragt,
Men se dem nu i Lysets Pragt,
I Tronens Glans
Med Livets Krans,
I Himlens Præstedragt!

5.
Tit var de stedt i haarden Nød.
Tit Taarers Strøm paa Kinden flød;
Men Gud har dem,
Straks de kom hjem,
Aftørret paa sit Skød.

6.
Nu holde de, hvor Liv er bedst,
Hos ham'en evig Løvsals-Fest;
Og Jesu selv
Ved Livets Elv -
Hjemfører Himlens Gæst.

7.
Til Lykke, Kæmpe-Samling, ja,
O, tusindfold til Lykke da,
At du var her
Saa tro især
Og drog med Sejr herfra!

8.
Du har foragtet Verdens Trøst,
Saa lev nu evig vel og høst,
Hvad du har saa't
Med Suk og Graad,
I alle Engles Lyst!

9.
Opløft din Røst, alt er fuldbragt!
Sving Palmen, sjung af himmelsk Magt:
Pris være dig
Evindeligt,
Vor Gud og Frelser, sagt!

H. A. Brorson.

$\text{♩} = 84 \text{ } \circ : 19''$ Nr. 137. Den snævre Vej er bred nok til Guds Rige.

1. Den snæv-re Vej er bred nok til Guds Ri - ge, Naar man gaar sag - te, li - ge, stil - le

fort, At hvert et Trin for - sig - tig bli - ver gjort. Naar man har lært hen op at sti - ge, Saa

er den Vej og bred nok til Guds Ri - ge.

2.
Vor Herres Vej er fuld af Liffigheder,
Naar man den har i Troen rigtig kendt,
Saa Hjertet er til Vejen trøstigt vendt.
Naar man sig dertil ret bereder,
Saa er vor Vej og fuld af Liffigheder.

3.
Hjælp, Jesus, dig at følge alle Vegne,
Du ser, jeg gaar endnu saa skrøbelig,
O drag mig, at jeg frisk kan følge dig,
Saa skal hver Frygt og Sorg hensegne,
Hjælp, Jesus, dig at følge alle Vegne!

Efter det Tyske af H. A. Brorson.

Nr. 138. Mel. „Frelser, Sandhed er din Lære“.

$\text{♩} = 72 \text{ } \text{♩} : 26''$.

1. { Føl - ger med til Ur - te - gaar - den, I, som fri - ste - des og faldt! } Se hans
 { Se, hvor dra - be - lig for Hjør - den Hyr - den stred, da ret det gjaldt! }

mf

Kval og hør hans Bøn! Lær at be - de af Guds Søn!

2.
 Følger med og ser paa Tinget
 Verdens Dommer skændt og skældt,
 Trindt af Avindsmænd omringet,
 Dødsdom over Sandhed fældt.
 Væn dig, Sjæl, til Verdens Løn!
 Lær at lide af Guds Søn!

3.
 Følger med til Retterstedet,
 Ser hans Kors og ser hans Blik!
 Ser hans tørre Læbe vædet
 Ynkkelig af Galdedrik!
 Se ham rolig, mild og skøn!
 Lær at dø af Davids Søn!

4.
 Følger med til Klippegraven
 I den aarle Morgenstund!
 Livets Trøst i Dødninghaven,
 Hører den af Englemund:
 Karsk stod op, hvad blegnet laa! —
 Lær os, Herre, at opstaa!

Efter det Engelske af N. F. S. Grundtvig.

♩ = 80 3: 21".

Nr. 139. Almindelig er Kristi Kirke.

1. { Al - min - de - lig er Kri - sti Kir - ke, Et Be - de - hus for al - le Folk, } I Ti - dens Løb saa
 { Og kun i den vil Aan - den vir - ke Som Kær - lig - heds og Sandheds Tolk; }

lidt den skif - ter Sin Tro og Daab som Gud og Stif - ter, For - jæt - tel - ser saa lidt som Aand.

2.

O, mærke det hver Folkestamme,
 Som knæle vil i Jesu Navn!
 Var Moderskødet ej det samme,
 Ej heller saa var Faders Favn;
 Og havde Kirken Grundvold skiftet,
 Ej Sandheds Gud den havde stiftet;
 Thi evig fast staar Sandheds Ord.

3.

Og mærker det, Medkristne kære,
 Som har til fælles Tro og Daab
 Og Herren til Gud Faders Ære
 Med Herlighedens store Haab!
 O lader synke brat og falde
 De Skillerum og Skanser alle,
 Som gør splidagtigt Herrens Hus.

4.

Thi al Erkendelse herneden
 Af Livet i Guds Himmerig,
 Den gælder ej for Evigheden,
 Er dunkel kun og billedlig;
 Forsvinde skal den som en Skygge
 For Glansen hist, hvor vi vor Lykke
 Skal med vor Herres Øjne se.

5.

O, lad da i vor Læretime
 Alt timeligt os bruge saa,
 Som det sig allerbedst kan rime
 Med, hvad der evig skal bestaa!
 Det er, hvad Hjertet godt fornæmmer,
 Har for sig alle Himlens Stemmer:
 Uegennyttig Kærlighed!

N. F. S. Grundtvig.
 21*

Nr. 140. Mel. „Min Aand ved dig, algode Gud, sig fryder“.

$\text{♩} = 84 \text{ } \text{♩} : 19''$.

1. Det ko - ster mer, end man fra først be - tæn - ker, At væ - re tro i det, som Gud os skæn - ker, I

Kær - lig - he - dens før - ste Kraft at staa, Til man os ser fra Kam - pens Plads at gaa.

2.

Hvor ofte maa man sig for Himlen skamme,
Naar man ej mer kan se den første Flamme
Og overtydes grant ved Aandens Tugt,
At meget af den første Ild er slukt.

3.

Snart Lunkenhed sig søger ind at snige,
Den trætte Fod vil ud af Vejen vige,
Den synes haard; en anden Vej man sig
Da vælger til at vandre magelig.

4.

Man for sig har endnu saa mange Dage
Og den med dem forbundne Last og Plage,
Det Aag er tungt, og Heden slaar sig til;
Da ved man tit ej, hvor man være vil.

5.

Men er der, Herre, meget, som mig hindrer,
Saa lad mig se, hvor Kronen hisset tindrer,
Som mig engang din egen Haand skal fly,
Saa faar jeg Kraft og Mod og Lyst paa ny!

Efter det Tyske af H. A. Brorson.

Nr. 141. Lyksalig, lyksalig hver Sjæl, som har Fred.

$\text{♩} = 84 \text{ } \text{♩} : 19''$.

The musical score is written for piano in G major (three sharps) and 2/4 time. It consists of two staves. The melody is primarily in the right hand, featuring eighth and sixteenth notes with some rests. The left hand provides a harmonic accompaniment with chords and single notes. A dynamic marking 'p' (piano) is placed below the first measure of the left hand. The piece concludes with a double bar line.

1. Lyk - sa - lig, lyk - sa - lig hver Sjæl, som har Fred! Dog in - gen ken - der Da - gen, før So - len gaar ned.

2.

God Morgen, god Morgen! sang Fuglen paa Kvist;
Tit saa' den Aftensolen bag Fængselets Rist.

3.

Tit dufted', tit nikked' Smaablomsten ved Gry;
Før Aften laa den knust under Haglvejrets Sky.

4.

Tit leged' Smaabarnet i Morgensol rød:
Ved Kvæld det laa paa Lejet saa stille og død.

5.

Paa Jorden ej lever saa salig en Sjæl,
Jo Lykken kan omskiftes fra Morgen til Kvæld.

6.

Lyksalig dog Sjælen, som kender Guds Fred,
Skönt ingen kender Dagen, før Solen gaar ned.

7.

God Morgen! vi sjunge med Fuglen helt fro,
Skal selv i mørke Fængsel til Natten vi bo.

8.

Guds Børn kan sig glæde som Blomster ved Gry,
Skal selv de ligge knust under Aftenens Sky.

9.

Som Barn kan jeg frydes i Morgensol rød,
Om ogsaa jeg før Aften er stille og død.

10.

Guds Fred og god Aften! vi sjunge ved Kvæld;
Vor Herre selv bevarer hver flygtende Sjæl.

11.

Lyksalig, lyksalig hver Sjæl, som har Fred!
Guds Fred er Sjælesolen, som aldrig gaar ned.

B. S. Ingemann.

♩ = 72 3: 26".

Nr. 142. Kæmp alvorlig, nu Guds Naade.

The musical score is written for piano and voice. It consists of two systems of staves. The first system has a treble and bass staff for piano accompaniment and a single staff for the voice. The second system follows the same format. The key signature has two flats (B-flat and E-flat), and the time signature is 2/2. The tempo/mood is indicated as 'mf' (mezzo-forte). The lyrics are written below the voice staff.

1. Kæmp al - vor - lig, nu Guds Naa - de Sø - ger at for - be - dre dig. At din Aand sig

la - der raa - de Og fra Jor - den hæ - ver sig.

2.

Kæmp i hellig Ivers Lue,
Lad den største Kærlighed
Hver en Tanke underkue,
Som ej Kristus kendes ved!

3.

Har du da igennemkæmpet
Til Genfødelse og Fred,
Tænk ej, nu er alting dæmpet,
Vid, at Kampen varer ved.

8.

Troskab, er den ellers ægte,
Elsker Hjertets stille Fred,
Vil sig gerne selv fornægte
For at naa sit Himmelmød.

4.

Forarbejd med Frygt og Bæven
Sjælens dyre Salighed.
Jævn er Verden aldrig bleven,
Hav et Øje paa hvert Fjed!

5.

Rokker Viljen Kødets Skranker,
Straks er Sjælen vild og stolt,
Hjertet mister Troens Anker,
Brystet bliver haardt og koldt.

6.

Troskab, er den ellers ægte,
Gør med Synden aldrig Fred,
Vil paa Adam aldrig slægte,
Men slaar Syndens Tanker ned.

7.

Troskab, er den ellers ægte,
Følger Jesu Kristi Fjed.
Tappert mod alt ondt at fægte
Er den stedse helt bered.

9.

I, som for Guds Rige fægte,
Kæmp jer hver Dag bedre frem
Med en Troskab, som er ægte,
Til det glade Himmelhjem!

Efter det Tyske.

Nr. 143. Her vil ties, her vil bies.

♩ = 76 o: 24".

1. Her vil ti-es, her vil bi-es, Her vil bi-es, mit sva-ge Sind! Høst-ti-den end-tes, her maa da ven-tes,

p

Her maa da ven-tes paa For-aars-vind! Her vil ti-es, her vil bi-es, Her vil bi-es, mit sva-ge Sind!

2.

Trange Tider langsomt skrider,
Langsomt skrider, det har den Art;
Dagene længes, Vinteren strenges,
Vinteren strenges, og det er svart!
Trange Tider langsomt skrider,
Langsomt skrider, det har den Art.

3.

Kom, min Due, flyv at skue,
Flyv at skue bag Gærdet hist,
Om du derinde Løvspring kan finde,
Løvspring kan finde med Blad paa Kvist!
Kom min Due, flyv at skue,
Flyv at skue bag Gærdet hist.

4.

Kom, min Due, lad dig skue,
Lad dig skue med Oljeblad!
Se, nu er Stunden næsten oprunden,
Næsten oprunden, som gør mig glad.
Kom min Due, lad dig skue,
Lad dig skue med Oljeblad!

Efter H. A. Brorson af N. F. S. Grundtvig.

Nr. 144. I Kristne, hvo I ere.

$\text{♩} = 80 \text{ } \text{♩} : 21''$

1. I Krist-ne, hvo I e-re! Ak, la-der det-te væ-re Til e-ders Sjæ-le

sagt: At I ej e-der pri-se Og hol-de alt for vi-se, Ta'r Yd-mig-hed i Agt!

2.

Med Fromhed hver beegner,
Som det vel staar og egner
Hver kristen Kvinde, Mand!
Med alle skal I søge
Samdrægtighed at øge,
At ej I støde an!

3.

Og, om I skulde møde
En Uven, som for Føde
Og Brød Ansøgning gør,
Da Maden for ham sætter,
At han sig derpaa mætter,
Saa gør I, som I bør!

4.

Ak, lader ondt ej finde
Den Magt at overvinde
Og eder kaste om;
Men ondt med godt belønner
Og paa Guds Naade skønner,
Saa fly I Verdens Dom!

Th. Kingo.

Nr. 145. O lad din Aand nu med os være.

$\text{♩} = 80 \text{ } \text{♩} : 21''$.

1. O lad din Aand nu med os væ - re, Vor Je - sus Kri - stus, Her - re sød, Saa

Bør - ne - ne, vi til dig bæ - re, Maa dø - bes til din. Sej - er - Død!

2.

Vi efter dig dem her opkalde,
O lad dem i dit Navn opstaa!
Om end de snuble, ej de falde,
Men fare fort og Maalet naa!

4.

O skriv dit Navn i deres Hjerte
Og deres i din højre Haand,
Saa de med dig har Fryd og Smerte
Til fælles i din Helligaand!

3.

Er Løbet langt, lad dem ej mattes!
Graahærdet Tjener kom i Hu!
Er Løbet kort, lad ej dem fattes
En Plads, hvor hjemme selv er du!

5.

For Vuggen lyde Engletoner,
Lad dem ej dø paa Gravens Bred!
Alt som du korsar, saa du kroner,
I Skyggedalen du gaar med!

Efter det Engelske af N. F. S. Grundtvig.

Nr. 146. Milde Drot, igen du kommer.

♩ = 80 3: 21".

The musical score is written for piano in 2/2 time. It consists of two systems of music. The first system has a treble and bass staff. The treble staff contains the melody with lyrics underneath. The bass staff provides a harmonic accompaniment. The second system continues the melody and accompaniment. The tempo is marked as 80 beats per minute, and the time signature is 2/2. The key signature has one flat (B-flat). The lyrics are in Danish.

1. Mil - de Drot, i - gen du kom - mer Som al Ver - dens stren - ge Dom - mer! Al - le Sky - er

Flam - mer spru - de, Da er Naa - dens Ti - me u - de, Al - le Eng - le raa - be Ve!

2.

Hør os nu i Naadens Fylde,
 Straf os ej, som vi forskyldte,
 Vogt vor Sjæl for Skam og Skade!
 Rør os, bøj os, gør os glade,
 Lad os se din Herlighed!

Opr. latinsk; — N. F. S. Grundtvig.

Nr. 147. Morgenstund har Guld i Mund.

♩ = 84 3: 19".

1. Mor - gen - stund Har Guld i Mund; For Nat - ten Gud vi lo - ve; Han lær - te
os, i Je - su Navn, Som Bar - net i sin Mo - ders Favn, Vi al - le sødt kan
so - - ve.

2.
Morgenstund
Har Guld i Mund;
Vi til vort Arbejd ile,
Som Fuglen glad i Skov og Vang
Udflyver med sin Morgensang,
Genfødt ved Nattehvide.

3.
Morgenstund
Har Guld i Mund,
Og Guld betyder Glæde;
Og glædelig er hver en Dag,
Som leves til Guds Velbehag,
Om end vi maatte græde.

4.
Gaa da frit
Enhver til sit
Og stol kun paa Guds Naade!
Da faa vi Lyst og Lykke til
At gøre Gavn, som Gud det vil,
Paa allerbedste Maade.

5.
Sol opstaar,
Og Sol nedgaar,
Og god er Lysets Gerning;
Gud give os at skinne saa
Som Himmellys, skønt af de smaa,
Da randt for os Guldterning.

N. F. S. Grundtvig.

$\text{♩} = 84 \text{ } \text{♩} : 19''$

Nr. 148. Op, op! i søde Jesu Navn.

1. { Op, op! i sø - de Je - su Navn, Lad di - ne Øj - ne ik - ke slum - re mer, }
 { Min Sjæl, du est end - nu i Havn, Og So - len stik - ker paa dit Hus og Ler; }

p

Hver Mor - gen - stund for - ny - er Gud sin Pagt, Hans Sol for - gyl - der Nat - tens Sør - ge - dragt.

2.

Jeg var ej værd, at Solen mig
 Med mindste Straale skulde skinne paa,
 Om jeg var saa forglemmelig,
 At Herren mig af Hjerte skulde gaa,
 Og jeg hans Øjnes tusind Vagter ej
 Berømte højlig paa mit Levnets Vej.

3.

Udi min Herres Skød og Arm
 Har jeg nu sovet rolig denne Nat,
 Guds Aand var mig i Bryst og Barm,
 Og jeg blandt Englevagter var nedsat;
 Thi maatte Mørkets Magter skammelig
 Langt fra mit Hvilested hensætte sig.

4.

Om Hjælp og Raad jeg beder dig,
 O gode Gud, endnu i denne Dag,
 At al min Gerning lykkelig
 Forrettes kan, min Gud til Velbehag,
 Saa Næstens og mit eget Gavn derved
 Forøges maa i Lykke, Fryd og Fred.

5.

Giv, at jeg mig erindre kan,
 At intet Blivested er her for mig,
 At Verden er mit Vandringsland,
 Og mine Rejsetimer skynde sig!
 Gud ved, hvor snart jeg Graven hilse skal,
 Saa hastig talt er mine Dages Tal.

6.

Kom Jesu, kom kun, naar du ser,
 At det kan være mig til Sjælens Tarv,
 Bræk kun mit svage Kar og Ler,
 Jeg skal da nyde først min Himmel-Arv!
 Paa hvad i Støv hensmulrer og forgaar,
 Du aande, og forskønnet det opstaar!

Th. Kingo.

Nr. 149. Velkommen, Morgenstund med Guld og Gavn i Mund.

$\text{♩} = 84 \text{ } \text{♩} : 19''$

1. Vel - kom - men, Mor - gen - stund med Guld og Gavn i Mund! Lov ske dig, go - de Gud, jeg vaag-ned'

p

glad og sund! Min træt-te Krop i Fred og Lej-de hvil-te sig, Og min Seng Var ej saa

æng, Gud bo' - de jo hos mig.

2.

For Dag, som var i Gaar, er nu ej mere Brug,
Men denne nyder jeg i Tidens Flugt og Fug
Af Herrens Naade, som er til mit Levnet lagt,
At min Tid
Med Frugt og Flid
Kan tages end i Agt.

3.

Hjælp, Gud, jeg kunde saa i Frygt og Agtsomhed
Se, hvordan Tiden bort fra mine Fædre gled,
At ingen Verdens Lyst mig saa i Sindet, gror,
At jeg kan
Med god Forstand
Se, hvor den sig hensnor.

4.

Udi mit Kald, o Gud, læg med mig Haand i Haand,
At jeg af Spindelvæv skal ikke sno mig Baand!
Lad din Velsignelse mig komme til at gro!
Gerrighed
Og Armes Sved
Langt være fra min Bo!

5.

Din Ære og dit Ord gør her i Norden fast,
At vi fra Lyset ej i Mørket blive kast'!
Besøg den syges Seng, bespis hver hungrig Sjæl!
Gør dem fri
Fra vilden Sti,
Som end er Sydens Træl!

Th. Kingo.

Nr. 150. Den lyse Dag forgangen er.*)

♩ = 72 3: 26".

1. Den ly - se Dag for - gan - gen er, Og Nat - ten fal - der paa; O Je - su. Kri - ste, Her - re kær, Du

hos os bli - ve maa. Glæ - de os Gud i Him - me - rig!

2.

Dit Guddoms-Lys for os opgaa,
Os naadig det optænd!
Det skinne i vort Hjertes Vraa,
Og trygt vi sove hen.
Glæde os Gud i Himmerig!

3.

Du fører os, vor Frelser tro,
Til Liv igennem Død;
Thi vil med dig vi bygge, bo,
Paakalde dig i Nød.
Glæde os Gud i Himmerig!

4.

Mens Dagen er til haarde Strid,
Som hver med sig jo ved,
Er Natten skabt til Hvilen blid
Og gi'r den trætte Fred.
Glæde os Gud i Himmerig!

5.

Bevar os Gud i denne Nat,
Den ondes Raad afvend;
I alskens Fare med os stat,
Din Englevagt os send.
Glæde os Gud i Himmerig!

6.

Giv, at vi kvægsom Ro kan faa,
I Synd ej sove ind,
Og giv, at ej vi vaagne maa
Med Sorgen i vort Sind.
Glæde os Gud i Himmerig!

7.

Vi saa i Morgen love dig
Alt for din Naade mild,
Og engang dig i Himmerig
Vi evig prise vil.
Glæde os Gud i Himmerig!

H. Chr. Sthen (1659); — A. P. B.

*) Naar denne Melodi benyttes til Nr. 82 i Rosk. Sbg., udvides 7de og 14de Takt saaledes, som ovenfor er anvist.

Nr. 151. Kvinde, o din Tro er stor.

♩ = 80 3: 21".

1. »Kvin - de, o din Tro er stor, Ske dig, som du vil - de!« I det

mf

*) ri - ge Naa - dens Ord Sprud - ler Li - vets Kil - de. *) eller:

2.
Det var Herrens Ord engang
Til den Hedning-Kvinde,
Som, mens Klokkerne har Klang,
Aldrig gaar af Minde.

4.
Gerne det ved Hunde smaa
Sig som Kvinden ligner,
Naar kun Smuler det kan faa
Af, hvad Gud velsigner.

6.
Syng da, Hjerter hvert, som tror
Paa Guds Søn den milde;
Evig Tak for Trøstens Ord:
Ske dig, som du vilde!

8.
Det vil' og vor Frelsermand,
Sorg og Død han hader;
Liv og Glæde lover han
Evig hos sin Fader.

3.
Det er stadig Herrens Ord
Til hvert Hjerter lille,
Naar han ser, dets Tro er stor
Til hans Øjne milde.

5.
Smuler af det Livets Brød,
Som fra Himlen kommer,
Det er Lægedom for Død,
Sæd til evig Sommer.

7.
Naar det sker, hvad Hjertet vil,
Som er Livets Sæde,
Da er Sorg og Død ej til,
Men kun Liv og Glæde.

9.
Selv er han det Livets Brød;
Hvem deraf vil æde,
Skal indgaa, trods Synd og Død,
Til Vor-Herres Glæde.

N. F. S. Grundtvig.

Nr. 152. Helligaand, vor Sorg du slukke.

♩ = 76 o: 24".

1. { Hel - lig - aand, vor Sorg du sluk - ke, Al Mørk - la - den - hed gør klar! } Giv os
 Li - vets Kil - de du op - luk - ke, Da - vids - Nøg - len du jo har! }

mf

Trøst for al vor Nød, Lys i Mør - ke, Liv i Død!

2.

Guddomsdybet du ransager,
 Det er Kærlighedens Væld,
 Som det Faderen behager,
 Han betaler Hjertets Gæld,
 Aandelig han til os ned
 Daler med sin Kærlighed.

3.

Du, den nye Verdens Skaber,
 Viis paa os, hvad du formaar!
 Kæmp, saa Verdens Fyrste taber,
 Vind, saa Jesu Ord bestaar!
 Byg dit Tempel i vort Bryst,
 Fyld Guds Hus med Himmellyst!

N. F. S. Grundtvig.

Nr. 153. Kom, o Helligaand, kom brat.

♩ = 76 ♩: 24"

1. Kom, o Hel - lig - aand, kom brat, Gen - nem - bryd den mør - ke Nat Med Guds Mor - gen - rø - de!

mf

Lad vort Hjer - tes Lær - ke - slag Hil - se Her - rens kla - re Dag, Som staar op af Dø - de!

2.

Sjælesørger allerbedst!
Hjertekamrets ædle Gæst!
Vær hos os til Stede
Med Guds Fred i Storm og Strid,
Himmelsk Trøst i Trængsels Tid,
Sluk vor Sorg med Glæde!

3.

Saligheden, Tvivl til Trods,
Gør indlysende for os,
Som ved Aand os trøste,
Føle dybt, at uden dig
Tomt er alt paa Jorderig,
Avner kun at høste.

4.

Styrk og bøj os med din Arm,
Gør vor kolde Kundskab varm,
Dæmp og Luer vilde!
Rens os med dit Hjertesuk,
Læsk os med din Morgendug:
Vemodstaarer milde!

5.

Lad for os, som paa dig tro,
Livets Blomster overgro
Gravens mørke Tilje!
Og ved Kirkegaardens Port
Vift fra os hver Skygge sort
Med din hvide Lilje!

Efter den latinske Pinsehymne „Veni, Sancte Spiritus“ af N. F. S. Grundtvig.

Nr. 154. Udrust dig, Helt fra Golgatha.

$\text{♩} = 80 \text{ } \text{♩} : 21''.$

1. Ud - rust dig, Helt fra Gol - ga - tha, Løft højt dit rø - de Skjold; Thi Synd og

Død, du ser det — ja, An - gri - be mig med Vold!

2.

Løft højt dit Glavind i din Harm
Mod dem, som trodse dig,
Nedstyrt dem med en vældig Arm
Fra Lyset og fra mig!

3.

Da skal jeg, sikker ved din Haand,
Ej frygte Døden mer,
Og glad ser da min frelste Aand
Paa sit nedbrudte Ler!

Johannes Ewald.

Nr. 155. Du er jo min og bliver min.

♩ = 72 3: 26."

1. { Du er jo min og bli - ver min, Det tør jeg træ - stig si - ge, } Han
 { Skønt Her - ren kal - der dig nu sin I Him - me - ri - ges Ri - ge; }

p

har det stør - ste Krav paa dig, Hans Eng - le bar dig bort fra mig, Du Rod - skud

af min Lil - je, Min Søn, min Hjer - tens - Vil - je!

2.

Stod det til mig, da valgte jeg
 Vel nu saa Hjertens gerne
 Af alt i Verden ikkun dig,
 Mit Hjertes lille Stjerne;
 Da sagde jeg: o bliv hos mig,
 Mit Hus jeg smykke vil med dig,
 Mit Hjertes dybe Bølge
 Din Snække tro skal følge!

3.

Mit Hjerte mener det saa godt,
 Men Gud det bedre mener;
 Min Kærlighed mod hans, vor Drot,
 At nævnes ej fortjener;
 Jeg er en stakkels Fader kun,
 Men han al Faderligheds Grund,
 Den Kilde, som har givet
 Alverden Daab til Livet.

4.

Jeg længes efter dig, min Søn;
 Men han, som gav dig Livet,
 Har ved sin Trone morgenskøn
 I Himlen Plads dig givet;
 Og sukker jeg: hvor er mit Lys?
 Da møder han dig med et Kys
 Og siger: Barn, til Lykke!
 Nu skal hos mig du bygge.

5.

O Salighed, o Livets Ord!
 Som ej vi kan udgrunde;
 Hos Gud der ingen Ufred bor,
 Han afskyr alt det onde;
 Hos ham er Sorgen udelukt,
 Der modnes ikkun Livets Frugt;
 Hvem han i Favn vil tage,
 Skal aldrig mere klage.

6.

Vel vogte ogsaa vi paa Jord
 De kære smaa for Fare,
 Og Dag og Nat vor Sorg er stor
 For ret dem at bevare;
 Men Sjæles Vej til Salighed,
 Derom ved vi kun lidt Besked;
 Thi naa vi ingenlunde
 Det Maal, hvortil vi stunde.

7.

Ak, mangt et Barn saa fromt og godt
 Vil dog, trods Drømme skønne,
 Forføres brat og saa med Spot
 Sin Gud og os kun lønne;
 Det modnes til Guds Riges Baal,
 Det skænker os den bitre Skaal,
 Saa briste maa vort Hjerte
 Af Græmmelse og Smerte.

8.

Den Sorg ej mig skal overgaa,
 Mit Barn ved Herrens Gave;
 Nu kan han for Guds Ansigt staa
 Og gaa i Kristi Have;
 Nu har han Fred og Glæde der,
 Nu hviler han fra alt Besvær
 Og ser de Engleskarer,
 Der os med Fred bevarer.

9.

Nu lære skal hans lille Mund.
 I Herrens Engleklynge
 Om Salighedens dybe Grund
 En Lovsang højt at synge;
 Nu ser han alt og ved Besked
 Med det, som ingen af os ved,
 Ja, som vi aldrig kunne
 Paa Jorderig udgrunde.

10.

Ak, kunde i en Krog jeg staa
 Og blot en Smule høre,
 Mens du kan Engleharpen slaa
 Og liflig Tungen røre,
 Ja sjunge Hellighedens Pris,
 Der frelste dig paa Helgenvis,
 Da højt jeg skulde græde
 Af salig Faderglæde.

11.

Jeg skulde sige: Bliv kun der!
 Ej klage højt med Sorgen:
 Ak, gid mit Barn igen var her!
 Men sukke hver en Morgen:
 Eliæ Vogn! o kom i Dag
 Og bring mig op til ham i Mag
 Og til de kære Sjæle,
 Hvor der er godt at dvæle.

12.

Det ske! Lad fare al min Sorg!
 Jeg vil ej mere græde;
 Du bor jo paa den lyse Borg
 I Herlighed og Glæde;
 O bliv kun der i salig Fred,
 Hvor Livets Sol gaar aldrig ned!
 Snart skal jeg med de andre
 Til hine Egne vandre.

Efter Paul Gerhard af C. H. Thura.

Nr. 156. En himmelsk Længsel er nedlagt.

$\text{♩} = 76 \text{ o: } 24''$

1. En him - melsk Læng - sel er ned - lagt I hver en Kri - stens Bryst; Den stil - les

ej af Ver - dens Pragt Og Her - lig - hed og Lyst; Den fin - der kun i Gud sin Fred Og

i hans Dyb af Kær - lig - hed, Der kom fra o - ven ned.

2.
Der er saa koldt og vildsomt her
I denne Tidens Nat,
Og Farer true fjernt og nær,
Og Sjælen er saa mat;
Som Fuglen i sit Nattely
Den vugger sig og kvidrer sky
Og venter Morgengry.

3.
O Herre Jesu, du, hvis Blod
Os Himmerig har købt,
Du Hyrde, himmelsk from og god,
Hvis Daab og os har døbt,
Gør dine Børn til Døden tro,
Og led os hjem i Fred og Ro,
Hvor der er godt at bo!

F. Hammerich.

Nr. 157. Glade Jul, dejlige Jul.

♩ = 60 3/4 : 38".

1. Gla - de Jul, dej - li - ge Jul, Eng - le da - le ned i Skjul! Hid de

fly - ve med Pa - ra - dis - Grønt, Hvor de se, hvad for Gud er kønt, Løn - lig, løn -

lig i - blandt os de gaa.

2.
Julefryd, evige Fryd,
Hellig Sang med himmelsk Lyd!
Det er Englene, Hyrderne saa',
Den Gang Herren i Krybben laa;
|: Evig :| er Englenes Sang.

3.
Fred paa Jord, Fryd paa Jord.
Jesusbarnet blandt os bor!
Engle sjunge om Barnet saa smukt,
Han har Himmerigs Dør oplukt;
|: Salig :| er Englenes Sang.

4.
Salig Fred, himmelsk Fred
Toner Julenat herved!
Engle bringe til store og smaa
Bud om ham, som i Krybben laa;
|: Fryd dig, :| hver Sjæl, han har frelst!
B. S. Ingemann.

Nr. 158. Søndag Morgen fra de døde.

♩ = 76 o: 24".

1. { Søn - dag Mor - gen fra de dø - de Je - sus sej - er - rig op - stod; } Kal - der
 { Hver en Søn - dags Mor - gen - rø - de Brin - ger nu for Dø - den Bod, }

mf

un - der - fuldt til - ba - ge Al - le Her - rens Le - ve - da - ge.

2.

Tusindtunget Herrens Tale
 Da genfødes vidt om Land;
 Vaagner op af Søvn og Dvale,
 Øren, I som høre kan!
 Stander, Sjæle, op af Døde,
 Hilser Livets Morgenrøde!

3.

Hver en Søndag Døden gyser,
 Mørket skælver under Jord,
 Thi med Glans da Kristus lyser,
 Mægtig lyde Sandheds Ord;
 Sejersalig de bekrige
 Dødens Drot og Mørkets Rige.

N. F. S. Grundtvig.

Nr. 159. Jo større Kors, des bedre Bønner.

♩ = 66 3/4 : 31".

1. Jo stør - re Kors, des be - dre Bøn - ner, De sti - ge fra den ban - ge Aand, Og Her - rens

Naa - de rigt be - løn - ner En - hver, der gav sig i hans Haand. I Nø - den Da - vids Har - pe

klang, Og lif - ligst to - ned' da hans Sang.

2.
Jo større Kors, des mere Længsel;
Paa vilden Sø vi se mod Land,
I Ørknens Ensomhed og Trængsel
Vi længes efter Kanaan.
Naar Duen her ej finder Ly,
Da maa den hjem til Arken ty.

3.
Jo større Kors, des mere blinker
Den Krone, som os smykke skal,
Naar Herren fra sin Trone vinker
Os hen blandt de udvalgte Tal;
Klenodiet, som der vi faa,
Gør alle Verdens Trængsler smaa.

4.
Korsfæstede! lad Korset blive
Alt mer og mere kært for mig;
Din gode Aand mit Hjerte give
Den Tro, som hviler sig i dig,
Indtil Forløsningstimen slaar,
Og Kronen over Korset staar!
Efter det Tyske; — Wexels' Sbg.

Nr. 160. At sige Verden ret Farvel.

♩ = 50 3: 55".

1. At si - ge Verden ret Far - vel I Li - vets Gry og Li - vets Kvæld Er li - ge tungt at næm - me; Det

lær - tes al - drig her paa Jord, Var, Je - sus, ej du i dit Ord Hos os, som du er hjem - me.

2.

Hvor tit hos dig end Trøst jeg fandt,
Naar Hjertet skjalv og Graaden randt,
Og Verdens Bølger bruste,
Ved Støvet hænger dog min Sjæl,
Og Slangen bider i min Hæl,
Skønt du dens Hoved knuste.

3.

O Jesu, Herre, Broder sød,
Du kender bedst den bitre Død,
Du har den overvundet;
Vor Skabning grant og kender du
Og ved, vi alle se med Gru
Vort Timeglas udrundet.

4.

O kom du, som engang, jeg ved,
 Du i din Faders Herlighed
 Skal klart dig aabenbare;
 Var det i Gry, var det i Kvæld,
 Jeg skyndte mig med kort Farvel
 I Sky til dig at fare.

5.

Men kommer Døden før end du,
 Kom da i Løn, og kom i Hu,
 Hvor mørkt der er i Graven;
 Omstraal mig, saa jeg glemmer den,
 Salv Øjet paa din syge Ven,
 Saa jeg kan se Gudshaven!

6.

Kom i den sidste Nattevagt
 I en af mine kæres Dragt,
 Og sæt dig ved min Side,
 Og tal med mig, som Ven med Ven,
 Om, hvor vi snart skal ses igen
 Og glemme al vor Kvide.

7.

Kom, som du vil! Jeg ved det vist,
 Du selv har sagt, at her og hist
 Du kendes vil paa Røsten,
 Den Røst, hvorved, trods Verdens Larm,
 Os Hjertet brænde kan i Barm
 Og smelte hen i Trøsten.

8.

O, lad mig i min sidste Stund
 Det høre af din egen Mund,
 Som Aand og Liv kan tale,
 Hvor godt der er i Himmerig,
 Og at du Bolig har til mig
 I dine lyse Sale, —

9.

Før Døden med en iskold Haand
 Gør Skel imellem Støv og Aand,
 Bortvifter Hjertets Varme,
 Indslumre skal jeg da med Lyst,
 Som Barnet ved sin Moders Bryst,
 I dine Frelserarme!

N. F. S. Grundtvig.

Nr. 161. Amen raabe hver en Tunge.

♩ = 54 3: 47".

1. A - men raa - be hver en Tun - ge, A - men er min Him - mel - sang, A - men skal jeg e - vig sjun - ge,

p

A - men blandt Guds Harpers Klang: A - men! her er Li - vets Flod! A - men! ak, hvor Gud er god!

poco ritenuto

2.

Amen! Jesus Kristus raade,
Amen er hans Aand og Ord!
Amen er hans Kraft og Naade,
Amen er hans Daab og Bord,
Amen er hans Liv og Død,
Amen! han har endt vor Nød!

3.

Amen siger nu tilsammen,
Amen, Herren gøre saa!
Amen, Jesu, svar nu Amen!
Amen er dit Segl herpaa.
Amen! sig: kom i min Favn;
Amen! ja, i Herrens Navn!

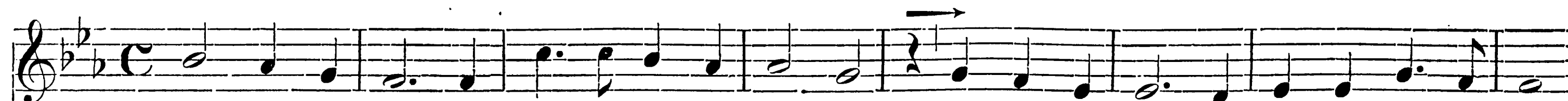
N. Brorson.

Tillæg.

Nr. 162. Tænk, naar engang den Taage er forsvunden.

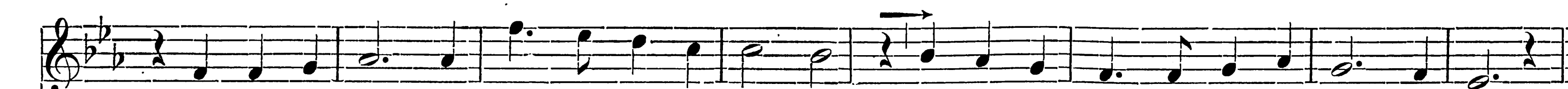
Andantino.

Sangstemme.

1. Tænk, naar en - gang den Taa - ge er for - svun - den, Som her sig sæn - ker o - ver Li - vet ned,

Pianoforte.

1. Naar Da - gen e - vig klar er hist op - run - den, Og Lys om - straa - ler hvert af mi - ne Fjed!

2.

Tænk, naar engang Jer løst hver jordisk Gaade,
 Besvaret hvert Hvorfor, jeg grunded' paa,
 Men kunde ej med al min Grublen raade;
 Tænk, naar jeg Herrens Vej skal klart forstaa!

4.

Tænk, naar engang med utildækket Øje
 Jeg ham skal se, hvem her jeg tro'de paa;
 Tænk, naar jeg hist mit Knæ skal for ham bøje,
 Naar jeg med Tak skal for hans Aasyn staa!

6.

Tænk, naar engang i Himlens gyldne Sale
 Jeg med den Ven, jeg her paa Jorden fandt,
 I Lyset om et evigt Liv skal tale
 Og om det Liv, der som en Drøm forsvandt!

3.

Tænk, naar engang hver Hjertesorg er slukket,
 Hver Vunde lægt, og stillet hvert et Savn,
 Hver Smertens Taare visket af, og Sukket,
 Det dybe, kvalt i Kærlighedens Favn!

5.

Tænk, naar engang jeg uden Synd skal leve,
 Hver Tanke ren, hver Gerning uden Brøst!
 Naar aldrig jeg behøver mer at bæve
 For Muligheden af en syndig Lyst!

7.

Væk, Jesus, denne Tanke i mit Hjerte,
 Hver Gang mig Vejen tykkes lang og slem!
 Den sødt skal dæmpe hver en bitter Smerte
 Og lokke Smilet gennem Taarer frem!

W. A. Wexels.

Nr. 163. Se ned i Naade, Himlens Fader.

Larghetto.

Sangstemme.

1. Se ned i Naa - de, Him - lens Fa - der, { Til den - ne
Og i din

2. Hvo staar vel ren for Her - rens Tro - ne? Hvo syn - ker

Pianoforte.

p

pf

f

p

Ped. *

Ped. *

1. Hyt - tes rin - ge Tag, Endt at - ter er en Li - vets Dag, Din skøn - ne Sol vor Jord for-
Va - re - tægt mig tag! *)

2. ej for Naa - dens Fod? Dog ær - lig An - ger, kraf - tigt Mod Kan Al - ret - fær - dig - hed for-

cresc.

f

*) Denne Linje forandret med Hensyn til Sangens mulige Udførelse i Kirken.

1. la - der. Men ej, for - di sig Da - gen fjer-ner, Har Haa - bet dog min Sjæl for - ladt; Jeg

2. so - ne. Blæs, vil - de Storm, paa Ti - dens Vo - ve! Voks, skar-pe Torn, paa Li - vets Vej! Barm-

1. ved, at gen-nem Ti - dens Nat Ned - blin - ke E - vig - he - dens Stjer - ner.

2. hjer - tig - he - den slum - rer ej! Den vaa-ger, — jeg vil ro - lig so - ve. Oehlenschläger.

1ste Vers. 2det Vers.

Nr. 164. I en søvnløs Nat.

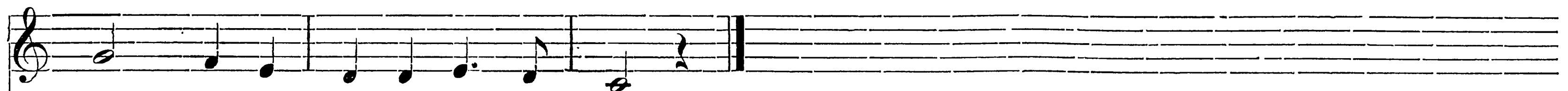
Andante.

Sangstemme.

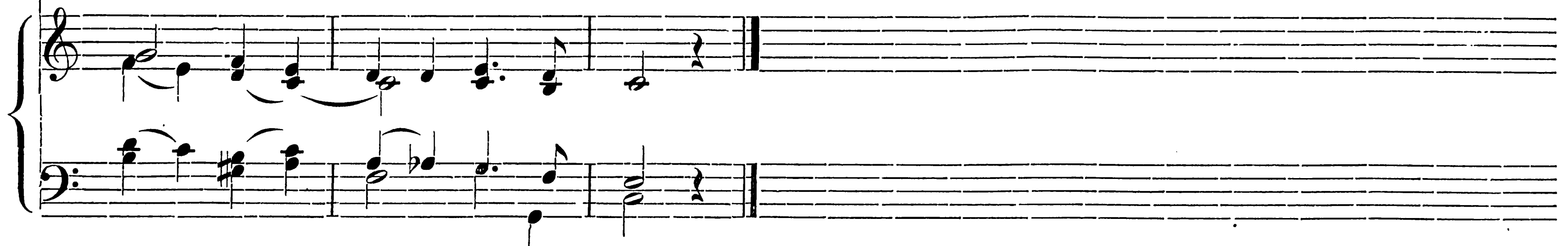
1. Jeg ger - ne vil dig lo - ve, Min Gud, ved Dag og Nat; Men maa jeg nu lidt
 2. O lad en En - gel vaa - ge For mig en li - den Stund Og mi - ne Øj - en -
 3. Og lad mig in - tet drøm - me, Som dig er til Mis - hag, Men hvad der sig kan
 4. Nu har du vist bøn - hørt mig, Nu fal - der jeg i Blund, Nu har din En - gel

Pianoforte.

1. so - ve, For jeg er træt og mat.
 2. laa - ge Ind - dys - se sødt i Blund!
 3. søm - me I Eng - les Ven - ne - lag!
 4. rørt mig Og hvi - sker: sov du kun!

G. P. Brammer.

Nr. 165. Bryllupssalme.

Molto andante.

Sopran og Alt.

1. O Him - mel - brud - gom, Je - su Krist! Dit Tro - skabsord er e - vig vist. Her
2. O Him - mel - brud - gom, Je - su Krist! Du væ - re med dem her og hist! Ræk
3. O Him - mel - brud - gom, Je - su Krist! I Ver - den er ej Ro og Rist. I
4. O Him - mel - brud - gom, Je - su Krist! Giv dem af Li - vets Træ en Kvist Til
5. O Him - mel - brud - gom, Je - su Krist! Tag dem dog hjem til dig til sidst, Hvor

Tenor og Bas,

mf

p

poco riten.

1. tven - de sam - les i dit Navn; Om - slut dem i din tryg - ge Favn, Om - slut dem i din tryg - ge Favn!
2. dem dit Ord til. Van - dringsstav! Styr de - res Skib paa Ver - dens Hav! Styr de - res Skib paa Ver - dens Hav!
3. Tros - pav - lu - net er der Fred; Op - rejs dem det til Ar - ne - sted! Op - rejs dem det til Ar - ne - sted!
4. Sjø - le - bru - de - ga - ve skøn! Saa har de Pa - ra - dis i Løn, Saa har de Pa - ra - dis i Løn!
5. Kær - lig - he - dens Eng - le bo Hos hvem til Dø - den dig blev tro! Hos hvem til Dø - den dig blev tro!

G. P. Brammer.

Nr. 166. Dugdraaben.

Andante.

Sangstemme.

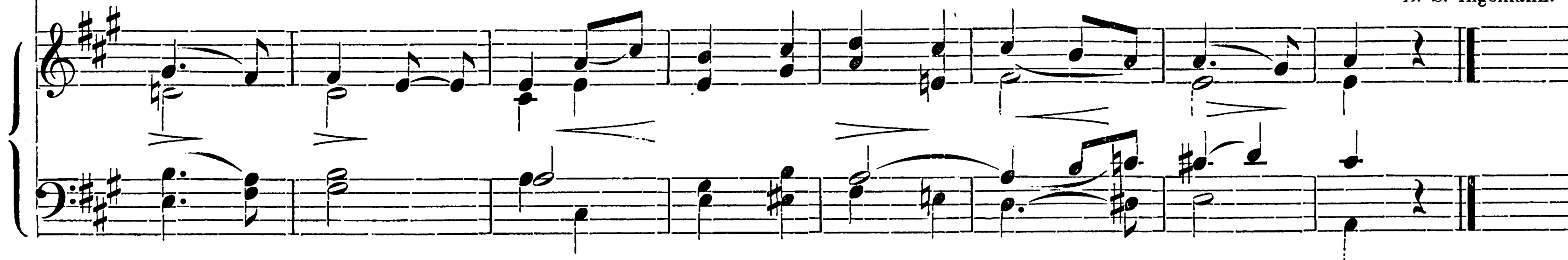
1. Dug-draa-ben blin-ker paa Ro-sen-gren; Den tin-drer, den sit-rer af Glæ-de: I
 2. Sjæ-le er Draa-ber paa Li-vets Gren; De tin-dre, de sit-re af Glæ-de: I
 3. Dug-draa-ben blin-ker et Øj-e-blik; Men e-vigt er Guddoms - li-vet. Den

Pianoforte.

1. mind-ste Dug-per-le, klar og ren, Er Ver-dens-so-len til Ste-de.
 2. Sjæ-'ens Dug-per-le, klar og ren, Er Ver-dens aan'-den til Ste-de.
 3. Sjæl, hvor-i Guds Bil-led op-gik, En e-vig Ver-den blev gi-vet.

B. S. Ingemann.

Nr. 167. Ved Graven.

Andante.

Sangstemme.

1. Tag det sor - te Kors fra Gra - ven, Plant en Lil - je, hvor det
2. Jord, som af din Vin - ter - dva - le Vaag - ner i den mil - de

Pianoforte.

mf *pf*

1. stod! Ved hvert Skridt i Død - ning - ha - ven Blom - ster spi - re ved vor Fod.
2. Vaar! Nu du aar - lig skal af - ma - le Di - ne Bar - ne - hjer - ters Kaar,

mf *pf*

ten.

1. Eng - le - vin - ger paa vor se - Grav For den brud - te Van - drings-stav.
2. I din Kjør - tel ly - se - grøn, Vir - ket som vort Haab i Løn,

dolce *ten.*

1. Pal - me - fugl for A - ske - kruk - ke, Fry - de - sang for hu - le Suk - ke!

2. Med din Duft, hvor Ro - ser vrim - le, Med din Røst, hvor Lær-ker him - le!

N. F. S. Grundtvig.

p *pf* *ff* *p*

Nr. 168. Ved et Barns Grav.

Andante.

Sangstemme.

1. Vis - se - lul - le, Dat - ter min! Slum - re i dit

2. Be - dre har du det for - vist Hos din Eng - le -

Pianoforte.

p *semp. legato.* *mf*

1. Jor - de - lin! Naar du vaag - ner af din Ro, Smi - ler du blandt Eng - le fro.
 2. bro - der hist! Vi bør taa - lig li - de Al vor Sorg og Kvi - de,

1. Lil - le Bro - der, Ven - nen din, Le - der dig i Flok - ken ind; Flyg - tet er al
 2. Stræ - be, ef - ter kval - fuld Nat, His - set til vor dy - re Skat I det ly - se

1. Smer - te Fra dit Eng - le - hjer - te! Sov sødt! Sov sødt!
 2. Ri - ge En - gang at op - sti - ge! Sov sødt! Sov sødt! - sen.

Nr. 169. Juleaften-Sang.

Andantino.

Sangstemme.

1. Kom, Glut-ter smaa! kom I kun hid; I den-ne sø-de Ju-le-tid Vor gla-de Sang skal

Pianoforte.

ly-de, Kom, lad os, før vi gaa til Seng, Nu sjun-ge om den lil-le Dreng; Den Sang vil Hjer-tet fry-de.

2.

Hvor I saa' Solens Morgenglød
Saa dejlig farve Himlen rød,
Langt bort i Østerlide,
Der bo'de i en gammel By
Et lille Dregebarn, hvis Ry
Er bredt om Verden vide.

3.

En Tømmermand i Nazaret,
Den jævne Josef, slet og ret,
Sig tog en dejlig Kvinde.
Maria var saa hvid og rød;
Hist I paa hendes Moderskød
Kan Jesubarnet finde.

4.

Dog Nazaret var ej hans Hjem,
Nej, han var født i Betlehem;
En Krybbe var hans Vugge,
Der lyste Nattens Stjernerdag,
Mens Konger under ringe Tag
Sig dybt for Barnet bukke.

5.

Men Jesus snart blev stærk i Aand,
 Han voksed' under Herrens Haand.
 Det var ved Paasketide, —
 Nys har han fyldt sit tolvte Aar,
 Da til Jerusalem han gaar
 Ved Tømmermandens Side.

6.

Did hans Forældre fo'r hvert Aar,
 Til Højtid i den blide Vaar,
 Naar Lammets Blod var rundet.
 I Templets Hvælving der de sad,
 Af Sind og Hu saa fromt de bad;
 Saa de tilbage stunded'.

7.

Da nu de skulde rejse hjem,
 Blev Barnet i Jerusalem;
 Dog — Josef og hans Moder
 En Dag ad Vejen drage hen,
 Hos Rejsefæller ham igen
 At finde de formoder.

14.

Dog — selv da han var bleven stor,
 Han elsked' ingen mer paa Jord
 End Børn, saa smaa, saa spæde.
 »Kom«, sagde han, »til mig, I smaa!
 Kun hvo der bli'r som Barn, kan naa
 Til Himmeriges Glæde!« —

8.

Dog, ak! — de træffe der ham ej;
 Tilbage gaar da deres Vej,
 De bli'r saa mod i Sinde.
 De lede hele Dage tre,
 Men intetsteds han er at se;
 Hvor skal de dog ham finde?

9.

Til sidst de vende sig did hen,
 Hvor de skriftkloge, vise Mænd
 Udlægge Skriftens Tale.
 Se, lille Jesus sidder der,
 Og højt hans Visdom agtes her
 I Templets Læresale.

10.

Og ingen nok sig undre kan
 Ved hans utrolige Forstand;
 Dog bløder Mod'rens Hjerte:
 »Hvi vilde du dog handle saa,
 Saa langt fra mig og Fader gaa?
 Vi søgte dig med Smerte.«

11.

Da svared' han Maria saa:
 »Herhen det burde mig at gaa
 Og hos min Fader være;
 Den Gerning, som ham hører til,
 Den stedse jeg udrette vil;
 Men ham ske Pris og Ære!«

12.

Forfærded' alle paa ham saa',
 Og ingen kan det Ord forstaa:
 »Hvor mon han vel har hiemme?«
 Men dog hans Tale trænger ind
 Dybt i Marias Sjæl og Sind;
 Der gaar den ej ad Glemme.

13.

Med Far og Mor han nu gaar hjem;
 Saa tro, saa from han er mod dem,
 Han gør dem alt til Baade.
 Og som han vokser nu i Aar,
 I Visdom videre han gaar
 Og fremmes i Guds Naade.

15.

Og nu god Nat for denne Gang!
 Til Ende kom vor Julesang,
 Og det er saare silde.
 Gaar derfor, Smaabørn, smukt i Seng
 Og drømmer om den lille Dreng;
 De Drømme bli'r saa milde!

H. C. Christensen.

Nr. 170. Mod Slutningen.

Larghetto.

Sangstemme.

1. Tak, Gud, for hver en Glæ - de, Din Kær - lig - hed mig gav! Snart maa jeg vel staa

Pianoforte.

re - de, Med Pas og Rej - se - stav.

2.
Hav Tak for Sangens Gave
I al din Miskundhed,
Og gid, at jeg maa have
Den til mit sidste Fjed!

5.
Vel blinker i det fjerne
Din Almagts lyse Pant;
Dog vinker end den Stjerne
Mig sødt, hvor Livet svandt.

3.
Maaske det turde baade,
Om end du gav mig Rast, —
Der er saa mange Traade,
Som endnu holde fast.

4.
Endnu er svag min Vinge,
Og du saa hellig, stor, —
Jeg føler mig saa ringe,
Jeg er saa tung af — Jord!

6.
Men, Gud! du er den samme,
Er Kærligheden selv,
Og du vil mildt annamme
Mig uden »ve« og »skælv«!

Ludvig Bødtcher.

(Til samme Melodi.)

1.

O Gud, hvor liflig kvæde
De mange Fugle smaa;
Det er dog ret en Glæde
For os at høre paa.

2.

Mens jeg bedrøvet sidder
Den lange Sommerdag,
Saa lyder Spurvens Kvidder
Og Lærkens Trilleslag.

3.

Og Gud i Himlen bøjer
Sit Øre til dem ned,
Det mere ham fornøjer
End min Tungsindighed.

4.

O give Gud, jeg kunde
Opløfte saa mit Sind
Fra mine Sørgestunde
Og se i Himlen ind!

5.

O give Gud, jeg vidste
At være rigtig glad
Som Fuglene paa Kviste
Alt under Lindens Blad!

6.

Hvad er det, som forvolder
Mit Hjerte disse Savn?
En kærlig Fader holder
Sit Barn jo dog i Favn.

7.

Er dig usporlig vorden
Det Aandens Vingeslag,
Som vifter over Jorden
En vakker Sommerdag.

8.

Se, hvor de Straaler blinke
Og kalde dig herud,
Gak hen, hvor de dig vinke,
Og kast din Sorg paa Gud!

9.

Hør Glæden tusindtunget!
Gak ud til den og knæl!
Hvor længe har den sjunget:
»Frimodig, kære Sjæl!«

10.

Men al Naturens Stemme
Sin Lovsang glad frembær,
Dit Hjerte skal fornæmme,
At Herren han er nær.

„Religiøse Digte“, udg. af W. A. Wexels.

Nr. 171. Hvert et Lys i Livets Nat.

 $\text{♩} = 60 \text{ } \text{♩} : 38''.$

1. Hvert et Lys i Li - vets Nat, Hver en Trøst i Li - vets Smer - te,

p

The first system of music is in treble and bass clefs with a key signature of two sharps (F# and C#). The time signature is 2/4. The melody is in the treble clef, and the accompaniment is in the bass clef. The lyrics are written below the notes. A dynamic marking 'p' (piano) is placed below the first measure of the bass line.

Hver en Glæ - de i vort Hjer - te, Hver en Sjæls og Le - gems Skat, Alt, hvad

The second system of music continues the melody and accompaniment. The lyrics are written below the notes.

skønt vort Øj - e sku - er, Alt, hvad her - ligt Aan - den ved, Alt, hvad

The third system of music concludes the piece. The lyrics are written below the notes.

2.

Den er alt det godes Rod,
 Den er alt det sandes Kilde,
 Den udvælger aarle, silde
 I en klar og dejlig Flod;
 Gennemstrømmer Livet stille,
 Gør det frugtbart, smukt og rigt,
 Lader Himlens Straaler spille
 Paa dets Blomster yndeligt.

3.

Ja, du store, milde Gud,
 Du ved Faderkærligheden
 Skaber atter her et Eden,
 Sletter Synd og Sorrig ud;
 Ogsaa mig, den store Synder,
 Frelste du i Jesu Navn,
 Liv og Salighed forkynder
 Mig din aabne Faderfavn.

W. A. Wexels.

Om mit Hjerte kunde give sig Luft i en Sang. $\text{♩} = 66 \text{ } \text{♩} : 31''$

Sangstemme.

Pianoforte.

1. Om mit Hjer - te kun - de gi - ve sig Luft i en Sang, Hvor skul - de jeg da

syn - ge, ja syn - ge, saa det klang! Saa det klang i din Sjæl som Kir - ke - klok - kens Slag, Naar den

kal - der til Kir - ke paa den fest - li - ge Dag, Naar den fyl - der dit Hjer - te med Al - vor og med

Fryd, Naar du mær-ker, di - ne Tan-ker ved den dra - gen - de Lyd Bæ - res bort fra Da-gens Travl-hed til den

hel - li - ge Fred, Og du læn - ges at faa Hvi - le ved din Frel - sers Fød - der ned.

2.

Ja synge jeg skulde, synge, saa det klang!
 Saa det klang som i Natten, da Juleenglen sang,
 Da han sang om Nyaarsgaven, om Himmeriges Fred,
 Som Julekongen bragte til Jorderige ned, —
 Den Fred, som giver Kræfter til at bære Dagens Strid, —
 Den Fred, som kan gøre din Livsaften blid, —
 Den Fred, som lægger Smil selv om Dødens blege Mund,
 Om Evighedens Fred efter korte Trængselsstund.

3.

Men kan jeg ikke synge, ej synge, som jeg vil,
 Saa kan jeg dog stille og taknemlig lytte til;
 Lytte til, naar de himmelske Hærskarers Kor
 Gennem Juleevangeliet klinger over Jord;
 Lytte til, saa den naaderige Kærlighedsrøst
 Synger Julefred og Julefryd ind i mit eget Bryst.
 Og findes her en Sangbund, som vil klinge fuldt igen,
 Maaske den bærer Tonen til andre Hjerter hien.

G. G. W. Berggreen.

Kor-Svar.

Efter „Herren være med eder“.

Eller:

Og med din Aand. Og med din Aand. Og med din Aand.

Eller:

Og med din Aand! Og med din Aand! Og med din Aand! Og med din Aand!

Efter Velsignelsen (og Kollekten).

Eller:

A - men! A - men! A - - - men! A - men! A - men!

Eller:

A - - - men! A - men! A - men! A - - - men!

Eller:

A - men! A - men! A - - - men! A - men! A - men!

Eller:

A - - - men! A - men, A - - - men, A - men! A - - - men,

Eller:

A - - - men, A - - - men! A - men, A - men, A - - - men!

Eller:

A - men, A - men! Her - ren raa - de! Her - rens Naa - de med os

væ - re! Ham for alt ske Pris og Æ - re!

Efter Slutningsbønnen.

Eller: A - men! Eller: A - men! Eller: A - men!

Efter: „Dette hellige Evangelium skriver“ o. s. v.

Gud væ - re lo - vet for sit glæ - de - li - ge Bud - skab!

Efter Fadervor.

Eller:

Two systems of musical notation. The first system is for 'Efter Fadervor.' and the second is for 'Eller:'. Each system consists of a treble and a bass staff. The treble staff has a melody line with a long note followed by a rest, and the bass staff has a supporting line. The lyrics 'A - - - - - men!' are written below the treble staff. The key signature is one flat (B-flat) and the time signature is common time (C).

Eller:

A single system of musical notation for 'Eller:'. It consists of a treble and a bass staff. The treble staff has a melody line with a long note followed by a rest, and the bass staff has a supporting line. The lyrics 'A - - - - - men, A - - - - - men!' are written below the treble staff. The key signature is one flat (B-flat) and the time signature is common time (C).

Oplysninger angaaende Melodiernes Udspring.

N.

Giv mig, Gud, en Salmetunge; komp. 1863 af A. P. Berggreen, f. i Kbhvn. d. 2^{den} Marts 1801; siden 1ste Juli 1838 Organist ved Trinitatis Kirke *). Denne Sang, der egentlig kuner en Bøn om at kunne synge og ikke synes bestemt til at synges, havde i de tidligere Udgaver ingen Melodi; men da den er bleven opfattet som en »Indgangssalme«, har jeg sat en Mel. til den.

1. Vi tro, vi alle tro paa Gud (*Wir glauben All' an einen Gott*). Teksten har Luther oversat efter den gamle latinske Messesang fra den Ambrosianske Tid: »Patrem credimus«. Melodien forekommer i den under Luthers Medvirkning af hans Ven Joh. Walther udgivne Sangbog (Wittenberg 1524) og skulde efter Walthers Vidnesbyrd være af Luther. Men dette Vidnesbyrd har man ikke umiddelbart af Walther; det meddeles af Michael Prætorius i hans »Syntagma musicum«, Wittenberg 1615, S. 449—53, altsaa mange Aar efter Walthers Død, der antages at være indtruffen 1555. Hertil kommer, at Karl Severin Meister i sit Værk »Das katholische deutsche Kirchenlied u. seine Singweisen« **) meddeler et facsimiliseret Aftryk af Mel. til denne S. efter et Haandskrift i det kgl. Bibliothek i Breslau fra 1417, og hvorefter altsaa fremgaar, at Mel. ikke er af Luther, om ogsaa med Forandringer, som hans Oversættelse medførte. Ligesom der tidligere uden nærmere Redegørelse er blevet tillagt Luther Forfatterskabet til mange Salmer, der, tidligere sungne paa Latin i den katolske Kirke, af ham ere blevne oversatte eller, som katolske Sange,

*) Død d. 9. Novbr. 1880. Udg.'s Anm.

**) 1ste Del. Freiburg 1862. S. 29, slg. S. 451—54. Se ogsaa Ambros' »Geschichte der Musik«. 3dje Del, S. 414 og 368. Anm. 2, hvor Ambros kalder ovennævnte Værk »en fortræffelig Bog«.

N.

ere blevne mere eller mindre forandrede i Overensstemmelse med hans nye Lære, saaledes har man ogsaa gjort ham til Komponist af de dertil hørende Melodier, der i Regeln ere de gamle katolske, af ham selv meget yndede og derfor til de oversatte eller omarbejdede Tekster bibeholdte, om end mer eller mindre forandrede i Forhold til Teksternes Form. Herom udtaler den herlige Mand sig meget aabent og beskedent anerkjendende mod de gamle Forfattere, hvis Sange han har optaget »zum zeugniss frommer Christen, so vor uns gewest sind.« Ligeledes: »Fs haben sich etliche wol beweiseth, und die Lieder gemehret, also, das sie mich weit übertroffen, und inn dem wohl meine Meister sind« *). — Ovennævnte Johan Walther var Docent ved Universitetet i Wittenberg, hans Fødselsaar er ubekendt. Det var ham, der fornemmelig hjalp Luther med at optegne Koralmelodierne, hvortil L. ikke selv havde den fornødne musikalske Kundskab. (Slg. Fr. Rochlitz's »Für Freunde d. Tonkunst«, Leipzig 1832, S. 91, Anm.). — Den danske Oversættelse af nærværende S. er af Mag. Chr. Henrik Bjerring, Sognepræst til Aastrup paa Falster, f. 1729, d. 1804 (s. F. L. Mynsters »Luthers Salmer«, Kbhvn. 1863, S. 44).

2. Alene Gud i Himmerig, (*Allein Gott in der Höh' sey Ehr'*). Mel. synes at være udsprunget af »Et in terra pax« i det gamle »Gloria Paschalis«. Den forekommer først hos Hans Kugelman (1540), Hertug Albrecht af Brandenburgs Kapelmester. Der finde vi den i Treledstakt; men, idet Salmens

*) In den »geistlichen Liedern, Wittenberg 1535«, og »Vorrede zu d. Christlichen Gesängen, Wittenberg 1529«. se Fr. Bollens »Der deutsche Choralgesang d. katholischen Kirche«, Tübingen 1851, S. 149-76.

N

under Nr. 69^b), og valgt af ham i Stedet for den træge, livløse Mel. »Maria er en Jomfru ren«, der i Kingos Gradual (Odense 1699) er ansat til Salmen. Da Zinck ikke i de S. 219-29 omtalte Optegnelser har angivet sig som Komponisten, tør man ikke tillægge ham Melodien.

23. **Lovet være du, Jesu Krist** (*Gelobet seist du, Jesu Christ*): Mel. hører til en aandelig Folkesang fra den forlutherske Tid og er vist meget gammel. Den findes i Hans Thomis-søns Sbg. (1569), og i N. Jespersøns Gradual (1573).
24. **Det kimer nu til Julefest**; komp. 1850 af C. Balle, Præst til Vester- og Østerbølle i Viborg Stift, f. d. 25de Decbr. 1806, død 1855.
25. a) og b). **Et Barn er født i Betlehem** (*Puer natus in Bethle-hem*); den første er en dansk Folkemelodi (slg. mine Folke-Sange og Melodier, 1ste Udg. IV. 1855, Nr. 5 under Litr. A. og Anmærkningerne S. 1); den anden komp. 1857 af A. P. Berggreen.
26. **Velkommen igen, Guds Engle smaa**; komp. 1832 af A. P. Berggreen, tidligere trykt i hans »Sange til Skolebrug«, 1ste Hæfte, 1ste Udg., 1834.
27. **Fra Himlen højt kom Budskab her** (*Vom Himmel hoch da komm ich her*). Ligesom Luther har taget Begyndelsen til denne Sang af en verdslig Folkesang »Aus fremden Landen komm ich her«, saaledes benyttede han ogsaa foreløbig dennes Mel., men ombyttede den senere med denne her op-tagne, enten af ham selv eller en af hans musikalske Venner (Joh. Walther? — Ludvig Senfl? Hertug Ludvig af Baierns Kapelmester) opfundne. Ifølge E. E. Koch (s. under Nr. 67), IV, S. 122-23, er denne Mel. først trykt i en Magdeborger Sangbog fra 1540. Efter Tuchers »Melodien d. evangelischen Kirchengesangs im ersten Jahrh. d. Reformation« (Leipzig 1848), II, S. 3-4, findes den først i Kluges »Geistliche Lieder«, Wittenberg 1543. Slg. K. S. Meisters »Das katholische deutsche Kirchenlied«, S. 219, Nr. 48. — Den danske Over-sættelse af S. skyldes afdøde Professor Kolderup-Rosen-

N

vinge (s. F. L. Mynsters »Luthers Salmer«, Kbhvn., 1863, S. 58, og J. P. Mynsters »Kirkelige Lejlighedstaler, II, S. 409).

28. **Jeg raaber fast, o Herre**; Mel. findes under Nr. 130 i den reformerte Kirkes Sbg., Paris 1562, hvortil Claude Goudimel har besørget Melodierne. Den siges at have før 1542 hørt til en Dans, kaldet Volta. Den staar i Kingos Gradual (1699). Salmen findes i Joach. Moltkens Sbg. (1654) uden Angivelse af nogen Mel., saa at den formodentlig er bleven sunget paa nærværende Mel. I Kingos »Aandelige Sjungechor«, 2^{den} Part, 1681, angives S. »Kom, Sjæl, og lad os græde« at kunne synges »under den bekendte Mel.: »Jeg raaber fast, o Herre««. Jeg har ikke truffet den i andre tyske Melodibøger end i »Alte Choral-Melodien«, udg. af M. Töpler, Soest 1850, S. 82. — Goudimel, f. 1510, blev henrettet paa Bartholomæus-Dagen, den 24de August 1572.
29. a), b) og c). **Dejlig er den Himmel blaa**. Den første af disse Melodier er komponeret omtrent 1837 af C. E. F. Weyse, Organist ved Frue Kirke, f. i Altona d. 5te Marts 1774, d. i Kbhvn. d. 8de Oktbr. 1842; den er trykt i Borchhorst's »Sange til Brug ved Skoleundervisningen«, 1838, S. 40 (slgn. S. 50). Den anden Mel. er komp. omtrent 1840 af en gammel Mand, der ellers aldrig har givet sig af med Komposition; den tredje 1858 af A. P. Berggreen.
30. **De hellig tre Konger saa hjertensglad**; Mel. til en øster-rigsk Julevis. (S. mine »Tyske Folke-S. og Mel.«, 1863. Nr. 38).
31. **Vor Jesus kan ej noget Herberg finde** er en Oversættelse af »*Das Jesulein kann keine Herberg finden*«, der har Mel. til fælles med »*Mein Freund zerschmilzt aus Lieb' in seinem Blute*« (i vore gamle Sbøger »Af Kjærlighed min Ven sit Blod udgyder«); men da Slutningen af Brorsons Oversættelse ikke passede til den tyske Melodis Metrum, er den her op-tagne, først i Pontoppidans Sbg. (Kbhvn. 1742) forekommende — derfor rimeligvis danske — Mel. benyttet eller snarere

№

komponeret til Oversættelsen. For den tyske Mel., som staar i dette Værk under Nr. 86^b, fandt Brorson Anvendelse til sin S. »Ak vidste du, som gaar i Sydens Lænke«.

32. **Af Højheden oprunden er** (*Wie schön leucht't uns der Morgenstern*); Mel. maaske tagen af en verdslig Folkesang: »Wie schön leuchten die Aeugelein«, og første Gang udgivet tilligemed Salmen af dennes Forf., Ph. Nicolai, 1599.

33. **Den yndigste Rose er funden.** Den hertil brugte Mel. hører til den latinske Gravsang: »Jam moesta quiesce querela« af Prudentius (f. i Spanien i Midten af det 4de Aarh., d. omtr. 405), og forekommer først i en Samling af Gravsange, udg. af Joseph Klug (Wittenberg 1542). Winterfeld (»Der evang. Kirchengesang«, I, 1843, S. 32) ytrer den Formodning, at denne Mel. er fra samme Tid som Teksten »Jam moesta«, og at vi i den have »maaske det eneste Exempel paa en antik Mel., der næsten uforandret har vedligeholdt sig i den kristne Kirke til vore Dage«. Det være nu, som det vil, meget gammel er Melodien, og da det derfor turde være af Interesse for mange at se, hvor meget eller snarere hvor lidet den — saaledes som jeg har hørt den, og som den her træffes — afviger fra den ældste Optegnelse, aftrykkes den her efter Winterfeld (I, Nr. 139). Ved de smaa Noder ere Afvigelserne antydede:

№

I den danske Kirke har Mel. været sunget siden Slutn. af det 16de Aarh. til den efter ovennævnte latinske Tekst oversatte S. »Med Sorgen og Klagen hold Maade« (se ndfr. under Nr. 135).

34. **Julen har Englelyd**; komp. 1852 af A. P. Berggreen.
35. **Et lidet Barn saa lysteligt** (*Ein Kindelein so löblich*). Da denne S. allerede af Middelalderens Skribenter bliver kaldet »Canticum antiqua celebritate nobilitatum«, der »fra tidlig Tid« er bleven sunget ved Julen, kunde det vel være, at vi endnu besad den gamle, ved den bestandige Brug vedligeholdte Mel.; og skulde det end være med Urette, at den er bleven tilskreven den hell. Benno, Biskop i Meissen (f. 1011, d. 1107), kunde den dog maaske henføres til hans Tid (slg. Fr. Bollens' under Nr. 1 nævnte Skrift, S. 30). Mel. forekommer først i Kluges »Geistliche Lieder«, Wittenberg 1543.
36. **Julen har bragt velsignet Bud**; komp. af C. E. F. Weyse (se hans »Trestemmige Sange til Brug ved Skoleundervisningen«, 1841).
37. **Her komme, Jesu, dine smaa**; Mel. af J. A. P. Schulz, f. i Lüneborg d. 30te Marts 1747; var fra 1787-1795 kgl. dansk Hofkapelmester; d. i Schwedt d. 10de Juni 1800. (S. hans »Religiöse Oden und Lieder«, Hamborg 1786, S. 26).
38. **Stille Nat, hellige Nat** (*Stille Nacht, heilige Nacht*); en tyrolsk Julevise. (S. mine »Tyske Folke-S. og Mel.«, 1863, Nr. 30); Mel. tillægges Mich. Haydn (se Hillers »Deutsches Volksliederbuch«, 2. Hæfte, S. 27).
39. **I Jesu Navn.** Mel. betegnes i Cassubens Sbg. som »Frøken Annæ Cathrines Vise: Ald verdslig Pract«, og er altsaa i det mindste fra 1632 (s. P. Syvs »Danske Viser«, 4de Part, Nr. 100); men rimeligvis er det en ældre dansk Mel., hvortil Forfatterinden har digtet sin Sang. Den tidligste Optegnelse af Mel. er den i Kingos Gradual (1699); men den findes allerede

- anført til Salmen i Joachim Moltkens Sbg., Kbhvn. 1654.
40. **Gud Fader udi Himmerig**; en gl. dansk Mel., der gaar igennem alle de danske Sangbøger. Se Hans Thomissøns Sbg., 1569; Niels Jespersøns Gradual, Kbhvn. 1573; Arøboes »En liden Haandbog«, Kbhvn. 1627, S. 108; Kingos Gradual, 1699; Breitendichs Koralbog, Kbhvn. 1764; o. s. v.
 41. **Jesus, Frelser, Saliggører**; komp. 1841 af A. P. Berggreen, men til en anden Tekst af samme Forf., nemlig: »Herrens Frygt er Visdoms Kilde«. Her finder altsaa en saadan Forveksling af Melodi-Benævnelse Sted, som ovenfor er omtalt under Nr. 15, og som i Tidens Løb kunde medføre, at den tidligere S. blev angivet at skulle synges efter Mel. »Jesus, Frelser, Saliggører«, medens det dog egentlig er denne S., der synges efter Mel. »Herrens Frygt er Visdoms Kilde«.
 42. **O Gud, du fromme Gud** (*O Gott, du frommer Gott*). Denne Mel. er urigtig bleven tillagt J. S. Bach; den staar allerede i en Lüneborger Sangbog fra 1648, og Bach er født 1685. Ogsaa denne Mel. har faaet sin Benævnelse efter en anden S. end den, hvortil den er komponeret. (Slg. L. Ercks »J. S. Bachs Choralgesänge«, 1ste Del, Leipzig 1850, S. 59 og 120-121).
 43. **Du, Herre Krist**; komp. 1852 af A. P. Berggreen.
 44. **Lovsynger Gud, den vældige, den vise**; Mel. komp. af Zinck og staar i hans Kbg. (1801). Den er her noget forandret i Rytme.
 45. **Mit Haab og Trøst og al Tillid**; findes i H. Thomissøns Sbg. (1569).
 46. **Med sin Alabasterkrukke**; komp. 1852 af A. P. Berggreen.
 47. **Jeg kender ham, hvem jeg har overgivet**; komp. 1838 af C. E. F. Weyse (s. hans Kbg., Kbhvn. 1839).
 48. **Dig, Jesu, priser jeg af ganske Hjerte**; komp. 1838 af C. E. F. Weyse (s. hans Kbg. 1839). I denne Versform findes

- flere Salmer i »Evang.-krist. Sbg«, for hvilke Melodien »Afvend din Vrede, Herre Gud, af Naade« er ansat; men da dennes mørke Tonefarve ikke passer til nogen af dem, har Weyse for disse komponeret nærværende Melodi.
49. **Jesus græder, Verden ler**; komp. 1852 af A. P. Berggreen.
 50. **Paa sit Kors i Dødsens Smerte**; Mel. fra Zincks Kbg. (1801), og da vi i »Ev.-kr. Sbg.« se Salmen med Overskrift »Egen Mel.«, er denne vist dansk. De hele Noder ere her gjorte til halve.
 51. **Gak under Jesu Kors at staa** (*Mein' Seel', o Herr, muss loben dich*). Mel. træffes tidligst hos Barthol. Gesius (1605), men henføres af Winterfeld til den sidste Halvdel af 16de Aarh. (»Der evang. Kirchengesang«, I, Musikbil. Nr. 49). Hos os finde vi den først i Kingos Gradual (1699), S. 23. Den har gennemgaaet forskellige Metamorfoser i Breitendichs Kbg. (Kbhvn. 1764), Schjærrings (Kbhvn. 1781), og Zincks (1801), efter hvilken sidste den her er optagen.
 52. **Jesu, dine dybe Vunder** (*Jesu, deine tiefen Wunden*); oprindelig en fransk Folkemelodi, anvendt af Kong Henrik d. 2^{den} som Dauphin, omtr. 1542, til den franske Overs. af den 42de Salme: »Comme on voit un cerf qui brâme« eller, som den tilsvarende gl. danske S. begynder: »Som en Hjort med Tørst befangen«. Mel. udkom første Gang i Lyon 1565 i den Salme-Samling, der endnu bruges i den fransk-reform. Kirke.
 53. **Jesus er mit Liv i Live** (*Jesu meines Lebens Leben*). Mel. af Joh. Schop i Hamborg, 1641.
 54. **Vor Fader udi Himmerig** (*Vater unser im Himmelreich*): Mel. tidligst trykt i de hos Köphl udkomne »Psalmen und geystliche Lieder«, Strassborg 1537. Dette er ogsaa en af de Melodier, der fejlagtig ere blevne tillagte Luther.
 55. **Hør vor Helligafts Bøn**; komp. 1852 af N. W. Gade.
 56. **Haabet ogsaa blege Kinder**; komp. 1849 af A. P. Berg-

N₂

- green. Teksten er en Omarbejdelse af et Digt, der staar i Oehlenschlägers »Øen i Sydhavet«, II, 1824, S. 155.
57. **Krist stod op af Døde**; komp. 1852 af A. P. Berggreen.
58. **Jeg vil din Pris udsjunge** (*Aus meines Herzens Grunde*); Mel. tillægges Nic. Herrmann (s. ovfr. under Nr. 4); i det mindste er den fra samme Tid.
59. **Himlen aabnes, Mørket svinder**; komp. 1849 af A. P. Berggreen.
60. **Søde Jesu, vi er her** (*Liebster Jesu, wir sind hier*); af Joh. Rud. Ahle; f. i Mühlhausen i Thüringen d. 23de December 1625; var 1648 Kantor i Erfurt; døde som Borgmester og Organist i Mühlhausen 1673.
61. **Verdens Igenfødsel**; komp. 1852 af H. Matthison-Hansen. f. i Flensborg d. 6te Febr. 1807; siden 31te Januar 1832 Organist ved Domkirken i Roskilde.
62. **O Fryd, o Held**; Mel. komp. af Zinck og staar i hans Kbg. (1801). Her lidt forandret med Hensyn til Rytmus.
63. **Min Sjæl og Aand, opmuntre dig**; en dansk Mel.; staar i H. Thomissøns Sbg. (1569).
64. **O Drøvelse, o Hjerteve** (*O Traurigkeit, o Herzeleid*); Mel. staar i Greg. Corner's »Grosses catholisches Gesangbuch« (Nürnberg 1625) ganske overensstemmende med den i den danske Kirke brugelige Syngemaade.
65. **Fryd dig, du Kristi Brud** (*Auf meinen lieben Gott*); af Jacob Regnart, f. i Flandern, Kejser Rudolf den 2^{dens} Vicekapelmester i Prag; findes i hans »Schöne kurzweilige teutsche Lieder«, I, Nürnberg 1578, og derfra optagen i C. F. Beckers »Lieder und Weisen vergangener Jahrhunderte«, II, Leipzig 1830, S. 23. Regnarts Fødsels- og Døds-Aar ere ubekendte, men han levede i en meget høj Alder endnu i Begyndelsen af det 17de Aarh.
66. **Gud, du skabte Jordens Kreds**; Mel. komp. af Zinck (s. hans Kbg.). Den er en af de Melodier, hvori jeg har tilladt mig betydeligere Forandringer, navnlig for at undgaa Ensformigheden i 3de, 4de og 5te Sætning.

N₂

67. **Vor Gud han er saa fast en Borg** (*Ein' feste Burg ist unser Gott*); den antages almindeligst at være digtet og komponeret af Luther 1529 efter Rigsdagen i Speyer*). Medens man tidligere, som ovfr. under Nr. 1 bemærket, har været alt for rundhaandet med at tilskrive Luther Forfatterskabet til Salmer og Melodier, have enkelte i senere Tid tværtimod villet gøre det tvivlsomt, om han var Forfatter til denne Heltesang; men da der ikke anføres tilstrækkelige Grunde for de opkastede Tvivl, holder jeg fast ved den Overbevisning, at den er digtet og komponeret af Luther (slg. Ph. Wackernagels »Luthers geistliche Lieder«, Stuttgart 1848, S. 156-58, og Bollen's »Der deutsche Choralgesang d. kathol. Kirche«, Tübingen 1851 S. 157). Hos Meister (s. ovfr. under Nr. 1), S. 31-32 anføres en Mel. til en latinsk Tekst »Excultet coelum laudibus«, der skulde være Kilden til den »lovpriste Melodi: Vor Gud han er saa fast en Borg«. Jeg har ikke kunnet finde anden Lighed mellem disse Melodier end de 4 første Noder

I det under Nr. 15 anførte Værk

»Cantica sacra« (1588) staar over denne Luthers S. »Deus noster refugium et virtus«, der henpeger til Davids Salmer (den 46de og andre**), der har svævet L. for Tankerne. Om han nu ogsaa havde taget Motivet af en eller anden latinsk Tekst til sin S., maa den dog lige fuldt anses for at være af ham, som man ikke nægter en Digter Forfatterskabet til et Værk, hvortil han med Frihed og Selvstændighed har benyttet et ældre Motiv.

- 68 a) og b) **Rejs op dit Hoved, al Kristenhed**; den første Mel. komp. 1852 af H. Rung, Syngemester ved det kgl. Teater, f. d. 3de Marts 1807 i Kbhvn., d. den 12te Decbr. 1871; den

*) s. E. E. Koch's »Geschichte d. Kirchenlieds u. Kirchengesangs«. IV, S. 246

**) slg. Koch's »Geschichte d. Kirchenl.«, S. 246-49.

N

- anden komp. 1874 af Kammermusikur Chr. J. Hansen, f. den 6te Maj 1814 i Kbhvn., d. sammest. den 15de Marts 1875.
69. **Vaagner op! en Stemme byder** (*Wachet auf, ruft uns die Stimme*); Mel., første Gang trykt 1599 tillige med den under Nr. 32 omtalte, formodes at være af Tekstens Forfatter, Dr. Philip Nicolai, d. 1608 som Præst i Hamborg (s. Rudelbach »Om Psalme-Litteraturen«, 1856, S. 144-46).
70. **Gud Herre, jeg er i din Magt.** Mel. komp. af Zinck (s. hans Kbg.) Slutningen betydelig forandret paa Grund af den uheldige Modulation til Underdominanten i næstsidsste Sætning, der betager den sidste Sætning Karakteren af Slutning.
71. **Kom, Helligaand, Gud Herre from.** Mel. har jeg kun set i Zincks Kbg. (1801), men antager den dog for at være meget gammel.
72. **Nu bede vi den Helligaand** (*Nun bitten wir den heil'gen Geist*); en ældgammel Mel. fra 12te eller 13de Aarh.; den findes først trykt i Joh. Walthers Sangbog (1524). — Se Fr. Bollens »Der deutsche Choralgesang der kath. Kirche«, 1851, S. 19-23 og 140.
73. **Naturen holder Pinsefest;** Mel. komp. 1844 af A. P. Berggreen; tidligere trykt i hans »Skole-Sangbog«, 1845.
74. **Store Gud, som dig til Ære;** komp. 1838 af C. E. F. Weyse (s. hans Kbg. 1839).
75. **Jeg ved et evigt Himmerig;** en dansk Folkemelodi, udsprungen af den tyske: »Es liegt ein Schloss in Oesterreich«. Den findes i N. Schjörings Kbg. (1781) under Nr. 45, og derefter i Zincks (1801) under Nr. 50, men i en Forklædning, som næsten gør den ukendelig; (slg. mine »Danske Folke-Sange og Mel.«, 1860, Nr. 22 a-b og den dertil hørende Anmærkning S. 275, samt mine »Tyske Folke-S. og Mel.«, 1863, Nr. 10).
76. a) og b) **Kirken den er et gammelt Hus;** den første Melodi komp. 1839 af A. P. Berggreen; den anden komp. 1840 af Lud. M. Lindeman, Organist i Kristiania, f. den

N

- 28de Novbr. 1812 i Thronhjelm. Den er tidligere trykt i P. Hjorts »Gamle og Nye Salmer«, (3die Udg., Kbhvn. 1843, S. 334), men kun med den Bemærkning: »Fra Norge«.
77. **Til vor lille Gerning ud;** komp. af C. E. F. Weyse (s. »Syv Aftensange« af B. S. Ingemann, med Akkomp. af Pfte., Kbhvn. 1838).
78. **Enhver, som tror og bliver døbt** (*Es ist das Heil uns kommen her*); Mel. i Joh. Walthers Sangbog (1524). Winterfeld (Evang. Kircheng. I, S. 41-43) tror, at den oprindelig er en Folkemelodi. Vist er det, at den har en frejdig og livlig Karakter.
79. **Frygt, min Sjæl, den sande Gud** (*Singen wir aus Herzens Grund*); Mel. opstaaet af den gamle kath. Hymne »In natali Domini« og vandret i forskellige Skikkelser gennem alle tyske og danske Sangbøger siden 1544. Jeg har optaget den efter Zincks Kbg. (1801) med et Par ubetydelige, Menighedssangen lettende Forandringer.
80. **O kære Sjæl, fald ydmyg ned** (*Kommt her zu mir, spricht Gottes Sohn*); Melodien var allerede bekendt i Begyndelsen af det 16de Aarh. og skal tilhøre en Folkesang: »Was wöll'n wir aber heben an«. I den danske Kirke indførtes den ved H. Thomissøns Sbg. (1569).
81. **Jesu, din søde Forening at smage.** Mel. findes først hos Schjöring (Kbg. 1781), der rimeligvis har forkastet den i Breitendichs Kbg. (1764) staaende Mel. som mindre passende. Denne sidste er den tyske Mel. til »Jesu Jehova, ich such' und verlange«, hvoraf vor S. skal være en Bearbejdelse (s. »Dansk Kirketidende«, 6te Bind, 1851, S. 704). Skade at Sch. ikke nævner, hvorfra han har denne Mel.; at den er af dansk Herkomst, tvivler jeg ikke paa.
82. **Vær velkommen, Herrens Aar;** komp. 1852 af A. P. Berggreen.
83. **Nu ringe alle Klokker mod Sky;** komp. af C. E. F. Weyse (s. hans »Otte Melodier til B. S. Ingemanns »Morgensange for Børn««, med Akkomp. af Pfte., Kbhvn. 1837).

N

84. a) og b). Saa vil vi nu sige hverandre Farvel; den første komp. 1852 af Joh. Chr. Gebauer, f. i Kbhvn. d. 6te Decbr. 1808; ansat d. 13de Decbr. 1847 som Organist ved Petri Kirke; siden 1ste April 1859 Organist ved Helligaands Kirke*); den anden komp. 1868 af A. P. Berggreen. Denne er tilføjet, fordi nogle have fundet den ældre, i øvrigt saa almindelig afholdte Melodi temmelig vanskelig.
85. Af Dybsens Nød, o Gud, til dig (*Aus tiefer Noth schrey ich zu dir*). Mel. forekommer i Joh. Walthers Sangbog (Wittenberg 1524); den er fejlagtig tillagt Luther, men er en ældre af ham benyttet Mel., ligesom han vel ogsaa har benyttet den oprindelig dertil hørende Tekst til hin S. I en Magdeborger Chronik, udg. 1702 af Joh. Vulpius, fortælles ved Aaret 1524: »In eben demselben Jahre am 6. May ist ein alter Mann, seines Handwerks ein Tuchmacher, bey Kayser Otten auff dem Markt gestanden und hat zum ersten geistliche Lieder feil gehabt, und den Leuten vorgesungen, als: *Aus tiefer Noth schrey ich zu dir; es woll uns Gott genädig sein, u. s. w.* — men paa denne Tid kunde ifølge sammenholdte Omstændigheder ovennævnte Waltherske Sangbog endnu ikke være udkommen, om man end ellers maaske vilde forestille sig, at de heri indeholdte Sange allerede kunde være komne ud i Folket (se ndfr. ved Nr. 106, og slg. Fr. Bollen's »Der deutsche Choralgesang«, 1851, S. 155-156; Ph. Wackernagels »Martin Luthers geistliche Lieder«, 1848, S. 25, Anm. 4, og von Tuchers »Schatz des evang. Kirchengesangs«, Leipzig 1848, II, S. 386, Anm. 2). — Ambros i sin »Geschichte d. Musik« (s. 3^{die} Bind, S. 374-75, cf. S. 414) nævner Maximilian d. 1stes overordentlig dygtige »Organistmester« Paul Hoffhaymer el. Hofheimer (1449-1537), der har komp. en verdslig Sang af et overordentligt Udtryk: »Meins trauerns ist«, hvis Mel. er den her omhandlede, og den findes i et Haandskrift paa det kgl. Hofbibliothek i Wien.

*) Død d. 24. Jan. 1834. Udg.'s Anm.

N

86. a) og b). Ak, vidste du, som gaar i Syndens Lænke; den første Mel. komp. 1850 af C. Balle (s. ovfr. ved Nr. 24); den anden, en tysk Mel., har jeg ikke truffet tidligere end i Freilinghausens »Geistreiches Gesangbuch« 17de Opl., Halle 1734, S. 627. (Slg. Bemærkningen ovfr. ved Nr. 31.)
87. { Guds Godhed vil vi prise (*Helft mir Gottes Güte preisen*); Mel. findes i Hermann Vespasius' »Christliche Gesänge«, 1571; Komponisten aldeles uvis.
88. Herre, jeg har handlet ilde (*Herr, ich habe missgehandelt*); Mel. af Joh. Crüger (s. ovfr. ved Nr. 5). Af Winterfelds oftere anf. Værk (II, Musikbil. Nr. 81) ser jeg, at jeg i 13de Takt har truffet det rette ved at følge Breiten-dichs Kbg. og ikke Zincks eller Weyses.
89. Afvend din Vrede, Herre Gud, af Naade (*Herzliebster Jesu, was hast du verbrochen*). Mel. skal efter svensk Sbg., 3^{die} Opl. 1873, Nr. 378, være af Tatius Olthof, Kantor i Rostock (1584). I den Form, hvori den findes her, afviger den i rytmisk Henseende temmelig stærkt fra den svenske Kbg., men har i denne Form været brugt i den danske Kirke over 170 Aar og findes, paa lidet nær, allerede i Kingos Gradual (1699). Olthof skal have været en videnskabelig og musikalsk dannet Mand (s. Gerbers og Schillings Lexica.)
90. Naar vi i største Nød mon staa; Mel. komp. omtr. 1817 af C. E. F. Weyse.
91. Jesus er mit Haab, min Trøst (*Jesus meine Zuversicht*). Mel. er vel egentlig at tillægge Joh. Crüger (s. ovfr. ved Nr. 5) og findes i en af ham 1658 udg. Sangbog; men da man i to tidligere, ogsaa af ham (1653 og 1656) udgivne Sangbøger finder en med denne beslægtet Mel., der ikke er angiven at være af Crüger, har man troet, at Mel. i sin tidligere Form tilhørte Salmens Forfatterinde, Luise Henriette, Kurfyrstinde af Brandenburg, og kun Omarbejdelsen var at tilskrive Crüger (s. »Fünfundzwanzig Ckoralmelodien . . . in ihrer ursprünglichen Form«, af Dr. Imm. Faiszt, Stuttg. 1850, S. 17-18).

N

92. **Til dig alene, Jesu Krist** (*Allein zu dir, Herr Jesu Christ*); Mel. tidligst trykt i de hos Valentin Babst udkomne »Geystliche Lieder« (Wittenberg 1545). Da Salmens Forf., Joh. Schneesing, Præst i Friemar ved Gotha omtr. 1530, var en dygtig Musiker, har man antaget ham for Komponist til Melodien.
93. **Hvor salig er den lille Flok**; komp. 1852 af H. Matthison-Hansen (s. ovfr. ved Nr. 61).
94. **Aldrig er jeg uden Vaade, og**
95. **Far, Verden, far vel**; komponerede 1852 af A. P. Berggreen.
96. **Jesu, du min Glæde** (*Jesu, meine Freude*); komp. af Joh. Crüger førend 1656 (s. ovfr. ved Nr. 5).
97. **Jesu Krist, du Sejer vandt**; komp. 1852 af A. P. Berggreen.
98. **O store Gud, din Kærlighed** (*Mein Seel' erhebt den Herren mein*); er altsaa en tysk Mel. og allerede bekendt 1524 (s. Winterfeld »Der evang. Kirchengesang«, I, Musikbil. Nr. 50); den findes i H. Thomissøns Sbg. (1569) og siden i alle de følgende danske Sangbøger. Den 3de Node i Mel. er hos Winterfeld $\bar{g}$, og saaledes ikke, som jeg tidligere troede, en Trykfejl i Thomissøns Sbg.; derimod er det rigtig konjekteret, at $\bar{a}$ 'et i Kingos Gradual og alle de senere Koralbøger (undtagen Schjærrings, der har $\bar{g}$) er indkommet ved en Trykfejl; men jeg har dog ikke fundet mig foranlediget til at optage den ældre Syngemaade, men beholdt $\bar{f}$, i Overensstemmelse med Arøboes »En liden Haandbog« (1627), S. 74, og »Canticum canticorum Salomonis paraphrasi adornat. a Laur. Petræo« [Laurits Pedersen], Kbhvn. 1640, S. 352, da denne Tone giver, som jeg synes, Mel. et bedre Sving, saa meget mere, som der efter 4de Tone kommer $\bar{g}$ igen.
99. **Til dig jeg raaber, Jesu Krist** (*Ich ruf zu dir, Herr Jesu Christ*); Mel. i en hos Joseph Klug udkommen Sangbog (Wittenberg 1535). Det er uvist, om Dr. Paul Speratus (f. 1484, d. 1554) er Forf. til Teksten, og naar man kun

N

i denne Formening ogsaa har tillagt ham Melodien, bliver Slutningen helt usikker, om han end var, hvad man læser, en musikalsk begavet Mand.

100. **Min Sjæl nu lover Herren** (*Nun lob mein' Seel' den Herren*); i sin oprindelige, fra nærværende temmelig afvigende Form af Hans Kugelman (1540).
101. **Dejlig er Jorden**. Mel. siges at høre til »Ein altes Kreuzbruderlied« meddelt i »Neueste Nachrichten aus dem Reiche Gottes« for 1850 og derfra optagen med Ingemanns Tekst i »Dansk Kirketidende«, udg. af Brandt og Fenger, 5te Bind, 1850, S. 793, hvor det efter det tyske Skrift hedder: »Sangen er nylig af en lykkelig Haand funden i Westphalen blandt andre Levninger fra Middelalderen. Den skal paa Korstogenes Tid være sunget af Korsfarerne og Pilegrimme paa deres Vandringer til Jerusalem. Sangen er paa ny kommen ud iblandt Folket og har i Tyskland udbredt sig fra Sted til Sted, saa den i mange Egne synges af gamle og unge, af Hyrdedrengene paa Marken og af smaa Børn.« Melodien har visselig ikke det antikke Præg, som kunde understøtte ovenstaaende Meddelelses Rigtighed, og hvorledes det hænger sammen med det »nylige« Fund af Sangen, skal jeg ikke sige (s. ndfr.). Mel. er imidlertid en udbredt Folke-Melodi. Den findes i Hoffmann v. Fallersleben's »Schlesische Volkslieder«, Leipzig 1842, Nr. 287, og i L. Ercks »Deutscher Liederhort«, Berlin 1856, S. 412, hvor der til Hjemmel for den brugelige tyske Tekst henvises til et Flyveblad fra 1747 og en »Fuldaer Gesangb.« fra 1695. Besynderligt nok findes hos Mozart (s. hans »Oeuvres complètes«, udkomne hos Breitkopf & Härtel i Leipzig, IV, S. 18 i Violinstemmen) nedenstaaende Sats, der meget ligner Begyndelsen af Mel.; kun ere de sidste to Takter figurerede:

Andantino.

№

102. **I Glans for Herrens Trone** staar; komp. 1825 af A. P. Berggreen; tidligere trykt i hans »Sange til Skolebrug«, 1ste Hæfte, 1ste Udg., 1834.
103. **Forlen mig Kraft at elske dig**; Mel. fra Zincks Kbg., og da Teksten er af E. Storm, og der i Ev.-kr. Sbg. over den staar »Egen Mel.«, er det sandsynligvis en dansk Mel.
104. **Ej Livets Kummer, Jordens Møje**; Mel. af Zinck og staar i hans Koralbog. 3^{dje} og 4de Sætning er hos Zinck ganske ens med 5te og 6te. For at hæve denne Ensformighed har jeg sat de to førstnævnte Sætninger en Terts dybere, hvorved dog den melodiske Form er bevaret.
105. **Jeg vil min Herre love**; Mel. kun i Zincks Kbg. (1801), men ikke betegnet som af ham komponeret (s. ovfr. ved Nr. 22). Den i Kingos Gradual (1699) og andre tidligere og sildigere Værker staaene Mel. har Z. rettelig forkastet.
106. **I dybest Nød vil jeg til Gud**; (*Aus tiefer Noth schrey ich zu dir*); Mel. træffes først i en 1524 eller 1525 udkommen Strassborger Sangbog og er en ny, til Luthers Salme straks efter dennes Udgivelse komponeret Mel., der, skønt smuk, dog ikke har kunnet fortrænge den karakteristiske Mel. Nr. 85. Endnu maa jeg, til Bestyrkelse af det ovfr. bemærkede angaaende sidstnævnte Melodis tidligere Forekomst end 1524, tilføje, at havde Luther selv komponeret eller blot ladet komponere denne, havde næppe en anden søgt en ny Mel. til Salmen; dertil nød L. og alt, hvad der kom fra ham, paa hin Tid for stor Anseelse (s. de ovfr. anførte Skrifter af Ph. Wackernagel, S. 126, Anm. 2 og S. 176, og v. Tucher, S. 387).
107. a) og b). **O sanctissima**; Mel. til en siciliansk Folkehymne, trykt i Herders »Stimmen der Völker«, 1807. Den anden Mel. er komponeret af J. P. E. Hartmann i Anledning af Regeerings-Jubilæet d. 15. Nov. 1888 og udført ved Jubilæums-

№

- Gudstjenesten i »Vor Frue Kirke« til den Tekst, som er underlagt Melodien*).
108. **Et Aar vi saa' hensvinde**; komp. 1844 af A. P. Berggreen; Mel. tidligere trykt i hans »Skole-Sangbog«, 1845.
109. **Nu titte til hinanden de favre Blomster smaa**; komp. af C. E. F. Weyse (s. hans »Otte Melodier til Ingemanns Morgensange«, 1837).
110. **Din Vilje ske, o Herre**; komp. af J. A. P. Schulz (s. hans Melodier til »J. P. Uzens lyrische Gedichte religiösen Inhalts«, Hamborg 1784, S. 43).
111. **Paa dig jeg haaber, Herre from** (*In dich hab' ich gehoffet, Herr*); Mel. findes tidligst i Heinr. Finks »Schönen aus-erlesenen Liedern«, Nürnberg 1536, senere i en Strassborger Sangbog fra 1560.
112. **Rind nu op i Jesu Navn**; Mel. fra Kingos »Aandelige Sjungechor«, 1ste Part, 1674. Nylig har jeg fundet den i en Samling franske Viser under Titel: »La clef des Chansonniers au Recueil des Vaudevilles depuis cent ans & plus«, par J. B. Christophe Ballard, Tome I, Paris 1717, Pag. 120, og temmelig overensstemmende med den Kingoske. Imidlertid maa jeg hertil bemærke, at da den er mere i skotsk end i fransk Stil, maa jeg fastholde den under Nr. 17 gjorte Bemærkning.
113. a) og b). **Nu rinder Solen op**; den første en gl. dansk Mel., der findes i Terkelsen's »Astræa«, 3^{dje} Del, Kbh. 1654 og i Kingos »Aandel. Sjungechor«, 1ste Part, 1674; den anden er komp. af Zinck 1796 og staar i hans Kbg. Den første Mel. er at foretrække; thi den anden, saa smuk den i øvrigt er, har en utilfredsstillende Slutning, der hidrerer fra Modulationen til Underdominantens Toneart i næstsidste Takt.
114. **O du store Sejerherre** (*O Durchbrecher aller Bande*); i tyske Koralbøger har jeg ikke kunnet finde Mel. tidligere end hos Rein (Kbg. 1755); men den staar i Pontoppidans

*) Oplysningerne ang. den anden Mel. ere tilføjede af Udg.

M

- Sbg. 1742, S. 242, og er optagen i Breitendichs og alle følgende danske Koralbøger.
115. **Den signede Dag med Fryd vi ser;** komp. 1826 af C. E. F. Weyse (s. Danske Højtids-Salmer til Tusindaars-Festen, ved N. F. S. Grundtvig, Kbhvn. 1826).
116. **I Østen stiger Solen op,** og
117. **Nu vaagne alle Guds Fugle smaa;** komponerede af C. E. F. Weyse (s. hans »Otto Melodier« o. s. v., 1837).
118. **Nu hviler Mark og Enge** (*Nun ruhen alle Wälder*); Mel., der henlægges til Aaret 1490, hører til en verdslig Tekst: »Insbruck, ich muss dich lassen«, hvormed den udkom 1539, og tilskrives Heinrich Isaac. Han var født omtrent 1440, levede længe i Italien, fra 1475 som Kapelmester ved en Kirke i Florents, siden i Insbruck som Kejser Maximilian d. 1stes Kapelmester, døde i Begyndelsen af det 16de Aarh.; en i sin Tid meget berømt Komponist og Lærer for den af Luther for sine Motetter saa afholdte Ludvig Senfl. Interessant er den Ytring af Mozart: at han for denne Mel. vilde give sit bedste Værk — en Pris, som ingen vil kunne overbyde. Imidlertid maa vel hin beundrende Dom henføres til Mel. i dens oprindelige Skikkelse (s. mine »Tyske Folke-S. og Mel. 1863, Nr. 4).
119. **Den lyse Dag forgangen er;** komp. af Zinck og staar i hans Kbg. (1801).
120. **Nu lukker sig mit Øje;** Mel. af Peter Caspar Krossing, f. i Kbhvn. d. 21de Aug. 1793, en Discipel af Kapelmester Kunzen; var fra 1816 Organist ved Frederiks tyske Kirke paa Kristianshavn; fra 1820 til 1827 tillige Syngemester ved det kgl. Teater, døde d. 1ste Septbr. 1838. Nærværende Mel. er komp. omtr. 1820, men først trykt i mine »Sange til Skolebrug«, 2^{det} Hæfte, 1ste Udg., 1836.
121. **Nu velan, vær frisk til Mode** (*Werde munter, mein Gemüthe*); komp. omtr. 1642 af Joh. Schop, »Rathsmusikant« i Hamborg; virkede især i Aarene 1640-1660.

M

122. **Dagen gaar med raske Fjed;** komp. af C. E. F. Weyse (s. hans »Aftensange«, 1838).
123. **Solen daler, Lyset svinder;** Mel. fra Zincks Kbg. (1801) og vist fra hans Tid; thi flere Tonefald, især den sidste Sætning, vidne om, at den er ny. De hele Noder ere her forandrede til halve.
124. **O gode Gud, jeg takker dig;** den første Mel. komp. 1836 af N. W. Gade (s. mine »Sange til Skolebrug«, 3^{dje} Hæfte, 1ste Udg., 1836); den anden Mel. komp. af A. P. Berggreen 1875 af Hensyn til den anden Tekst.
125. **O Herre, frels mig, døm min Sag** (*Richt mich, Herr, und führ mich mein Sach*). Jeg har ikke kunnet finde Mel. i nogen tysk Samling, skønt den vistnok maa staa i en eller anden saadan. Af Brandts og Helwegs Salmeværk ser jeg, at den tyske Tekst skal være af Hans Sachs; muligt, at Mel. ogsaa kunde være af ham (s. ovfr. ved Nr. 15). Den findes i H. Thomissøns Sbg. (1569).
126. **Hvo ved, hvor nær mig er min Ende** (*Wer weiss, wie nahe mir mein Ende*); Mel. komp. af Barth. Crassellius, evangelisk Præst i Düsseldorf (1704), til S. »Dir, dir Jehovah, will ich singen«, og først trykt i Bronners Hamborgske Kbg. (1715) til »Wer nur den lieben Gott lässt walten« (s. Winterfelds »Evang. Kirchengesang«, II, S. 294, og III, S. 29). I den danske Kirke er den indkommen ved Pontoppidans Sbg., 1742 (Nr. 417), til S. »Hvo ikkun lader Herren raade«; men allerede Breitendich (1764) ansætter den tillige for »Hvo ved, hvor nær mig er min Ende«, og ved denne Benyttelse igennem flere Menneskealdre har Melodien

„Som rørt vi sang for mangen Ven,
Som synges skal for os igen“ —

faaet en særegen Betydning for os, hvorfor jeg ikke kan give den Kritik Medhold, der foretrækker ved Begravelser at benytte Mel. Nr. 19 i Stedet for denne.

127. **Den prægtig' Sol, som hele Verden glæder;** Mel. efter Kingos »Aandel. Sjungechor«, 1ste Part, 1674.

N

128. Lær mig, o Skov, at visne glad; komp. 1849 af A. P. Berggreen; trykt 1850 i det af ham efter Oehlenschlägers Død udg. »Mindeblad«. Teksten af Oehlenschlägers Fortælling »Eremiten«.
129. Alt oprejst Maanen staar; komp. 1828 af A. P. Berggreen. Teksten efter Oehlenschlägers »Aladdin«; det sidste Vers forandret.
130. Naar skal da min Tid faa Ende; komp. 1824 af P. C. Krossing (s. ovfr. ved Nr. 120) til en Tekst af Oehlenschläger med samme Begyndelsesvers, skreven til Lægen Callisens Begravelse.
131. Gaa nu hen og grav min Grav; komp. 1841 af A. P. Berggreen.
132. Paa Gud alene. Den i Kingos Gradual og Breitendichs Kbg. staaende Mel. har Zinck med god Grund forkastet og valgt den her optagne, der findes i hans Kbg. (s. i øvrigt Bemærkningen ovfr. ved Nr. 22).
133. Stirrer ej i Graven ned; komp. 1852 af A. P. Berggreen.
134. Jeg gaar til Døden, hvor jeg gaar; Mel. har kun været at finde i Zincks Kbg. (1801); her optagen med samme smaa Forandringer som i Weyses Kbg., 1839; (s. i øvrigt ovfr. ved Nr. 22).
135. Med Sorgen og Klagen hold Maade (s. ovfr. ved Nr. 33). Jeg fandt ikke den gamle Mel. overensstemmende med Tekstens Karakter, ligesom den næppe er komp. dertil, men benyttet som forhaandenværende, hvorfor jeg 1846 komponerede denne. Hertil kommer, at Digtets daktyliske Form ogsaa finder et roligere og naturligere Udtryk i Treledstakten end i den til hin Mel. brugte lige Taktart med den gennemførte Inddeling af een lang og to korte Noder, hvorved den faar en Karakter af Livlighed, der ikke synes mig passende for en Gravsang. Snarere turde en S. af saa alvorlig Karakter som Nr. 33 finde sit Udtryk i nærværende Melodi; dog, da Alvoren mildnes ved det helt igennem fastholdte, yndige Billede af »Rosen«, vil den

N

- gamle Melodi med sin lysere Farve blive den for hin S. mest passende.
136. Den store, hvide Flok, vi se; komp. 1852 af Joh. Chr. Gebauer (s. ovfr. ved Nr. 84).
137. Den snævre Vej er bred nok til Guds Rige (*Der schmale Weg ist breit genug zum Leben*). Mel. findes i Freylinghausens »Geistreiches Gesangbuch« (9de Oplag, Halle 1715), Pontoppidans Sbg. (Kbhvn. 1742) og Breitendichs Kbg. (Kbhvn. 1764).
138. Frelser, Sandhed er din Lære. I »Evang.-kristelig Sbg.« staar over den saaledes begyndende S. Nr. 195 »Egen Melodi«, og da jeg dertil ikke kan truffet denne Mel. i andre Kbøger end Zincks (Kbhvn. 1801), er den rimeligvis dansk; (s. i øvrigt Bemærkningen ovfr. ved Nr. 22).
139. Almindelig er Kristi Kirke. Hertil har jeg benyttet en tysk Mel. »Ud müsst' ich auch noch Jahre weinen«, komp. af Joh. Gottfr. Schicht (s. hans »Allgemeines Choralbuch«, Leipzig 1819, Nr. 585). Han var Kantor ved Thomasskolen og Musikdirektor ved begge Hovedkirkerne i Leipzig, født d. 29de Septbr. 1753, død d. 16de Febr. 1823. I ovennævnte Kbg. findes ikke mindre end 306 Melodier af ham.
140. Min Aand ved dig, algode Gud, sig fryder; komp. af Zinck og staar i hans Kbg. (1801).
141. Lyksalig, lyksalig hver Sjæl, som har Fred; komp. 1841 af A. P. Berggreen.
142. Kæmp alvorlig, nu Guds Naade (*Ringe recht, wenn Gottes Gnade*); Mel. i Freylinghausens »Geistreiches Gesangbuch« 17de Oplag, Halle 1734), Pontoppidans Sbg. (1742) og Breitendichs Kbg. (1764).
143. Her vil ties, her vil bies; komp. 1854 af A. P. Berggreen.
144. I Kristne, hvo I ere. Mel. i Kingos Gradual (Odense 1699), hvor »Udi din store Vrede« er anført som dens Hovedsalme; og da denne allerede findes mellem »Udkaarne Salmer«, 1620 (s. Brandt og Helwegs »Den danske Salme-

M

digtning«, I, S. 300), er Mel. vistnok at føre tilbage i det mindste til Begyndelsen af det 17de Aarh.

145. **O lad din Aand nu med os være.** Mel. komp. til »Du klagst und fühlest die Beschwerden« af C. Ph. E. Bach, født i Weimar d. 14de Marts 1714, d. i Hamborg d. 14de Septbr. 1788 som Kor-Musikdirektør. Se hans »Neue Melodien zu einigen Liedern des neuen Hamburgischen Gesangbuchs«, 1787.
146. **Milde Drot, igen du kommer.** Mel. hører til den tyske S. »Leite mich nach deinem Willen«; s. Schicht's »Allgemeines Koralbuch«, Nr. 350; men ikke af ham komponeret.
147. **Morgenstund har Guld i Mund;** komp. 1855 af A. P. Berggreen.
148. **Op, op i søde Jesu Navn,** og
149. **Velkommen, Morgenstund med Guld og Gavn i Mund;** begge Mel. af Th. Kingos »Aandelige Sjungechor«, 1ste Part, Kbhvn. 1674.
150. **Den lyse Dag forgangen er;** af Kingos Gradual (Odense 1699). Dette maa vist være den gl. danske Folkemelodi »Jeg tjente mig udi Grevens Gaard«, der i H. Chr. Steens »Vandrebog« (fra Slutningen af det 16de Aarh.) er ansat til Salmen. Teksten er her given i en Omarbejdelse, forskellig fra den, hvori den under Nr. 82 forefindes i den nye Sbg., da den kvindelige Cæsur i 2^{den} og 4de Linje ikke passer til nærværende Melodi. Imidlertid har jeg dog ved en Udvidelse af 2^{den} og 4de Sætnings Slutningstakter vist dens Anvendelighed til ovennævnte Salme.
151. **Kvinde, o din Tro er stor;** komp. 1856 af A. P. Berggreen.

M

152. **Helligaand, vor Sorg du slukke,**
153. **Kom, o Helligaand, kom brat, og**
154. **Udrust dig, Helt fra Golgatha;** komponerede 1856 af N. W. Gade.
155. **Du er jo min og bliver min;** komp. 1856, og
156. **En himmelsk Længsel er nedlagt;** komp. 1843 af A. P. Berggreen. Den sidste Mel. hører oprindeligt til en Skolekantate af H. Hertz i Anledning af Rektor N. L. Nissens Halvhundredaars-Jubilæum.
157. **Glæde Jul, dejlige Jul, og**
158. **Søndag Morgen fra de døde;** komponerede 1857 af A. P. Berggreen.
159. **Jo større Kors, des bedre Bønner;** komp. 1860 —
160. **At sige Verden ret Farvel;** komp. 1863 —
161. **Amen raabe hver en Tunge;** komp. 1859 —
162. **Tænk, naar engang den Taage er forsvunden;** komp. 1856 — og
163. **Se ned i Naade, Himfens Fader;** komp. 1837 af A. P. Berggreen. Teksten er af Oehlenschlägers dramatiske Æventyr »Fiskeren« (1816, S. 249).
164. **Jeg gerne vil dig love, og**
165. **O Himmelbrudgom, Jesu Krist;** komponerede 1863 —
166. **Dugdraaben blinker paa Rosengren;** komp. 1862 —
167. **Tag det sorte Kors fra Graven;** komp. 1835 —
168. **Visselulle, Datter min;** komp. 1851 —
169. **Kom, Glutter smaa, kom I kun hid;** komp. 1844 og
170. **Tak, Gud, for hver en Glæde;** komp. 1868 af A. P. Berggreen.
171. **Hvert et Lys i Livets Nat;** komp. 1870 af A. P. Berggreen.

Slutningsbemærkning.

Man har i de paa flere Steder leverede Notitser om Koral-Komponisterne ofte sammenblandet Melodisterne (o: Opfinderne af Melodierne) og Harmonisterne (o: de, der have harmoniseret dem), hvilke just med Hensyn til de gamle Koralmelodier vel maa adskilles. Det er saaledes i mange Tilfælde meget vanskeligt, ofte vistnok umuligt, at komme efter Sandheden, og jeg har derfor i de foregaaende Optegnelser især ladet mig det være magtpaaliggende at angive Melodiernes omtrentlige Alder, i Stedet for ved Navns Anførelse uden antagelig historisk Hjemmel at bestyrke urigtige Forestillinger om Melodiernes Oprindelse. I den 3^{die} Udgave havde jeg alt Lejlighed til at optage flere Berigtigelser, navnlig da jeg var saa heldig fra H. O. C. Zincks Familie at erholde et Eksempplar af hans Koralbog, hvori han selv har betegnet de af ham komponerede Melodier. Jeg skal her anføre dem alle efter Numrene i hans Kbg., nemlig: Nr. 10 (hos mig Nr. 119), 12, 14 (104), 18, 25 (66), 43, 68 (44), 71, 72 (140), 73 (70), 86 (113 b), 91 (62), 92 (12) 124, 126. Ligeledes oplyser gamle Zinck os om, at Nr. 111, 125 og 127 i hans Kbg. ere af Schulz, og den første af disse Melodier komponeret 1790 i Kjøbenhavn. —

